2004

ING GROEP
JAARVERSLAG

ING

STEVIGE BASIS VOOR WINSTGEVENDE GROEI

INHOUD

1.1 ONS PROFIEL

	PAGINA
ING IN HET KORT	2
BERICHT VAN DE VOORZITTER	6
STRATEGIE	8

1.2 ONZE RESULTATEN

	PAGINA
VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR	11
Financiële hoofdpunten	11
Insurance Europe	14
Insurance Americas	17
Insurance Asia/Pacific	20
Wholesale Banking	23
Retail Banking	26
ING Direct	29
Vermogensbeheer	32
Human Resources	34
ING in de samenleving	36

1.3 BESTUUR EN GOVERNANCE

	PAGINA
BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	38
CORPORATE GOVERNANCE	40
RAPPORT STICHTING ING AANDELEN	48
RAPPORT STICHTING CONTINUÏTEIT ING	49
REMUNERATIERAPPORT	50
ONDERNEMINGSRADEN EN RAAD VAN ADVIES	61

2.1 JAARREKENING

	PAGINA
GECONSOLIDEERDE BALANS	62
GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING	63
GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN INTEGRALE NETTOWINST	64
GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT	65
GRONDSLAGEN VOOR DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING	66
GRONDSLAGEN VOOR HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT	77
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS	78
ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS	94
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING	108
ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING	118
TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT	132
VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS	133
VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING	134
GRONDSLAGEN VOOR DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING	135
TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS	136

2.2 OVERIGE GEGEVENS

	PAGINA
ACCOUNTANTSVERKLARING	144
VOORSTEL VOOR WINSTBESTEMMING	145
BEPALINGEN INZAKE UITGIFTE VAN AANDELEN	145

2.3 ADDITIONELE FINANCIËLE INFORMATIE

	PAGINA
OVERGANG OP IFRS	146
EIGEN VERMOGEN EN NETTOWINST OP BASIS VAN WAARDERINGSGRONDSLAGEN IN DE VERENIGDE STATEN (US GAAP)	147
TOELICHTING OP VERSCHILLEN TUSSEN GRONDSLAGEN VAN ING GROEP EN US GAAP	148
RAROC PERFORMANCE	151
EMBEDDED VALUE	152
CREDIT RATINGS	155
RISICOBEHEER	156

2.4 ALGEMENE INFORMATIE

	PAGINA
AANDEELHOUDERSINFORMATIE	174
FINANCIËLE BEGRIPPENLIJST	178

ING IN HET KORT

BESTUURSSAMENSTELLING
per 31 december 2004

RAAD VAN BESTUUR
M.J. Tilmant (52), *CEO en voorzitter*
drs. ing. C. Maas (57), *vice-voorzitter en chief financial officer*
E.F. Boyer de la Giroday (52)
F.S. Hubbell (53)
mr. E.P. Leenaars (43)
dr. A.H.G. Rinnooy Kan (55)
drs. H.K. Verkoren (57)

RAAD VAN COMMISSARISSEN
drs. C.A.J. Herkströter RA (67), *voorzitter*
E. Bourdais de Charbonnière (65)
mw. L. Gross Goldberg[1] (67)
prof. mr. P.F. van der Heijden (55)
dr. C.D. Hoffmann (62)
drs. A.G. Jacobs (68)
W. Kok (66)
G.J.A. van der Lugt[1] (64)
prof. dr. ir. P.J.A. baron de Meester (69)
J.D. Timmer[2] (71)
ir. K. Vuursteen (63)

[1] Voorgedragen voor herbenoeming per 26 april 2005
[2] Treedt af per 26 april 2005

AUDIT COMMITTEE
drs. A.G. Jacobs, *voorzitter*
dr. C.D. Hoffmann
prof. dr. ir. P.J.A. baron de Meester
J.D. Timmer

REMUNERATIE- EN NOMINATIECOMMISSIE
drs. C.A.J. Herkströter RA, *voorzitter*
mw. L. Gross Goldberg
prof. mr. P.F. van der Heijden
J.D. Timmer

CORPORATE GOVERNANCE COMMITTEE
drs. C.A.J. Herkströter RA, *voorzitter*
mw. L. Gross Goldberg
prof. mr. P.F. van der Heijden
J.D. Timmer

De heer E. Bourdais de Charbonnière werd per 16 februari 2005 tot vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen benoemd.
De heer drs. J.H.M. Hommen en mevrouw C. Lagarde zijn voorgedragen voor benoeming tot de Raad van Commissarissen, respectievelijk per 27 april en per 1 juni 2005. De Aandeelhoudersvergadering van 26 april 2005 beslist over deze voordrachten tot benoeming.

Meer informatie over de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen vindt u op bladzijde 42/43 en 44/45.

KERNCIJFERS

BALANSTOTAAL
in miljarden euroís

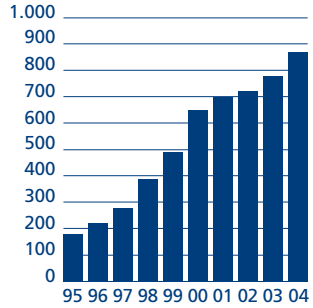

BEURSWAARDE
in miljarden euro's

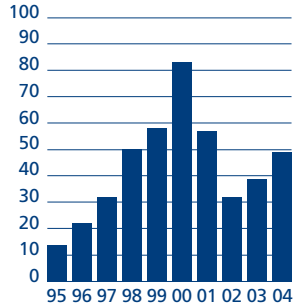

OPERATIONELE WINST
in miljoenen euro's

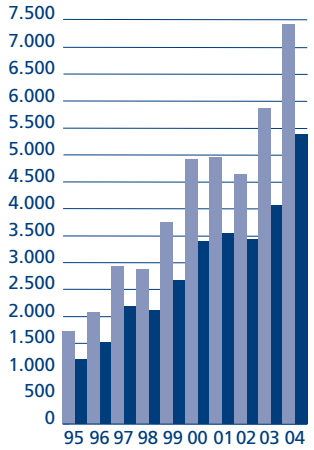

Operationele winst voor belastingen
Operationele nettowinst

MEDEWERKERS
gemiddeld aantal

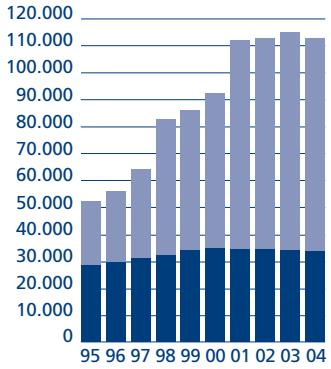

Internationaal
Nederland

VIJF JAAR KERNCIJFERS

	2004	2003	2002	2001	2000
BALANS (in miljarden euro's)					
Balanstotaal	**866**	779	716	705	650
Eigen vermogen	**26**	21	18	22	25
BEHEERD VERMOGEN (in miljarden euro's)	**492**	463	449	513	503
BEURSWAARDE (in miljarden euro's)	**49**	39	32	57	83
OPERATIONELE BATEN (in miljoenen euro's)					
Verzekeringsactiviteiten	**55.398**	53.233	59.449	55.274	34.521
Bancaire activiteiten	**12.537**	11.680	11.201	11.111	11.302
OPERATIONELE LASTEN (in miljoenen euro's)					
Verzekeringsactiviteiten	**4.837**	4.897	5.203	5.583	5.023
Bancaire activiteiten	**8.658**	8.184	8.298	8.186	8.273
WAARDEVERANDERINGEN VORDERINGEN BANKBEDRIJF/ BELEGGINGSVERLIEZEN (in miljoenen euro's)	**497**	1.288	2.099	907	400
WINST (in miljoenen euro's)					
Verzekeringsactiviteiten	**4.005**	3.486	3.170	2.792	2.307
Bancaire activiteiten	**3.414**	2.371	1.468	2.170	2.605
Operationele winst voor belastingen	**7.419**	5.857	4.638	4.962	4.912
Operationele nettowinst	**5.389**	4.053	3.433	3.539	3.388
Verkoopwinsten/negatieve waardeaanpassing aandelen	**579**	-10	820	713	620
Niet-operationele nettowinst			247	325	7.976
Nettowinst	**5.968**	4.043	4.500	4.577	11.984
Uitkeerbare nettowinst	**5.968**	4.043	4.253	4.252	4.901
CIJFERS PER GEWOON AANDEEL (nominaal EUR 0,24)					
Operationele nettowinst	**2,53**	2,00	1,77	1,83	1,76
Nettowinst	**2,80**	2,00	2,32	2,37	6,27
Uitkeerbare nettowinst	**2,80**	2,00	2,20	2,20	2,56
Dividend	**1,07**	0,97	0,97	0,97	1,13
Eigen vermogen	**11,76**	10,08	9,14	11,03	13,04
RATIO'S (in %)					
ING GROEP					
Operationeel rendement op het eigen vermogen (ROE)	**22,9**	21,5	17,4	15,3	10,3
Stijging operationele nettowinst	**33**	18	-3	4	27
VERZEKERINGSACTIVITEITEN					
Gecombineerde ratio	**94**	98	102	103	104
Kapitaaldekkingsratio	**210**	180	169	180	235
BANCAIRE ACTIVITEITEN					
BIS-ratio ING Bank	**11,47**	11,34	10,98	10,57	10,75
Tier-1-ratio ING Bank	**7,71**	7,59	7,31	7,03	7,22
Kosten/batenverhouding	**69,1**	70,1	74,1	73,7	73,2
MEDEWERKERS (gemiddeld aantal)	**113.000**	115.200	113.060	112.000	92.650

1.1 ONS PROFIEL

ING IN HET KORT

MISSIE

Bij het aanbieden van onze financiële producten en diensten streven wij ernaar om te voldoen aan wat de klant van ons verwacht: een goede dienstverlening, optimaal gemak en concurrerende tarieven. Dit blijkt ook uit onze missie: onze klanten een toonaangevende dienstverlening bieden bij hun financiële keuzes voor de toekomst.

PROFIEL

ING Groep is een wereldwijd actieve financiële dienstverlener van Nederlandse oorsprong met 150 jaar ervaring. Wij zijn in meer dan 50 landen actief met een uitgebreid productassortiment op het gebied van bankieren, verzekeren en vermogensbeheer. Onze 113.000 medewerkers spannen zich dagelijks in om een ruime klantengroep, bestaande uit particulieren, gezinnen, kleine bedrijven, grote ondernemingen, instellingen en overheden goed van dienst te zijn. Gemeten naar beurswaarde behoort ING tot de 20 grootste financiële instellingen in de wereld en tot de top-10 in Europa.

ING GROEP

In 2004 heeft ING een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd die bestaat uit zes divisies. Deze structuur kenmerkt zich door een duidelijke klantgerichtheid en een logische ordening van activiteiten.

VERZEKEREN

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN INSURANCE EUROPE

2004	1.733
2003	1.791

in miljoenen euroís

INSURANCE EUROPE

Hieronder vallen de verzekeringsactiviteiten in Nederland, België, Spanje, Griekenland en Centraal-Europa, alsmede de vermogensbeheeractiviteiten in Europa. In deze landen bieden wij levensverzekeringen aan, met bijzondere aandacht voor pensioenen. In Nederland en België worden eveneens schadeverzekeringen aangeboden.

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN INSURANCE AMERICAS

2004	1.669
2003	1.310

in miljoenen euro's

INSURANCE AMERICAS

Hiertoe behoren de activiteiten op het gebied van verzekeringen en vermogensbeheer in Noord-Amerika en Latijns-Amerika. In de Verenigde Staten zijn wij goed gepositioneerd met pensioendiensten, lijfrentes en levensverzekeringen. Daarnaast hebben wij prominente posities in de markten voor schadeverzekeringen in Canada en Mexico. Ook is ING actief in Chili, Brazilië en Peru.

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN INSURANCE ASIA/PASIFIC

2004	751
2003	411

in miljoenen euro's

INSURANCE ASIA/PACIFIC

Omvat de activiteiten op het gebied van levensverzekeringen en vermogensbeheer in de regio Azië/Pacific. Wij hebben gevestigde posities in Australië, Hongkong, Japan, Korea, Maleisië en Taiwan. De activiteiten in China, India en Thailand behoren tot ING's toekomstige groeimarkten.

GEOGRAFISCHE SPREIDING PREMIE-INKOMEN PER DIVISIE
in miljoenen euro's

Insurance Europe	26%	11.369
Insurance Americas	52%	22.760
Insurance Asia/Pacific	22%	9.469
Overig		19
Totaal	100%	43.617

MEER INFORMATIE

Meer informatie is te vinden op:
www.ing.com

ACTIVITEITEN

ING is de grootste financiële instelling in haar thuismarkt, de Benelux. Particuliere klanten in de Benelux kunnen bij ons terecht voor een ruim assortiment bank- en verzekeringsproducten en voor vermogensbeheer. In wholesale banking zijn wij wereldwijd actief, maar richten we ons vooral op de Benelux. In de Verenigde Staten behoort ING tot de top-5 op het gebied van pensioenen en levensverzekeringen. In Canada zijn wij de grootste schadeverzekeraar.
ING Direct is een toonaangevende directbank met meer dan 11 miljoen klanten in negen grote landen. In Azië, Centraal-Europa en Latijns-Amerika hebben wij levensverzekeringsactiviteiten. Ook zijn wij een grote vermogensbeheerder met een beheerd vermogen van omstreeks EUR 500 miljard.

STAKEHOLDERS

ING doet zaken op basis van duidelijk vastgestelde business principles. Bij alles wat wij doen, proberen wij zo goed mogelijk rekening te houden met de belangen van onze klanten, aandeelhouders, medewerkers, zakenrelaties en de samenleving als geheel. ING streeft ernaar een goede 'corporate citizen' te zijn.

BANKIEREN

WHOLESALE BANKING

Deze divisie draagt zorg voor de bankdiensten voor de zakelijke markt. Zij telt vijf afdelingen: Clients, Network, Products, Corporate Finance and Equity Markets, en Financial Markets. In de Beneluxlanden bestaat het aanbod uit een volledig scala aan producten aan bedrijven en instellingen, terwijl in andere landen een meer selectieve aanpak wordt gehanteerd.

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN WHOLESALE BANKING

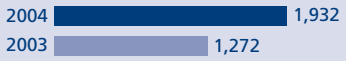

in miljoenen euro's

RETAIL BANKING

Hieronder vallen de bankdiensten voor particulieren in Nederland, België, Polen, Roemenië en India. Onderdeel van deze divisie zijn ook de private-bankingdiensten, onder meer in Nederland, België, Luxemburg, Zwitserland en een aantal Aziatische landen.

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN RETAIL BANKING

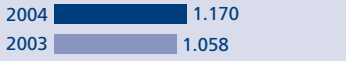

in miljoenen euro's

ING DIRECT

Deze divisie houdt zich bezig met directbankieren voor particulieren in Australië, Canada, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Italië, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. De belangrijkste producten zijn spaarrekeningen en hypotheken. Een andere activiteit is ING Card. ING Card beheert een credit-cardportefeuille in de Benelux.

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN ING DIRECT

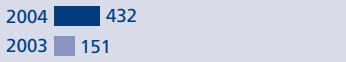

in miljoenen euro's

GEOGRAFISCHE SPREIDING KREDIETVERLENING
in miljarden euro's

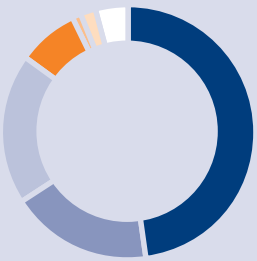

Nederland	48%	152,4
België	18%	55,8
Overig Europa	19%	61,9
Noord-Amerika	8%	26,9
Latijns-Amerika	1%	1,9
Azië	2%	6,8
Australië	4%	11,8
Totaal	100%	317,5

STEVIGE BASIS VOOR WINSTGEVENDE GROEI

Beste stakeholder,

Sinds mei 2004 heeft een vernieuwde Raad van Bestuur de leiding over ING. Er traden drie nieuwe leden aan en ik volgde Ewald Kist op. Namens de Raad van Bestuur wil ik Ewald Kist graag bedanken voor zijn bijdrage in de vier jaar dat hij het bedrijf heeft geleid en waarin hij de integratie van de Groep tot stand heeft gebracht. Ik zie het als een grote uitdaging voor mij en mijn team om leiding te geven aan ING, een bedrijf met een respectabel verleden, een goede mix aan activiteiten en een ondernemende cultuur. ING is mede gegroeid via fusies en overnames, waarbij haar beurswaarde is toegenomen van EUR 4,9 miljard in 1991 tot EUR 49,1 miljard eind 2004. Zelfs in de roerige afgelopen jaren is ING erin geslaagd goede resultaten te behalen. 2004 was daarop geen uitzondering. De operationele nettowinst is gestegen van EUR 4.053 miljoen in 2003 tot EUR 5.389 miljoen in 2004, een stijging van 33%.

Het in het verleden behaalde succes is echter geen reden om achterover te leunen. De algehele strategie van ING is erop gericht een bedrijfsmix te creëren die betere mogelijkheden biedt om onze waarde te vergroten en die aansluit bij de identiteit van ING. Onze drie kernactiviteiten – bankieren, verzekeren en vermogensbeheer – blijven centraal staan, zij het op een meer gestroomlijnde manier. In 2004 was onze uitdaging om de basis te leggen voor een voorspoedige toekomst van ING. Voor ons jaarverslag hebben we een thema gekozen dat onze inspanningen het beste weergeeft: 'Een stevige basis voor winstgevende groei'.

ING beschikt over zes unieke sterke punten. We nemen een leidende positie in op de thuismarkt in de Benelux, een markt met een sterke vermogensgroei. Wij zijn daarnaast goed vertegenwoordigd in de Verenigde Staten, de grootste spaarmarkt ter wereld. In Azië en Centraal-Europa beschikken we over een portefeuille van succesvolle levensverzekeringsbedrijven. Op volgroeide markten is ING Direct wereldwijd de meest vooraanstaande directbank. ING behoort tevens tot de 100 beste merken ter wereld. En tot slot brengen onze omvang en reikwijdte belangrijke voordelen mee, bijvoorbeeld op het gebied van financiering, het nemen van nieuwe initiatieven en het aantrekken van gekwalificeerde medewerkers.

Maar ondanks deze sterke punten werd duidelijk dat onze organisatie, na een periode van sterke groei en overnames, tamelijk ingewikkeld was. Ook constateerden we dat de resultaten van enkele van onze activiteiten onder de maat waren en dat enkele activiteiten te ver aflagen van onze kernactiviteiten. Als reactie hierop hebben we in 2004 een aantal veranderingen doorgevoerd.

Het eerste initiatief van de vernieuwde Raad van Bestuur was het vereenvoudigen van de organisatiestructuur. De nieuwe structuur is gebaseerd op zes divisies, waardoor de Raad van Bestuur de verschillende bedrijfsonderdelen directer aanstuurt, de besluitvorming sneller gaat en de persoonlijke verantwoordelijkheid wordt vergroot. Deze divisies zijn Insurance Europe, Insurance Americas, Insurance Asia/Pacific, Wholesale Banking, Retail Banking en ING Direct.

Bovendien hebben we onze bedrijfsportefeuille kritisch onder de loep genomen. Een aantal activiteiten, die geen kernactiviteiten waren of waarvan de resultaten onder de maat waren, zijn afgestoten. Hierdoor is kapitaal vrijgekomen, waarvan een gedeelte is gebruikt om de vermogenspositie van de Groep te verbeteren. Ook zal er kapitaal in onze kernactiviteiten worden geïnvesteerd.

We richten ons nadrukkelijk op een goede uitvoering van onze ambities. We willen uitblinken in wat we doen. Uitstekende dienstverlening aan klanten staat daarbij voorop. Het gaat om het genereren van winstgevende omzetgroei, gecombineerd met een strikte kostenbeheersing en een solide risicobeheer, om zo de behoefte aan kapitaal te verminderen. Gedisciplineerde uitvoering van deze ambities leidt uiteindelijk tot sterke nettoresultaten.

Op de volgroeide markten waar we al lang actief zijn, zoals de Benelux-landen en de Verenigde Staten, zal ING groei blijven nastreven. We beschikken bovendien over andere activiteiten met duidelijke groeimogelijkheden: ING Direct, pensioendiensten en levensverzekeringsactiviteiten in opkomende markten.

Met deze strategie streven wij naar toegevoegde waarde voor al onze stakeholders. Onze *klanten* vertrouwen ons hun spaargelden en pensioenen toe en leggen dus een groot deel van hun financiële toekomst in onze handen. Dit is te lezen in onze aangepaste missie, die luidt: 'ING wil haar klanten een toonaangevende dienstverlening bieden bij hun financiële keuzes voor de toekomst'. Onze *aandeelhouders* verstrekken ons het kapitaal dat wij nodig hebben om te groeien. Daarom vormt het totale rendement voor aandeelhouders de kern van onze waardecreërende strategie. Onze *medewerkers* zijn van essentieel belang, omdat we alleen dankzij hen onze beloften kunnen nakomen. We willen voor hen een aantrekkelijk bedrijf zijn met een duidelijke resultaatgerichte cultuur. Voor onze *zakelijke partners* wil ING een betrouwbare partner zijn. En ten slotte de *maatschappij in het algemeen:* overeenkomstig onze ethische normen en business principles spannen wij ons in om verantwoord te ondernemen in alle landen waar we actief zijn.

U kunt erop rekenen dat de Raad van Bestuur deze nieuwe strategie vastberaden en besluitvaardig zal uitvoeren. Leiderschap is het permanent combineren van visie en uitvoering, professionalisme en gezond verstand, en vastberadenheid en flexibiliteit. Bovenal vereist leiderschap empathie voor mensen en het goed aansturen van medewerkers. ING put kracht uit de grote verscheidenheid van haar 113.000 werknemers over heel de wereld. Ik erken volledig het belang van goed talentmanagement voor het succes van onze onderneming. Daarom heb ik binnen de Raad van Bestuur de verantwoordelijkheid voor Human Resources op me genomen. Ik ben tevens verantwoordelijk voor Corporate Communicatie, omdat een open communicatie met onze stakeholders van essentieel belang is in een omgeving die constant aan verandering onderhevig is. We hopen oprecht dat dit Jaarverslag in dat opzicht aan uw verwachtingen voldoet.

In dit Jaarverslag treft u een overzicht aan van de financiële en strategische ontwikkelingen binnen ING en van de bedrijfsactiviteiten. Alle zes divisies hebben bijgedragen aan het goede totaalresultaat van ING over 2004. Voor deze prestatie wil de Raad van Bestuur alle medewerkers bedanken. Hun dagelijkse inzet is de pijler van het succes van ons bedrijf.

We hebben er het volste vertrouwen in dat we een goede basis hebben gelegd voor toekomstige winstgroei. ING is 2005 goed begonnen met een gestroomlijnde en ondernemende organisatie, een goede mix aan activiteiten en een sterke leiding. Dit alles vormt een goed vertrekpunt om de uitdaging aan te gaan en optimaal gebruik te maken van de groeimogelijkheden die ING heeft.

Michel Tilmant
Voorzitter Raad van Bestuur

ONZE KLANTEN EEN TOONAANGEVENDE DIENSTVERLENING BIEDEN BIJ HUN FINANCIËLE KEUZES VOOR DE TOEKOMST

ING heeft in 2004 haar strategie aangepast, waarbij het bedrijf zich veel meer is gaan richten op waardecreatie. Met de nieuwe strategie wil ING haar aandeelhouders op termijn een hoger totaalrendement bieden dan haar concurrenten. Om dit te bereiken, heeft ING het accent gelegd op goede uitvoering en actief portefeuillebeheer. Met deze prioriteiten hebben we ook een stevige basis gelegd voor verdere winstgevende groei.

WAARDECREATIE

ING is in de afgelopen tien jaar snel gegroeid. Na de fusies in Nederland volgde een aantal acquisities in Europa, Noord- en Zuid-Amerika en Azië. Hierdoor kon ING zich ontwikkelen tot een wereldspeler in de financiële sector, met expertise op het gebied van bankieren, verzekeren en vermogensbeheer. Nationale-Nederlanden, de Postbank en ING Bank in Nederland, ING België en de vermogensbeheer- en pensioenactiviteiten in de Verenigde Staten zijn allemaal bedrijfsonderdelen waarmee ING actief is in volgroeide markten. ING Direct, de levensverzekeringsactiviteiten in de opkomende markten en de pensioenactiviteiten vormen de belangrijkste groeipijlers van ING.

In de nieuwe strategie is het van cruciaal belang dat deze bedrijfsonderdelen zich richten op de centrale doelstelling van ING, namelijk het creëren van waarde. Waardecreatie is een inherent onderdeel van ING's financiële doelstelling: 'toegevoegde waarde leveren door een combinatie van winst en groei die hoger is dan die van onze concurrenten'. ING wil ervoor zorgen dat aandeelhouders op termijn een beter totaalrendement (in de vorm van koerswinsten en opnieuw geïnvesteerd dividend) op hun ING-aandeel hebben dan op de meeste andere aandelen in de financiële sector.

EENVOUDIGER ORGANISATIESTRUCTUUR

Een van de eerste maatregelen die in 2004 werd genomen, was de invoering van een nieuwe organisatiestructuur. Met transparantie, persoonlijke verantwoordelijkheid en klantgerichtheid als uitgangspunten heeft ING haar activiteiten gereorganiseerd in zes functionele divisies. Voor onze verzekeringsactiviteiten is er een divisie voor Europa, een divisie voor Noord- en Latijns-Amerika en een voor Azië/Pacific. De bancaire activiteiten van ING zijn georganiseerd in divisies voor Wholesale Banking, Retail Banking en ING Direct.

Binnen de nieuwe structuur is een aantal management committees vervangen door directe rapportagelijnen, waardoor het besluitvormingsproces wordt bespoedigd. Directe rapportagelijnen zorgen ook voor meer persoonlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheid, wat de beste garantie is voor goede uitvoering.

FOCUS OP UITVOERING

Goede uitvoering is van groot belang in een organisatie die zich richt op waardecreatie. Dit betekent onder meer plannen doorvoeren. In 2004 heeft ING zich met succes kunnen herpositioneren op de markt voor wholesale banking. Het verzekeringsbedrijf van ING in Nederland heeft verstrekkende maatregelen genomen om de dienstverlening te verbeteren.

Goede uitvoering houdt ook in dat we willen uitblinken in wat we doen. De divisies van ING zijn zich nog meer gaan richten op winstgevende batengroei, beheersing van kosten en risico's en het realiseren van goede nettoresultaten. Deze vier pijlers zijn belangrijk om een bovengemiddeld rendement te realiseren voor de aandeelhouders. De inspanningen van ING's bedrijfsonderdelen op dit gebied hebben in 2004 geleid tot goede financiële resultaten. De operationele nettowinst van ING steeg met 33%, de baten met 4,7%, en de bedrijfslasten met 2,6%.

ING heeft een workshop ontwikkeld om de focus van leidinggevenden op het gebied van uitvoering aan te scherpen. De basis voor goede uitvoering ligt immers bij de medewerkers van ING. Zij vormen het belangrijkste kapitaal van het bedrijf en alleen via hen kan ING meer waarde creëren.

WE HEBBEN KLANTTEVREDENHEID TOT EEN BELANGRIJKE PRESTATIE-INDICATOR GEMAAKT

UITSTEKENDE DIENSTVERLENING

Onze medewerkers hebben als doelstelling op de juiste manier met onze klanten om te gaan. Om het belang van goede dienstverlening te onderstrepen, hebben wij onze missie in 2004 aangepast: 'onze klanten een toonaangevende dienstverlening bieden bij hun financiële keuzes voor de toekomst'. We hebben klanttevredenheid in alle markten waar wij actief zijn, tot een belangrijke prestatie-indicator gemaakt en we handelen daar ook naar. Een aantal onderdelen van ING scoort al hoog als het gaat om klanttevredenheid, en dat hoge niveau moet worden gehandhaafd. In Nederland bijvoorbeeld is de Postbank door haar klanten verkozen tot de beste van de grootbanken op het gebied van dienstverlening. Bij ING Direct heeft 80% van de klanten aangegeven tevredener te zijn over ING Direct dan over andere financiële instellingen waar zij klant zijn. Verder is uit onderzoek gebleken dat klanten van Wholesale Banking veel waardering hebben voor onze cashmanagement-diensten. Onze inspanningen om de dienstverlening bij ons Nederlandse verzekeringsbedrijf Nationale-Nederlanden te verbeteren, beginnen vruchten af te werpen. De klanttevredenheid is in 2004 aanzienlijk gestegen.

KERNPUNTEN

- Waardecreatie is de kern van ING's nieuwe strategie
- Nieuwe klantgerichte organisatiestructuur
- Door desinvesteringen komt kapitaal vrij, onder meer om te investeren in verdere winstgevende groei
- Extra aandacht voor goede uitvoering

KOSTENBEHEERSING

Financiële dienstverlening is een volwassen bedrijfstak, waardoor het voor elk bedrijf in deze sector onvermijdelijk is dat er op de kosten wordt gelet. Kostenbeheersing is vooral van belang voor ING's bedrijven in de volgroeide markten in de Verenigde Staten en de Benelux. Operationele efficiency en kostenbeheersing in combinatie met uitstekende dienstverlening zijn de manier om op deze markten vooruitgang te boeken. In 2004 waren de onderliggende kostenontwikkelingen bij ING onder controle. ING zal bijzondere aandacht blijven besteden aan kostenbesparende maatregelen.

ACTIEF PORTEFEUILLEBEHEER LEVERT EEN BELANGRIJKE BIJDRAGE AAN HET CREËREN VAN WAARDE

ACTIEF PORTEFEUILLEBEHEER

Actief portefeuillebeheer kan een belangrijke bijdrage leveren aan het creëren van waarde. In 2004 is aan deze strategische prioriteit invulling gegeven door een aantal desinvesteringen. Dit leidde tot een betere toewijzing van kapitaal en een versterking van de financiële positie. Onze verhouding schuld/eigen vermogen verbeterde van 14,4% ultimo 2003 naar 9,9% ultimo 2004.

Beslissingen over de samenstelling van de portefeuille van ING worden genomen op basis van een aantal zorgvuldig gekozen criteria. Bij de beoordeling of een bedrijfsonderdeel tot de kernactiviteiten van ING behoort, worden de groeimogelijkheden bekeken, evenals de rendementsvooruitzichten, volatiliteit, schaalgrootte van het betreffende bedrijf en de mogelijkheid tot integratie. De uitkomst hiervan dient als basis voor de besluitvorming of bepaalde activiteiten zullen worden afgestoten.

VERHOUDING SCHULD/EIGEN VERMOGEN ING GROEP
Per 31 december

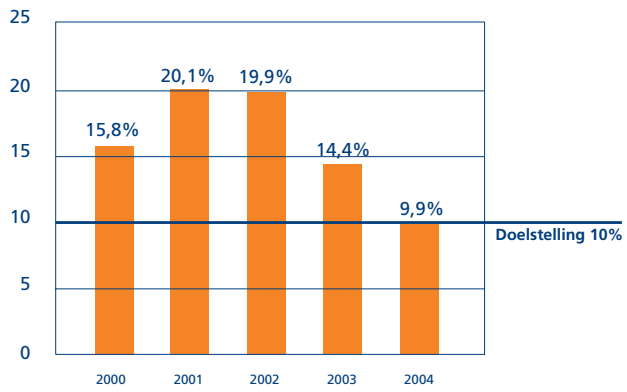

In 2004 verkocht ING de verzekeringsactiviteiten in Argentinië, de zorgverzekeringsactiviteiten in Nederland (NN Zorg), het Aziatische effectenbedrijf alsmede haar belang in schadeverzekeringen in Australië. Met GE Commercial Finance hebben we afspraken gemaakt voor een herstructurering van de joint-venture NMB-Heller. In de Verenigde Staten kondigde ING de verkoop aan van de activiteiten van de eigen verzekeringsadviseurs van Life of Georgia en werd besloten uit de individuele levensherverzekeringsactiviteiten te stappen. Daarnaast hebben we in Canada de beursgang van een deel van ons schadebedrijf afgerond. Verder verkocht ING in de Verenigde Staten Delta Asset Management en in Nederland CenE Bankiers. Later in het jaar volgde de verkoop van het Duitse onderdeel ING BHF-Bank en van Baring Asset Management.

Als gevolg van deze desinvesteringen kon een bedrag van EUR 1,5 miljard worden vrijgemaakt in 2004, kapitaal dat ING onder meer zal gebruiken voor investeringen die duidelijke groeimogelijkheden voor de toekomst bieden.

INVESTEREN IN TOEKOMSTIGE GROEI

Investeren in toekomstige groei betekent investeren in de juiste markten en de juiste producten. Wij richten ons op verdere autonome groei van onze bestaande bedrijven, zoals onze bedrijven in de Benelux. Dankzij onze focus op groei van de baten en kostenefficiency boeken we hier al jaren uitstekende resultaten. Ook in de belangrijke spaarmarkt in de Verenigde Staten wil ING verdere autonome groei realiseren.

Naast autonome groei is ook goed portefeuillebeheer een bron van toekomstige groei. In 2004 hebben we alleen investeringen gedaan in activiteiten die goed aansluiten bij die van ING, zoals Rodamco Asia en een aantal activiteiten van Allianz in Canada. In Frankrijk nam ING de spaar- en beleggingsklanten van Egg France over en in Korea verwierf ING een 49%-belang in een bancassurance joint-venture met Kookmin Bank, onder de naam KB Life.

Voor meer toekomstige groeimogelijkheden springen er voor ING drie belangrijke gebieden uit: ING Direct, onze levenbedrijven in opkomende markten en de kansen die de wereldwijde pensioenhervormingen bieden. In al deze markten heeft ING een goede uitgangspositie. ING Direct, dat ING grotendeels vanaf de grond heeft opgebouwd, is inmiddels de meest toonaangevende directbank ter wereld. Op het gebied van levensverzekeringen is ING het op een na grootste buitenlandse verzekeringsbedrijf in Azië en het grootste verzekeringsbedrijf in Centraal-Europa. Pensioenen vormen al 150 jaar een kernactiviteit voor ING. Ultimo 2004 bedroeg het beheerd pensioenvermogen EUR 183 miljard tegenover EUR 158 miljard ultimo 2003, en de pensioen-activiteiten blijven aan belang winnen. Door verdere selectieve uitbreiding wil ING profiteren van de groeimogelijkheden die deze activiteiten blijven bieden.

WAARDECREATIE IS DE KERN VAN ONZE STRATEGIE

BELANG VAN ECONOMISCHE WINST

Ten einde haar prestaties op het gebied van waardecreatie te meten, richt ING zich op economische winst, wat overeenkomt met de winst na kapitaalkosten. In het verleden was het voldoende om je als bedrijf te richten op boekhoudkundige winst. Het aanbod van kapitaal in de markt was hoog, waardoor winst en waardecreatie hand in hand gingen. Tegenwoordig is kapitaal schaars. Het belang van een juiste allocatie van kapitaal is toegenomen, aangezien het een belangrijke factor is van waardecreatie. Hierdoor wordt economische winst een belangrijke maatstaf voor waarde-creatie. Twee belangrijke indicatoren zijn ING daarbij tot hulp: RAROC en intern rendement (IRR). RAROC berekent het naar risico gewogen rendement op kapitaal en is een maatstaf voor waardecreatie binnen het bankbedrijf van ING. Het interne rendement op de nieuwe levenproductie is een goede maatstaf voor waardecreatie voor het verzekeringsbedrijf. ING wist beide maatstaven in 2004 te verbeteren, wat een extra stimulans is om door te gaan met de uitvoering van onze nieuwe strategie.

CONCLUSIES EN AMBITIES

ING heeft in 2004 haar strategie aangescherpt. Waardecreatie werd de kern. Goede uitvoering, klantgerichtheid en actief portefeuillebeheer zorgden voor een verbetering van het resultaat. Maar de strategie van ING richt zich niet op één jaar. ING wil haar beleggers continuïteit bieden en zorgen voor een beter rendement op hun belegging, ook op de langere termijn. We zullen daarom de nadruk blijven leggen op deze herziene strategische richting door de portefeuille te optimaliseren, goede uitvoering in de divisies en door te investeren in toekomstige groei. Het uiteindelijke resultaat van deze strategie is een activiteitenmix waarin ING's identiteit goed tot uitdrukking komt, die veel mogelijkheden biedt voor waardecreatie en onze aandeelhouders beloont met een beter aandeelhoudersrendement.

STERKE RESULTATEN EN VERBETERDE VERMOGENSPOSITIE

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING ING GROEP 2004

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie
Totale operationele baten	**67.814**	64.746	4,7%
Totale operationele bedrijfslasten	**60.395**	58.889	2,6%
Operationele winst voor belastingen	**7.419**	5.857	26,7%
Belastingen	**1.758**	1.460	20,4%
Belangen van derden	**272**	344	-20,9%
Operationele nettowinst	**5.389**	4.053	33,0%
Verkoopwinsten/-verliezen op aandelen	**579**	-10	
Nettowinst	**5.968**	**4.043**	**47,6%**

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN PER DIVISIE*
in miljoenen euro's

Insurance Europe	22%	1.733
Insurance Americas	22%	1.669
Insurance Asia/Pacific	10%	751
Wholesale Banking	25%	1.932
Retail Banking	15%	1.170
ING Direct	6%	432

* *exclusief de componenten Overig bij de bank- en verzekeringsactiviteiten*

ING boekte goede resultaten in 2004. De operationele nettowinst steeg met 33% tot EUR 5.389 miljoen. Inclusief verkoopwinsten steeg de nettowinst zelfs met 48% naar EUR 5.968 miljoen. Daarnaast verkocht ING op succesvolle wijze bedrijfsonderdelen die niet aan de rendementseisen voldeden of niet tot de kernactiviteiten behoorden. De verkoopopbrengst is aangewend om de vermogenspositie te versterken; de verhouding schuld/eigen vermogen is sterk verbeterd tot 9,9%, onder de doelstelling van 10%. Verder besloot ING om het dividend weer volledig in contanten uit te keren, met ingang van het slotdividend over 2004.

De 33%-stijging van de operationele nettowinst van ING was vooral te danken aan de goede resultaten van het bankbedrijf, met name bij ING Direct en Wholesale Banking. Maar ook het verzekeringsbedrijf kende een gezonde winstgroei, zowel bij de levensverzekeringen in Azië/Pacific, als bij de kernactiviteiten in de Verenigde Staten en het Canadese schadebedrijf.

De nettowinst steeg met 48% tot EUR 5.968 miljoen. Dit kwam door verkoopwinsten op aandelen van EUR 579 miljoen die in de tweede helft van 2004 werden gerealiseerd. ING besloot een deel van de Nederlandse aandelenportefeuille te verkopen om de volatiliteit van de solvabiliteitsratio's te verminderen.

Ook valutakoersbewegingen hadden een effect op de winstontwikkeling. De stijging van de euro tegenover de dollar en andere valuta beïnvloedde de winst negatief met EUR 86 miljoen. Daar stond een positief effect van EUR 188 miljoen na belastingen tegenover door het afdekken van het dollarrisico. In de loop van 2004 is besloten om vanaf 2005 het dollarrisico niet langer af te dekken.

Een positieve ontwikkeling was de sterke toename van de totale operationele baten met 11% (exclusief de invloed van acquisities, desinvesteringen en valutabewegingen). Aan de verzekeringskant was er een flinke groei van het premie-inkomen, terwijl de tarieven werden aangepast om het rendement op nieuwe activiteiten te vergroten. De bankactiviteiten profiteerden van lagere risicokosten, maar ook de inkomsten stegen, ondanks de druk op de rentetarieven in het afgelopen jaar.

De totale operationele bedrijfslasten stegen met 6% (exclusief de invloed van acquisities, desinvesteringen en valuta-bewegingen), vooral door een aantal bijzondere, eenmalige kosten. De onderliggende kostenontwikkeling was echter goed onder controle. Uitzondering is Nationale-Nederlanden, maar dit is een bewuste keuze omdat ING blijft investeren in het verbeteren van de dienstverlening.

FINANCIËLE HOOFDPUNTEN (vervolg)

Het operationele nettorendement op het eigen vermogen nam toe van 21,5% in 2003 tot 22,9% in 2004. Het operationele nettorendement op het eigen vermogen van het verzekeringsbedrijf was 22,6% in 2004, vrijwel gelijk aan 2003, terwijl het operationele nettorendement op het eigen vermogen van het bankbedrijf steeg van 11,1% tot 15,8%.

DIVIDEND

De nettowinst per aandeel steeg met 40% van EUR 2,00 in 2003 tot EUR 2,80 in 2004. Deze stijging is minder groot dan die van de totale nettowinst. Dit komt door een toename van het gemiddelde aantal uitstaande aandelen. Dit is het gevolg van het dividendbeleid, waarbij beleggers tot nu toe konden kiezen tussen een dividend in contanten of in aandelen. ING heeft besloten dit te veranderen. Met ingang van het interimdividend over 2004 zijn niet langer nieuwe aandelen uitgegeven om het contante gedeelte van het dividend te financieren. Voorts is besloten om, met ingang van het slotdividend over 2004, het dividend weer volledig in contanten uit te keren.

ING zal aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 26 april 2005 voorstellen het totaaldividend over 2004 vast te stellen op EUR 1,07 per (certificaat van een) gewoon aandeel, een stijging ten opzichte van EUR 0,97 per (certificaat van een) gewoon aandeel over 2003. In september 2004 werd een interim dividend uitgekeerd van EUR 0,49, zodat het slotdividend uitkomt op EUR 0,58 per (certificaat van een) gewoon aandeel. Dit zal volledig in contanten worden uitbetaald. De notering van het ING-aandeel ex-dividend vindt plaats op 28 april 2005 en het dividend zal op 4 mei 2005 betaalbaar worden gesteld.

Met ingang van 1 januari 2005 heeft ING nieuwe waarderingsgrondslagen ingevoerd (de zogenoemde International Financial Reporting Standards (IFRS)). Als gevolg hiervan zal de volatiliteit van de nettowinst toenemen. ING heeft daarom besloten om haar dividend in het vervolg vast te stellen op basis van de onderliggende langetermijnontwikkeling van de winst.

PORTEFEUILLEBEHEER

In 2004 heeft ING een aantal bedrijfsonderdelen verkocht, waarvan ING BHF-Bank, de individuele herverzekeringsactiviteiten in de Verenigde Staten en Life of Georgia de grootste waren. Al met al is in 2004 een bedrag van EUR 1,5 miljard vrijgemaakt. Met die opbrengst is de verhouding schuld/eigen vermogen verbeterd en is geïnvesteerd in de groei van ING Direct, in onze activiteiten in opkomende markten in Azië en Centraal-Europa en in onze pensioenactiviteiten in bijvoorbeeld de Verenigde Staten.

VERMOGENSPOSITIE

In de afgelopen twee jaar is de verhouding schuld/eigen vermogen van ING Groep N.V. sterk verbeterd: van bijna 20% eind 2002, via 14,4% ultimo 2003 tot 9,9% eind 2004. De verbetering in 2004 werd bereikt door een stijging van het vermogen met EUR 4,9 miljard, exclusief de belangen van derden, door ingehouden winsten en de uitgifte van hybride effecten in juni en door een daling van de kernschuld met EUR 1,0 miljard.

Ook andere solvabiliteitsratio's verbeterden sterk in 2004. Zo nam de solvabiliteit van het verzekeringsbedrijf toe tot 210% van het wettelijke vereiste niveau, vergeleken met 180% ultimo 2003. Dit is een erg hoog percentage binnen de verzekeringssector.

Aan de bankkant bedroeg de Tier-1-ratio van ING Bank N.V. eind 2004 7,71%, een stijging ten opzichte van 7,59% ultimo 2003 en dus ruim boven de doelstelling van 7,3%.
Ook de solvabiliteitsratio (BIS-ratio) van de bank lag boven de doelstelling van 11% en verbeterde van 11,34% ultimo 2003 tot 11,47% eind 2004. Ten slotte stegen de totale naar risico gewogen activa in 2004 met EUR 22,8 miljard, ofwel 9,1%, tot EUR 274,1 miljard. Deze stijging is bijna volledig toe te schrijven aan de groei bij ING Direct.

VERZEKERINGSACTIVITEITEN

De operationele nettowinst van het verzekeringsbedrijf steeg met 19,0% tot EUR 2.985 miljoen. Dit kwam vooral door een sterke stijging van het schaderesultaat als gevolg van een gunstige schadeafhandeling. Daarnaast droegen ook de winsten uit de verkoop van het Australische schadebedrijf en de beursnotering van het Canadese schadebedrijf positief bij aan de winst. Als gevolg van de eerder genoemde verkoopwinsten op aandelen, steeg de nettowinst van het verzekeringsbedrijf in 2004 met 42,7% tot EUR 3.564 miljoen.

Het totale premie-inkomen nam met 5,9% toe tot EUR 43.617 miljoen. Dit kwam vooral door de sterke groei van het levenbedrijf in de Verenigde Staten en in Azië. Gecorrigeerd voor het effect van desinvesteringen en valutaontwikkelingen, nam het totale premie-inkomen zelfs toe met 13,6%. In het levenbedrijf stegen de totale premies met 9,1% tot EUR 36.975 miljoen. In het schadebedrijf daalden de premies met 8,9% naar EUR 6.642 miljoen, maar dat wordt vooral verklaard door de verkoop van het Australische schadebedrijf en de Nederlandse zorgverzekeringsactiviteiten.

De bedrijfslasten van het verzekeringsbedrijf daalden met 1,2% naar EUR 4.837 miljoen. Echter, exclusief de effecten van desinvesteringen en valutaontwikkelingen, was er een stijging van 6,1%. Dit kwam vooral door hogere kosten in Europa en Australië. Exclusief eenmalige posten, valuta-invloeden en

KERNPUNTEN

- Sterke stijging (operationele) nettowinst
- Succesvolle verkoop van niet of onvoldoende rendabele bedrijfsonderdelen
- Opbrengst desinvesteringen aangewend voor versterken vermogenspositie
- Terugkeer naar dividend volledig in contanten

kosten bij Nationale-Nederlanden stegen de lasten bij het verzekeringsbedrijf met 3,5%.

De beleggingsverliezen bedroegen EUR 32 miljoen. Dit is slechts 2 basispunten van de totale vastrentende waarden, in historisch opzicht erg laag. In 2003 bijvoorbeeld bedroegen de vergelijkbare beleggingsverliezen nog 13 basispunten (of EUR 163 miljoen).

De waarde van de nieuwe levenproductie nam in 2004 met 43,6% toe van EUR 440 miljoen tot EUR 632 miljoen. Dit is toe te schrijven aan verbeterde marges, hogere omzet en investeringen in nieuwe activiteiten. Insurance Asia/Pacific genereerde meer dan de helft van de nieuwe levenproductie van ING, een indicatie van het sterke groeipotentieel van deze regio. Het totale interne rendement in 2004 was 12,1%, vergeleken met 10,9% in 2003 en daarmee boven ING's doelstelling van 12%.

ING heeft als een van de eerste Europese bedrijven de zogenoemde European Embedded Value-grondslagen geïmplementeerd. Deze grondslagen beogen de vergelijkbaarheid onder verzekeringsmaatschappijen te verbeteren. De totale embedded value van de levensverzekeringsactiviteiten van ING steeg in 2004 met 8,2% tot EUR 23.500 miljoen (van EUR 21.724 miljoen ultimo 2003). Dit is vóór dividenduitkering (van EUR 1.049 miljoen) aan de Groep. Na dividend was de embedded value EUR 22.451 miljoen.

BANCAIRE ACTIVITEITEN

De operationele nettowinst van het bankbedrijf steeg met 55,6% tot EUR 2.404 miljoen. Dit was te danken aan een sterke toename van de baten en een scherpe daling van de risicokosten. Alle drie bankdivisies rapporteerden hogere winsten voor belastingen.

De totale baten van het bankbedrijf stegen met 7,3% tot EUR 12.537 miljoen. De rentebaten leverden hierbij de belangrijkste en meest stabiele bijdrage. Het renteresultaat nam met 8,5% toe tot EUR 8.808 miljoen, vooral door de aanhoudend sterke groei van ING Direct. De totale rentemarge verkrapte in vergelijking met 2003 met 10 basispunten tot 1,48%. De bancaire kredietverlening nam ten opzichte van ultimo 2003 toe met EUR 24,9 miljard, ofwel 8,5%, tot EUR 317,5 miljard ultimo 2004. De zakelijke kredietverlening steeg met EUR 2,0 miljard, terwijl de particuliere kredietverlening met EUR 22,5 miljard toenam. De groei in de particuliere kredietverlening is vrijwel geheel toe te schrijven aan de stijging van de woninghypotheken met EUR 22,0 miljard, waarvan EUR 11,8 miljard bij ING Direct. De verkoop van CenE Bankiers en delen van ING BHF-Bank had een negatieve invloed op de groei van de totale bancaire kredietverlening van ongeveer EUR 8 miljard. De provisiebaten namen met 4,7% toe tot EUR 2.581 miljoen, vooral door hogere provisies in het effectenverkeer.

De totale bedrijfslasten stegen met 5,8% tot EUR 8.658 miljoen. Dit is grotendeels toe te schrijven aan voortgaande investeringen in de groei van ING Direct. Exclusief bijzondere posten, valuta-invloeden en investeringen in ING Direct bleef de kostenstijging bij het bankbedrijf beperkt tot 2%. Omdat de baten sterker stegen dan de lasten verbeterde de kosten/batenverhouding van de bankactiviteiten naar 69,1% in 2004 van 70,1% in 2003.

De toevoeging aan de voorziening voor debiteurenverliezen bedroeg in 2004 EUR 465 miljoen; dit is gelijk aan 18 basispunten van de gemiddelde, naar kredietrisico gewogen activa. Vanuit historisch oogpunt is dit erg laag. De vergelijkbare cijfers in 2003 bedroegen EUR 1.125 miljoen en 46 basispunten. De gunstige uitkomst in 2004 was te danken aan de verdere verbetering van de kredietportefeuille, de vrijval van een aantal debiteurenvoorzieningen en het ontbreken van grote verliezen, maar ook door structurele veranderingen in de risicobeheerprocedures die in 2004 vruchten begonnen af te werpen.

De RAROC (het naar risico gewogen rendement op kapitaal) na belastingen van ING's bankbedrijf verbeterde in 2004 sterk tot 14,8%, vergeleken met 12,7% in 2003. Dit is ruim boven de ING-norm van 12%. De RAROC is traditioneel hoog binnen Retail Banking. Wholesale Banking voldeed voor het eerst aan de 12%-norm.

VERMOGENSBEHEER

Het beheerd vermogen nam in 2004 met 6,3% (of EUR 29,2 miljard) toe tot EUR 491,9 miljard. Dit kwam door een netto instroom (EUR 26,5 miljard) en gestegen aandelenmarkten (EUR 25,3 miljard), deels tenietgedaan door de sterkere euro (–EUR 16,1 miljard). De genoemde netto instroom vloeide vooral voort uit de goede omzetten van geldmarktfondsen, nieuwe beleggingsproducten in Korea en de stijging van de levenpremies in Taiwan en Korea.

ING Real Estate is momenteel 's werelds grootste vastgoedonderneming door een toename van de portefeuille in 2004 tot EUR 50,1 miljard. Debet aan deze toename was vooral de introductie van tien nieuwe beleggingsfondsen, waaronder het ING Clarion Global Real Estate Income Fund in de Verenigde Staten. Dit is een beursgenoteerd fonds met een beheerd vermogen van EUR 2,2 miljard ultimo 2004. De beursintroductie van dit fonds was de grootste ooit van een vastgoedfonds. Het beheerd vermogen van ING Real Estate nam ook toe door de acquisitie van Rodamco Asia (+ EUR 800 miljoen).

De zogenoemde functionele operationele winst voor belastingen uit beheerd vermogen (afgeleid uit de resultaten van het bank- en verzekeringsbedrijf) steeg in 2004 met 14% tot EUR 484 miljoen.

VOORUITGANG IN WAARDECREATIE EN KLANTTEVREDENHEID

WINST- EN VERLIESREKENING

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie	vergelijkbaar*
Premie-inkomen	**11.369**	11.401	-0,3%	2,6%
Bedrijfslasten	**1.832**	1.815	0,9%	10,9%
Operationele winst voor belastingen	**1.733**	1.791	-3,2%	4,6%

* Vergelijkbare mutatie = exclusief valutakoersverschillen, acquisities, desinvesteringen en bijzondere posten.

KERNCIJFERS

	2004	2003
Waarde nieuwe levenproductie (in miljoenen euro's)	**138**	94
Intern rendement	**12,4%**	10,9%
Embedded value levensverzekeringen (in miljoenen euro's)	**12.257**	11.503

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

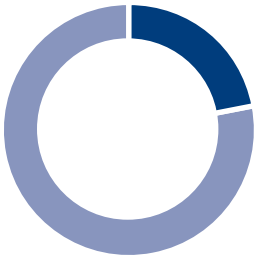

Insurance Europe	22%	1.733
Overig ING	78%	5.686

GEOGRAFISCHE SPREIDING PREMIE-INKOMEN
in miljoenen euro's

Nederland	66%	7.516
België	21%	2.439
Overig Europa*	13%	1.414
Totaal	100%	11.369

**Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Roemenië, Bulgarije, Griekenland en Spanje*

Het resultaat van Insurance Europe werd beïnvloed door een lagere winst in Nederland. Grootschalige investeringen in verbetering van de dienstverlening bij Nationale-Nederlanden begonnen echter vruchten af te werpen. De verzekeraar slaagde erin zowel de klanttevredenheid te verbeteren als de waarde van de nieuwe levenproductie te verhogen. In België behaalden onze verzekeringsactiviteiten een goede omzet. In Centraal-Europa wisten we de waarde van bestaande en nieuwe levenactiviteiten te vergroten en bleven we de grootste internationale aanbieder van levensverzekeringen.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

De operationele winst voor belastingen van Insurance Europe daalde met 3,2% naar EUR 1.733 miljoen. Deze daling werd veroorzaakt door lagere resultaten bij het Nederlandse levenbedrijf die niet konden worden gecompenseerd door hogere resultaten bij levensverzekeringsactiviteiten elders in Europa of door het schadebedrijf. De externe omgeving voor het schadebedrijf was gunstig, zoals blijkt uit het relatief lage aantal claims.

Insurance Europe bestaat uit de verzekerings- en vermogensbeheeractiviteiten in Nederland, België en Centraal-Europa. Deze activiteiten zijn goed voor respectievelijk ongeveer 82%, 7% en 11% van de operationele winst voor belastingen en 66%, 21% en 13% van het premie-inkomen. Ongeveer 82% van de winst van Insurance Europe is afkomstig van het levenbedrijf en 18% van het schadebedrijf.

Het totale premie-inkomen daalde met 0,3% naar EUR 11.369 miljoen door een daling van 6,2% in het premie-inkomen van het schadebedrijf. Dit was het gevolg van de verkoop van de Nederlandse zorgverzekeringsactiviteiten.

De bedrijfslasten stegen met 0,9% tot EUR 1.832 miljoen, waarbij het effect van desinvesteringen werd tenietgedaan door hogere lasten in Nederland. Exclusief die desinvesteringen stegen de bedrijfslasten met 10,9%. Oorzaken van de hogere lasten in Nederland waren de extra kosten voor externe medewerkers, investeringen in nieuwe IT-systemen, het aanpassen van de polissen aan nieuwe wet- en regelgeving en een reorganisatievoorziening voor het verbeteren van de dienstverlening.

Embedded value
De waarde van de nieuwe levenproductie van Insurance Europe was EUR 138 miljoen, een stijging van 46,8% ten opzichte van 2003. Het totale interne rendement (IRR) was 12,4%, ten opzichte van 10,9% in 2003. Deze stijging kan grotendeels worden toegeschreven aan de activiteiten in Nederland. Door aanpassingen in de prijsstelling van koopsompolissen van Nationale-Nederlanden steeg het interne rendement in Nederland van 8,0% in 2003 tot 10,5% in 2004.

KERNPUNTEN

- Sterke verbetering van waarde nieuwe productie en intern rendement
- Vooruitgang klanttevredenheid bij Nationale-Nederlanden
- ING internationale marktleider op het gebied van levensverzekeringen in Centraal-Europa
- Winstdaling door lagere bijzondere posten en hogere kosten

De waarde van de nieuwe productie in Centraal-Europa steeg van EUR 28 miljoen in 2003 tot EUR 37 miljoen in 2004.

De embedded value van Insurance Europe steeg met 6,6% tot EUR 12.257 miljoen na uitkering van dividend aan de Groep. De stijging bedroeg 15,2% voor uitkering van dividend. De totale groei van de embedded value is het saldo van een stijging als gevolg van veranderingen in het kapitaalmodel en een verlaging van de vennootschapsbelasting aan de ene kant. Aan de andere kant speelden een daling door een herziening van de verwachte lasten in Nederland, een verandering in de 'persistency assumptions' en het meerekenen van de kosten van financiële opties en garanties een rol. De embedded value van het Nederlandse levenbedrijf steeg tot EUR 9.223 miljoen, terwijl die van de opkomende Centraal-Europese markten op EUR 1.786 miljoen uitkwam.

Ontwikkelingen per land
In Nederland daalde de operationele winst voor belastingen met 1,9% naar EUR 1.423 miljoen. Dit werd veroorzaakt door lagere baten uit de oude herverzekeringsactiviteiten en de verschuiving van de vastgoedportefeuille naar ING Bank begin 2004. Het premie-inkomen uit levensverzekeringen steeg met 4,3% door de acquisitie van nieuwe contracten door Nationale-Nederlanden. De operationele winst voor belastingen van Nationale-Nederlanden steeg met 5,2% tot EUR 684 miljoen, vooral door gunstige resultaten op invaliditeit en lagere winstdeling voor polishouders in lijn met de markt.

In België leidden hogere provisie- en beleggingsopbrengsten door de groei van het beheerd vermogen tot een hogere operationele winst voor belastingen van EUR 128 miljoen, een stijging van 17,4%.

In de rest van Europa daalde de operationele winst voor belastingen met 21,2% naar EUR 182 miljoen, voornamelijk als gevolg van valuta-effecten en de verkoop van de levensverzekeringsactiviteiten in Italië in 2003. Zonder deze effecten bedroeg de stijging 4,6%, veroorzaakt door betere resultaten van het levenbedrijf in Centraal-Europa, vooral in Polen (+12%), Tsjechië (+12%) en Hongarije (+19%).

HOOFDPUNTEN

Klantgerichtheid in Nederland
Bij de Nederlandse verzekeringsactiviteiten lag de nadruk in 2004 op het verhogen van de klanttevredenheid. Nationale-Nederlanden boekte vooruitgang bij het verbeteren van de dienstverlening en het wegwerken van achterstanden. Bij het schadebedrijf waren de achterstanden aan het einde van het jaar volledig weggewerkt. Uit een onafhankelijk jaarlijks onderzoek naar klanttevredenheid bleek een toegenomen waardering voor de inspanningen van Nationale-Nederlanden: de klanttevredenheid steeg met 17%. Deze verbetering is toe te schrijven aan betere doelmatigheid, de uitvoering van veranderingsprogramma's en de toewijding waarmee de medewerkers hun bijdrage hebben geleverd aan alle veranderingen.

Het veranderingsprogramma van Nationale-Nederlanden maakt de organisatie meer markt- en klantgericht. Er bestaat een duidelijker verband tussen de verwachtingen en eisen van de markt en klanten enerzijds en de prestaties van de organisatie anderzijds. De kwaliteit van het management werd aangescherpt en elke medewerker kreeg persoonlijke prestatiedoelen. Dit alles werd ondersteund door een speciaal programma gericht op het stroomlijnen van processen (Project Operational Management/Lean) en het introduceren van 'best practices', wat moet leiden tot een aanzienlijke verbetering van de productiviteit.

Met haar vele kwaliteiten, zoals haar kennis, kwalitatief hoogstaand advies, betrouwbaarheid en snelheid van dienstverlening heeft Nationale-Nederlanden een prima uitgangspositie om in te spelen op veranderingen in de Nederlandse financiële markt. Dit geldt met name voor de veranderingen in het kader van nieuwe wetgeving over pensionering en arbeidsongeschiktheid en wijzigingen in de rol van tussenpersonen. Een van de ontwikkelingen is de website www.mijnNN.nl. Via deze site kunnen klanten online verzekeringstransacties uitvoeren en krijgen tussenpersonen de informatie die ze nodig hebben. De website zal verder worden uitgebreid, zodat alle particuliere verzekeringsproducten online beschikbaar zijn en de verkoopketen van Nationale-Nederlanden korter wordt.

Wat betreft de overige verzekeringsonderdelen in Nederland werd in 2004 bij RVS de nadruk gelegd op het herpositioneren van het merk, het vereenvoudigen van het productassortiment en het vergroten van de kostenefficiëntie. Ook initiatieven voor cross-selling van verzekeringsproducten via het bancaire kanaal werden zo veel mogelijk gestimuleerd, zoals bij Postbank Verzekeringen en RVS.

Betere distributie in België
De goede prestaties van het levenbedrijf van ING in België vinden hun oorsprong in de efficiënte uitvoering van het bancassurance-concept. De IT-infrastructuur is de ruggengraat van de verkoopactiviteiten op de bankkantoren van ING en van de polisadministratie. De fusie van drie verzekeringsonderdelen en de naamswijziging in ING Insurance in 2001 hebben geleid tot lagere kosten en een sterkere marktpositie. De Belgische regering opende in 2004 de markt voor particuliere levensverzekeringen voor zelfstandigen (fiscaal aantrekkelijke pensioenproducten). ING Insurance wist op deze markten een aandeel van ruim 20% te veroveren.

INSURANCE EUROPE
(vervolg)

Waardecreatie in Centraal-Europa
ING is de internationale marktleider op het gebied van levensverzekeringen in de grootste landen van Centraal-Europa. In de hele regio nam de waarde van de activiteiten toe, met sterke prestaties van het levenbedrijf in Tsjechië en Hongarije en van het pensioenfonds in Polen.

In 2004 lag de nadruk op het optimaliseren van de bestaande activiteiten, zoals het verbeteren van de prestaties van de eigen verzekeringsadviseurs. De introductie van beleggingsfondsen in Hongarije en Slowakije zorgde voor een verbreding van het productassortiment. Verder zijn in meerdere landen initiatieven ontplooid voor de verkoop van hypotheken.

Pensioenactiviteiten
In heel Europa vinden belangrijke ontwikkelingen plaats op het gebied van pensioenen. In Nederland bereidt het verzekeringsbedrijf zich voor op drastische veranderingen in wet- en regelgeving over prepensioen en vut. In België werkt ING aan plannen om te kunnen inspelen op nieuwe mogelijkheden op de zakelijke pensioenmarkt. Ook in Centraal-Europa hebben verschillende regeringen plannen voor de hervorming van het pensioenstelsel. Zo biedt Slowakije particuliere ondernemingen vanaf 2005 de mogelijkheid pensioenfondsen in dat land te beheren. ING heeft die kans aangegrepen. De instroom in de pensioenfondsen van ING in Centraal-Europa steeg met 42% tot EUR 850 miljoen. Het Tsjechische pensioenfonds van ING was het snelst groeiende pensioenfonds in het land: 56.000 nieuwe klanten op een totaal van 350.000. Deze groei was voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de goede beleggingsresultaten.

ING Investment Management Europe
Door beter samen te werken binnen onze Europese vermogensbeheer- en verzekeringsonderdelen konden we de prijsstelling van levensverzekeringsproducten verbeteren. De toegenomen focus op operationele efficiency en schaalvoordelen heeft resultaat. Zo groeide het vermogen van aandelenfondsen met hoog dividend fors tot EUR 3 miljard en werd de introductie van het Kroon Obligatie Fonds van ING Bank beloond met een opbrengst van EUR 300 miljoen, een van de meest succesvolle introducties van obligatiefondsen ooit in Nederland.

CONCLUSIES EN AMBITIES

In Nederland wist Nationale-Nederlanden zijn performance te verbeteren. Deze lijn zal in 2005 worden doorgetrokken, waarbij vooral de verdere verbetering van de klanttevredenheid veel aandacht zal krijgen. Ook zal Nationale-Nederlanden een groter onderscheid maken naar verschillende typen klanten, waarbij wordt gekeken naar omvang, samenstelling en winstgevendheid. Het wegwerken van de achterstanden bij het levenbedrijf staat hoog op de agenda, ook al kan het tempo waarin dat gebeurt, worden getemperd door (nieuwe) wetgeving, met name op het gebied van gelijke behandeling van mannen en vrouwen, en pre-pensioen.

Nationale-Nederlanden zal zich ook richten op de verbetering van de operationele efficiency tot op benchmarkniveau. Dit zal worden bereikt door beheersing van de kosten, verlaging van het aantal externe adviseurs en uitzendkrachten, vergroting van het rendement op bestaande en nieuwe producten en diensten, versterking van de IT-platforms en implementatie van nieuwe systemen.

De strategie van ING Insurance in België is het vasthouden van de hoge omzet van levenproducten, het versnellen van de verkoop van levensverzekeringen en schadeverzekeringen aan particuliere klanten van de bank, en het vergroten van de kostenefficiëntie van tussenpersonen. De ervaringen opgedaan in de markt voor collectieve levensverzekeringen biedt uitzicht op verdere groei van het marktaandeel in de komende jaren.

Om de waarde van onze activiteiten in Centraal-Europa te vergroten zal ING extra aandacht besteden aan de distributie en het productassortiment. Het netwerk van eigen verzekeringsadviseurs wordt versterkt door segmentatie van de markt, introductie van een provisiesysteem op basis van naar waarde gewogen omzet en verbetering van de productiviteit van het verkoopnetwerk. Verdere kostenbeheersing zal worden gerealiseerd door invoering van gemeenschappelijke IT-oplossingen.

In elk land waar we actief zijn, zullen we streven naar nieuwe distributiekanalen in de vorm van samenwerkingsverbanden met banken en tussenpersonen. Ook zullen we de mogelijkheden onderzoeken van grensoverschrijdende samenwerking en nieuwe initiatieven op markten met een aanzienlijk groeipotentieel.

ING Investment Management Europa onderneemt stappen om de performance van haar fondsen verder te verbeteren en haar activiteiten en efficiency te versterken. Er worden nieuwe producten ontwikkeld en de groei van het beheerd vermogen zal worden ondersteund door de eigen verzekerings- en bankkanalen van ING.

HOGERE WINST EN BETER RENDEMENT VORMEN STEVIGE BASIS VOOR DE TOEKOMST

WINST- EN VERLIESREKENING

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie	vergelijkbaar*
Premie-inkomen	**22.760**	22.319	2,0%	12,1%
Bedrijfslasten	**2.230**	2.263	-1,5%	4,1%
Operationele winst voor belastingen	**1.669**	1.310	27,4%	47,5%

* Vergelijkbare mutatie = exclusief valutakoersverschillen, acquisities, desinvesteringen en bijzondere posten.

KERNCIJFERS

	2004	2003
Waarde nieuwe levenproductie (in miljoenen euro's)	**173**	94
Intern rendement	**10,7%**	9,0%
Embedded value levensverzekeringen (in miljoenen euro's)	**8.118**	8.305

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

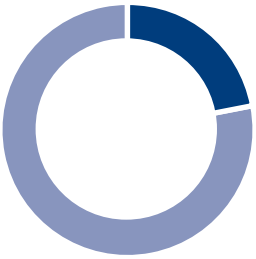

Insurance Americas	22%	1.669
Overig ING	78%	5.750

GEOGRAFISCHE SPREIDING PREMIE-INKOMEN
in miljoenen euro's

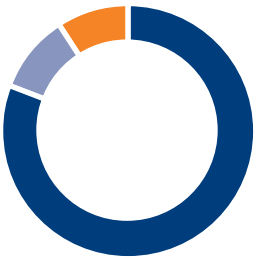

Verenigde Staten	81%	18.450
Canada	10%	2.213
Latijns-Amerika	9%	2.097
– waarvan Mexico		1.551
– waarvan Zuid-Amerika*		546
Totaal	100%	22.760

Argentinië, Brazilië, Chili en Peru

Insurance Americas versterkte de positie van haar kernactiviteiten door betere uitvoering, autonome groei en het afstoten van enkele onderdelen. ING genereerde een sterke omzet en een beter rendement bij nagenoeg alle belangrijke onderdelen en reageerde adequaat op nieuwe regelgeving. Dankzij de verkoop van niet-kernactiviteiten kon in de Verenigde Staten meer nadruk worden gelegd op onderdelen met een beter groeipotentieel en lagere risico's. In Canada verbeterde ING haar positie als marktleider op het gebied van schadeverzekeringen door de acquisitie van een groot deel van het schadebedrijf van Allianz Canada.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

De belangrijkste financiële doelen van Insurance Americas voor 2004 waren de verbetering van duurzame en winstgevende groei en waardecreatie bij alle tot de kernactiviteiten behorende bedrijfsonderdelen. Beide doelen werden gerealiseerd.

De operationele winst voor belastingen van Insurance Americas steeg in 2004 met 27,4% tot EUR 1.669 miljoen. Dit was inclusief diverse bijzondere posten met betrekking tot desinvesteringen in Noord- en Zuid-Amerika. Op vergelijkbare basis steeg de totale operationele winst voor belastingen met 47,5% ten opzichte van 2003. Het premie-inkomen groeide met 2,0% tot EUR 22.760 miljoen (12,1% op vergelijkbare basis). Het premie-inkomen leven steeg met 5,3% tot EUR 18.428 miljoen door de introductie van nieuwe producten en een verbeterde distributie. Het premie-inkomen schade daalde met 10,0%, voornamelijk door de resultaten in Mexico en valuta-effecten. De bedrijfslasten stegen met 4,1% (op vergelijkbare basis) vanwege een hogere omzet en hogere pensioenkosten.

Embedded value
Het intern rendement (IRR) van het levenbedrijf verbeterde van 9,0% in 2003 naar 10,7% in 2004 door meer nieuwe productie en een betere prijsstelling. Als gevolg hiervan steeg de waarde van de nieuwe productie bij het levenbedrijf van EUR 94 miljoen in 2003 tot EUR 173 miljoen in 2004. De embedded value van het levenbedrijf daalde door negatieve valuta-effecten en desinvesteringen en steeg door de Latijns-Amerikaanse pensioenfondsen. Gecorrigeerd voor deze posten groeide de embedded value met EUR 560 miljoen ten aanzien van 2003.

INSURANCE AMERICAS
(vervolg)

Ontwikkelingen per land
In de Verenigde Staten daalde de operationele winst voor belastingen met 13,1%. Dit werd veroorzaakt door eenmalige lasten als gevolg van ongunstig sterfteverloop, het afstoten van de individuele herverzekeringsactiviteiten en kosten in verband met de verkoop van Life of Georgia. Exclusief deze posten steeg de winst met 16,5%. De drie belangrijkste activiteiten van ING in de Verenigde Staten - pensioen-producten, lijfrentes met vaste en variabele uitkeringen en particuliere levensverzekeringen - rapporteerden een sterke winstgevende omzetgroei. Daarnaast was er sprake van een beperkte toename van de lasten, een verbeterde dienstverlening en distributie, en de introductie van diverse succesvolle producten. De pensioenproducten leverden met een derde van de winst de grootste bijdrage aan het totaal. Het premie-inkomen in de Verenigde Staten steeg met 3,6% tot EUR 18.450 miljoen, waarbij de sterkste groei afkomstig was van de lijfrenteproducten met vaste en variabele uitkering. De beleggingsverliezen daalden van 21 basispunten van de gemiddelde vastrentende waarden in 2003 naar 7 basispunten in 2004.

In Canada, waar ING schadeverzekeringen aanbiedt, steeg de operationele winst voor belastingen tot EUR 462 miljoen, exclusief een eenmalige bate uit de beursgang van ING Canada. Deze stijging werd veroorzaakt door een gunstig schadeverloop. ING Canada boekte ook in 2004 weer uitstekende resultaten wat betreft zowel de gecombineerde ratio als het rendement op eigen vermogen. Ultimo 2004 was de gecombineerde ratio 85% ten opzichte van 95% in 2003. Dit was grotendeels toe te schrijven aan een geringer aantal claims en lagere uitkeringen vanwege veranderde regelgeving op het gebied van motorrijtuigenverzekeringen in een aantal jurisdicties. Op de lange termijn zal het in 2004 gerealiseerde niveau van de gecombineerde ratio van ING Canada naar verwachting niet houdbaar zijn omdat de frequentie van de schadeclaims zal terugkeren naar een normaal niveau. Bovendien zal het volledige effect van door nieuwe regelgeving veroorzaakte premiedalingen in het hele land merkbaar zijn.

Mede vanwege valuta-effecten daalden in Latijns-Amerika het premie-inkomen en de operationele winst voor belastingen met respectievelijk 10,3% en 23,5%. In Mexico, dat de grootste bijdrage leverde aan zowel het premie-inkomen als de winst in Latijns-Amerika, daalde de operationele winst voor belastingen met 39,3%. Het resultaat werd niet alleen beïnvloed door valuta-effecten, maar ook door de winst-gevende verkoop van de joint-venture Seguros Bital in 2003. Verder speelden versterking van de reserves, hogere acquisitiekosten en hogere claims, met name bij de zorgverzekeringen een rol. In Zuid-Amerika (Chili, Brazilië, Peru en Argentinië) steeg de operationele winst voor belastingen met 40,0%. Deze verbetering was mede te danken aan gunstige beleggingsopbrengsten en goede resultaten bij de zorgverzekeringen evenals de samenvoeging van kantoren in Chili.

HOOFDPUNTEN

Betere focus dankzij portefeuillebeheer
In 2004 zette Insurance Americas een aantal stappen naar een betere focus op die terreinen waarop ING marktleider is. Activiteiten die niet langer strookten met de strategie of onvoldoende presteerden werden verkocht. Na een herbeoordeling van de veronderstelde sterftecijfers van ING Reinsurance (ING Re) droegen we de herverzekerings-activiteiten van individuele levensverzekeringen over aan Scottish Re. ING verkocht Delta Asset Management en kondigde de verkoop aan van de activiteiten van de eigen verzekeringsadviseurs van Life of Georgia en van ING Insurance in Argentinië.

Door deze verlopen kan Insurance Americas zich verder concentreren op de vermogensopbouw-activiteiten en kan kapitaal worden ingezet voor activiteiten met een grotere waardecreatie. Hierdoor ontstaat ook een aanzienlijk beter risicoprofiel in de regio evenals een verbetering van de financiële ratio's voor ING Groep.

Sterkere positie in Canada
Ter versterking van de leidende positie op de Canadese schadeverzekeringsmarkt kocht ING de schadeportefeuille particulieren en midden- en kleinbedrijf van Allianz Canada. Hierdoor kreeg ING Canada een groter bereik, een betere geografische spreiding en een uitgebreider netwerk van onafhankelijke tussenpersonen. ING Canada bracht vervolgens 30% van de gewone aandelen van de nieuwe combinatie naar de beurs om de acquisitie te kunnen financieren en kapitaal naar ING Groep te kunnen terugsluizen. De beursnotering geeft ING Canada meer flexibiliteit voor de verdere verbetering van de concurrentiepositie.

Een sterke merknaam
In de Verenigde Staten steeg de naamsbekendheid in 2004 naar 80%, hetgeen een positief effect had op de groei van de activiteiten. ING distribueert haar producten via meer dan 400 interne en externe salesmedewerkers naar ruim 130.000 distributiepunten en 14,9 miljoen klanten.

Focus op klantenservice
In 2004 werden initiatieven ontplooid om meer nadruk te leggen op de primaire factoren die ten grondslag liggen aan de tevredenheid van zowel klanten als tussenpersonen. Zo bleek uit onderzoek in de Verenigde Staten dat klanten en tussenpersonen het belangrijk vinden dat een probleem tijdens een eerste telefoongesprek wordt opgelost. In 2003 werd naar de mening van onze klanten 66% van alle problemen tijdens zo'n eerste gesprek opgelost. In 2004 steeg dat percentage tot 69%.

KERNPUNTEN

- Aanzienlijke stijging operationele winst en waarde nieuwe productie
- Afstoten herverzekerings-activiteiten van individuele levensverzekeringen en beëindigen activiteiten van eigen verzekeringsadviseurs in de Verenigde Staten
- ING Canada koopt groot deel van schadeverzekeringen van Allianz Canada
- Gedeeltelijke beursgang van ING Canada
- Verlaging volatiliteit van de winst door desinvesteringen

Efficiency IT blijft speerpunt
In 2004 is verder gewerkt aan de consolidatie en verbetering van technologieplatforms en toepassingen. In de Verenigde Staten sloot ING een overeenkomst met IBM voor uitbesteding van de mainframewerkzaamheden. De verwachting is dat dit de komende jaren tot een verbeterde productiviteit en tot een aanzienlijke daling van de kosten zal leiden.

Ontwikkelingen in regelgeving
In de Verenigde Staten kreeg ING te maken met een aantal nieuwe ontwikkelingen op het gebied van regelgeving. Zo was er een onderzoek van de SEC (Securities and Exchange Commission), de NASD (National Association of Securities Dealers) en de openbare aanklager van New York naar onder andere 'market timing' en 'late trading' in een aantal beleggingsfondsen van ING in de Verenigde Staten. Verder zijn nieuwe compliance-regels ingevoerd, is de compliance-organisatie geherstructureerd en is de gedragscode bijgewerkt. In een aantal staten in de Verenigde Staten vond een grootschalig onderzoek plaats naar de procedures bij het aanbieden van verzekeringen. ING verleende hierbij alle medewerking aan de toezichthouders en stelde de gevraagde informatie beschikbaar.

ING Investment Management Americas
ING Investment Management beheerde ultimo 2004 een vermogen van USD 223 miljard. Het bleef daarbij uitstekend presteren op het gebied van vastrentende waarden. Bij de activiteiten voor derden (USD 134 miljard) ondernam ING IM stappen om de vermogensopbouwers in staat te stellen de prestaties van de fondsen verder te vergroten. Zo werd een nieuw sterk team opgezet en werden de technologie en beleggingsprocessen verbeterd. Op de eigen portefeuille, dat wil zeggen het vermogen dat ING IM namens diverse verzekeringsmaatschappijen van ING in de regio beheert, werden stabiele netto-opbrengsten gegenereerd. Ook de private-equitybeleggingen leverden aanzienlijke baten op. In Canada en Latijns-Amerika paste ING IM dezelfde normen voor investeringsbeleid, interne controle, risicobeheer en compliance toe als elders in de wereld.

Goede vooruitzichten voor pensioenen
In de Verenigde Staten leverden de pensioenactiviteiten een flinke bijdrage aan de waarde van de nieuwe productie. Deze ontwikkeling is vooral toe te schrijven aan de vooruitgang die werd geboekt bij het behoud van fondsen. ING Mexico en ING Global Pensions onderzochten de mogelijkheid om de distributie van levensverzekeringen uit te breiden via de eigen adviseurs. In Brazilië zijn ING en joint-venture-partner SulAmerica begonnen met het aanbieden van pensioenen en levensverzekeringen na een herziening van het pensioen-stelsel in het land. De eerste berekeningen van de waarde van de nieuwe productie en de embedded value in Mexico, Peru en Chili duidden op gezonde pensioenactiviteiten in deze landen. In 2004 steeg de totale instroom in de pensioen-fondsen in Chili, Mexico en Peru met 33,5% tot 1.542 miljoen.

CONCLUSIES EN AMBITIES

ING Insurance Americas blijft zich de komende jaren vooral richten op waardecreatie door middel van een combinatie van bovengemiddelde omzetgroei en voortdurende verbetering van de operationele uitvoering. Aanhoudende kosten-beheersing en, indien mogelijk, een grotere marge in de prijsstelling van de nieuwe productie zullen leiden tot een hoger rendement.

In de Verenigde Staten blijft ING optimistisch over de lange-termijnvooruitzichten voor pensioengerelateerde activiteiten. ING blijft de nadruk leggen op zowel het verbeteren van de groei van het premie-inkomen bij de huidige kernactiviteiten als bij het uitbreiden van de mogelijkheden om vrijkomende verzekeringsgelden voor ING te behouden.

In Canada zal de focus komen te liggen op het vertalen van de acquisitie van Allianz Canada naar een betere concurrentie-positie en een groter marktaandeel.

In Latijns-Amerika wil ING verder werken aan de uitbreiding van de distributiecapaciteit (vooral via banken), de verbetering van de prestaties van het schadebedrijf en de versterking van de kernactiviteiten op het gebied van vermogensopbouw. In Mexico neemt de druk van de concurrentie toe en blijven juridische kwesties een rol spelen. Door uitbreiding van het senior managementteam in Mexico kunnen we deze uitdagingen vol vertrouwen tegemoet treden.

ING Investment Management zal blijven investeren in het verbeteren van de prestaties van de eigen aandelenportefeuille en het verbeteren van het rendement voor derden.

GROEIMARKT VOOR VERDERE WAARDECREATIE

WINST- EN VERLIESREKENING

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie	vergelijkbaar*
Premie-inkomen	**9.469**	7.594	24,7%	32,9%
Bedrijfslasten	**726**	785	-7,5%	9,5%
Operationele winst voor belastingen	**751**	411	82,7%	50,5%

* Vergelijkbare mutatie = exclusief valutakoersverschillen, acquisities, desinvesteringen en bijzondere posten.

KERNCIJFERS

	2004	2003
Waarde nieuwe levenproductie (in miljoenen euro's)	**321**	252
Intern rendement	**13,6%**	14,7%
Embedded value levensverzekeringen (in miljoenen euro's)	**2.076**	1.917

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

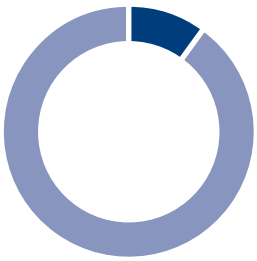

Insurance Asia/Pacific	10%	751
Rest of ING	90%	6.668

GEOGRAFISCHE SPREIDING PREMIE-INKOMEN
in miljoenen euro's

Japan	36%	3.459
Taiwan	25%	2.348
Korea	17%	1.598
Australië	15%	1.423
Overig Azië*	7%	641
Totaal	100%	9.469

**India, China, Hong Kong, Thailand, Indonesië en Maleisië*

Insurance Asia/Pacific heeft in 2004 goed gepresteerd. Mede dankzij voortdurende aandacht voor de verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van onze activiteiten, boekten we een aanzienlijke omzet- en winstgroei. Asia/Pacific neemt meer dan de helft van ING's totale waarde van de nieuwe levenproductie voor haar rekening. Er is veel potentieel voor verdere groei en ING heeft dan ook besloten tot uitbreiding van de investeringen in groeimarkten, vooral China en India.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Insurance Asia/Pacific realiseerde een stijging van de operationele winst voor belastingen van 82,7% tot EUR 751 miljoen, inclusief een eenmalige bate van EUR 219 miljoen uit de verkoop van het 50%-belang van ING in QBE-Mercantile Mutual, een Australische joint-venture voor schade-verzekeringen. Exclusief die bate, overige desinvesteringen en wisselkoerseffecten steeg de operationele winst voor belastingen met 32,9%.

De goede resultaten zijn gerealiseerd in een financiële en economische omgeving die enkele tekenen van herstel vertoonde. Toch bleven de rentetarieven aanhoudend laag en steeg de euro ten opzichte van de meeste Aziatische valuta.

Uitgedrukt in lokale valuta rapporteerde ING in de hele regio een groei van het premie-inkomen met dubbele cijfers, vooral in Japan (+82%) en Korea (+50%). De bedrijfslasten stegen met 9,5% (op vergelijkbare basis) door de groei van de activiteiten in Japan en Korea en door additionele kosten in Australië vanwege de verbetering van de kwaliteit en de integratie van IT-systemen.

Embedded value
De waarde van de nieuwe levenproductie van Insurance Asia/Pacific bedroeg EUR 321 miljoen, een stijging van 27,4% ten opzichte van 2003. Evenals in voorgaande jaren leverde Insurance Asia/Pacific een substantiële bijdrage aan de totale waarde van de nieuwe productie van ING Groep. Het grootste deel hiervan is toe te schrijven aan ING Life Japan. Het verwachte interne rendement (IRR) van de nieuwe levenproductie bedroeg 13,6% en lag hiermee ruim boven de interne ING-norm van 12%.

De embedded value van de levenproductie van Insurance Asia/Pacific steeg ultimo 2004 tot EUR 2.076 miljoen. De stijging was toe te schrijven aan de toegevoegde waarde van de nieuwe activiteiten, positieve performancevariaties in 2004 en een opwaartse bijstelling van de verwachte beleggings-opbrengsten. Deze baten uit embedded value werden gedeeltelijk tenietgedaan door hogere kapitaalkosten voort-vloeiend uit een verandering van het interne kapitaalmodel van ING.

KERNPUNTEN

- Sterke winstgroei door forse stijging premie-inkomen
- Groter marktdeel bij meeste bedrijfsonderdelen
- Leeuwendeel waarde nieuwe productie ING Groep afkomstig van Asia/Pacific
- Nieuwe vergunning voor start levensverzekeringskantoor in Beijing

Ontwikkelingen per land
In de hele regio groeide de winst dankzij een stijging van het premie-inkomen en een daling van de claims. Het grootste deel van die hogere winst is afkomstig van de activiteiten in Japan, Taiwan, Korea en Australië.

De operationele winst voor belastingen in Japan steeg met 45,8% tot EUR 70 miljoen dankzij een hogere omzet, hogere marges en een door de hogere rentetarieven gestegen rendement op beleggingen.

In Taiwan daalde de operationele winst voor belastingen met 28,1% naar EUR 100 miljoen. Door het lage renteklimaat moest ING Antai EUR 100 miljoen aan de voorzieningen toevoegen, een verdubbeling vergeleken met 2003. De operationele winst was inclusief een bate uit de verkoop van de creditcardactiviteiten van SinoPac. Exclusief deze posten steeg de operationele winst voor belastingen met 29,3% door een hoger premie-inkomen, hogere sterftewinst en een daling van de bedrijfslasten met 6,2%.

Korea kende een sterke stijging van de operationele winst voor belastingen van 44,3% tot EUR 114 miljoen. Deze stijging was te danken aan een hogere omzet in levensverzekeringen, hogere prolongatiepremies en een aanhoudend gunstig schadeverloop.

ING Australië, de joint-venture voor levensverzekeringen met ANZ, boekte een operationele winst voor belastingen van EUR 437 miljoen, inclusief de bate uit de verkoop van het schadebedrijf. Exclusief deze bate steeg de operationele winst voor belastingen met 23,9%. De winstgroei was onder andere toe te schrijven aan hogere beleggingsopbrengsten en provisies als gevolg van een toename van het beheerd vermogen en door een gunstig schadeverloop.

Uitgedrukt in lokale valuta steeg de winst in Maleisië met 30%. Dit kwam door een sterke omzet van employee-benefits producten – ING is marktleider op dit gebied – en particuliere levensverzekeringen. ING boekte de afgelopen jaren een stabiel rendement uit 'participating products'. De verwachtingen voor de verkoop van employee-benefits producten zijn rooskleurig.

ING is blijven investeren in de rest van Azië. China, India en Thailand kenden een aanhoudende groei van het premie-inkomen met respectievelijk 11%, 211% en 38%, en in Hong Kong met 16% (uitgedrukt in lokale valuta).

HOOFDPUNTEN

De goede prestaties van Insurance Asia/Pacific in de afgelopen jaren zijn het resultaat van de op waardecreatie gerichte strategie. Actief portefeuillebeheer, uitbreiding van de distributiekanalen en de succesvolle onderlinge afstemming van de diverse activiteiten in de regio spelen hierin een belangrijke rol. Als gevolg van deze inspanningen wisten zeven van de negen verzekeringsonderdelen en negen van de elf vermogensbeheeronderdelen in 2004 hun marktaandeel te vergroten. Gemeten naar premie-inkomen staat ING in de regio (buiten Japan) op de tweede plaats op de ranglijst van buitenlandse verzekeringsmaatschappijen.

Actief portefeuillebeheer
In 2004 werden niet tot de kerntaken behorende activiteiten verkocht. Dit gold onder andere voor de Australische joint-venture voor schadeverzekeringen, die werd overgenomen door QBE.

In Korea profiteerde ING Life van de versoepeling van de regelgeving voor bancassurance en van de versterkte relatie met Kookmin Bank. Samen met Kookmin Bank startte ING in Korea een nieuw initiatief op het gebied van bancassurance: KB Life. ING heeft een belang van 49% in deze joint-venture en heeft tevens een aantal medewerkers op belangrijke managementfuncties gedetacheerd. ING Life is in Korea momenteel de op vier na grootste verzekeraar in termen van premie-inkomen en de grootste buitenlandse verzekeraar.

Betere prestaties
Alle bedrijfsonderdelen in de regio zijn erin geslaagd de uitvoering van strategische doelstellingen beter op elkaar af te stemmen. Vooral in de productmix werden diverse structurele veranderingen aangebracht. Een groeiend deel van de totale omzet kwam voor rekening van diverse beleggingsproducten. ING heeft ook actief gewerkt aan het opzetten van nieuwe distributiekanalen. Dit heeft geleid tot twintig nieuwe relaties met banken in de hele regio, waarvan zes in Japan, zes in Taiwan en vier in Hongkong.

De prestaties van het Japanse bedrijf van ING zijn al jaren heel solide. Dat is het resultaat van productinnovatie en succesvolle diversificatie en van uitbreiding van de distributie via banken en effectenhuizen. De goede performance in 2004 is toe te schrijven aan een grootschalig opleidingsprogramma, de opening van een call centre en een gunstig sterfte- en invaliditeitsverloop. ING heeft zich in Japan gespecialiseerd in koopsompolissen met een variabele uitkering en in via werkgevers afgesloten levensverzekeringen. De vooruitzichten voor deze markten zijn gunstig.

INSURANCE ASIA/PACIFIC
(vervolg)

In Australië werden de kostenbesparingen in het levenbedrijf grotendeels gerealiseerd. Aan de inkomstenkant begonnen de resultaten van de joint-venture zichtbaar te worden. In Taiwan werden nieuwe producten geïntroduceerd om tegenwicht te kunnen bieden aan het lage-renteklimaat.

Onze groeimarkten
ING is sterk vertegenwoordigd in China via twee joint-ventures op het gebied van levensverzekeringen en een voor vermogensbeheer. ING is een van de grootste buitenlandse verzekeraars in China. We besloten de activiteiten in China verder uit te breiden. In februari 2004 openden we een kantoor in Guangzhou. In september 2004 kreeg ING toestemming van de toezichthoudende instanties om een levensverzekeringskantoor te openen in de belangrijke markt van Beijing.

In India heeft ING een belang van 26% in ING Vysya Life, een joint-venture voor levensverzekeringen. De activiteiten kenden een veelbelovende start in 2003. Tegelijkertijd heeft ons netwerk van eigen adviseurs aanzienlijk aan kracht gewonnen. Via onze 44%-deelneming in ING Vysya Bank willen we de afzet van verzekeringen via bancaire kanalen versterken.

Pensioenactiviteiten
De regio kent een hoog groeipotentieel voor pensioenen. Veel landen zijn bezig met of overwegen een herziening van het pensioenstelsel. Zo bestaat in Korea sinds eind 2004 de mogelijkheid voor particuliere partijen om bedrijfspensioenen aan te bieden. ING wil haar aandeel in deze markt versterken en adviseert regeringen en particuliere instellingen bij het opzetten van duurzame pensioenstelsels. Zo verstrekte ING adviezen aan de regeringen van Korea, India, China en Thailand. De instroom in de pensioenfondsen van ING in Hongkong en Japan steeg in 2004 met EUR 31 miljoen.

ING Investment Management Asia/Pacific
ING is in zeven jaar tijd uitgegroeid tot de op één na grootste fondsbeheerder in Azië (uitgezonderd Japan) en is inmiddels ook de tiende institutionele vermogensbeheerder. Het beheerd vermogen van ING IM Asia/Pacific groeit gestaag als gevolg van een sterk distributienetwerk en een kwalitatief hoogstaand productassortiment. Voortbouwend op de strategie van ING IM elders in de wereld lanceerde ING in Korea met succes een ‘protected mix’-strategie (met bescherming van de initiële inleg) en zorgde ING Antai voor een geslaagde introductie van het aandelenfonds Global Brands in Taiwan.

CONCLUSIES EN AMBITIES

Met de huidige sterke positie in de regio Azië/Pacific als basis, wil ING beter presteren dan haar concurrenten, de huidige activiteiten verbeteren en de aanwezigheid in haar kernmarkten – levensverzekeringen en pensioenen – verdiepen.

Deze doelstelling dient te worden gezien in het licht van moeilijke marktomstandigheden, zoals de druk op de marges van nieuwe activiteiten door verschuivingen in het product-assortiment naar spaarproducten en meer beleggings-gerelateerde producten. Ook is de macro-economische omgeving nog steeds volatiel gezien bijvoorbeeld het lage renteniveau.

Om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, heeft ING een aantal concrete doelstellingen geformuleerd. Ten eerste wil ING marktaandeel winnen in een aantal markten door het aangaan van nieuwe en het versterken van bestaande samen-werkingsverbanden.

Daarnaast blijft ING voortdurend werken aan de verbetering van haar producten door enerzijds het uitbreiden van het assortiment met winstgevende producten en anderzijds door risicovolle of slecht renderende producten af te stoten.

ING wil voortbouwen op het bestaande distributienetwerk en optimaal gebruikmaken van de huidige samenwerkings-verbanden en joint-ventures. De productiviteit van het netwerk van eigen adviseurs zal worden versterkt door betere werving van nieuwe mensen, door het verzorgen van opleidingen en door gebruik te maken van de ervaringen van ING in andere delen van de wereld. We leggen ons steeds meer toe op bancassurance. Dit distributieconcept wordt in Azië gezien als het groeigebied bij uitstek.

ING streeft naar verdere verbetering van haar instrumenten voor value-based management en risicobeheer door toepassing van strenge risico- en rendementseisen.

ING wil de activiteiten in de regio Asia/Pacific verder uitbreiden. In de landen waar ING actief is, vooral in China, India en Japan, worden de samenwerkingsverbanden verstevigd en worden nieuwe groeimogelijkheden onderzocht.

Dankzij de mix van activiteiten gericht op interne klanten, beleggingsfondsklanten en institutionele beleggers, beschikken onze vermogensbeheerders over een goede spreiding voor verdere groei. Het doel is om samen met het verzekeringsbedrijf van ING in elke markt een belangrijk marktaandeel te realiseren.

NIEUWE VISIE EN STRUCTUUR, GERICHT OP DE KLANT

WINST- EN VERLIESREKENING

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie	vergelijkbaar*
Operationele baten	**5.761**	5.825	-1,1%	1,2%
Bedrijfslasten	**3.637**	3.685	-1,3%	-2,8%
Toevoeging aan voorzieningen voor debiteurenverliezen	**192**	868		
Operationele winst voor belastingen	**1.932**	1.272	51,9%	59,8%

* Vergelijkbare mutatie = exclusief valutakoersverschillen, acquisities, desinvesteringen en bijzondere posten.

KERNCIJFERS

	2004	2003
RAROC na belastingen	**12,2%**	10,3%
Economisch kapitaal (in miljarden euro's)	**9,6**	10,1

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

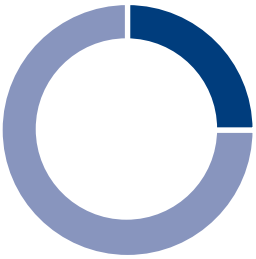

Wholesale Banking	25%	1.932
Overig ING	75%	5.487

GEOGRAFISCHE SPREIDING OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

Nederland	937
België	690
Duitsland	-243
Rest van de wereld	278
Asset management*	348
Overig	-78
Totaal	1.932

* *voornamelijk ING Real Estate en Baring Asset Management*

Wholesale Banking heeft in 2004 goede resultaten geboekt. Het risicoprofiel van de kredietportefeuille verbeterde sterk, waardoor de RAROC na belastingen steeg. Wholesale Banking heeft in 2004 haar activiteiten anders ingericht, waarbij de nadruk kwam te liggen op een meer klantgerichte organisatie. Samen met de verkoop van niet-kernactiviteiten, is hiermee de basis gelegd voor een divisie die met beter voorspelbare opbrengsten waarde creëert binnen ING.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Door een scherpe daling van de risicokosten steeg de operationele winst voor belastingen van Wholesale Banking in 2004 met 51,9% tot EUR 1.932 miljoen. Mede als gevolg van een aantal desinvesteringen daalden de totale operationele baten met 1,1% naar EUR 5.761 miljoen. Daar staat een vermindering van de bedrijfslasten met 1,3% tegenover. Het gemiddelde aantal medewerkers van Wholesale Banking daalde met 4,0% ten opzichte van 2003, voornamelijk vanwege de verkoop van delen van ING BHF-Bank, CenE Bankiers en de Aziatische effectenactiviteiten. De kosten/batenverhouding bij Wholesale Banking bedroeg 63,1% in 2004 tegenover 63,3% in 2003.

De stijging van het operationele resultaat is mede mogelijk gemaakt door het strengere kredietbeleid bij Wholesale Banking en de verbeterde marktomstandigheden. Er was een scherpe daling van de toevoeging aan de voorziening voor debiteurenverliezen, die mogelijk was door ontwikkelingen in Nederland, België, Duitsland en Noord- en Zuid-Amerika. De toevoeging was gelijk aan 12 basispunten van de gemiddelde naar kredietrisico gewogen activa, vergeleken met 56 basispunten in 2003.

De resultaten bij Wholesale Banking profiteerden van de activiteiten van de afdeling Financial Markets, waar zeer goede resultaten werden behaald. Regionaal gezien werd de winststijging bij Wholesale Banking ondersteund door uitstekende resultaten in België, Centraal-Europa en het Verenigd Koninkrijk, naast een verbeterd resultaat in Nederland.

In de vermogensbeheeronderdelen van het bankbedrijf, vooral ING Real Estate en Baring Asset Management (dat later in het jaar werd verkocht), steeg de operationele winst voor belastingen met 54,7% van EUR 225 miljoen in 2003 naar EUR 348 miljoen.

WHOLESALE BANKING
(vervolg)

Het naar risico gewogen rendement op kapitaal (Risk-Adjusted Return On Capital of kortweg RAROC) na belastingen van Wholesale Banking steeg van 10,3% in 2003 naar 12,2%. Dit was het gevolg van een hoger economisch rendement en een geleidelijke afname van het benodigde economische kapitaal. Als het verlies op de verkoop van de activiteiten van ING BHF-Bank buiten beschouwing wordt gelaten, zou de RAROC na belastingen zijn verbeterd tot 13,6%. De activiteiten van Wholesale Banking in Nederland en België vertoonden een sterke RAROC voor belastingen van respectievelijk 25,5% en 22,2%. Centraal-Europa en Noord- en Zuid-Amerika kenden ook een goede RAROC van respectievelijk 23,8% en 18,0%.

HOOFDPUNTEN

Een klantgerichte organisatie
In 2004 heeft Wholesale Banking er voor gekozen om haar organisatiestructuur aan te passen en haar activiteiten te herpositioneren. Dit houdt onder meer in dat ING zich voortaan concentreert op het bieden van een volledig dienstenpakket aan ondernemingen en instellingen op de thuismarkt in Europa (vooral de Benelux-landen). Buiten de thuismarkten is onze aanpak voor wat betreft producten en klanten meer selectief geworden. Deze herpositionering is een logisch gevolg geweest van de nieuwe strategie van ING en de wereldwijde ontwikkelingen op het gebied van wholesale banking.

In het verlengde van de nieuwe structuur van ING heeft Wholesale Banking haar naar regio's ingedeelde structuur vervangen door een functionele organisatiestructuur. De nieuwe organisatie is meer op de klant gericht is en legt het accent op uitvoering en verantwoording. De basis voor deze reorganisatie is in 2004 gelegd en de volledige invoering ervan is in januari 2005 afgerond. Onze nieuwe organisatie laat een gerichter klantenbeleid toe. Senior account managers spelen hierbij een centrale rol, ondersteund door focus sector heads en senior bankers. Zij vormen de essentiële schakel tussen de belangrijkste klant- en productafdelingen binnen Wholesale Banking. Deze bedrijfsonderdelen gaan ook intensiever samenwerken met de afdeling Financial Markets, die in 2004 eveneens gereorganiseerd werd. Het gemeenschappelijke doel van deze verschillende pijlers binnen de nieuwe organisatie van Wholesale Banking is het vinden van verdere mogelijkheden voor cross-selling, die voor zowel de klant als ING toegevoegde waarde hebben.

Vanaf 2005 behoren ook middelgrote ondernemingen in Nederland en België tot de doelgroep van de nieuwe organisatie van Wholesale Banking. Dit versterkt niet alleen de thuismarktpositie van de corporate-client-activiteiten, maar ondersteunt bovendien de bredere initiatieven voor cross-selling van het volledige dienstenpakket.

Desinvesteringen en acquisities
Door de herpositionering en de algehele focus van ING op een optimale kapitaalbenutting stond portefeuillebeheer binnen de divisie Wholesale Banking in 2004 hoog op de agenda. In Duitsland verkochten we ING BHF-Bank, in Azië de effecten-activiteiten en in Nederland CenE Bankiers. Ook is een akkoord bereikt over de verkoop van het in het Verenigd Koninkrijk gevestigde Baring Asset Management. Met GE Commercial Finance hebben we afspraken gemaakt voor een herstructurering van de joint-venture, NMB-Heller. In het Verenigd Koninkrijk acquireerde ING verder de 'asset finance-, country finance- en vendor finance'-activiteiten van Abbey National, omdat deze uitstekend aansluiten bij de bestaande financieringsactiviteiten van ING Lease UK.

De desinvesteringen zijn een logisch gevolg van het streven van Wholesale Banking om haar internationale netwerk te stroomlijnen. ING BHF-Bank paste niet meer in de strategie van ING en daarom werd het grootste deel van deze bank voor een bedrag van EUR 600 miljoen verkocht aan Sal. Oppenheim. De activiteiten van ING BHF op het gebied van vermogensbeheer, private banking, financiële markten en de kernactiviteiten van corporate-banking maakten deel uit van deze transactie. Het kantoor in Londen van ING BHF-Bank werd verkocht aan Deutsche Postbank AG, terwijl de HVB Groep een deel van de corporate-kredietportefeuille van ING BHF-Bank overnam. Na deze transacties behoudt ING het 83,7%-belang van ING BHF in Deutsche Hypothekenbank (DHB), een geherstructureerde kredietportefeuille van ongeveer EUR 1,3 miljard en de private equity-activiteiten van ING BHF-Bank.

De verkoop van de Aziatische effectenactiviteiten aan Macquarie Bank paste binnen het nieuwe beleid van Wholesale Banking om zich in Azië te concentreren op producten en diensten met toegevoegde waarde voor een selecte groep klanten. Hiermee legt Wholesale Banking het fundament voor duurzame groei in de toekomst.

CenE Bankiers, een dochteronderneming die gespecialiseerd is in diensten voor de zakelijke markt en de vermogende particulier, werd aan Van Lanschot verkocht. Door haar specialisatie en intensieve segmentbenadering, had CenE Bankiers zich binnen ING ontwikkeld tot nichespeler met een onafhankelijke status. Daarom besloot ING CenE Bankiers te verkopen en niet samen te voegen met vergelijkbare activiteiten binnen Wholesale Banking of de andere private banking-activiteiten van ING.

KERNPUNTEN

- Aanzienlijk lagere toevoeging aan voorzieningen voor debiteurenverliezen
- Nieuwe klantgerichte organisatiestructuur
- ING BHF-Bank en effecten-activiteiten in Azië verkocht
- Belangrijke transacties in de Benelux

Om het internationale netwerk van Wholesale Banking te stroomlijnen, moesten er ook op andere plaatsen aanpassingen plaatsvinden. De lokale activiteiten in Vietnam, Turkije, Thailand en Indonesië werden aangepast aan Wholesale Banking's nieuwe doelstellingen met betrekking tot klanten en producten. In Azië hadden ook kostenoverwegingen tot gevolg dat ING haar lokale supportactiviteiten heeft teruggebracht. Niettemin blijft de kapitaaltoewijzing aan de regio Azië ongewijzigd. Azië blijft voor ING immers een belangrijke toekomstige groeimarkt. Wereldwijd houdt Wholesale Banking haar geografische spreiding intact, met kantoren en vertegenwoordigingen in meer dan 40 landen.

Belangrijke transacties
Wholesale Banking wil met de nieuwe structuur nog meer aandacht besteden aan de klant. Dit komt ook tot uitdrukking in de nieuwe missie van Wholesale Banking: 'Excelleren door het bieden van oplossingen met toegevoegde waarde voor onze klanten'. Dit is een missie waar we in willen slagen dankzij een gedegen kennis van de sectoren waarin onze klanten actief zijn en een excellent productaanbod. Tot dat aanbod behoren ondermeer betalingsverkeer en cashmanagement, kredietverlening en schuldpapier, gestructureerde financieringsproducten, effectisering, syndicaatsleningen, effectendiensten, leasing en een brede waaier aan financial-marketsproducten (zoals valutahandel, geïntegreerde producten en disintermediatie, cash- en derivaatproducten). Wholesale Banking blijft ook werken aan het verbeteren van de cross-selling van vermogensbeheer- en verzekerings-producten (vooral employee benefits) van ING en van de diensten van ING Real Estate.

De in 2004 behaalde resultaten bewijzen dat over de hele linie bij deze verschillende productlijnen goede vooruitgang is geboekt. Enkele transacties staken er bovenuit. De corporate finance-diensten van ING hebben de Belgische staat geadviseerd bij de verkoop van Brussels International Airport Company, volgens de Financial Times 's werelds grootste luchthavenprivatisering in 2004. Ook had ING een leidende rol bij een omvangrijk 'reddingskrediet' voor het in Nederland gevestigde Ahold, een vooraanstaande speler op de internationale levensmiddelenmarkt. Met de Nederlandse Belastingsdienst sloten we verder een contract om hun totale betalingsverkeer te verzorgen, en met Deutsche Post een cashmanagement overeenkomst. Telkens ging het om historisch gezien grote contracten.

De kracht van ING op het gebied van betalingsverkeer en cashmanagement werd in 2004 beloond met een aantal prijzen. Voor het zesde achtereenvolgende jaar werd ING door Treasury Management International gezien als 'Best Cash Management Bank' van Oost-Europa. ING won ook twee prijzen in het Euromoney Cash Management Survey voor haar prestaties met een aantal verschillende producten en diensten. Bij dit onderzoek behaalde ING eveneens de tweede plaats voor klanttevredenheid in West-Europa, met een score van 60% zeer goed/uitstekend voor alle categorieën van dienstverlening.

CONCLUSIES EN AMBITIES

Wholesale Banking heeft in 2004 belangrijke toegevoegde waarde geleverd, zoals blijkt uit de positieve resultaten en de verbetering van de RAROC. Als gevolg van haar herpositionering, actief portefeuillebeheer en een nieuwe organisatiestructuur is een stevige basis gelegd met een duidelijke gerichtheid op de klant. In 2005 maakt Wholesale Banking een aanvang met de invoering van één wereldwijde merknaam, een belangrijke stimulans voor een gerichte klantbenadering.

Om duurzame waardecreatie in de toekomst te waarborgen, heeft Wholesale Banking voor 2005 ook drie algemene prioriteiten: cross-selling, kostenbeheersing en een doelgerichte uitvoering. Cross-selling blijft een prioriteit om de dienstverlening voor de belangrijkste groep klanten verder te verbeteren en om een duurzame groei van de baten te waarborgen. De nieuwe structuur van onze divisie zal daarbij zeker helpen, net als de intermediatie-activiteiten van onze afdeling Financial Markets. Ook de cross-selling van vermogens-beheerproducten en employee benefits blijft belangrijk.

Daarnaast blijven wij in 2005 de kosten beteugelen; kosten-beheersing is immers een voorwaarde voor winstgevende kernactiviteiten. Onze aandacht zal vooral gaan naar risicokosten en operationele efficiency.

Tot slot blijft een doelgerichte uitvoering voor alle activiteiten van Wholesale Banking cruciaal. Of het nu gaat om de service aan klanten, kostenbesparende initiatieven of het terugdringen van risicokosten, goede uitvoering is de enige manier om duurzaam waarde te creëren.

SELECTIEF GROEIEN OP DE THUISMARKTEN, MARKTAANDEEL UITBREIDEN IN OPKOMENDE MARKTEN

WINST- EN VERLIESREKENING

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie	vergelijkbaar*
Operationele baten	**5.035**	4.773	5,5%	5,8%
Bedrijfslasten	**3.681**	3.526	4,4%	4,7%
Toevoeging aan voorzieningen voor debiteurenverliezen	**184**	189	-2,6%	-2,1%
Operationele winst voor belastingen	**1.170**	1.058	10,6%	15,4%

* Vergelijkbare mutatie = exclusief valutakoersverschillen, acquisities, desinvesteringen en bijzondere posten.

KERNCIJFERS

	2004	2003
RAROC na belastingen	**29,1%**	29,3%
Economisch kapitaal (in miljarden euro's)	**2,7**	2,5

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

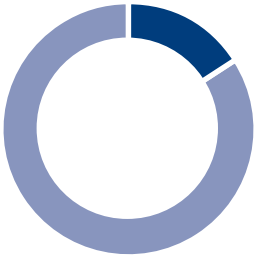

Retail Banking	15%	1.170
Overig ING	85%	6.249

GEOGRAFISCHE SPREIDING OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

Nederland	1.066
België	72
Polen	19
Overige landen	13
Totaal	1.170

Retail Banking boekte een stevige groei van de baten en een lichte daling van de risicokosten in 2004. De resultaten werden versterkt door een hogere winst in Nederland en in Polen. De strategie van deze divisie richt zich op klanttevredenheid, winstgevende groei en kostenbeheersing. Retail Banking wil op de thuismarkten selectief groeien en in de opkomende markten zoals India, Polen en Roemenië haar marktaandeel vergroten. Private Banking is klaar om haar sterke groei op zowel de thuismarkten als de opkomende markten voort te zetten.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

De operationele winst voor belastingen van Retail Banking steeg met 10,6% tot EUR 1.170 miljoen door stevig toenemende baten en een geringe daling van de risicokosten. Het brutoresultaat nam met 8,6% toe en kwam uit op EUR 1.354 miljoen.

De totale operationele baten stegen in 2004 met 5,5% tot EUR 5.035 miljoen. Het renteresultaat steeg met 8,2% door een stijging van de hypothecaire kredietverlening en een toename van de spaargelden. De provisiebaten stegen met 7,7%, terwijl overige baten een daling vertoonden.

De bedrijfslasten van Retail Banking stegen met 4,4% naar EUR 3.681 miljoen, vooral door de effecten van de in mei 2003 in werking getreden CAO in Nederland, een hogere omzet, de versnelling van IT-projecten en voorzieningen voor een aantal gerechtelijke kwesties. Toch was de groei van de baten in 2004 hoger dan de stijging van de lasten, waardoor de kosten/batenverhouding licht kon verbeteren, van 73,9% in 2003 naar 73,1% in 2004, inclusief de negatieve invloed van een aantal eenmalige lasten in het vierde kwartaal.

De toevoeging aan de voorziening voor debiteurenverliezen daalde met 2,6% van EUR 189 miljoen in 2003 naar EUR 184 miljoen in 2004. Lagere risicokosten in Nederland en Polen werden grotendeels tenietgedaan door hogere risicokosten in België. De toevoeging was gelijk aan 25 basispunten van de gemiddelde naar kredietrisico gewogen activa, vergeleken met 27 basispunten in 2003.

Het naar risico gewogen rendement op kapitaal (RAROC) na belastingen lag voor Retail Banking op 29,1%, bijna op hetzelfde niveau als in 2003 (29,3%) en ruim boven de ING-norm van 12,0%.

Ontwikkelingen per land
De operationele winst voor belastingen van Retail Banking in Nederland steeg met 16,2% tot EUR 1.066 miljoen. De totale baten stegen met 3,1% dankzij een hoger renteresultaat.

KERNPUNTEN

- Een goed jaar met goede omzetgroei van de baten in de thuismarkten
- Sterke groei van de verkoop van hypotheekproducten bij de Postbank
- Klanten kiezen de Postbank als beste dienstverlener van grote banken in Nederland
- Voortzetting snelle groei Private Banking
- ING Bank Slaski terug op het groeipad

Dit nam toe als gevolg van een groei van de hypothecaire kredietverlening en spaargelden, maar werd weer gedeeltelijk tenietgedaan door lagere rentemarges. De portefeuille woninghypotheken in Nederland steeg met EUR 8,3 miljard ultimo 2004, of 11,2%, naar EUR 82,2 miljard. Door het hogere renteresultaat werd het verlies van EUR 48 miljoen als gevolg van de MeerWaardeHypotheek (Postbank) ruimschoots tenietgedaan. De risicokosten daalden van 26 basispunten van de gemiddelde naar kredietrisico gewogen activa naar 21 basispunten.

In België daalde de operationele winst voor belastingen van Retail Banking met 31,4% naar EUR 72 miljoen als gevolg van bepaalde eenmalige lasten en enigszins hogere risicokosten, resulterend in een verlies voor belastingen van EUR 60 miljoen in het vierde kwartaal van 2004. Het verlies werd grotendeels veroorzaakt door de versnelling van IT-projecten, reorganisatiekosten, voorzieningen voor gerechtelijke kwesties en een verandering in de wetgeving die tot hogere risicokosten leidde. De totale baten stegen 12,1% ten opzichte van 2003, vooral door een hoger renteresultaat als gevolg van een groei van de kredietverlening en spaargelden. De bedrijfslasten stegen met 14,4%, vooral vanwege eenmalige posten. De risicokosten namen toe tot 34 basispunten van de gemiddelde naar kredietrisico gewogen activa vergeleken met 12 basispunten in 2003.

In Polen steeg de operationele winst voor belastingen van de retail-bankingactiviteiten van ING Bank Slaski van EUR 7 miljoen in 2003 tot EUR 19 miljoen in 2004. Deze stijging was nagenoeg geheel toe te schrijven aan een 50%-daling van de risicokosten. Toch bleven de voorzieningen voor debiteurenverliezen hoog: 227 basispunten van de gemiddelde naar kredietrisico gewogen activa.

Bij de retail-bankingactiviteiten in India werd weer winst gemaakt na een verlies in 2003. In dat jaar werd de handelsportefeuille in een beleggingsportefeuille veranderd om ING Vysya Bank in lijn te brengen met de waarderingsgrondslagen van ING.

ING Private Banking maakte in 2004 weer een sterke groei door. Het beheerde vermogen groeide met 13% (inclusief aanpassing voor desinvesteringen). Vooral in België werd een zeer sterke groei geboekt dankzij een belastingvrijstelling van de Belgische overheid. De totale inkomsten stegen met 13%, terwijl de kosten goed in toom konden worden gehouden, ondanks de aanvangsinvesteringen die in China en Latijns-Amerika werden gemaakt, zoals met het aannemen van nieuwe medewerkers bij private banking. De kosten/batenverhouding bij private banking daalde dit jaar wederom en bereikte een niveau van 76%.

HOOFDPUNTEN

Thuismarkten in de Benelux

In Nederland introduceerde Retail Banking enkele nieuwe strategieën om zowel de marktpositionering als de kosten/batenverhouding te verbeteren bij de private en retail-bankactiviteiten. De Postbank, nog altijd een van de belangrijkste motoren achter de groei bij Retail Banking, heeft haar marketingcampagne voor hypotheek- en spaarproducten met succes voortgezet. Klanten vinden de Postbank de beste dienstverlener van de grote banken in Nederland. De verkoopafdeling voor hypotheken die nu twee jaar actief is, heeft een sterke toename van nieuwe verkopen gerealiseerd. De Postbank blijft er ook naar streven een van de beste internetbanken van Nederland te worden. Sinds de lancering van haar nieuwe website in 2004 is de verkoop van producten gestegen en is het aantal klanten via internet flink toegenomen tot ruim 1 miljoen.

Om de klanten beter van dienst te zijn, besloot ING Bank tot herinvoering van de kasfunctie en basisdiensten van kantoren op een aantal locaties. ING Bank zag de activiteiten bij Private Banking sterk groeien. Nieuwe producten en diensten zijn ingevoerd om de klanten beter aan ons te kunnen binden en cross-selling te stimuleren.

In België is de naamswijziging van BBL naar ING België, waar we in 2003 mee zijn begonnen, afgerond. Uit onderzoek blijkt dat de resultaten positief zijn: de spontane naamsbekendheid is inmiddels 54%, terwijl het algemene merkbewustzijn 97% bedraagt. Deze getallen komen overeen met de gemiddelde cijfers van het voormalige BBL. Slechts anderhalf jaar na de naamswijziging betekent dit een enorm succes. ING België boekte in 2004 een sterke groei in spaar- en beleggingsproducten. Dochteronderneming Record Bank heeft haar positie versterkt door de acquisitie van Mercator Bank. Door een aantal opeenvolgende fusies staat Record Bank in België nu op de vierde plaats van spaarbanken die via onafhankelijke agenten opereren.

Centraal-Europa: nieuwe initiatieven

ING Bank Slaski heeft een nieuwe prestatiegerichte organisatiestructuur ingevoerd. Om onze marktpositie te verbeteren, zijn we begonnen met een kritische doorlichting van de productportefeuille en hebben we een aantal nieuwe producten op de markt gebracht. De resultaten van de eerste productcampagnes voor creditcards en spaarproducten waren goed.

In Roemenië, een markt met 22 miljoen inwoners, is een nieuwe franchise formule gelanceerd waarbij gebruik wordt gemaakt van de sterke punten van ING, zoals het concept Self' Bank in België en de naam ING. Deze formule moet bijdragen aan de toekomstige retailgroei in deze markt.

RETAIL BANKING
(vervolg)

Groeimarkt India
India biedt voor ING volop mogelijkheden om de waarde van bankactiviteiten te vergroten. Het is een aantrekkelijke markt in een economie die sterk groeit. ING Vysya Bank ontwikkelt zich gestaag tot een professionele universele bank. Deze bank heeft 370 kantoren en een personeelsbestand van ruim 5.000 werknemers, die ondersteund worden door een verkoopnetwerk van eigen adviseurs.

Private Banking
ING Private Banking is in 2004 sterk gegroeid in de belangrijkste thuismarkten (Nederland en België) en de naamsbekendheid nam sterk toe. De groei werd vooral gevoed door een gestage stroom van doorverwijzingen van de divisies Retail en Wholesale Banking. In Azië vormde productontwikkeling de stuwende kracht; de investeringen van de afgelopen jaren leveren hier nog steeds een hoog rendement. In het kader van ING's actief portefeuillebeheer, zijn de private banking onderdelen van ING BHF-Bank en CenE Bankiers in de tweede jaarhelft verkocht. Dit past in de strategie van ING om minder goed presterende of niche-activiteiten af te stoten. Nieuwe investeringen werden gedaan op de nieuwe markten van Azië, met name China en India, Latijns-Amerika en Centraal-Europa. Daarnaast maakt een grotere productdiversificatie ING Private Banking minder afhankelijk van transactie-opbrengsten, ten gunste van provisie-opbrengsten.

Operations & IT
Bij Operations & IT (OPS&IT) is de reorganisatie voltooid, waardoor deze afdeling nu goed aansluit bij de divisies Retail Banking en Wholesale Banking. Ondanks het gestegen activiteitenvolume in deze divisies konden we nog steeds kosten besparen. Operations legt zich steeds meer toe op het initiëren van IT-innovaties die voor een betere service aan de klant zorgen. De verschuiving naar 'shared service-centra', bijvoorbeeld voor hypotheken, leidt tot een hogere productiviteit. Procesverbeteringen zullen de gehele waardeketen op een hoger niveau brengen.

CONCLUSIES EN AMBITIES

Voor het jaar 2005 wil Retail Banking selectief groeien op de volgroeide markten en in de opkomende markten haar kansen op verdere toekomstige groei verder ontplooien. Wij blijven ons richten op het vergroten van de klant-tevredenheid, kostenbeheersing en een winstgevende groei.

In Nederland wil de Postbank haar omzet van hypotheken en beleggingsfondsen vergroten en tegelijkertijd het hoge niveau van klanttevredenheid behouden. Bij ING Bank streven wij ernaar de klanttevredenheid en de productiviteit van de kantoren te vergroten. Om verder te groeien, blijven wij werken aan het verbeteren van de bestaande activiteiten en het optimaliseren van de bedrijfsprocessen.

In België streven wij naar een verdere groei van de spaar-, verzekerings- en beleggingsproducten door campagnes te lanceren en door veel aandacht te blijven besteden aan de productiviteit van het verkoopapparaat en de klant-tevredenheid. Record en Mercator willen hun marktaandeel vergroten door voort te bouwen op hun netwerk van onafhankelijke agenten.

In Polen is ING Bank Slaski, na een periode van interne reorganisaties en daling van het risicoprofiel van onze krediet-portefeuille, in een groeifase terecht gekomen. In Polen hebben wij de ambitie stevig verder te groeien, vooral op het gebied van deposito's, spaargelden en beleggingsfondsen. Aan de activakant streven wij naar een selectieve groei van kredieten en hypotheken.

In India en Roemenië ligt het accent op volumegroei en willen wij de basis leggen voor verdere expansie.

Bij Private Banking wordt in 2005 wederom een sterke groei verwacht op de thuismarkten in België en Nederland.
In Azië willen wij verder uitbreiden, voortbouwend op de investeringen van de laatste jaren.

DE TOONAANGEVENDE DIRECTBANK

WINST- EN VERLIESREKENING

in miljoenen euro's	2004	2003	mutatie	vergelijkbaar*
Operationele baten	**1.705**	1.045	63,2%	65,9%
Bedrijfslasten	**1.184**	829	42,8%	44,9%
Toevoeging aan voorzieningen voor debiteurenverliezen	**89**	65	36,9%	39,1%
Operationele winst voor belastingen	**432**	151	186,1%	193,9%

* Vergelijkbare mutatie = exclusief valutakoersverschillen, acquisities, desinvesteringen en bijzondere posten.

KERNCIJFERS

	2004	2003
RAROC na belastingen	**11,3%**	6,1%
Economisch kapitaal (in miljarden euro's)	**2,4**	1,7

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN
in miljoenen euro's

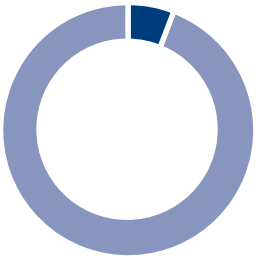

ING Direct	6%	432
Overig ING	94%	6.987

In 2004 heeft ING Direct een sterke groei laten zien, waardoor de bijdrage aan de winst van ING ook flink toenam. De sterke groei van de activiteiten vloeide voornamelijk voort uit de instroom van nieuwe klanten wereldwijd, de toename van toevertrouwde middelen en uit particuliere hypothecaire leningen, het tweede kernproduct van ING Direct. Het kostenniveau van ING Direct was een van de laagste van de markt. Naamsbekendheid en klanttevredenheid – die al op een hoog niveau waren – zijn verder verbeterd. Qua toevertrouwde middelen zijn alle bedrijfsonderdelen van ING Direct nummer één in hun markt.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

De operationele winst voor belasting van ING Direct steeg tot EUR 432 miljoen in 2004 ten opzichte van EUR 151 miljoen in 2003, een stijging van 186%. Deze stijging was te danken aan het feit dat ING Direct nieuwe klanten bleef aantrekken en aan de toename van de toevertrouwde middelen. ING Direct bestaat uit acht bedrijfsonderdelen die actief zijn in negen landen. Elk land heeft zijn eigen bedrijfsonderdeel. Een uitzondering hierop is Oostenrijk, dat deel uitmaakt van het Duitse onderdeel van ING Direct (ING DiBa). Alle acht bedrijven zijn winstgevend, behalve het jongste in het Verenigd Koninkrijk dat in mei 2003 is opgestart en nog de gebruikelijke aanloopverliezen lijdt. Nadat zij in 2003 nog verliesgevend waren, boekten Frankrijk en Italië winst in 2004. Canada en Australië zetten hun succes voort met een winstgroei met dubbele cijfers. Ook in de Verenigde Staten, Spanje en Duitsland groeide de winst snel.

De operationele baten stegen 63,2% tot EUR 1.705 miljoen, dankzij een substantiële stijging van de rentebaten met 62,1%, voornamelijk het gevolg van de voortgaande groei van de toevertrouwde middelen. Sinds 31 december 2003 zijn de totale toevertrouwde middelen gestegen met EUR 46,0 miljard, of 46,3%, tot EUR 145,4 miljard. Naast spaarproducten biedt ING Direct tevens hypotheken aan. De stijging van het aantal hypothecaire leningen heeft de winst eveneens een flinke impuls gegeven. Aan het eind van 2004 had ING Direct een totale portefeuille aan hypothecaire leningen van EUR 33,1 miljard, een stijging met EUR 12,1 miljard (of 57,6%) ten opzichte van 31 december 2003.

De bedrijfslasten van ING Direct stegen met 42,8% tot EUR 1.184 miljoen. Dit was het gevolg van de sterke groei, hogere marketingkosten en uitgaven om de voortgaande groei van het spaarbedrijf te dekken en van investeringen in het groeiende hypotheekbedrijf. Het operationele kostenniveau van ING Direct is echter laag omdat zij zich richt op een beperkt en helder productassortiment, gebruik maakt van gestandaardiseerde en geavanceerde IT-systemen, geen kantorennetwerk heeft en lage acquisitiekosten per klant kent. De kosten/batenverhouding bedroeg 69,4% in 2004, een verbetering ten opzichte van de 79,3% in het voorgaande jaar. De toevoeging aan de voorziening voor

ING DIRECT
(vervolg)

KERNPUNTEN

- Winst ING Direct bijna verdrievoudigd
- Portefeuille hypothecaire leningen groeit met 57,6%
- Circa drie miljoen nieuwe klanten in 2004
- Duitse ING DiBa nu ook actief in Oostenrijk
- Sterke autonome groei van toevertrouwde middelen

debiteurenverliezen ontwikkelde zich in lijn met de sterke groei van het bedrijf. De voorziening bedroeg in 2004 EUR 89 miljoen, tegenover EUR 65 miljoen in 2003. De risicokosten daalden van 26 basispunten van de gemiddelde naar risico gewogen activa in 2003 naar 22 basispunten in 2004.

Het naar risico gewogen rendement op kapitaal na belasting (RAROC) voor ING Direct steeg tot 11,3% ten opzichte van 6,1% in 2003. Daarmee voldoet ING Direct bijna aan de interne doelstelling van ING van 12,0%. Het economisch kapitaal steeg tot EUR 2,4 miljard van EUR 1,7 miljard in 2003.

HOOFDPUNTEN

Accent op hypotheken
In 2004 heeft ING Direct zich meer gericht op particuliere hypotheken, het tweede kernproduct van haar bedrijfsmodel. De omvang van de hypothecaire leningen is gestegen als percentage van de toevertrouwde middelen. Door de stabiele, vaste rentemarge van hypotheken neemt de stabiliteit van het totale bedrijfsmodel toe. ING Direct had per ultimo 2004 EUR 33,1 miljard aan particuliere hypotheken uitstaan tegenover EUR 145,4 miljard aan toevertrouwde middelen (naast EUR 5,7 miljard aan off-balance posten, te weten beleggingsfondsen en pensioenregelingen). ING Direct heeft in 2004 in alle landen, behalve in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, hypotheken verkocht.

Sterke groei klantenbestand
Het klantenbestand steeg met 3 miljoen tot een totaal van 11,5 miljoen klanten wereldwijd in 2004. In juni 2004 heette ING Direct Italië de 10-miljoenste klant van ING Direct feestelijk welkom. In Frankrijk nam ING Direct 48.000 spaar- en beleggingsklanten van Egg France over. Ook vond in 2004 de succesvolle integratie plaats van het Duitse onderdeel van ING Direct, ING DiBa, met de Duitse directbank Entrium, die ING in 2003 had overgenomen. Entrium was de op een na grootste directbank van het land met bijna 1 miljoen klanten en ongeveer EUR 8 miljard aan toevertrouwde middelen. De voormalige Entrium-dochter in Oostenrijk werd omgedoopt tot ING DiBa en heeft een marketingcampagne in gang gezet voor haar spaarproducten. ING DiBa ziet goede kansen op de Oostenrijkse markt.

Hoge klanttevredenheid
Gemiddeld geeft bijna 80% van onze klanten aan van ING Direct een betere service te krijgen dan van andere financiële instellingen. Dit is een belangrijke indicator voor ING Direct, net als de stabiliteit van het klantenbestand, de toevertrouwde middelen en de bekendheid van het merk. Het huidige verloop onder de klanten van ING Direct bij alle acht bedrijfsonderdelen is gemiddeld slechts 5% per jaar. De ingelegde spaargelden van klanten zijn in de loop der jaren zeer stabiel, wat ook heeft bijgedragen aan de kracht van het bedrijfsmodel van ING Direct. Het gemiddelde bedrag op een spaarrekening bedraagt EUR 13.500.

Toegenomen naamsbekendheid
Op alle markten waar ING Direct actief is, was het ING-merk aanvankelijk praktisch onbekend. In 2004 was de naamsbekendheid in de meeste landen echter hoger dan 80%, een aanzienlijke verbetering ten opzichte van 2003. De combinatie van een grote naamsbekendheid en de juiste merkeigenschappen is een eerste vereiste voor groei. Daarom hebben we sinds begin 2001 in elk land een gestandaardiseerd onderzoek uitgevoerd dat ons in staat stelde de ontwikkeling van het merk te volgen. Dezelfde merknaam is geïntroduceerd in alle landen behalve in Oostenrijk en Duitsland (ING DiBa).

ING Card: succesvolle start van een nieuw bedrijfsonderdeel
In 2003 werd besloten een nieuw bedrijfsonderdeel op te richten, ING Card, dat zich richt op het beheer binnen ING van de bestaande creditcardportefeuilles. ING Card wil groeien, gebruikmakend van de bestaande bestanden van particuliere klanten van ING, voornamelijk van ING Direct. ING Card functioneert als een afzonderlijk onderdeel naast ING Direct, maar is financieel geconsolideerd binnen de divisie van ING Direct. In januari 2004 heeft ING Card de creditcardportefeuilles van de Postbank, ING Bank Nederland en ING Bank België overgenomen. In 2004 heeft de succesvolle introductie plaatsgevonden van het nieuwe product ING Card. Aan het einde van het jaar had ING Card een portefeuille van 1,6 miljoen credit cards en EUR 518 miljoen aan uitstaand krediet. In Nederland bedraagt het marktaandeel van ING Card in aantallen credit cards ongeveer 25% en in uitstaand krediet ongeveer 45%. ING Card wil ook in andere Europese landen actief worden.

CONCLUSIES EN AMBITIES

ING Direct is in 2004 op eigen kracht snel gegroeid zowel in aantallen klanten als in de omvang van toevertrouwde middelen. Onze marktbenadering heeft geleid tot een substantieel marktaandeel in volwassen retailmarkten tegen lage kosten. Qua toevertrouwde middelen lopen alle bedrijfsonderdelen voorop in hun markt voor direct banking. Deze marktposities zijn in relatief korte tijd bereikt. Omdat we actief zijn in verschillende valutazones zijn de risico's gespreid, wat ons een extra voorsprong geeft op de concurrentie.
In 2005 blijft het vizier gericht op autonome groei in het spaar- en hypotheekbedrijf en op de geleidelijke uitbreiding naar nieuwe regio's in de Verenigde Staten. In 2004 zijn nieuwe marketingcampagnes gestart in Californië, Baltimore en Washington.

AANTAL KLANTEN EN TOTAAL TOEVERTROUWDE MIDDELEN

Aantallen klanten x 1.000, toevertrouwde middelen in miljarden euro's

	Totaal aantal klanten		Totaal toevertrouwde middelen	
	2004	2003	**2004**	2003
Canada (1997)*	**1.121**	905	**9,0**	7,0
Spanje (1999)	**975**	753	**10,2**	7,9
Australië (1999)	**996**	719	**8,5**	6,9
Frankrijk (2000)	**413**	339	**9,2**	7,6
Verenigde Staten (2000)	**2.226**	1.399	**21,2**	12,8
Italië (2001)	**485**	379	**10,6**	7,6
Duitsland** (2002)	**4.511**	3.735	**48,8**	38,1
Verenigd Koninkrijk (2003)	**762**	305	**27,9**	11,5
Totaal	**11.489**	8.534	**145,4**	99,4

* jaar waarin bedrijf van start ging
** inclusief Oostenrijk

OPERATIONELE WINST VOOR BELASTINGEN

in miljoenen euro's	**2004**	2003	mutatie
Canada	**66**	56	17,9%
Spanje	**32**	18	77,8%
Australië	**60**	52	15,4%
Frankrijk	**5**	-26	
Verenigde Staten	**173**	58	198,3%
Italië	**9**	-27	
Duitsland*	**147**	64	129,7%
Verenigd Koninkrijk	**-54**	-44	
Subtotaal ING Direct	**438**	151	190,1%
ING Card	**-6**	0	
Totaal	**432**	151	186,1%

* inclusief Oostenrijk

OPTIMALE BENUTTING VAN WERELDWIJDE SCHAAL EN EXPERTISE

BEHEERD VERMOGEN PER KLANTCATEGORIE
in miljarden euro's

Particuliere klanten	44%	215,2
Institutionele klanten	24%	119,6
Voor eigen rekening	32%	157,1
Totaal	100%	491,9

BEHEERD VERMOGEN PER DIVISIE
in miljarden euro's

Insurance Europe	31%	153,1
Insurance Americas	33%	163,2
Insurance Asia/Pacific	12%	56,7
Retail Banking	11%	55,1
Wholesale Banking	12%	61,2
ING Direct	1%	2,6
Totaal	100%	491,9

De vermogensbeheeractiviteiten van ING boekten een goed resultaat in 2004, profiterend van de wereldwijde schaal van de Groep en de expertise van de vermogensbeheerders. ING behoort tot de grootste mondiale spelers in de vermogensbeheersector. Na een reeks succesvolle introducties van nieuwe fondsen en de overname van Rodamco Asia, kwam ING Real Estate onlangs als grootste vastgoedmaatschappij ter wereld uit de bus.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Met een beheerd vermogen van bijna EUR 500 miljard biedt ING een compleet assortiment beleggingsproducten voor het interne verzekeringsbedrijf en voor externe institutionele en particuliere klanten. Voor externe klanten – goed voor ongeveer tweederde van het totale beheerd vermogen – zijn de belangrijkste activiteiten institutioneel vermogensbeheer, beleggingsfondsen, discretionaire portefeuilles en vastgoed. Vermogensbeheeractiviteiten worden afzonderlijk gerapporteerd binnen de zes divisies van ING, voornamelijk binnen het verzekeringsbedrijf. De resultaten van ING Real Estate zijn vermeld onder Wholesale Banking.

Het totaal door ING beheerde vermogen steeg in 2004 met EUR 29,2 miljard, of 6,3%, tot EUR 491,9 miljard. Dit was het resultaat van een netto-instroom van EUR 26,5 miljard, terwijl een stijging van EUR 25,3 miljard afkomstig was van hogere waarderingen op de aandelenbeurzen. De stijgende euro en de verkoop van bedrijfsonderdelen temperden de groei met respectievelijk EUR 16,1 miljard en EUR 6,5 miljard.

De gecombineerde portefeuille van ING Real Estate, inclusief vastgoedfinanciering en ontwikkelingsprojecten, groeide van EUR 42 miljard eind 2003 tot EUR 50 miljard eind 2004. Met deze portefeuilleomvang is ING Real Estate momenteel de grootste vastgoedmaatschappij ter wereld. De groei van de portefeuille werd voornamelijk gestimuleerd door een reeks introducties van nieuwe fondsen, die EUR 4,6 miljard opbrachten. Door de overname van het beursgenoteerde vastgoedfonds Rodamco Asia kwam daar EUR 800 miljoen bij.

De functionele operationele winst uit vermogensbeheer voor belastingen (afgeleid van cijfers in het verzekerings- en bankbedrijf) steeg met 14% tot EUR 484 miljoen in 2004. Het aandeel van de vermogensbeheeractiviteiten in de totale operationele winst voor belastingen van de Groep bedroeg 7%.

KERNPUNTEN

- Stijging beheerd vermogen tot bijna EUR 500 miljard
- ING Investment Management in de top-15 van de wereld
- ING Real Estate grootste vastgoedmaatschappij ter wereld

HOOFDPUNTEN

Voordelen van wereldwijde aanwezigheid
De afgelopen twee jaar heeft ING Investment Management (ING IM) haar interne organisatie omgevormd om optimaal te profiteren van haar wereldwijde aanwezigheid en van de vermogensbeheerexpertise binnen de organisatie. Beleggingsstrategieën die regionaal zijn ontwikkeld, worden nu ook elders succesvol toegepast.

ING IM heeft in 2004 zijn contacten met institutionele beleggers en distributiekanalen versterkt. Zo heeft ING in Korea met succes een 'protected mix'-strategie geïntroduceerd die oorspronkelijk in Nederland is ontwikkeld en op de markt is gebracht. De in Europa ontwikkelde aandelenstrategie (Global Brands) is door ING Antai succesvol in de markt gezet in Taiwan. In de Verenigde Staten introduceerde ING Funds het Global Equity Dividend Fund, gebaseerd op het Europese equivalent daarvan. Het fonds werd in de Verenigde Staten door fondsenvolger Morningstar bekroond met vijf sterren en leverde in zijn categorie de op een na beste prestatie van alle beleggingsfondsen wereldwijd, gemeten over een periode van drie jaar.

ING's relatieve beleggingsperformance verbeterde in 2004 verder: gemeten over een periode van vijf jaar presteerde 56% van ING's fondsenbeleggingen bovengemiddeld in vergelijking met de concurrentie, terwijl 61% van deze beleggingen het beter deed dan zijn benchmark. Ratingbureaus hebben 16 beleggingsfondsen de hoogste waardering toegekend (5 sterren) en 37 fondsen de op een na hoogste (4 sterren). Deze in totaal 54 fondsen vertegenwoordigen een bedrag van EUR 13,4 miljard, een indicatie van de sterke marktpositie van ING.

Actief portefeuillebeheer
In lijn met de strategie van ING om zich op haar kernactiviteiten te concentreren, werd de verkoop van Baring Private Equity Partners (BPEP) in 2004 afgerond. Eind 2004 werd overeenstemming bereikt om Baring Asset Management (BAM) te verkopen.

ING Real Estate: verdere groei in Azië
ING Real Estate is een unieke combinatie van vastgoedfinancier, projectontwikkelaar en vermogensbeheerder. Onze bedrijven hebben in 2004 geprofiteerd van de succesvolle introductie van het ING Clarion Global Real Estate Income Fund in de Verenigde Staten, wat ruim EUR 2 miljard heeft opgeleverd, en van de introductie van nieuwe fondsen in Europa, goed voor ongeveer EUR 1 miljard. Een andere belangrijke gebeurtenis was de aankoop van Rodamco Asia. Deze overname geldt als opstap naar verdere groei in Azië, een regio met grote mogelijkheden voor de activiteiten van ING.

ING Real Estate is ook begonnen met de pre-marketing van diverse besloten vastgoedfondsen gericht op particuliere beleggers in Azië en Europa. Bovendien zijn er diverse grote ontwikkelingscontracten gesloten met lokale autoriteiten, vooral in Europa. Er is een begin gemaakt met de bouw van grote projecten in Australië en een aantal Europese landen. Diverse ontwikkelingsprojecten in Europa en de Verenigde Staten werden verkocht. In een sterk concurrerende omgeving heeft ING Real Estate haar leidende positie op de Nederlandse financieringsmarkt gehandhaafd. Een belangrijke deal in 2004 was de herfinanciering van de vastgoedportefeuille van Vendex KBB, in nauwe samenwerking met ING Bank.

CONCLUSIES EN AMBITIES

De strategie van ING's vermogensbeheeractiviteiten is zorgen voor goede kwaliteit en duurzame performance. Inzichtelijke processen en risicobeheersing spelen hierbij een centrale rol. Voortgaande productontwikkeling blijft essentieel voor het succes van het vermogensbeheerbedrijf. Het bank- en verzekeringsbedrijf van ING zal een belangrijke bron blijven voor de groei van ons beheerd vermogen. Verdere samenwerking tussen de regionale bedrijfsonderdelen van ING IM zal leiden tot verdere schaal- en kostenvoordelen. Door investeringen in back-office systemen, inclusief het outsourcen van niet-strategische backoffice activiteiten in enkele van de grotere kantoren, zullen we onze efficiency en doelmatigheid vergroten.

ING Real Estate zal doorgaan met het uitbouwen van een gediversifieerde portefeuille, zowel qua aanbod van producten, als wat betreft regionale spreiding. De belangrijkste strategische doelstellingen voor de komende jaren zijn verdere groei van internationale activiteiten, blijvende focus op klanttevredenheid, het uitbreiden van de productportefeuille en het verbeteren van Operations en IT. De nu al sterke mondiale positie biedt goede kansen voor verdere groei. De financieringsactiviteiten zullen naar verwachting een sterke internationale groei vertonen, met name in Europa en de Verenigde Staten. Er zijn belangrijke initiatieven genomen om de klanttevredenheid te optimaliseren, in het bijzonder gericht op het toenemende aantal institutionele beleggers.

MET DE STRATEGIE AAN HET WERK

Om de nieuwe strategie van ING die gericht is op waardecreatie te ondersteunen, zijn er diverse initiatieven genomen op het gebied van Human Resources (HR). De hoogste prioriteit krijgen het opbouwen van een sterk, goed gekwalificeerd en divers personeelsbestand en het versterken van de prestatiegerichte cultuur. Hiervoor moeten zowel de bedrijfsonderdelen als de medewerkers de belangrijkste strategische doelstellingen scherp voor ogen hebben.

PRESTATIEGERICHTE CULTUUR VERSTERKEN

Om de strategie van ING te kunnen ondersteunen, is de afdeling Human Resources (HR) gereorganiseerd met als resultaat een centrale Groep HR. De dienstverlening van de nieuwe afdeling is specifiek gericht op de ondersteuning van de zes divisies. Voorzitter Michel Tilmant heeft de verantwoordelijkheid voor HR op zich genomen om te benadrukken hoe belangrijk de medewerkers zijn en om tevens duidelijk te maken dat HR een uiterst belangrijk aandachtsgebied is voor het topmanagement.

Het creëren van waarde staat centraal in de strategie van ING. Onze medewerkers spelen hierin een cruciale rol. Hun inzet en toewijding bepalen hoe succesvol wij zijn en hoeveel waarde we kunnen creëren voor onze aandeelhouders. Door diensten te leveren die van hoge kwaliteit zijn, trekken wij klanten aan waardoor ons bedrijf kan groeien en aandeelhouders een goed rendement behalen. Medewerkers dienen het principe van waardecreatie als uitgangspunt te nemen bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Om hen hierbij te helpen heeft ING een workshop ontwikkeld, waarin de uitgangspunten en de praktijk van het op waardecreatie gericht management worden uiteengezet. Deze workshop maakt deel uit van het curriculum van de ING Business School.

Performance management is noodzakelijk voor het tot stand brengen van een werkelijk prestatiegerichte cultuur binnen het hele bedrijf. Diverse initiatieven zijn er genomen om dit te versterken. Zo heeft ING als onderdeel van de nieuwe beloningsstructuur voor het topkader die in 2004 is ingevoerd, het totaal rendement voor aandeelhouders als belangrijkste element opgenomen in het langetermijnbonusplan. Ook het toekennen van prestatieaandelen in combinatie met opties onderstreept het belang van aandeelhouderswaarde.

Verandering is een continu proces. Het vergt een open instelling en de bereidheid actief mee te werken. Groep HR ondersteunt dit proces door voor alle medewerkers opleidingen te verzorgen en hen te helpen inzicht te krijgen in de achtergronden van de veranderingen binnen het bedrijf. Dit wordt groepsbreed aangepakt, in alle divisies en regio's. ING Australië, bijvoorbeeld, heeft een operationele en culturele veranderstrategie doorgevoerd om de organisatie in staat te stellen haar doelstellingen te bereiken. ING Australië coacht managers om hen beter te laten presteren op hun persoonlijke doelstellingen. Ook kunnen managers gebruik maken van online middelen die hen helpen om teamprestaties en het veranderproces te bevorderen. Een ander voorbeeld is het door ING Bank Nederland opgezette 'Art of Salesmanship': een grootschalig programma dat moet zorgen voor een ingrijpende verandering van de cultuur, de focus en de manier van leidinggeven binnen de bank.

Heldere communicatie is essentieel voor geslaagd verandermanagement. In 2004 gaf Michel Tilmant presentaties voor medewerkers in Europa, de Verenigde Staten en Azië, waarin hij de strategie van ING uiteenzette. Daarnaast verstuurde hij persoonlijke e-mailberichten aan medewerkers over de gehele wereld, waarin hij de redenering achter de nieuwe strategie en structuur duidelijk maakte en waarin hij aangaf wat hij van medewerkers verwacht. Hiermee maakte hij duidelijk dat alle medewerkers zich moeten richten op de kerndoelstellingen van het bedrijf en dat zij moeten samenwerken met hun team.

Om medewerkers hierbij te helpen, heeft de ING Business School het 'Live ING' programma, ontwikkeld. Dit is een interactief programma voor alle medewerkers over onze strategie, structuur, cultuur en merknaam dat begin 2005 van start is gegaan. De school speelt een belangrijke rol in het vormen van de bedrijfscultuur. Het is tevens een plek waar men ervaringen kan uitwisselen en waar men van elkaar kan leren.

AANDACHT VOOR TALENT

Talentmanagement en planning van de opvolging voor het hoger management spelen ook een belangrijke rol in het creëren van aandeelhouderswaarde voor de lange termijn. Talentmanagement heeft als doel de juiste mensen, op het juiste moment, op de juiste plek te krijgen en medewerkers te werven, te ontwikkelen, te motiveren en te behouden. De doelstelling van opvolgingsplanning is het ontdekken en verder ontwikkelen van toekomstige leidinggevenden.

Het proces waarbij talent wordt ontdekt en de vijver met leidinggevenden van de toekomst wordt gevuld, begint op het niveau van de bedrijfsonderdelen met ondersteuning van Groep HR. Groep HR gebruikt hiervoor diverse middelen en methoden, zoals persoonlijke begeleiding, functiewisselingen, speciale projecten en persoonlijke ontwikkelingsplannen. In 2004 heeft de ING Business School de 'ING Dialogue Series' georganiseerd, met als doel getalenteerde medewerkers in contact te brengen met topmanagers. Medewerkers kunnen hieraan in levende lijve deelnemen of via web- en videobijeenkomsten. De bijeenkomsten zullen in 2005 worden voortgezet. Om ervoor te zorgen dat ING voldoende kandidaten heeft om het hoger kader op te kunnen volgen, trekt ING pas afgestudeerden aan en laat hen deelnemen aan intensieve ontwikkelingsprogramma's.

KERNPUNTEN

- Human Resources gereorganiseerd voor het ondersteunen van de nieuwe organisatiestructuur
- Veel aandacht voor verandermanagement en performance-management
- Talentmanagement en planning van opvolging een continu proces

ING wil de beste mensen aantrekken en daarom uit een zo groot mogelijk aanbod van talent kunnen putten. Daarom werft ING nieuwe medewerkers onder groepen met verschillende achtergronden. De kern van onze diversiteitsfilosofie is dat medewerkers betere resultaten behalen in een werkomgeving waarin zij zich gewenst en gerespecteerd voelen, ongeacht hun etnische, culturele, religieuze, familie- of andere achtergrond. Voor een wereldwijd opererend bedrijf als ING is een gevarieerd personeelsbestand ook belangrijk voor het vormen van een hecht bedrijfsgevoel. Diversiteit is voor ING al vele jaren een belangrijk aandachtsgebied. De voorzitter ziet erop toe dat alle bedrijfsonderdelen op alle werkniveaus diversiteit in de praktijk brengen, met als doel het tot stand brengen van een cultuur waarvan diversiteit een vanzelfsprekend onderdeel is. In het afgelopen jaar heeft ING haar managers aangemoedigd voorwaarden te scheppen die een goed evenwicht tussen werk en privé mogelijk maken. Dit is niet alleen motiverend voor medewerkers, maar zorgt er ook voor dat zij bij ING blijven werken.

CONCLUSIES EN AMBITIES

Binnen Groep HR is de afdeling 'Leadership and Change' opgericht die de bedrijfsonderdelen ondersteunt bij de veranderprocessen in 2005. Deze afdeling biedt middelen, methoden en werkwijzen aan waarmee veranderingen kunnen worden begeleid. Daarnaast wordt de voortgang van de veranderprocessen gemeten evenals de mate waarin doelstellingen worden bereikt. Op de agenda voor 2005 staan ook de invoering van programma's voor 'Emerging Top Talent' en 'High Value Specialists' en activiteiten als persoonlijke begeleiding en assessments.

De diversiteitsdoelstellingen die voor het jaar 2005 en daarna zijn gesteld, hebben betrekking op het vaststellen, invoeren en meten van diversiteit binnen teams, het werven van mensen met uiteenlopende achtergronden en het creëren van aandacht voor en bewustzijn van talent. Om de veranderingen waarvoor ING zich gesteld ziet goed te laten verlopen, is het belangrijk dat de organisatie open is en dat de medewerkers openstaan voor verandering. Veel initiatieven van Groep HR zijn dan ook vooral hierop gericht. Daarnaast wil Groep HR als voorbeeld dienen bij het versterken van de prestatiegerichte cultuur en het bedrijfsgevoel, en tevens erop toezien dat ieder individu voor het bedrijf een waardevolle rol kan vervullen.

Klanttevredenheid is de onderscheidende factor op de zeer concurrerende markt voor financiële diensten; in dit opzicht spelen gemotiveerde en bekwame medewerkers een zeer belangrijke rol. ING zal zich ervoor blijven inspannen een goede werkgever te zijn, voor wie mensen graag werken en waar zij trots op kunnen zijn – met andere woorden een bedrijf dat de inzet van iedere werknemer waardeert, dat duidelijk maakt wat er van hem of haar wordt verwacht en een bedrijf dat medewerkers stimuleert zichzelf te ontwikkelen.

WAARDE CREËREN ALS VERANTWOORDELIJKE ONDERNEMING

Een toenemend aantal investeerders en analisten erkent dat niet-financiële kwesties, zoals hoe een onderneming omgaat met belangengroepen, haar werknemers en lokale gemeenschappen, bepalend zijn voor het risicoprofiel van de onderneming en haar mogelijkheden om voor de aandeelhouders waarde te creëren. ING wil winst nastreven op basis van een gedegen bedrijfsethiek. Het ethisch kader van ING gaat uit van respect voor haar belangrijkste stakeholders. Naast de aandeelhouders zijn dit de klanten, medewerkers, zakenpartners en de samenleving als geheel.

BUSINESS PRINCIPLES

De ING Business Principles zijn een ethisch kompas bij het uitzetten van de koers voor onze activiteiten. Hierin zijn de verantwoordelijkheden die wij tegenover iedere stakeholder hebben vastgelegd en wordt een eensluidende norm gecreëerd voor het ethisch gedrag van iedereen die bij ING werkt.

De business principles zijn voor het eerst in 1999 opgesteld. In 2004 zijn zij aangepast om aan te sluiten bij de nieuwe regelgeving en de veranderingen in de zakelijke omgeving. Ook hebben wij de business principles uitgebreid met een nieuwe bepaling, die de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens uitdrukkelijk onderstreept. De 200 topmanagers van ING hebben een managementgids ontvangen om hen te helpen bij de invulling van hun rol en verantwoordelijkheden op het gebied van mensenrechten. In 2005 zullen deze managers een zelfanalyse van hun bedrijfsonderdelen uitvoeren.

De aangepaste business principles verwijzen eveneens naar de nieuwe Klokkenluidersregeling van ING die in overeenstemming met de Amerikaanse Sarbanes-Oxley-wet is ingevoerd. Door deze procedure kunnen medewerkers melding maken van schendingen van een interne of externe regel dan wel van enig andere procedure met betrekking tot de boekhouding of de controle daarop. De business principles zijn opgenomen in 'Live ING', een leerprogramma voor alle medewerkers van ING, waarmee de gezamenlijke focus op onze strategische prioriteiten en bedrijfscultuur wordt versterkt. Dergelijke opleidingen ondersteunen de vorming van een onderneming waarin ethisch gedrag stevig is verankerd.

ONZE STAKEHOLDERS

Bij ons streven naar het creëren van aandeelhouderswaarde, spant ING zich in om de belangen van al haar stakeholders zorgvuldig af te wegen. Als wereldwijde financiële instelling speelt ING een bijzondere rol in de economie. Onze activiteiten kunnen van grote invloed zijn op zowel de markten als op de afzonderlijke spelers.

Onze aandeelhouders verstrekken ons het kapitaal dat wij nodig hebben om te groeien. Daarom vormt het totale rendement voor aandeelhouders de kern van onze waardecreërende strategie.

Onze klanten vertegenwoordigen alle geledingen van de maatschappij. Zij vertrouwen een belangrijk deel van hun financiële toekomst aan ons toe. Wij hebben de ambitie om dit vertrouwen waar te maken. Daarom willen wij kwaliteitsproducten bieden tegen redelijke prijzen, die ondersteund worden door een goede uitvoering, uitstekende dienstverlening en goede bereikbaarheid. Met andere woorden: klanten krijgen waar voor hun geld.

Medewerkers die tevreden en gemotiveerd zijn, verlenen een betere service aan de klant en bepalen ons succes als bedrijf. Wij streven naar een prestatiegerichte cultuur en bieden concurrerende arbeidsvoorwaarden, veilige werkomstandigheden en uitgebreide mogelijkheden voor loopbaan- en persoonlijke ontwikkeling. Regelmatig voeren wij personeelsonderzoeken uit om vast te stellen wat onze mensen vinden van hun werk, hun leidinggevenden, de balans tussen werk en privé en hun beloning. Daarnaast is diversiteit een belangrijke pijler van het HR-beleid. ING gelooft in gelijke kansen en beschouwt diversiteit als een mogelijkheid om waarde te creëren; het werkklimaat wordt hiermee dynamischer, wat bijdraagt aan een verbetering van de prestaties.

In 2004 heeft ING de zakenpartners toegevoegd als aparte stakeholdergroep. In de eerste plaats willen wij een betrouwbare partner zijn. Tevens willen wij waarborgen dat onze samenwerking met hen, en de activiteiten die uit deze samenwerking ontstaan, niet strijdig zijn met onze waarden en ethische normen. Om deze reden hebben wij onze Algemene Inkoopvoorwaarden aangepast en aan al onze leveranciers doorgegeven. In deze voorwaarden zijn nu ethische bepalingen opgenomen over het milieu, gezondheid en veiligheid, evenals aspecten met betrekking tot kinderarbeid.

KERNPUNTEN

- De ING Business Principles zijn in 2004 aangepast en verwijzen nu naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.
- De Equator Principles zijn verder verankerd in het krediet-beoordelingsproces van ING.

Voor de maatschappij als geheel willen wij een goede 'corporate citizen' zijn. Daarom is ING betrokken bij een groot aantal programma's die bijdragen aan de ontwikkeling van de samenleving en kwetsbare groepen. In 2004 heeft de Raad van Bestuur haar goedkeuring verleend aan een nieuw groepsbreed beleid met betrekking tot sponsoring en maatschappelijke betrokkenheid. Het maatschappelijk ontwikkelingsprogramma van ING voor 2005 wordt 'ING Chances for Children' genoemd, en richt zich op het toegankelijk maken van onderwijs voor kinderen.

ANDERE INITIATIEVEN IN 2004

In 2004 heeft ING voortgang geboekt bij het integreren van sociale en milieucriteria in haar kernactiviteiten, bijvoorbeeld ten aanzien van de Equator Principles. Deze vormen een kader waarmee de sociale en milieurisico's die verbonden zijn aan projectfinancieringen in opkomende markten, kunnen worden vastgesteld, beoordeeld en beheerd. In 2004 heeft ING de Equator Principles verder verankerd in haar kredietbeoordelingsproces.

Het komt voor dat de verschillende onderdelen van ING in verschillende hoedanigheden bij dezelfde klant betrokken zijn. Zo bestaat de mogelijkheid dat een verzekeringsonderdeel investeert in een bedrijf (en dus gedeeltelijk eigenaar daarvan is) waarvoor ING tevens via de afdeling wholesale banking optreedt als adviseur. Een mogelijke belangenverstrengeling kan hiervan het gevolg zijn. Wij hebben een lange traditie in het gescheiden houden van deze zaken. Ter vergroting van de transparantie van deze praktijk hebben we in 2004 de manier waarop ING als institutionele belegger met deze zaken omgaat vastgelegd in de ING Global Voting Policy.

ING onderkent het belang van verantwoord ondernemen. Door de belangen van onze stakeholders zorgvuldig af te wegen en ervoor te zorgen dat de activiteiten van ING op verantwoorde en ethische wijze worden uitgevoerd, geloven wij dat wij een gezonde onderneming hebben, die waarde creëert voor zowel de aandeelhouders als andere groepen stakeholders.

Het maatschappelijk verslag 2004 is vanaf 20 april 2005 beschikbaar.

Amsterdam, 7 maart 2005
De Raad van Bestuur

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De nieuwe managementstructuur, de strategische vernieuwing en corporate governance stonden in 2004 centraal in het overleg van de Raad van Commissarissen met de Raad van Bestuur. Ieder kwartaal werden de financiële resultaten besproken. De Raad van Commissarissen ziet terug op een jaar waarin de vernieuwde Raad van Bestuur zich heeft gericht op actief portefeuillebeheer en daarmee een stevige basis heeft gelegd voor voortgaande groei en winst.

Algemeen
Ook in 2004 hebben de Raad van Commissarissen en zijn commissies – het Audit Committee, de Remuneratie- en Nominatiecommissie en het Corporate Governance Committee – regelmatig, en over sommige onderwerpen uitgebreid, vergaderd. De aanwezigheid van de commissarissen was daarbij groot. Slechts incidenteel was een commissaris verhinderd een vergadering bij te wonen.

Voor de met ingang van 28 april 2004 nieuw benoemde commissaris, de heer E. Bourdais de Charbonnière werd een introductieprogramma verzorgd. Gelet op het toegenomen en zwaardere takenpakket van het Audit Committee besloot de Raad van Commissarissen de onkostenvergoeding per vergadering te verhogen van EUR 450 naar EUR 1.500. Voor de andere commissies geldt een onkostenvergoeding van EUR 450 per bijgewoonde vergadering. Daarnaast geldt voor ieder commissielid een vaste beloning van EUR 1.360 per jaar. De samenstelling van de Raad van Commissarissen en zijn commissies is opgenomen op blz. 2 van dit jaarverslag.

Raad van Commissarissen
De Raad van Commissarissen vergaderde in 2004 acht keer, waarvan zeven keer met de Raad van Bestuur. De vergaderingen met de Raad van Bestuur betroffen vier keer de ontwikkeling van de resultaten, twee vergaderingen in hoofdzaak de strategie, waarnaast één vergadering plaatsvond over een desinvestering betreffende de individuele herverzekeringsactiviteiten in de Verenigde Staten. Andere belangrijke onderwerpen van gesprek in de verschillende vergaderingen waren management development, corporate governance, de beloningsstructuur van de Raad van Bestuur, het beleid met betrekking tot het communiceren van winstverwachtingen en de voortgang van de beoogde desinvesteringen. Ook de groei van ING Direct en de ontwikkelingen bij Nationale-Nederlanden waren afzonderlijke agendapunten. De vergaderingen over de resultaatontwikkelingen werden bijgewoond door de directeuren van Corporate Control & Finance, de Groepsactuaris, de interne accountant en de externe accountants.

De vergadering zonder de Raad van Bestuur betrof het eigen functioneren en dat van de Raad van Bestuur en zijn individuele leden. Ook de toekomstige samenstelling van de Raad van Commissarissen was onderwerp van gesprek. Besloten werd de leeftijdsgrens van 70 jaar op te nemen in het Reglement van de Raad van Commissarissen om een gestructureerde vernieuwing van de Raad van Commissarissen te garanderen. Dit betekent dat een lid van de Raad van Commissarissen aftreedt na drie termijnen van vier jaar dan wel na de aandeelhoudersvergadering in het jaar waarin hij of zij 70 jaar wordt, als zich dat eerder voordoet.

Tijdens verschillende vergaderingen werden presentaties gegeven door bedrijfsonderdelen, om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen binnen de markten waarin ING actief is en om het management rapporterend aan de Raad van Bestuur beter te leren kennen.

De mei-vergadering werd gecombineerd met een bezoek aan Shanghai teneinde de Chinese markt beter te leren kennen. Het regionale management verschafte inzicht in de perspectieven voor ING in Azië in de komende jaren.

Audit Committee
Het Audit Committee vergaderde zes keer: vier keer over de resultaatontwikkeling en twee keer over de jaarcijfers en de halfjaarcijfers op basis van de Amerikaanse waarderingsgrondslagen. In de vergaderingen werd ook gesproken over onderwerpen als waarderingsgrondslagen, risicobeheer, administratieve organisatie, interne controle en het interne en externe accountantstoezicht. Ook werd gesproken over fiscale en juridische zaken, waarbij per kwartaal werd gerapporteerd over klachten die op basis van de Klokkenluidersregeling ontvangen werden. De ontwikkelingen op het gebied van de International Financial Reporting Standards (IFRS) kregen veel aandacht. Vanaf 2005 zal ook ING volgens IFRS gaan rapporteren. Ook werden de vorderingen ten aanzien van de verplichtingen op het gebied van de administratieve organisatie conform de Amerikaanse Sarbanes-Oxley Act (SOX 404) besproken. Verschillende bedrijfsonderdelen verzorgden een presentatie om het Audit Committee meer inzicht te geven in actuele ontwikkelingen. Een van die specifieke onderwerpen was de beveiliging op het terrein van informatietechnologie. Een geactualiseerde versie van het Reglement van het Audit Committee werd besproken en goedgekeurd.

De vergaderingen van het Audit Committee werden bijgewoond door de voorzitter en vice-voorzitter/CFO van de Raad van Bestuur en de directeuren van Corporate Control & Finance, de Groepsactuaris, de directeur Juridische Zaken, de interne accountant en de externe accountants. Iedere vergadering werd afgesloten met een besloten bijeenkomst van het Audit Committee met de interne en externe accountants om te verzekeren dat alle relevante onderwerpen aan de orde waren gekomen.

De onafhankelijkheid van de externe accountants werd besproken en bevestigd. Het Audit Committee heeft positief geadviseerd over de benoeming van een nieuwe vennoot voor KPMG, de externe accountant van ING Bank. De heer B.R. Nelson zal per 27 april 2005 de heer S.L.J. Graafsma RA opvolgen.

Remuneratie- en Nominatiecommissie
De Remuneratie- en Nominatiecommissie vergaderde drie keer. Daarbij ging het met name om de toekomstige samenstelling van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen en het beschikbare potentieel aan managers onder de Raad van Bestuur. In het begin van 2004 werd uitvoerig gesproken over de beloningsstructuur van de Raad van Bestuur en de implicaties van de Nederlandse Corporate Governance Code ten aanzien van onder meer de contracten voor leden van de Raad van Bestuur. Ook de contracten van de nieuw benoemde

leden van de Raad van Bestuur werden besproken en goedgekeurd. De vergaderingen werden eveneens bijgewoond door de voorzitter en vice-voorzitter van de Raad van Bestuur.

Corporate Governance Committee
Met de publicatie van de Nederlandse Corporate Governance Code op 9 december 2003 lag er een uitstekende basis om de kwaliteit van het ondernemingsbestuur bij ING te toetsen en waar nodig verder te verbeteren. ING voldeed al aan de meeste bepalingen. Begin 2005 is een uitgave gepubliceerd waarin ING per bepaling aangeeft hoe zij die implementeert. De implementatie van de code-Tabaksblat door ING is een agendapunt tijdens de Aandeelhoudersvergadering in 2005.

Het Corporate Governance Committee heeft in 2004 in drie vergaderingen de ontwikkelingen op het gebied van corporate governance en de implementatie van de Tabaksblat-bepalingen besproken. In november werden geactualiseerde versies van de Reglementen van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen in detail besproken, evenals de nieuwe profielschets van de Raad van Bestuur en de geactualiseerde profielschets van de Raad van Commissarissen. De vergaderingen werden bijgewoond door de voorzitter en de vice-voorzitter van de Raad van Bestuur.

Samenstelling Raad van Bestuur
Zoals al aangekondigd in het vorige jaarverslag werden per 28 april 2004, volgend op de Aandeelhoudersvergadering, drie nieuwe leden in de Raad van Bestuur benoemd: de heren E.F. Boyer de la Giroday, mr. C.P. Leenaars en drs. H.K. Verkoren. Zij werden verantwoordelijk voor respectievelijk Wholesale Banking, Retail Banking en ING Direct. De heer mr. E. Kist, bestuursvoorzitter, ging met pensioen. Hij werd per 28 april 2004 opgevolgd door de heer M.J. Tilmant, tot dan vice-voorzitter. De heer drs. ing. C. Maas, Chief Financial Officer, werd benoemd tot vice-voorzitter. De gegevens van de leden van de Raad van Bestuur zijn opgenomen op blz. 42 en 43 van dit jaarverslag.

Samenstelling Raad van Commissarissen
Met ingang van 27 april 2004 werd de heer E. Bourdais de Charbonnière in de Raad van Commissarissen benoemd. Conform het rooster zullen in 2005 mevrouw L. Gross Goldberg en de heer G.J.A. van der Lugt aftreden als lid van de Raad van Commissarissen. Zij zullen worden voorgedragen voor herbenoeming. Na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 26 april 2005 zal de heer J.D. Timmer aftreden, nadat hij in 2003 voor twee extra jaren werd benoemd. Tijdens de Aandeelhoudersvergadering in 2005 zullen twee nieuwe leden voor benoeming worden voorgedragen: de heer drs. J.H.M. Hommen, tot 1 mei 2005 CFO bij Koninklijke Philips Electronics N.V. en mevrouw C. Lagarde, partner bij advocatenkantoor Baker & MacKenzie. Mevrouw Lagarde zal per 27 april 2005 kunnen worden benoemd, de heer Hommen per 1 juni 2005. Tijdens de vergadering van 16 februari 2005 heeft de Raad van Commissarissen de heer E. Bourdais de Charbonnière benoemd tot vice-voorzitter. Gegevens over alle commissarissen zijn opgenomen op blz. 44 en 45 van dit jaarverslag.

Afscheid Jan Timmer van de Raad van Commissarissen
Na de Aandeelhoudersvergadering van 26 april 2005 zal de heer J.D. Timmer aftreden als lid van de Raad van Commissarissen. Hij werd benoemd in oktober 1996 en is in die periode van bijna 9 jaar van grote waarde geweest voor ING. Door zijn inspirerende persoonlijkheid en zijn grote internationale ervaring leverde hij altijd een zeer waardevolle bijdrage aan de discussies over strategie, bestuurlijke onderwerpen en management development.
Hij was lid van het Audit Committee, de Remuneratie- en Nominatiecommissie alsmede het Corporate Governance Committee. Over de belangrijke agendapunten had hij altijd een heldere visie zonder details uit het oog te verliezen.
ING is hem dankbaar voor zijn bijdrage in de afgelopen jaren.

Jaarrekening en dividend
De Raad van Bestuur heeft de jaarrekening opgesteld en besproken met de Raad van Commissarissen. De jaarrekening wordt ter vaststelling voorgelegd aan de Aandeelhoudersvergadering als onderdeel van het jaarverslag.

Er wordt een dividend voorgesteld van EUR 1,07 per gewoon aandeel. Rekening houdend met het interimdividend van EUR 0,49, bedraagt het voorgestelde slotdividend EUR 0,58 per gewoon aandeel, dat in contanten wordt uitgekeerd.

Waardering
De Raad van Commissarissen spreekt graag zijn waardering uit voor de geboekte resultaten in 2004, een jaar waarin de nieuw samengestelde Raad van Bestuur belangrijke stappen heeft gezet naar stroomlijning van de activiteiten, betere uitvoering en een stevige basis heeft gelegd voor verdere winstgevende groei. In zijn waardering wil de Raad van Commissarissen ook graag alle medewerkers betrekken, die gezamenlijk een bijdrage hebben geleverd aan het succes van een onderneming met volop aantrekkelijke toekomstperspectieven.

Amsterdam, 7 maart 2005
De Raad van Commissarissen

IMPLEMENTATIE VAN DE NEDERLANDSE CORPORATE GOVERNANCE CODE

Corporate governance staat voor deugdelijk ondernemingsbestuur en -toezicht. 2004 was het jaar van de invoering van de Nederlandse Corporate Governance Code (de code-Tabaksblat). Om aan de code-Tabaksblat te voldoen, wijzigde ING in 2004 haar gebruiken, statuten en reglementen van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Dit hoofdstuk bevat een uitvoerige beschrijving van de corporate-governance-structuur van ING, inclusief de toepassing van de aanbevelingen van de commissie-Tabaksblat, en informatie over kapitaal en zeggenschap, de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en de externe accountants. Het laatste deel van het hoofdstuk bevat de rapporten van de Stichting ING Aandelen en de Stichting Continuïteit ING.

Toepassing Nederlandse Corporate Governance Code
ING Groep heeft in een afzonderlijk document ('De Nederlandse Corporate Governance Code – de implementatie door ING van de code-Tabaksblat voor goed ondernemingsbestuur') uiteengezet of en hoe zij elk van de best-practice-bepalingen van de Nederlandse Corporate Governance Code (de code-Tabaksblat) toepast.

De in dit document weergegeven corporate-governance-structuur van ING Groep zal samen met enkele afwijkingen van de code-Tabaksblat ter goedkeuring worden voorgelegd aan de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005. Zodra de corporate-governance-structuur is goedgekeurd, wordt ING geacht de code volledig na te leven.

Wijzigingen in 2004
De Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen besloten met voortvarendheid tot toepassing van de code-Tabaksblat over te gaan. Dat betekende dat de best-practice-bepalingen van de code al zo veel mogelijk in praktijk werden gebracht bij de voorbereiding van en in vervolg op de aandeelhoudersvergadering van 2004. Dat bleek al uit de agenda van die vergadering, niet alleen uit de verschillende punten die werden besproken, maar ook uit de besluiten die werden genomen. Enkele voorbeelden:

- de vaststelling van het remuneratiebeleid voor de leden van de Raad van Bestuur;
- een wijziging van de statuten om deze aan te passen aan de in de code-Tabaksblat geformuleerde best-practice-bepalingen enerzijds en de eisen van de inmiddels in werking getreden Wet tot wijziging structuurregime anderzijds. Een van de belangrijkste wijzigingen in de statuten is het laten vervallen van de versterkte-meerderheidseis voor de verwerping van de bindende voordracht voor benoeming en bij ontslag van leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Verder zijn de statuten zodanig gewijzigd dat het vereiste aantal stemmen van aandeelhouders voor het indienen van een voorstel voor een punt op de agenda van de aandeelhoudersvergadering is teruggebracht naar 1 promille van het aandelenkapitaal of een beurswaarde vertegenwoordigend van EUR 50 miljoen;
- drie nieuwe leden van de Raad van Bestuur – de heren Boyer de la Giroday, Leenaars en Verkoren – werden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij kunnen worden herbenoemd voor een termijn van vier jaar zonder limiet aan het aantal keren dat ze kunnen worden herbenoemd. Aangezien zij al in dienst waren van ING zijn hun arbeidsovereenkomsten intact gebleven en is bij de vaststelling van de hoogte van een eventuele ontslagvergoeding rekening gehouden met hun bestaande contractuele rechten.

De concept-notulen van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2004 werden op de website van ING geplaatst. De Raad van Commissarissen benoemde in februari 2004 een secretaris van de vennootschap (de directeur Groepsstaf Juridische Zaken) en stelde een klokkenluidersregeling vast, die inmiddels ook door de Centrale Ondernemingsraad is goedgekeurd.

ING kondigde aan om, overeenkomstig de aanbevelingen in de code-Tabaksblat, een actievere rol te spelen als institutioneel belegger en plaatste ING's wereldwijde stembeleid op de website.

Na de publicatie van de jaarcijfers 2003 in februari 2004 kunnen de periodieke analistenbijeenkomsten van ING Groep na de publicatie van de kwartaal-, halfjaar- en jaarcijfers gelijktijdig telefonisch of via webcasting worden gevolgd.

De reglementen voor zowel de Raad van Commissarissen en zijn commissies als de Raad van Bestuur zijn aangepast aan de best-practice-bepalingen van de code-Tabaksblat en staan op de website van ING.

KAPITAAL EN ZEGGENSCHAP

Kapitaalstructuur, aandelen
Het maatschappelijk kapitaal van ING Groep bestaat uit gewone aandelen, preferente aandelen A, preferente aandelen B in vijf series en cumulatief preferente aandelen. Alle huidige gewone aandelen en preferente aandelen A zijn geplaatst. Een recht tot het nemen van cumulatief preferente aandelen is verleend aan de Stichting Continuïteit ING (zie bladzijde 49). De cumulatief preferente aandelen dienen ter bescherming van de vennootschap tegen een vijandige overname. De gewone aandelen en de preferente aandelen worden uitsluitend gebruikt voor de financiering van de vennootschap. Alle aandelen luiden op naam en zijn niet beursgenoteerd.

Certificaten
Ruim 99% van de geplaatste gewone en preferente aandelen zijn in handen van de Stichting ING Aandelen. Tegenover deze aandelen geeft de Stichting certificaten aan toonder uit. Deze certificaten zijn beursgenoteerd (zie bladzijde 174 voor een overzicht van de effectenbeurzen). De certificaten kunnen zonder enige beperking worden omgewisseld voor aandelen van de desbetreffende soort. Hiervoor kunnen kosten in rekening worden gebracht.

Hoewel aan de certificaten zelf geen stemrecht is verbonden, hebben certificaathouders in de praktijk eenzelfde stemrecht als aandeelhouders. Certificaathouders die aan de aandeelhoudersvergadering deelnemen, zijn namelijk gerechtigd om persoonlijk of door middel van een gevolmachtigde namens de Stichting stemrecht uit te oefenen met betrekking tot de door de Stichting gehouden aandelen. De certificaathouders kunnen dit stemrecht geheel naar eigen inzicht uitoefenen. Certificaathouders die niet aan de aandeelhoudersvergadering deelnemen, kunnen de Stichting een bindende steminstructie geven. De Stichting heeft deze vorm van stemmen vereenvoudigd door middel van de mogelijkheid van proxy-voting en stemmen op het internet.

Voor aandelen waarvoor de Stichting geen volmachten aan certificaathouders heeft uitgegeven en waarvoor zij geen steminstructies heeft ontvangen, bepaalt zij zelf hoe wordt gestemd. Bepalend voor het stemgedrag van de Stichting zijn de belangen van de certificaathouders, ING Groep en haar groepsmaatschappijen en alle overige bij ING Groep betrokken partijen en wel op zodanige wijze dat al deze belangen zo goed mogelijk worden gewogen en gewaarborgd.

Uit deze opzet vloeit voort dat de certificaten worden gebruikt om te voorkomen dat tijdens de aandeelhoudersvergadering een kleine minderheid van aanwezige aandeelhouders die, vanwege de afwezigheid van andere partijen, toevalligerwijs de meerderheid vormt, beslissingen kan nemen die uitsluitend in hun eigen belang zijn.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit vijf leden die allen onafhankelijk zijn van ING Groep. In het bestuur zitten geen medewerkers van ING Groep of leden van de Raad van Commissarissen. Het bestuur benoemt zijn eigen leden, zonder dat daarvoor de goedkeuring van ING Groep is vereist. De Stichting heeft tot taak op te komen voor de belangen van alle certificaathouders, ongeacht of zij de aandeelhoudersvergadering wel of niet bijwonen.

Het bestuur van de Stichting stelt jaarlijks een rapport op over de eigen activiteiten (zie bladzijde 48).

Stemrecht
Aan alle aandelen is het recht verbonden in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een stem uit te brengen. Overeenkomstig de wet is het stemrecht proportioneel aan de nominale waarde van de aandelen. Dat betekent dat elk gewoon aandeel (nominale waarde EUR 0,24) recht geeft op één stem en elk preferent aandeel A (nominale waarde EUR 1,20) op vijf stemmen.

Op basis van de slotkoers van de aandelen op 31 december 2004 was de verhouding beurskoers/stemrecht bij certificaten voor gewone aandelen gelijk aan EUR 22,26 : 1. Bij certificaten van preferente aandelen A was die verhouding EUR 3,37 : 5. Erkend wordt dat er sprake is van een zekere onevenwichtigheid, maar daarbij moet worden aangetekend dat het gros van de certificaten van preferente aandelen A is uitgekeerd als stockdividend op gewone aandelen. De overgrote meerderheid van de houders van (certificaten van) gewone aandelen is dus in de gelegenheid geweest certificaten van preferente aandelen A te verkrijgen. Sinds de uitgifte van preferente aandelen A zijn nieuwe gewone aandelen uitgegeven. Verder dient te worden bedacht dat de koersontwikkeling van de certificaten van preferente aandelen A als gevolg van de daaraan verbonden financiële rechten vrij vlak is geweest, terwijl de beurskoers van de certificaten van gewone aandelen door de jaren heen sterk is gestegen. Als gevolg van deze koersontwikkelingen zijn de gewone aandelen tot twee keer toe gesplitst. Ook moet worden bedacht dat de certificaten van preferente aandelen A vrij ter beurze verkrijgbaar zijn. Houders van (certificaten van) gewone aandelen die zich door bovengenoemde onevenwichtigheid gehinderd voelen, hebben derhalve de keuze certificaten van preferente aandelen A bij te kopen. Aangezien het niet mogelijk is het stemrecht ten aanzien van preferente aandelen A eenzijdig te veranderen, is besloten te wachten op nieuwe wetgeving omtrent de koppeling van het stemrecht van preferente aandelen aan de koers van de aandelen.

Voorstellen van aandeelhouders/certificaathouders
In verband met de omvang en beurswaarde van ING Groep kunnen voorstellen voor agendapunten voor de aandeelhoudersvergadering alleen worden ingediend door aandeelhouders en certificaathouders die een gezamenlijk belang van 1 promille van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen of die samen, op basis van de koersen op Euronext Amsterdam, een aandelenbelang van minstens EUR 50 miljoen vertegenwoordigen. In verband met de bij proxy-voting geldende termijnen dienen voorstellen voor agendapunten uiterlijk vijftig dagen voor de dag van de vergadering schriftelijk te worden ingediend. Correct ingediende voorstellen worden opgenomen op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Uitgifte van aandelen
Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap vormt het statutaire maximum voor het geplaatste kapitaal. Voordat nieuwe aandelen kunnen worden uitgegeven, dient derhalve het maatschappelijk kapitaal eerst te worden verhoogd door middel van een statutenwijziging. Omwille van de flexibiliteit (een statutenwijziging treedt pas in werking na het verlijden van een notariële akte van statutenwijziging en een voorafgaande verklaring van geen bezwaar van de minister van Justitie) is het maatschappelijk kapitaal in de statuten van ING Groep op het wettelijk toegestane maximum gesteld.

De uitgifte van aandelen dient te worden goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, die deze bevoegdheid kan delegeren. Elk jaar wordt de Aandeelhoudersvergadering gevraagd om de bevoegdheid te

delegeren aan de Raad van Bestuur voor de uitgifte van nieuwe aandelen. De aan de Raad van Bestuur gedelegeerde bevoegdheid is dus beperkt:
- in tijd: de bevoegdheid geldt voor een periode van 18 maanden;
- in soort aandelen: alleen gewone aandelen en preferente aandelen B;
- in aantal: (1) voor gewone aandelen maximaal 10% van het geplaatste kapitaal in gewone aandelen of 20% bij een fusie of overname; (2) voorgesteld word om ook voor de preferente aandelen B een maximum te hanteren: dit zal gelijk zijn aan het maximale aantal preferente aandelen B dat nodig is om alle uitstaande ING Perpetuals III om te zetten in preferente aandelen, indien dat noodzakelijk mocht zijn volgens de daarvoor geldende voorwaarden;
- in uitgiftekoers (alleen voor preferente aandelen B): de uitgiftekoers van preferente aandelen B moet minimaal gelijk zijn aan de koers van gewone aandelen op Euronext Amsterdam;
- in zelfstandigheid: voornemens van de Raad van Bestuur voor de uitgifte van nieuwe aandelen dienen te worden goedgekeurd door de Raad van Commissarissen.

Elke overschrijding van bovengenoemde beperkingen voor de uitgifte van aandelen dient vooraf te worden goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Structuur aandeelhouders
Op bladzijde 174 staat een overzicht van de beleggers die op grond van de Wet melding zeggenschap (Wmz 1996) hun belang in ING Groep hebben gemeld. ING Groep is niet op de hoogte van het bestaan van andere beleggers dan ABN AMRO, Aegon en Fortis met een belang van 5% of meer.

Omgekeerd hadden dochtermaatschappijen van ING Groep per 31 december 2004 een belang van 13,13% in ABN AMRO, voornamelijk in preferente aandelen. De belangen in Aegon en Fortis bedroegen minder dan 1%. Deze belangen worden aangehouden als belegging. Tussen ING Groep en bovengenoemde grootaandeelhouders bestaan geen aandeelhoudersovereenkomsten of andere afspraken ten aanzien van de uitoefening van stemrecht.

Ingevolge de Wet toezicht kredietwezen 1992 en de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 zijn verklaringen van geen bezwaar vereist voor het verwerven en houden van een deelneming van 10% of meer in ING Groep en voor het uitoefenen van de aan die deelneming verbonden zeggenschap in ING Groep. ING Groep is niet op de hoogte van het bestaan van beleggers met een deelneming van 10% of meer in ING Groep.

RAAD VAN BESTUUR

Profielschets Raad van Bestuur
De Raad van Commissarissen heeft een profielschets opgesteld om de samenstelling van de Raad van Bestuur te kunnen toetsen. De profielschets zal worden besproken tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2005 en ligt ter inzage op het hoofdkantoor van ING Groep. Het document is tevens beschikbaar via de website van ING Groep (www.ing.com).

Reglement Raad van Bestuur
De taken en werkwijze van de Raad van Bestuur zijn vastgelegd in een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd reglement. Het reglement is beschikbaar als downloadable bestand op de website van ING (www.ing.com).

Remuneratie en effectenbezit
De gegevens over de remuneratie aan de leden van de Raad van Bestuur en aan hen toegekende aandelen en/of optierechten zijn opgenomen in een apart hoofdstuk in dit jaarverslag (zie bladzijde 50). In datzelfde hoofdstuk is ook informatie opgenomen over het beleid in dezen. Het is leden van de Raad van Bestuur toegestaan (certificaten van) aandelen in de vennootschap in bezit te hebben voor beleggingsdoeleinden op de lange termijn. Op transacties in deze aandelen zijn het Regelement inzake Voorwetenschap en de Insidersregeling van ING van toepassing. Deze regelingen zijn beschikbaar als downloadable bestand op de website van ING (www.ing.com).

Nevenfuncties/belangenverstrengeling
Ter verkoming van mogelijke belangenverstrengeling hanteert ING Groep het beleid dat leden van de Raad van Bestuur geen commissariaten bij ondernemingen buiten ING accepteren. De enige uitzondering hierop is een commissariaat van F.S. Hubbell bij The Macerich Company, een Amerikaanse vastgoedonderneming. Hij vervulde deze functie al voordat hij in dienst trad van ING.

Transacties met (mogelijke) belangenverstrengeling
Gegevens over relaties die de leden van de Raad van Bestuur als particuliere klanten met dochtermaatschappijen van ING Groep hebben, worden niet openbaar gemaakt, met uitzondering van informatie omtrent aan hen verstrekte leningen (zie bladzijde 56). In al deze gevallen handelt ING Groep overeenkomstig de best-practice-bepalingen van de code-Tabaksblat.

GEGEVENS LEDEN RAAD VAN BESTUUR

M.J. Tilmant, CEO en voorzitter
(1952 – Belgische nationaliteit)
De heer Tilmant heeft een licentie Bedrijfskunde (cum laude) van de Universiteit van Leuven. Hij heeft ook een diploma Europese Studie van de Universiteit van Leuven (cum laude). De heer Tilmant begon zijn carrière bij Morgan Guaranty Trust Company in New York. In 1992 trad hij in dienst van Bank Brussel Lambert (BBL), waar hij in 1997 werd benoemd tot voorzitter van het Directiecomité. Na de overname van BBL door ING in 1998 werd hij in mei 2000 benoemd tot vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van ING Groep en per 28 april 2004 tot CEO en voorzitter. Vier stafafdelingen rapporteren rechtstreeks aan de heer Tilmant: Corporate Human Resources, Corporate Development, Corporate Communications & Affairs en Corporate Audit Services.

Drs. ing. C. Maas, CFO en vice-voorzitter
(1947 – Nederlandse nationaliteit)
Na de afronding van zijn studie toegepaste natuurkunde en economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam in 1976 trad de heer Maas in dienst van het Nederlandse ministerie van

Financiën. Van 1986 tot 1992 vervulde hij daar de functie van Thesaurier-generaal. In juli 1992 trad hij in dienst van ING Groep en werd hij lid van de Raad van Bestuur. In juli 1996 werd hij benoemd tot Chief Financial Officer van de Raad van Bestuur en op 28 april 2004 tot vice-voorzitter. De volgende afdelingen rapporteren rechtstreeks aan de heer Maas: Corporate Control & Finance, Market, Credit and Insurance Risk Management, Corporate Tax en Corporate Legal, Compliance & Security.

E.F. Boyer de la Giroday
(1952 – Belgische nationaliteit)
Na het behalen van zijn diploma commercieel ingenieur begon de heer Boyer zijn carrière in 1978 bij Citibank. In 1984 trad hij in dienst van Bank Brussel Lambert, die in 1998 werd overgenomen door ING Groep. Hij bekleedde verschillende managementfuncties op het gebied van kapitaalmarkten, treasury en corporate & investment banking. In april 2004 werd hij benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van ING Groep. De activiteiten van Wholesale Banking wereldwijd vormen zijn belangrijkste verantwoordelijkheid.

F.S. Hubbell
(1951 – Amerikaanse nationaliteit)
De heer Hubbell behaalde zijn B.A. aan de Universiteit van North Carolina in Chapel Hill. Hij heeft ook rechten gestudeerd aan de Universiteit van Iowa College of Law, Iowa City en studeerde aan de Harvard Graduate School of Business in Boston. Hij was CEO en voorzitter van Equitable of Iowa, de Amerikaanse levensverzekeringsmaatschappij die in 1997 werd overgenomen door ING. Nadat hij verantwoordelijk was geweest voor de internationale verzekeringsactiviteiten van ING Groep werd hij in mei 2000 benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. Hij is tevens voorzitter van ING Verzekeringen N.V. De heer Hubbell is verantwoordelijk voor alle verzekeringsactiviteiten in Noord- en Zuid-Amerika en die van Nationale-Nederlanden in Nederland, ING Investment Management Americas, ING Investment Management Europa, de coördinatie van de wereldwijde activiteiten van ING Investment Management en Parcom.

Mr. C.P. Leenaars
(1961 – Nederlandse nationaliteit)
De heer Leenaars studeerde civiel recht aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, heeft een LLM van het European University Institute in Florence, Italië en studeerde aan de Harvard Business School in Boston. Na stage te hebben gelopen bij ABN AMRO trad hij in 1991 in dienst van ING. Hij vervulde diverse managementfuncties, waaronder die van voorzitter van ING Polen en ING Latijns-Amerika. In april 2004 werd hij benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van ING Groep. Hij is met name verantwoordelijk voor alle ING-activiteiten op het gebied van retail banking en private banking, met name ING Bank, Postbank en RVS in Nederland, ING Zuidwest-Europa (inclusief ING België), ING Bank Slaski in Polen en ING Vysya Bank in India. Hij is ook verantwoordelijk voor ING Trust en Ops/IT Banking.

Dr. A.H.G. Rinnooy Kan
(1949 – Nederlandse nationaliteit)
De heer Rinnooy Kan promoveerde in wiskunde aan de Rijksuniversiteit Leiden (cum laude) en deed zijn kandidaatsexamen econometrie aan de Universiteit van Amsterdam (cum laude). Hij promoveerde eveneens in wiskunde aan de Universiteit van Amsterdam. Hij ontving een eredoctoraat economie van de Vrije Universiteit te Brussel. Hij bekleedde sinds 1977 verschillende functies aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, waar hij in 1986 werd benoemd tot Rector Magnificus. In 1991 werd hij voorzitter van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) en vervolgens, na de fusie met de federatie Nederlandse Christelijke Werkgevers (NCW), van de Vereniging VNO-NCW. Sinds september 1996 is hij lid van de Raad van Bestuur van ING Groep. Hij is met name verantwoordelijk voor de verzekeringsactiviteiten van ING in Centraal-Europa en Azië/Pacific, ING Global Pensions, ING Investment Management in Azië/Pacific, ING Real Estate, Corporate IT en Corporate Procurement.

Drs. H.K. Verkoren
(1947 – Nederlandse nationaliteit)
De heer Verkoren werkte al bij banken tijdens zijn studie economie. Nadat hij zijn studie had afgerond, werkte hij bij het ministerie van Financiën en de Gemeente Amsterdam. In 1978 begon hij bij de Postcheque- en Girodienst/Rijkspostspaarbank, die in 1986 samen opgingen in Postbank N.V. In 1987 werd hij benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van de Postbank en, na de fusie met NMB Bank, van NMB Postbank. Na de fusie met Nationale-Nederlanden in 1991 bleef hij tot 1995 verantwoordelijk voor de Postbank. In dat jaar kreeg hij de verantwoordelijkheid voor de internationale activiteiten van retailbanking, met name ING Direct. In april 2004 werd hij benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van ING Groep. Hij is verantwoordelijk voor ING Direct en ING Card.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Profielschets Raad van Commissarissen
De Raad van Commissarissen heeft een profielschets opgesteld die wordt gebruikt als toetssteen voor zijn eigen samenstelling en als ijkpunt voor behoud van zijn eigen onafhankelijke positie. Het profiel is in 2002 goedgekeurd door de Centrale Ondernemingsraad en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het document ligt ter inzage op het hoofdkantoor van ING Groep en is beschikbaar als downloadable bestand op de website van ING (www.ing.com). De profielschets zal worden besproken tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2005.

Ook na afloop van hun termijn als ING-bestuurder kunnen oud-leden van de Raad van Bestuur nog een waardevolle bijdrage leveren aan ING Groep. Mede in het licht van de omvang van de Raad van Commissarissen en het brede scala aan activiteiten van ING is daarom besloten dat ervaren oud-bestuurders kunnen worden benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen van ING. Daarbij geldt de beperking dat per vijf commissarissen niet meer dan één van hen voormalig lid van de Raad van Bestuur mag zijn. Bovendien dient hierbij een wachtperiode van minimaal één jaar in acht te worden genomen voordat men tot de Raad van Commissarissen kan worden benoemd. Een voormalig lid van de Raad van Bestuur kan niet tot voorzitter van de Raad van Commissarissen worden benoemd.

Een voormalig lid van de Raad van Bestuur kan na benoeming tot commissaris ook worden benoemd tot lid van een van de commissies van de Raad van Commissarissen. Een benoeming tot voorzitter is echter pas mogelijk vijf jaar na aftreden als lid van de Raad van Bestuur.

Reglement Raad van Commissarissen
De organisatie, bevoegdheden en werkwijze van de Raad van Commissarissen zijn vastgelegd in een reglement. Daarnaast zijn afzonderlijke reglementen opgesteld voor de drie commissies van de Raad van Commissarissen: het Audit Committee, de Remuneratie- en Nominatiecommissie en het Corporate Governance Committee. Deze reglementen liggen ter inzage bij ING en staan tevens op de website van ING (www.ing.com).

Herbenoeming commissarissen
Leden van de Raad van Commissarissen treden af tijdens de eerste Algemene Vergadering van Aandeelhouders volgend op hun zittingsperiode van vier jaar. Normaal gesproken treden ze ook af tijdens de aandeelhoudersvergadering die wordt gehouden in het jaar dat ze zeventig worden. Het rooster van aftreden ligt ter inzage bij ING en staat ook op de website van ING Groep (www.ing.com). Leden van de Raad van Commissarissen kunnen normaal gesproken twee keer worden herbenoemd voor een periode van vier jaar. Voorstellen tot herbenoemingen van commissarissen worden zorgvuldig overwogen en zijn niet vanzelfsprekend. Om die reden zijn de te volgen procedures schriftelijk vastgelegd.

Nevenfuncties/belangenverstrengeling
Leden van de Raad van Commissarissen wordt gevraagd een overzicht te geven van alle andere commissariaten en bezoldigde (neven)functies die zij vervullen. Deze (neven)-functies mogen niet strijdig zijn met de belangen van ING Groep. De verantwoordelijkheid voor een goede vervulling van het commissariaat in relatie tot andere (neven)functies ligt bij de commissaris zelf en bij het Corporate Governance Committee van de Raad van Commissarissen, teneinde te waarborgen dat de taken als commissaris behoorlijk worden vervuld zonder ongewenste invloed vanuit andere functies die de betrokkene buiten ING Groep vervult.

Transacties met (mogelijke) belangenverstrengeling
Gegevens over relaties die de leden van de Raad van Commissarissen als particuliere klanten met dochter-maatschappijen van ING Groep hebben, worden niet openbaar gemaakt, met uitzondering van informatie omtrent aan hen verstrekte leningen (zie bladzijde 58).

Onafhankelijkheid
Leden van de Raad van Commissarissen op wie de onafhankelijkheidscriteria van de code-Tabaksblat niet van toepassing zijn en leden van de Raad van Commissarissen die niet aan die criteria voldoen maar wel kunnen motiveren waarom dit geen aantasting vormt van hun onafhankelijk-heid, worden als onafhankelijk beschouwd. Op basis van deze criteria wordt de heer G.J.A. van der Lugt als niet-onafhankelijk beschouwd, aangezien hij minder dan vijf jaar geleden voorzitter van de Raad van Bestuur was. In mei 2000 ging hij in die functie met pensioen.

Remuneratie en effectenbezit
De remuneratie van de leden van de Raad van Commissarissen wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en is onafhankelijk van de resultaten van ING Groep. Zie bladzijde 58 voor nadere gegevens over de remuneratie van leden van de Raad van Commissarissen.

Het is leden van de Raad van Commissarissen toegestaan (certificaten van) aandelen in de vennootschap in bezit te hebben voor beleggingsdoeleinden op de lange termijn. Zie bladzijde 60 voor een overzicht voor 2004. Indien een commissaris voorheen lid was van de Raad van Bestuur en tijdens die periode optierechten toegekend heeft gekregen (zie bladzijde 60), vormen deze optierechten onderdeel van de op bladzijde 112 beschreven optieregeling van ING.

Op alle transacties in (certificaten van) aandelen ING Groep en optierechten ING Groep door leden van de Raad van Commissarissen zijn het Regelement inzake Voorwetenschap en de Insidersregeling van ING van toepassing. Deze regelingen zijn beschikbaar als downloadable bestand op de website van ING (www.ing.com).

GEGEVENS LEDEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

Drs. C.A.J. Herkströter RA, voorzitter
(1937 – benoemd in 1998, zittingsperiode eindigt in 2006, Nederlandse nationaliteit)
Voorzitter van de Remuneratie- en Nominatiecommissie en het Corporate Governance Committee.
Voormalig president-directeur van de N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij en voorzitter van het Comité van Directeuren van de Koninklijke/Shell Groep.
Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: voorzitter Raad van Commissarissen DSM N.V. Overige functies: lid Raad van Advies Robert Bosch GmbH, Trustee International Accounting Standards Committee Foundation, voorzitter Adviescommissie Fondsenreglement Euronext Amsterdam, voorzitter Maatschappelijke Raad van Advies Tinbergen Instituut, Hoogleraar Internationaal Management, Universiteit van Amsterdam en voorzitter Raad van Toezicht Erasmus Universiteit Rotterdam.

E. Bourdais de Charbonnière, vice-voorzitter
(1939 – benoemd in 2004, zittingsperiode eindigt in 2008, Franse nationaliteit)
Voormalig directeur van JP Morgan en Chief Financial Officer van Michelin.
Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: voorzitter Raad van Commissarissen Michelin en lid Raad van Commissarissen Thomson.

Mw. L. Gross Goldberg
(1937 – benoemd in 2001, zittingsperiode eindigt in 2005, Amerikaanse nationaliteit)
Lid van de Remuneratie- en Nominatiecommissie en het Corporate Governance Committee. Voormalig lid van de Raad van Commissarissen van ReliaStar Financial Corp.
Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: lid Raad van Commissarissen TCF Financial Corporation, lid Raad van Commissarissen Hormel Foods Corporation, lid Raad van Commissarissen Communications Systems Inc. en lid Raad van Commissarissen Hector Communications Corporation.
Overige functies: lid Raad van Advies Carlson School of Management, Universiteit van Minnesota, bestuurslid van het Minnesota Orchestra en lid (emerita) College van Bestuur Wellesley College.

Prof. mr. P.F. van der Heijden
(1949 – benoemd in 1995, zittingsperiode eindigt in 2007, Nederlandse nationaliteit)
Benoemd mede op aanbeveling van de Centrale Ondernemingsraad. Lid van de Remuneratie- en Nominatiecommissie en het Corporate Governance Committee.
Overige functies: Rector Magnificus en hoogleraar arbeidsrecht en arbeidsverhoudingen, Universiteit van Amsterdam, lid Raad van Commissarissen NUON N.V en lid Raad van Commissarissen Buhrmann Nederland B.V., Kroonlid Sociaal-Economische Raad en President ILO Governing Body, Committee on Freedom of Association (Verenigde Naties).

Dr. C.D. Hoffmann
(1942 – benoemd in 2003, zittingsperiode eindigt in 2007, Duitse nationaliteit)
Lid van het Audit Committee. Voormalig Chief Financial Officer van Robert Bosch GmbH. Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: lid Raad van Commissarissen EnBW AG. Overige functies: Partner van H+H Senior Advisors, Stuttgart, voorzitter Raad van Commissarissen SupplyOn AG, lid Raad van Commissarissen Bauerfeind AG en lid Raad van Commissarissen Jowat AG.

Drs. A.G. Jacobs
(1936 – benoemd in 1998, zittingsperiode eindigt in 2006, Nederlandse nationaliteit)
Voorzitter van het Audit Committee. Voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van ING Groep (tot zijn pensionering in mei 1998). Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: voorzitter Raad van Commissarissen Koninklijke/Shell Groep, voorzitter Raad van Commissarissen Imtech N.V., voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Verenigd Bezit VNU, vice-voorzitter Raad van Commissarissen IHC Caland N.V., vice-voorzitter Raad van Commissarissen Buhrmann N.V. Overige functies: voorzitter Raad van Commissarissen Johan Enschedé.

W. Kok
(1938 – benoemd in 2003, zittingsperiode eindigt in 2007, Nederlandse nationaliteit)
Voormalig minister van Financiën en minister-president van Nederland.
Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: lid Raad van Commissarissen Koninklijke/Shell Groep, lid Raad van Commissarissen TPG N.V. Overige functies: lid Raad van Commissarissen KLM N.V.

G.J.A. van der Lugt
(1940 – benoemd in 2001, zittingsperiode eindigt in 2005, Nederlandse nationaliteit)
Voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van ING Groep N.V. (tot zijn pensionering in mei 2000).
Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: lid Raad van Commissarissen Grontmij N.V. Overige functies: voorzitter Raad van Commissarissen Siemens Nederland N.V., voorzitter Raad van Commissarissen Stadsherstel Amsterdam N.V. en vice-voorzitter Raad van Commissarissen Academisch Ziekenhuis Groningen.

Prof. dr. ir. P.J.A. baron de Meester
(1935 – benoemd in 1998, zittingsperiode eindigt in 2006, Belgische nationaliteit)
Lid van het Audit Committee. Voormalig lid van de Raad van Commissarissen van BBL. Voormalig bestuursvoorzitter van de Belgische Betonmaatschappij Besix-Betonimmo N.V.
Overige functies: lid Raad van Commissarissen Tessenderlo Chemie N.V., lid Raad van Commissarissen ETEX N.V., voorzitter Internationale Kamer van Koophandel België en lid Raad van Commissarissen Regionaal Ziekenhuis H. Hart.

J.D. Timmer
(1933 – benoemd in 1996, zittingsperiode eindigt in 2005, Nederlandse nationaliteit)
Lid van het Audit Committee, de Remuneratie- en Nominatiecommissie en het Corporate Governance Committee.
Voormalig president en voorzitter van de Raad van Bestuur van Philips Electronics N.V.

Ir. K. Vuursteen
(1941 – benoemd in 2002, zittingsperiode eindigt in 2006, Nederlandse nationaliteit)
Voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van Heineken N.V.
Overige commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen: voorzitter Raad van Commissarissen Petroplus International NV, lid Raad van Commissarissen Ahold N.V., lid Raad van Commissarissen Akzo Nobel N.V., lid Raad van Commissarissen AB Electrolux, lid Raad van Commissarissen Henkel KgaA.

HERBENOEMINGEN EN NIEUWE BENOEMINGEN

Op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 26 april 2005 zullen mevrouw L. Gross Goldberg en de heer G.J.A. van der Lugt worden voorgedragen voor herbenoeming tot lid van de Raad van Commissarissen. De heer drs. J.H.M. Hommen (1943, Nederlandse nationaliteit) en mevrouw C. Lagarde (1956, Franse nationaliteit) zullen worden voorgedragen als nieuw lid van de Raad van Commissarissen. De heer Hommen is vice-voorzitter Raad van Bestuur en Chief Financial Officer van Koninklijke Philips Electronics N.V. (tot 1 mei 2005). De voorgestelde benoeming per 1 juni 2005 van de heer Hommen is gebaseerd op zijn kennis van de internationale handel en industrie en zijn deskundigheid en ervaring als chief financial officer van een multinationale onderneming. Mevrouw Lagarde is partner en voorzitter van het Policy Committee van advocatenkantoor Baker & Mackenzie. De voorgestelde benoeming per 27 april 2005 van mevrouw Lagarde is gebaseerd op haar kennis van vennootschaps- en arbeidsrecht en haar competentie op het gebied van internationale economische vraagstukken, wet- en regelgeving en overheidsvraagstukken.

EXTERNE ACCOUNTANTS

Ernst & Young Accountants en KPMG Accountants N.V. hebben de opdracht gekregen de jaarrekening van ING Groep te controleren. De werkzaamheden zijn als volgt verdeeld: Ernst & Young Accountants controleert de financiële gegevens van ING Groep N.V. en ING Verzekeringen N.V.; KPMG Accountants N.V. controleert de financiële gegevens van ING Bank N.V.

De accountantsverklaring bij de jaarrekening van ING Groep wordt afgegeven door Ernst & Young Accountants. Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 27 april 2004 heeft Ernst & Young Accountants de opdracht gekregen de financiële gegevens van de boekjaren 2004 tot en met 2007 te controleren, hierover aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen te rapporteren en een verklaring af te geven over de juistheid en getrouwheid van de jaarrekening van ING Groep N.V.

Elk jaar doen de Raad van Bestuur en het Audit Committee verslag aan de Raad van Commissarissen van hun contacten met de externe accountants, onder meer ten aanzien van hun onafhankelijkheid. In 2007 toetsen het Audit Committee en de Raad van Commissarissen tevens het functioneren van de accountants voordat hun termijn wordt verlengd. Hun belangrijkste conclusies zullen worden bekendgemaakt tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2008.

De externe accountant neemt deel aan de bijeenkomsten van het Audit Committee.

Na een periode van maximaal vijf jaar van accountants-controle van de jaarrekeningen van ING Groep N.V., ING Verzekeringen N.V. dan wel ING Bank N.V., worden de eerst-verantwoordelijke partners en reviewing partners van het externe accountantskantoor vervangen door andere partners van het desbetreffende externe accountantskantoor.

Het Audit Committee doet in dezen aanbevelingen aan de Raad van Commissarissen onder andere op basis van een jaarlijkse evaluatie van de geleverde diensten. Dit betekent dat de eerstverantwoordelijke partner van KPMG Accountants N.V. wordt vervangen na de eindejaarscontrole 2004 en dat de eerstverantwoordelijke partner van Ernst & Young Accountants wordt vervangen na de eindejaarscontrole 2006. De rotatie van andere bij de accountantscontrole van de jaarrekeningen van ING betrokken partners van Ernst & Young Accountants en KPMG Accountants N.V. is afhankelijk van de toepasselijke wetgeving omtrent onafhankelijkheid.

Aan de externe accountants kunnen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vragen worden gesteld over hun verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. De externe accountants nemen derhalve deel aan die vergadering en mogen de aandeelhouders toespreken.

Ernst & Young en KPMG mogen alleen met toestemming van het Audit Committee ook niet-audit-gerelateerde diensten aan ING Groep en haar dochtermaatschappijen aanbieden. Het Audit Committee dient jaarlijks vooraf goedkeuring te verlenen voor alle auditdiensten, audit-gerelateerde diensten en niet-audit-gerelateerde diensten van de externe accountants van ING. Het jaarlijkse bedrag voor dergelijke vooraf goedgekeurde diensten mag niet worden overschreden. De besteding van de vooraf goedgekeurde bedragen wordt gedurende het hele jaar bewaakt door de externe accountantskantoren en de afdeling Corporate Audit Services. De externe accountants geven het Audit Committee een volledig en gedetailleerd overzicht van alle aan ING geleverde diensten, inclusief alle bijbehorende vergoedingen. Dit overzicht wordt elk halfjaar geëvalueerd door het Audit Committee.

Onverminderd bovengenoemde goedkeuringsprocedure geldt dat alle (niet-)audit-gerelateerde werkzaamheden van de externe accountants die meer dan EUR 100.000 kosten, eerst dienen te worden goedgekeurd. Hetzelfde geldt voor alle overige (niet-)audit-gerelateerde werkzaamheden die de vooraf goedgekeurde vergoedingen overschrijden. Meer informatie over het beleid van ING Groep ten aanzien van de onafhankelijkheid van de externe accountants is te vinden op de website van ING Groep (www.ing.com).

In 2004 zijn voor audit- en (niet-)audit-gerelateerde diensten van Ernst & Young en KPMG de volgende vergoedingen uitbetaald:

VERGOEDINGEN ERNST & YOUNG EN KPMG

in miljoenen euro's	**2004**	2003
Audit-vergoedingen	**40**	32
Audit-gerelateerde vergoedingen	**7**	5
Vergoedingen voor belastingadviezen	**5**	4
Overige vergoedingen	**5**	7
Totaal	**57**	48

RAPPORT AAN DE CERTIFICAATHOUDERS VAN ING GROEP N.V.

Het onderstaande rapport is opgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 van de Administratievoorwaarden voor aandelen op naam van ING Groep N.V.

Ingevolge haar statuten heeft de Stichting ING Aandelen tot doel:

a. het behartigen van de belangen van de houders van (certificaten van) aandelen in het kapitaal van ING Groep N.V., mede met het oog op (i) de belangen van de vennootschap zelf, (ii) die van de ondernemingen die door de vennootschap en de met de vennootschap in een groep verbonden vennootschappen in stand worden gehouden en (iii) alle overige bij de vennootschap betrokkenen, op zodanige wijze dat deze belangen zo goed mogelijk worden gewogen en gewaarborgd;
b. het verwerven en administreren van op naam luidende gewone en preferente aandelen waarvoor certificaten aan toonder zijn uitgegeven;
c. het bevorderen van de informatieuitwisseling tussen de vennootschap enerzijds en de certificaathouders en aandeelhouders van de vennootschap anderzijds;
d. het bevorderen en organiseren van de werving van stemvolmachten van andere aandeelhouders dan de Stichting zelf alsmede gerichte stemvolmachten en/of steminstructies van certificaathouders.

Het bestuur heeft in het verslagjaar 2004 vier keer vergaderd. Op 5 april 2004 kwam het bestuur bijeen ter bespreking van het jaarverslag 2003 en ter voorbereiding van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 27 april 2004. Voorafgaand aan deze bestuursvergadering kreeg de Stichting van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van ING Groep N.V. een toelichting op de activiteiten en prestaties van de vennootschap. Op 27 april 2004 kwam het bestuur bijeen kort voor de aandeelhoudersvergadering ter bespreking van de resultaten van de stemvolmachten en om een voorlopig standpunt te bepalen ten aanzien van de onderwerpen op de agenda. Een van de doelstellingen van de Stichting is het bevorderen en organiseren van de werving van stemvolmachten van aandeelhouders anders dan de Stichting zelf en van gerichte stemvolmachten en/of steminstructies van certificaathouders. Het bestuur acht het van belang dat zo veel mogelijk certificaathouders hun stem uitbrengen, zodat beter kan worden beoordeeld wat zij belangrijk vinden. Het is dan ook verheugend te melden dat de Stichting voor deze aandeelhoudersvergadering voor ongeveer 538.000.000 certificaten steminstructies heeft ontvangen: dat is gelijk aan ongeveer 21% van het totale aantal uitstaande stemmen. Ongeveer 6% van het totale aantal uitstaande stemmen was tijdens de vergadering vertegenwoordigd, zodat 27% van het totale geplaatste kapitaal tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering aanwezig of vertegenwoordigd was, terwijl het bestuur van de Stichting voor de resterende certificaathouders stemde.

Zoals gebruikelijk was het bestuur op de aandeelhoudersvergadering aanwezig en beantwoordde diverse vragen. Het bestuur stemde voor alle agendapunten. Een kleine meerderheid van de ontvangen steminstructies was tegen het agendapunt met betrekking tot de goedkeuring voor het uitgeven van nieuwe aandelen en het beperken of uitsluiten van voorkeursrechten. De stemming van het bestuur in dezen was overeenkomstig de instructies die het hiervoor had ontvangen. Voor de certificaathouders die geen steminstructie hadden afgegeven, besloot de Stichting echter voor het voorstel te stemmen. De Stichting onderkent dat de Raad van Bestuur omwille van de flexibiliteit onder bepaalde omstandigheden nieuwe aandelen moet kunnen uitgeven. Voor de uitgifte van nieuwe aandelen is de goedkeuring van de Raad van Commissarissen vereist. De Stichting is van mening dat de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen in het verleden hebben aangetoond dat ze uiterst zorgvuldig omgaan met hun bevoegdheid voor het uitgeven van nieuwe aandelen. De Stichting dient te stemmen in het belang van alle certificaathouders, dat wil zeggen ook in het belang van de meerderheid van de certificaathouders die geen steminstructies hebben gegeven, en dient hierbij tevens rekening te houden met de belangen van ING en andere belanghebbenden.

In de vergaderingen op 26 oktober 2004 en 13 december 2004 is vooral aandacht besteed aan principe IV.2 van de Nederlandse Corporate Governance Code en de stand van zaken met betrekking tot proxy-voting met als doel grotere aantallen aandeelhouders aan de aandeelhoudersvergadering te laten deelnemen. Het bestuur heeft besloten nog voor de aandeelhoudersvergadering in 2005 een eigen website te starten.

Voorafgaand aan haar vergadering op 13 december 2004 kreeg de Stichting van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van ING een toelichting op de activiteiten en prestaties van de vennootschap over de eerste negen maanden van 2004.

Per 31 december 2004 vertegenwoordigden de in administratie genomen gewone aandelen een nominaal bedrag van EUR 528.783.467,52. Daartegenover zijn 2.203.264.448 certificaten van EUR 0,24 uitgegeven. Gedurende het verslagjaar zijn per saldo 88.303.285 certificaten van gewone aandelen uitgegeven.

De toename kwam als volgt tot stand:

Bij:	i.v.m. slotdividend 2003	57.107.215
	i.v.m. interimdividend 2004	31.689.382
	i.v.m. uitoefening warrants	410
	i.v.m. omzetting aandelen in certificaten	90.298
Af:	i.v.m. omzetting certificaten in aandelen	584.020

Per 31 december 2004 zijn voor een nominaal bedrag van EUR 104.491.514,40 preferente aandelen A in administratie genomen, waartegenover 87.076.262 certificaten van nominaal EUR 1,20 zijn uitgegeven. In het verslagjaar zijn geen veranderingen opgetreden in het totale aantal uitstaande certificaten van preferente aandelen A.

RAPPORT STICHTING ING AANDELEN
(vervolg)

Helaas is de heer Simons, de voorzitter van de Stichting, op 2 augustus 2004 overleden. Kort voor de aandeelhoudersvergadering van 27 april 2004 werd een ernstige ziekte bij hem geconstateerd, waardoor hij niet in staat was aan de vergadering deel te nemen. John Simons was de motor achter het proces waarbij de Stichting Administratiekantoor ING Groep werd veranderd van een stichting gericht op de verdediging tegen vijandige overnames, in de Stichting ING Aandelen, die primair de belangen van alle certificaathouders behartigt en optimale actieve deelname van aandeelhouders en certificaathouders nastreeft. Wij zijn John Simons hiervoor veel dank verschuldigd.

Drs. A.H.J. Risseeuw en ir. J.J.M. Veraart zijn op 1 juni 2004 herbenoemd als bestuurslid. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7, lid 3.8 van de statuten werden de voorgenomen herbenoemingen op 16 april 2004 aangekondigd in het NRC Handelsblad en de Officiële Prijscourant. In dezelfde publicatie werd de benoeming van dr. P. Frentrop per 1 juli 2004 aangekondigd. Het bestuur is verguld met de komst van dr. P. Frentrop vanwege zijn grondige kennis van de zakelijke markt, zijn deskundigheid op het gebied van corporate governance en zijn betrokkenheid bij het bevorderen van actieve deelname van aandeelhouders in de vennootschap. Op de bestuursvergadering van 26 oktober 2004 werd drs. A.H.J. Risseeuw benoemd tot voorzitter van de Stichting en mr. H.J. Blaisse tot plaatsvervangend voorzitter. Ir. T. Regtuijt treedt in 2005 volgens rooster af, maar is herbenoembaar. Het voornemen hem opnieuw te benoemen zal tijdig worden gepubliceerd.

De samenstelling van het bestuur van de Stichting is momenteel als volgt:
- drs. A.H.J. Risseeuw, voorzitter (voormalig voorzitter Raad van Bestuur Getronics NV, diverse commissariaten en andere nevenfuncties);
- mr. H.J. Blaisse (advocaat en partner bij DLA SchutGrosheide, diverse adviserende nevenfuncties);
- dr. P. Frentrop (directeur Deminor Nederland B.V., in die hoedanigheid tevens adviseur corporate governance van Nederlandse en buitenlandse institutionele beleggers);
- ir. T. Regtuijt (voormalig lid Raad van Bestuur Nederlandse Spoorwegen, diverse commissariaten en andere nevenfuncties);
- ir. J.J.M. Veraart (voormalig voorzitter Raad van Bestuur HBG, diverse commissariaten en andere nevenfuncties).

Op de website van de Stichting (www.stichtingingaandelen.nl) staat een overzicht van alle relevante nevenfuncties van de bestuursleden. De jaarlijkse vergoeding voor de bestuursleden van de Stichting bedraagt EUR 7.800. De kosten voor proxy-voting bedroegen in het verslagjaar EUR 81.925,59.

De Stichting heeft de mogelijkheid certificaathouders te raadplegen. Hiervan werd in het verslagjaar geen gebruik gemaakt. Dit heeft mede te maken met het feit dat certificaathouders zelf de aandeelhoudersvergadering kunnen bijwonen en daar het woord kunnen voeren.

De werkzaamheden verbonden aan de administratie van de aandelen worden verricht door de administrateur van de Stichting: Administratiekantoor van het Algemeen Administratie- en Trustkantoor BV te Amsterdam.

De contactgegevens van het administratiekantoor zijn:
Mw. mr. J.C.M. van Hulten MBA
Tel.: 020 5418864
E-mail: coco.van.hulten@ing.com

Amsterdam, 7 maart 2005
Bestuur Stichting ING Aandelen

RAPPORT STICHTING CONTINUÏTEIT ING

De Stichting Continuïteit ING werd opgericht op 22 januari 1991 en is gevestigd te Amsterdam. Op 23 juni 2003 is de voormalige naam Stichting Cumulatief Preferente Aandelen ING Groep statutair gewijzigd in Stichting Continuïteit ING.

Tussen de Stichting Continuïteit ING en ING Groep N.V. is een call-optie-overeenkomst gesloten die de Stichting het recht geeft maximaal 900 miljoen cumulatief preferente aandelen in het kapitaal van ING Groep N.V. te nemen. Voor het nemen van cumulatief preferente aandelen door de Stichting geldt de beperking dat het totale geplaatste kapitaal van ING Groep N.V., onmiddellijk na plaatsing van cumulatief preferente aandelen, voor niet meer dan een derde uit cumulatief preferente aandelen bestaat. Indien vervolgens nieuwe, andere dan cumulatieve preferente, aandelen worden uitgegeven, kan de Stichting weer gebruikmaken van bovengenoemd recht met inachtneming van de in de vorige zin genoemde beperking. Bij het nemen van cumulatief preferente aandelen dient ten minste 25% van de nominale waarde van die aandelen te worden gestort.

Het bestuur van de Stichting kwam in 2004 twee keer in vergadering bijeen: op 5 april en 13 december 2004. De samenstelling van het bestuur is momenteel als volgt: mr. A.P. Timmermans (voorzitter), prof. mr. S.C.J.J. Kortmann (herbenoemd per 5 april 2004), mr. A.C. Metzelaar en dr. ir. W. van Vonno.

Onafhankelijkheidsverklaring
Het bestuur van de Stichting Continuïteit ING en de Raad van Bestuur van ING Groep N.V. verklaren hiermede dat naar hun gezamenlijk oordeel is voldaan aan de ten aanzien van de onafhankelijkheid van de bestuurders van de Stichting Continuïteit ING gestelde eisen als bedoeld in bijlage X van het Fondsenreglement van Euronext Amsterdam N.V. te Amsterdam.

Amsterdam, 7 maart 2005
Bestuur Stichting Continuïteit ING
Raad van Bestuur ING Groep N.V.

REMUNERATIERAPPORT

Dit hoofdstuk behandelt de remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Het remuneratiebeleid werd op 27 april 2004 goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Dit beleid is sindsdien niet gewijzigd, waardoor de goedkeuring van de AVA nog steeds van toepassing is. Dit hoofdstuk begint met een beschrijving van het algemene remuneratiebeleid voor het topkader, gevolgd door de remuneratie voor de Raad van Bestuur over 2004 en de beloningsstructuur voor 2005. Daarnaast is informatie opgenomen over leningen en voorschotten aan leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen, alsmede over de aandelen ING Groep die door de leden van deze twee raden worden gehouden.

BELONINGSBELEID VOOR TOPKADER

Achtergrond

Door een extern adviesbureau werd in 2002 onderzoek gedaan naar de mate waarin de hoogte en samenstelling van de beloning van het topkader van ING marktconform was. Op basis van het rapport besloot de Raad van Commissarissen een nieuw beloningsbeleid voor het topkader van ING in te voeren.

De belangrijkste doelstelling van het nieuwe beleid is de onderneming in staat te stellen gekwalificeerde en getalenteerde managers aan te trekken en te behouden. Het nieuwe beloningsbeleid bevordert een prestatiegerichte cultuur die zowel de doelstellingen van ING als van haar stakeholders ondersteunt. ING beloont prestaties op basis van vooraf vastgestelde, meetbare en beïnvloedbare doelstellingen voor de korte en lange termijn.

Beloningsstructuur

De beloningsstructuur van ING bestaat uit drie basiscomponenten:
- het vaste of basissalaris, ofwel de gegarandeerde jaarlijkse beloning;
- een kortetermijnbonus in geld, gerelateerd aan de prestaties in het afgelopen jaar;
- een langetermijnbonus in de vorm van opties en/of prestatieaandelen, gerelateerd aan de prestaties over verscheidene jaren en toekomstgericht.

Naast het basissalaris genieten de leden van de Raad van Bestuur dezelfde aanvullende arbeidsvoorwaarden als de meeste medewerkers van ING Groep, zoals een particuliere ziektekostenverzekering, het gebruik van een bedrijfsauto (of in plaats daarvan geld) en, indien van toepassing, vergoedingen voor expatriates.

Het beloningsbeleid van ING is gebaseerd op vijf belangrijke principes die binnen het gehele bedrijf gelden.
Deze principes zijn:
- Het totale beloningsniveau zal worden vergeleken met de beloning in relevante markten waarin ING talent aantrekt in concurrentie met andere bedrijven.
- ING streeft naar een totale beloning op het mediaan-niveau in de relevante markten, waarbij alleen in geval van uitzonderlijke prestaties boven het mediaan-niveau zal worden beloond.
- Het beloningspakket zal geleidelijk meer nadruk leggen op de variabele componenten (kortetermijn- en langetermijnbonus) om ervoor te zorgen dat de remuneratie van het topkader is gekoppeld aan de resultaten van ING op korte en lange termijn.
- Om de effectiviteit van de kortetermijnbonus te bevorderen worden aan het begin van ieder jaar duidelijke, meetbare en uitdagende doelstellingen vastgesteld.
- Met de langetermijnbonus wordt de aandacht gericht op strategische doelstellingen op langere termijn en op het op één lijn brengen van de belangen van het management en van de aandeelhouders. Een groot aantal managers van ING zal aan het langetermijnbonusplan deelnemen om ervoor te zorgen dat de gemeenschappelijke aandacht is gericht op het totaalresultaat van ING.

Basissalaris

Het basissalaris van leden van de Raad van Bestuur moet toereikend zijn om hooggekwalificeerde managers te kunnen aantrekken en behouden, en zodoende de bedrijfsdoelstellingen te realiseren. Bij de besluitvorming over de hoogte van basissalarissen, kijkt de Raad van Commissarissen naar ervaring, achtergrond en verantwoordelijkheden van de voorzitter en leden van de Raad van Bestuur.

Om te waarborgen dat het niveau van het basissalaris in lijn is met de relevante markten waarin ING talent zoekt, zal de Raad van Commissarissen het basissalaris van de leden van de Raad van Bestuur jaarlijks toetsen.

Kortetermijnbonusplan

Het kortetermijnbonusplan vormt een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van ING naar een nog meer prestatiegerichte onderneming. De kortetermijnbonus wordt uitgekeerd in geld. De bonus die kan worden behaald bij een prestatie conform de doelstelling wordt uitgekeerd als percentage van het basissalaris. Dit percentage is gebaseerd op een vergelijkingsonderzoek naar gangbare niveaus in de markten waarin ING opereert alsmede op interne doelstellingen. In 2004 zijn drie financiële maatstaven gebruikt om de hoogte van de kortetermijnbonus voor de leden van de Raad van Bestuur en het topmanagement (de top-200) vast te stellen. Deze financiële maatstaven zijn: operationele nettowinst, totale bedrijfslasten en het rendement op het economisch kapitaal.

Door deze maatstaven te combineren ontstaat een goed beeld van het totale resultaat. Elke component weegt even zwaar bij het vaststellen van de bonus. De drie prestatiedoelstellingen worden vastgesteld door de Raad van Commissarissen aan het begin van iedere beoordelingsperiode. Voor de jaarlijkse bonus geldt dat de feitelijke uitbetaling in een jaar kan variëren van 0-200% van het target-bonusniveau. Behalve op financiële doelstellingen is de kortetermijnbonus deels gebaseerd op individuele prestaties, gerelateerd aan vooraf opgestelde meetbare doelstellingen. Deze doelstellingen hangen samen met de specifieke verantwoordelijkheden van de verschillende leden van de Raad van Bestuur en worden vastgesteld en beoordeeld door de Raad van Commissarissen. De Raad van Bestuur stelt de doelstellingen vast voor het topmanagement. Voor deze bestuurslaag, die direct aan de Raad van Bestuur rapporteert, ligt de nadruk op individuele prestaties aangezien hun verantwoordelijkheid primair bij de bedrijfsonderdelen ligt.

KORTETERMIJNBONUS: RELATIEVE BELANG VAN HET GROEPSRESULTAAT EN INDIVIDUELE RESULTAAT

	Groepsresultaat	Individuele resultaat
Raad van Bestuur	70% van de totale bonus	30% van de totale bonus
Topmanagement	15% van de totale bonus	85% van de totale bonus

Bovenstaande tabel is ten opzichte van vorig jaar aangepast vanwege het wegvallen van de bestuurslaag tussen de Raad van Bestuur en het topmanagement als gevolg van een reorganisatie.

Langetermijnbonusplan
Bij het evalueren van de beloningscomponenten heeft de Raad van Commissarissen een kosten/batenanalyse gemaakt van het eerdere langetermijnbonusplan in 2003. Onderzocht werd of het toegepaste instrument (uitsluitend opties) de doelstellingen van ING ondersteunde. Op basis van dit onderzoek heeft de Raad van Bestuur besloten een aanvullend instrument met een langetermijnkarakter in te voeren, namelijk prestatieaandelen. Prestatieaandelen worden toegekend om de belangen van de aandeelhouders en het topkader gelijk te schakelen en het topkader voor een langere periode aan ING te binden. De langetermijnbonus wordt toegekend op basis van de totale marktwaarde, evenredig verdeeld over opties en prestatieaandelen. Het nieuwe langetermijnbonusplan is op 27 april 2004 tijdens de Aandeelhoudersvergadering besproken en goedgekeurd.

De aandelenopties van ING hebben een looptijd van tien jaar. Na een wachttijd van drie jaar mogen de opties worden uitgeoefend. Voorwaarde is wel dat de optiehouder dan nog in dienst is van ING (of gepensioneerd). De uitoefenprijs van de opties is gelijk aan de openingskoers op Euronext Amsterdam op een bepaalde dag in de eerste open periode na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Prestatieaandelen worden voorwaardelijk toegekend. Het aantal aandelen dat aan het einde van een beoordelingsperiode van drie jaar onvoorwaardelijk wordt, is afhankelijk van het resultaat van ING Groep. De Raad van Commissarissen heeft besloten om het totale rendement voor aandeelhouders (rendement in de vorm van koerswinsten op aandelen en opnieuw geïnvesteerde dividenden) te hanteren. Dit totale rendement wordt gemeten over een periode van drie jaar en wordt gerelateerd aan de prestaties van een vooraf gedefinieerde groep vergelijkbare ondernemingen. De criteria die worden gehanteerd voor het samenstellen van deze referentiegroep zijn: a) vergelijkbaar en relevant geacht door de Raad van Commissarissen, b) vergelijkbaar met ING's huidige portefeuille (bankieren, verzekeren en vermogensbeheer) en geografische spreiding, c) wereldwijd actief, d) beursgenoteerd en een substantieel aantal vrij verhandelbare aandelen.

Op basis van deze criteria bestaat de referentiegroep uit de volgende bedrijven:
- Citigroup, Credit Suisse, Fortis, Lloyds TSB (bank- en verzekeringsbedrijven);
- ABN Amro, Bank of America, BNP Parisbas, BSCH, Deutsche Bank, HSBC (banken);
- Aegon, AIG, Allianz, Aviva, AXA, Prudential, Hartford Financial Services, Munich Re (verzekeringsbedrijven);
- Amvescap PLC (vermogensbeheerder).

De plaats van ING binnen deze groep bedrijven op basis van het totale rendement voor aandeelhouders is bepalend voor het uiteindelijke aantal aandelen dat aan het einde van de beoordelingsperiode van drie jaar vrijkomt. Het aantal prestatieaandelen dat aan het begin van elke periode van drie jaar in eerste instantie wordt toegekend is gebaseerd op een middenpositie voor ING (100%). Dit aantal stijgt of daalt (lineair) op basis van de positie van ING's totale rendement voor aandeelhouders na de beoordelingsperiode van drie jaar, zoals weergegeven in onderstaande tabel:

AANTAL AANDELEN TOEGEKEND NA ELKE BEOORDELINGSPERIODE VAN DRIE JAAR, GERELATEERD AAN REFERENTIEGROEP

Positie ING	Aantal aandelen
1 – 3	200%
4 – 8	Tussen 200% en 100%
9 – 11	100%
12 – 17	Tussen 100% en 0%
18 – 20	0%

REMUNERATIERAPPORT (vervolg)

Vóór aanvang van iedere nieuwe beoordelingsperiode van drie jaar wordt de referentiegroep door de Raad van Commissarissen herzien. De beoordeling zelf zal aan het einde van iedere driejaarsperiode door een onafhankelijke partij worden uitgevoerd.

Het is de leden van de Raad van Bestuur niet toegestaan om opties en prestatieaandelen te verkopen binnen een periode van vijf jaar na toekenning. Het is de deelnemers slechts toegestaan een deel van hun aandelen te verkopen op het moment van onvoorwaardelijke verkrijging teneinde de belasting over het gevestigde recht te betalen. Voor opties geldt dat zij alleen binnen een periode van vijf jaar na toekenning mogen worden verkocht teneinde de belasting over het gevestigde recht te betalen.

Beloningsniveaus
Als onderdeel van de analyse van de toekomstige remuneratie is een vergelijkend onderzoek uitgevoerd naar de beloningsniveaus en de samenstelling van vaste en variabele componenten. Hiertoe is begin 2003 een referentiegroep samengesteld van vergelijkbare ondernemingen. Deze groep is een mix van Europese financiële instellingen en Nederlandse multinationals. De referentiegroep is een afspiegeling van het type bedrijf en het bedrijfsklimaat waarin ING opereert. ING concurreert met deze bedrijven om toptalent. De volgende bedrijven maken deel uit van deze groep: ABN Amro, Aegon, Ahold, AXA, BNP Parisbas, Credit Suisse, Fortis, KPN, Royal Bank of Scotland, Société Générale.

Uit het onderzoek bleek dat er een aanzienlijke kloof bestaat tussen de totale directe beloning van de Raad van Bestuur van ING en het beloningsniveau binnen de referentiegroep. Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het rapport was dat, om deze kloof te dichten, in het bijzonder het variabele (prestatieafhankelijke) deel van de beloning moet worden verhoogd.

In overeenstemming met het algemene beloningsbeleid van ING heeft de Raad van Commissarissen besloten om met ingang van 2003 de salarissen van de leden van de Raad van Bestuur in drie tot vier jaar tijd geleidelijk op te trekken naar het mediane niveau van de Europese/Nederlandse referentiegroep. Dit zal worden gerealiseerd door de target-bonusniveaus op zowel de korte als de lange termijn te verhogen. Op deze manier is de toekomstige beloning directer gekoppeld aan de prestaties. Als gevolg hiervan zal de samenstelling van het beloningspakket zodanig veranderen dat bij het behalen van de doelstellingen de totale remuneratie uit evenredige delen van de componenten (1/3 basissalaris, 1/3 kortetermijnbonus en 1/3 langetermijnbonus) zal bestaan.

Pensioenen leden Raad van Bestuur
De pensioenen van de Nederlandse leden van de Raad van Bestuur zijn gebaseerd op vaste toezeggingen ('defined-benefit plans'), die door middel van een contract bij Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. zijn verzekerd. De arbeidsovereenkomst wordt in geval van pensionering van rechtswege beëindigd per 1 juni van het jaar waarin de betrokkene de leeftijd van 60 heeft bereikt of zal bereiken ('standaardpensionering'). Met wederzijdse instemming kan de pensionering worden uitgesteld tot het eind van de maand waarin een lid van de Raad van Bestuur 61 of 62 wordt. De toekomstige pensioenen bedragen maximaal 60% van het basissalaris. In overeenstemming met de huidige arbeidsovereenkomsten zijn de pensioenrechten van de leden van de Raad van Bestuur premievrij. De niet-Nederlandse leden van de Raad van Bestuur hebben een pensioenregeling die gerelateerd is aan hun land van herkomst.

Arbeidsovereenkomst voor nieuw benoemde bestuursleden
De arbeidsovereenkomst voor leden van de Raad van Bestuur benoemd na 1 januari 2004, bepaalt dat zij worden benoemd voor een periode van vier jaar (de benoemingsperiode) en dat zij daarna kunnen worden herbenoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Voor nieuw benoemde leden van de Raad van Bestuur geldt dat zij in het geval van een onvrijwillige beëindiging van hun dienstverband recht hebben op een veelvoud van hun basissalaris als lid van de Raad van Bestuur, rekening houdend met hun bestaande rechten. De bestaande rechten van de drie bestuurders die tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2004 zijn benoemd, overschrijden in geringe mate de vertrekregeling volgens de Nederlandse Corporate Governance Code, dat wil zeggen niet meer dan twee keer het basissalaris (eerste benoemingstermijn) of één keer het basissalaris (in alle overige situaties). Voor de leden van de Raad van Bestuur die voor 2004 zijn benoemd, geldt als vertrekregeling drie jaar basissalaris.

De opzegtermijn voor alle leden van de Raad van Bestuur bedraagt drie maanden voor de werknemer en zes maanden voor de werkgever.

REMUNERATIE RAAD VAN BESTUUR 2004

Basissalaris Raad van Bestuur 2004
Het basissalaris voor de leden van de Raad van Bestuur is voor 2004 bevroren overeenkomstig het Sociaal Akkoord. In 2003 werd het basissalaris van de leden van de Raad van Bestuur met 7,5% verhoogd, nadat het sinds 1999 op hetzelfde niveau was gebleven. Het basissalaris van de heren Tilmant en Maas werd met ingang van 28 april 2004 verhoogd vanwege hun benoeming tot respectievelijk voorzitter en vice-voorzitter van de Raad van Bestuur.

Kortetermijnbonus Raad van Bestuur 2004
Voor 2004 is de kortetermijnbonus bij het behalen van de doelstellingen vastgesteld op 50% van het individuele basissalaris van de leden van de Raad van Bestuur. De uiteindelijk uit te keren bonus is afhankelijk van het realiseren van een aantal gezamenlijke financiële doelstellingen van de Groep en van specifieke individuele kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor de afzonderlijke leden van de Raad van Bestuur. De totale kortetermijnbonus is voor 70% gebaseerd op doelstellingen voor de operationele nettowinst, de totale bedrijfslasten en het rendement op het economische kapitaal en voor 30% op individuele doelstellingen die aan het begin van het jaar door de voorzitter van de Raad van Bestuur ter goedkeuring zijn voorgelegd aan de Remuneratie- en Nominatiecommissie uit de Raad van Commissarissen.

Begin 2005 heeft de Remuneratie- en Nominatiecommissie de feitelijke resultaten van ING beoordeeld ten opzichte van de doelstellingen voor 2004. In 2004 werden de drie financiële doelstellingen als totaliteit overtroffen, wat resulteerde in 143% van de doelstelling voor deze componenten. De score voor de individuele doelstellingen was gemiddeld 179%. De externe accountant van ING heeft getoetst in welke mate de doelstellingen, zowel voor de Groep als individueel, zijn gerealiseerd.

Langetermijnbonus Raad van Bestuur 2004
Voor het langetermijnbonusplan voor de Raad van Bestuur wordt gebruik gemaakt van twee instrumenten: aandelen-opties en prestatieaandelen. Zoals eerder aangegeven, heeft de Raad van Bestuur een identiek plan aangenomen voor het gehele topkader van ING. Dit betekent dat meer dan 7.000 managers aan een soortgelijk plan deelnemen.

De langetermijnbonus 2004 was voor elk lid van de Raad van Bestuur vastgesteld op 50% van het basissalaris bij het behalen van de doelstellingen. De uiteindelijke bonus hangt af van het kortetermijnbonusplan en varieert van 50% van de doelstelling (wanneer de kortetermijnbonus 0% is) en 150% (wanneer de kortetermijnbonus 200% is).

Aangezien de kortetermijnbonus over 2004 met betrekking tot de Groepsdoelstellingen uitkwam op 143%, is de toegekende langetermijnbonus 121% van de doelstelling. Het aantal opties en prestatieaandelen wordt vastgesteld op basis van de referentieprijs die eind 2004 is vastgesteld (EUR 22,00) en de berekening van de marktwaarde van opties en prestatieaandelen (gebaseerd op een optiewaarderings-model).

De toekenning is onderhevig aan de goedkeuring door de aandeelhouders van het maximum aantal opties en prestatie-aandelen die aan de Raad van Bestuur worden toegekend op basis van het langetermijnbonusplan 2004. De toekenning van opties en prestatieaandelen aan de individuele leden van de Raad van Bestuur is opgenomen in de tabel omtrent de langetermijnbonus.

De uitoefenprijs van de opties is gelijk aan de openingskoers van het aandeel ING Groep op 13 mei 2005 op de Amsterdamse aandelenbeurs Euronext. De prestatieaandelen zijn begin 2005 voorwaardelijk toegekend; het definitieve aantal zal afhangen van de positie binnen de referentiegroep na afloop van de periode van drie jaar (2005 - 2007) conform de eerder aangegeven relatie tussen prestatie en toekenning.

REMUNERATIERAPPORT (vervolg)

REMUNERATIE IN CONTANTEN VAN DE INDIVIDUELE LEDEN EN OUD-LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Bedragen in duizenden euro's	2004	2003	2002	2001
MICHEL TILMANT				
Basissalaris	**1.250**	1.172	1.090	1.090
Kortetermijnbonus	**866**	366	0	177
Totale beloning in contanten	**2.116**	1.538	1.090	1.267
CEES MAAS				
Basissalaris	**677**	634	590	590
Kortetermijnbonus	**530**	333	0	78
Totale beloning in contanten	**1.207**	967	590	668
ERIC BOYER DE LA GIRODAY[1]				
Basissalaris	**574**			
Kortetermijnbonus	**445**			
Totale beloning in contanten	**1.019**			
FRED HUBBELL[2]				
Basissalaris	**1,121**	1.232	1.374	1.453
Kortetermijnbonus	**855**	647	0	192
Totale beloning in contanten	**1.976**	1.879	1.374	1.645
ELI LEENAARS[1]				
Basissalaris	**428**			
Kortetermijnbonus	**321**			
Totale beloning in contanten	**749**			
ALEXANDER RINNOOY KAN				
Basissalaris	**634**	634	590	590
Kortetermijnbonus	**493**	333	0	78
Totale beloning in contanten	**1.127**	967	590	668
HANS VERKOREN[1]				
Basissalaris	**428**			
Kortetermijnbonus	**335**			
Totale beloning in contanten	**763**			
EWALD KIST[3]				
Basissalaris	**318**	761	708	708
Kortetermijnbonus	**231**	400	0	94
Uitkering bij pensionering	**132**			
Totale beloning in contanten	**681**	1.161	708	802

(1) De heren Boyer de la Giroday, Leenaars en Verkoren zijn met ingang van 28 april 2004 benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. De bedragen voor deze leden geven de beloning weer die zij in hun hoedanigheid als lid van de Raad van Bestuur hebben ontvangen.

(2) De heer Hubbell ontvangt zijn salaris in US-dollars. Het jaarsalaris in dollars wordt omgerekend in euro's tegen de gemiddelde koers in dat jaar.

(3) De heer Kist is met ingang van 1 juni 2004 met pensioen gegaan. Het vermelde salaris heeft betrekking op de periode tot zijn pensioendatum. De kortetermijnbonus betreft de beloning voor zijn bijdragen tot zijn pensioendatum. De uitkering bij pensionering vloeit voort uit de arbeidsvoorwaarden.

LANGETERMIJNBONUS VAN DE INDIVIDUELE LEDEN EN OUD-LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR[1]

Bedragen in duizenden euro's	2004	2003	2002	2001
MICHEL TILMANT				
Aantal opties	**82.600**	41.250	35.000	35.000
Aantal aandelen	**15.000**	13.750	7.000	0
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**661**	481	238	238
CEES MAAS				
Aantal opties	**51.200**	41.250	35.000	35.000
Aantal aandelen	**9.300**	13.750	7.000	0
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**410**	481	238	238
ERIC BOYER DE LA GIRODAY[3]				
Aantal opties	**43.400**			
Aantal aandelen	**7.900**			
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**347**			
FRED HUBBELL				
Aantal opties	**84.700**	41.250	35.000	35.000
Aantal aandelen	**15.400**	13.750	7.000	0
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**678**	481	238	238
ELI LEENAARS[3]				
Aantal opties	**32.400**			
Aantal aandelen	**5.900**			
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**259**			
ALEXANDER RINNOOY KAN				
Aantal opties	**48.000**	41.250	35.000	35.000
Aantal aandelen	**8.700**	13.750	7.000	0
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**384**	481	238	238
HANS VERKOREN[3]				
Aantal opties	**32.400**			
Aantal aandelen	**5.900**			
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**259**			
EWALD KIST[4]				
Aantal opties	**–**	41.250	35.000	35.000
Aantal aandelen	**–**	13.750	7.000	0
Marktwaarde van de langetermijnbonus[2]	**–**	481	238	238

[1] Opties worden toegekend in het jaar volgend op het verslagjaar.
In 2003 zijn, voor hun prestaties in 2002, aan elk lid van de Raad van Bestuur 7.000 voorwaardelijke aandelen toegekend, waarbij de voorwaarde is dat de betrokkene nog in dienst is van de onderneming. De wachttijd voor de voorwaardelijke aandelen is twee jaar, eindigend op 15 mei 2005. De totale lasten uit hoofde van de voorwaardelijke aandelen (EUR 604.000) zijn gedurende de wachttijd pro rata opgenomen. Dienovereenkomstig is in 2003 een bedrag van EUR 189.000 opgenomen.
In 2004 is, voor de prestaties in 2003, een nieuw langetermijnbonusplan door de Aandeelhoudersvergadering goedgekeurd, op basis waarvan een combinatie van opties (41.250) en voorwaardelijke aandelen (13.750) is toegekend aan de leden van de Raad van Bestuur, gebaseerd op een 50/50-verdeling van de totale waarde van de langetermijnbonus. Als gevolg van de marktwaardeberekening voor het prestatiejaar 2003, was de verhouding tussen opties en prestatieaandelen 3 : 1. De wachttijd voor de prestatieaandelen is drie jaar. De kosten van de prestatieaandelen (intrinsieke waarde op de toekenningsdatum) worden gedurende de wachttijd pro rata opgenomen.
In 2005 wordt, voor de prestaties in 2004, voorgesteld de leden van de Raad van Bestuur in mei (na de AVA) een combinatie van opties en voorwaardelijke prestatieaandelen toe te kennen (gebaseerd op een 50/50-verdeling van de waarde), zoals weergegeven in bovenstaande tabel. De toekenning vindt plaats op basis van de voorwaarden zoals opgenomen in het goedgekeurde langetermijnbonusplan en is onderhevig aan de goedkeuring door de AVA van het maximale aantal opties en prestatieaandelen voor 2004. Op basis van de berekening van de marktwaarde voor het prestatiejaar 2004 is de verhouding tussen opties en aandelen 5,5 : 1.

[2] De marktwaarde van de langetermijnbonus geeft de geschatte marktwaarde weer met gebruikmaking van een optiewaarderingsmodel. De waardeberekening van aan de Raad van Bestuur toegekende opties en prestatieaandelen geschiedt jaarlijks.

[3] De heren Boyer de la Giroday, Leenaars en Verkoren zijn met ingang van 28 april 2004 benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. De bedragen voor deze leden geven de beloning weer die zij in hun hoedanigheid als lid van de Raad van Bestuur hebben ontvangen.

[4] Ewald Kist ging per 1 juni 2004 met pensioen. Om die reden kwam hij over 2004 niet in aanmerking voor een langetermijnbonus.

REMUNERATIERAPPORT (vervolg)

PENSIOENLASTEN VAN DE INDIVIDUELE LEDEN EN OUD-LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR[1]

Bedragen in duizenden euro's	2004	2003	2002	2001
Michel Tilmant[2]	**467**	412	397	352
Cees Maas	**345**	361	336	333
Eric Boyer de la Giroday[3]	**260**			
Fred Hubbell[4]	**462**	273	314	464
Eli Leenaars[3]	**102**			
Alexander Rinnooy Kan	**346**	327	289	291
Hans Verkoren[3]	**109**			
Ewald Kist[5]	**887**	364	350	349

(1) Ter wille van de vergelijkbaarheid zijn de pensioenlasten van de onderneming herberekend volgens IAS 19, waarbij voor de jaren 2001-2004 van algemene aannames is uitgegaan.
(2) De cijfers over 2003, 2002 en 2001 zijn aangepast.
(3) De heren Boyer de la Giroday, Leenaars en Verkoren zijn met ingang van 28 april 2004 benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. De bedragen voor deze leden geven de pensioenkosten weer in hun hoedanigheid als lid van de Raad van Bestuur.
(4) De pensioenlasten van Fred Hubbell zijn omgerekend van US-dollars in euro's tegen de gemiddelde koers van dat jaar.
(5) Het bedrag over 2004 heeft voornamelijk betrekking op kosten voor de normale pensioenopbouw tot 65 jaar, die volgens IAS 19 moeten worden genomen in het jaar van pensionering.

Leningen en voorschotten

De navolgende tabel geeft een overzicht van de leningen verstrekt aan leden van de Raad van Bestuur. In 2004 is een lening verstrekt aan Fred Hubbell van EUR 100.000, die voor 31 december 2004 geheel werd afgelost. De gemiddelde rente op die lening bedroeg 4,7%. De leningen aan de bestuurders vallen onder de normale bedrijfsuitoefening en zijn verstrekt op voorwaarden die gelden voor alle personeelsleden. De Raad van Commissarissen heeft de leningen goedgekeurd.

LENINGEN EN VOORSCHOTTEN AAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Bedragen in duizenden euro's	Openstaand per 31 december	Gemiddelde rente voet	Afloßsingen 2004	Openstaand per 31 december	Gemiddelde rente voet	Afloßsingen 2003	Openstaand per 31 december	Gemiddelde rente voet	Afloßsingen 2002
Cees Maas	**446**	**4,0%**		446	4,0%	15	461	5,6%	17
Eric Boyer de la Giroday	**34**	**4,3%**	**3**						
Alexander Rinnooy Kan[1]				889	3,4%		889	3,5%	
Hans Verkoren	**293**	**4,8%**	**16**						
	773	**4,3%**	**908**	1.335	3,6%	15	1.350	4,2%	17

(1) Leningen en voorschotten aan Alexander Rinnooy Kan zijn opgenomen bij CenE Bankiers, welke bank geen deel meer is van ING Groep.

Aandelen ING Groep gehouden door leden van de Raad van Bestuur

Per 31 december 2004 had Fred Hubbell (inclusief naaste familieleden) 1.107.717 aandelen ING Groep (2003: 1.104.100 en 2002: 1.053.000), waarvan 405.455 (2003: 405.455 en 2002: 405.000) in een trust zijn ondergebracht. De andere leden van de Raad van Bestuur (inclusief naaste familieleden) hadden geen aandelen ING Groep.

INFORMATIE OVER DE OPTIES EN HET VERLOOP GEDURENDE HET BOEKJAAR VAN DE AAN DE LEDEN EN OUD-LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR TOEGEKENDE OPTIES PER 31 DECEMBER 2004

Aantal opties	Openstaand per 31 december 2003	**Toegekend in 2004**	**Uitgeoefend in 2004**	**Niet geaccepteerd of verlopen in 2004[1]**	**Openstaand per 31 december 2004**	Uitoefenprijs in euro's	Uitoefenprijs in US dollars	Expiratiedatum
Michel Tilmant	50.000			**50.000**		26,10		28 mei 2004
	20.000				**20.000**	28,30		3 april 2005
	15.000				**15.000**	28,68		3 april 2005
	30.000				**30.000**	35,26		15 maart 2006
	20.000				**20.000**	35,80		15 maart 2006
	21.000				**21.000**	29,39		11 maart 2012
	14.000				**14.000**	29,50		11 maart 2012
	35.000				**35.000**	12,65		3 maart 2013
		41.250			**41.250**	17,69		14 mei 2014
Cees Maas	50.000			**50.000**		25,87		28 mei 2004
	50.000				**50.000**	28,68		3 april 2005
	50.000				**50.000**	35,26		15 maart 2006
	35.000				**35.000**	29,39		11 maart 2012
	35.000				**35.000**	12,65		3 maart 2013
		41.250			**41.250**	17,69		14 mei 2014
Eric Boyer de la Giroday[2]					**2.000**	26,10		28 mei 2009
					10.000	28,68		3 april 2010
					4.000	35,26		5 maart 2011
					3.000	29,39		27 mei 2012
					4.000	12,65		3 maart 2013
					17.800	17,69		14 mei 2014
Fred Hubbell	40.000			**40.000**		25,87		28 mei 2004
	50.000				**50.000**	28,68		3 april 2005
	50.000				**50.000**	35,26		15 maart 2006
	35.000				**35.000**	29,39		11 maart 2012
	35.000				**35.000**	12,65		3 maart 2013
		41.250			**41.250**	17,69		14 mei 2014
Eli Leenaars[2]					**3.300**	25,25		1 april 2009
					10.000		27,28	3 april 2010
					22.400		31,96	15 maart 2011
					31.000		25,72	11 maart 2012
					7.850	12,55		3 maart 2013
					9.654	18,75		15 maart 2014
					6.436	18,71		15 maart 2014
Alexander Rinnooy Kan	50.000			**50.000**		25,87		28 mei 2004
	12.000				**12.000**	28,68		3 april 2005
	50.000				**50.000**	35,26		15 maart 2006
	35.000				**35.000**	29,39		11 maart 2012
	35.000				**35.000**	12,65		3 maart 2013
		41.250			**41.250**	17,69		14 mei 2014
Hans Verkoren[2]					**12.000**	28,68		3 april 2005
					20.000	35,26		15 maart 2006
					23.000	29,39		11 maart 2012
					30.000	12,65		3 maart 2013
					17.800	18,71		15 maart 2014
Ewald Kist	50.000			**50.000**		25,87		28 mei 2004
	50.000				**50.000**	28,68		3 april 2005
	50.000				**50.000**	35,26		15 maart 2006
	35.000				**35.000**	29,39		11 maart 2012
	35.000				**35.000**	12,65		3 maart 2013
		41.250			**41.250**	17,69		14 mei 2014

[1] Niet geaccepteerd op datum toekenning of verlopen per expiratiedatum

[2] De heren Boyer de la Giroday, Leenaars en Verkoren zijn met ingang van 28 april 2004 benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. In hun hoedanigheid als lid van de Raad van Bestuur zijn hen in 2004 geen opties toegekend en hebben zij geen rechten uitgeoefend over in het verleden toegekende opties.

REMUNERATIERAPPORT (vervolg)

BELONINGSSTRUCTUUR RAAD VAN BESTUUR 2005

Beleid voor 2005
Met betrekking tot het beloningsbeleid voor 2005 is de Raad van Commissarissen van plan om de nieuwe beloningsstructuur die in 2003 werd ingevoerd verder uit te bouwen, waarbij de ontwikkeling naar een meer prestatiegerichte bedrijfscultuur wordt bevorderd. Het plan is om toe te groeien naar de gangbare beloningsniveaus binnen Europa door een geleidelijke verhoging van de doelniveaus (als percentage van het basissalaris) van zowel de kortetermijnbonus als de langetermijnbonus.

Basissalaris Raad van Bestuur 2005
Het basissalaris van de leden van de Raad van Bestuur zal in 2005 niet worden verhoogd. Er zal jaarlijks een marktanalyse worden uitgevoerd om aansluiting met de concurrentie te behouden.

Kortetermijnbonus Raad van Bestuur 2005
Aangezien de Raad van Commissarissen nadruk wil blijven leggen op de variabele, prestatiegerelateerde beloning, heeft deze besloten om het doelniveau van de kortetermijnbonus te verhogen tot 75% van het basissalaris. De feitelijke uitbetaling kan variëren tussen 0% en 200% van de bonus bij het behalen van de doelstelling, resulterend in een uitbetaling tussen 0% en 150% van het basissalaris.

De samenstelling van de kortetermijnbonus is voor 2005 gelijk aan die voor 2003: 70% wordt bepaald aan de hand van vooraf opgestelde financiële prestatiemaatstaven voor ING Groep en 30% op basis van de individuele prestatiedoelstellingen die voor ieder lid van de Raad van Bestuur zijn opgesteld en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen is van mening dat in 2005 de kortetermijnbonus voor de leden van de Raad van Bestuur wat betreft het Groepsresultaat gemeten moet worden op basis van dezelfde financiële criteria die in 2004 zijn gehanteerd: operationele nettowinst, totale bedrijfslasten en het rendement op het economisch kapitaal. Deze criteria worden evenredig gewogen. De doelstellingen zijn uitdagend.

Langetermijnbonus Raad van Bestuur 2005
De Raad van Commissarissen is van plan om het percentage van de nominale langetermijnbonus te bepalen op 75% van het basissalaris (hetzelfde target-percentage als de kortetermijnbonus) bij het behalen van de doelstellingen. Dit percentage kan variëren tussen 50% en 150% van de doelstelling (tussen 37,5% en 112,5% van het basissalaris). De structuur voor de langetermijnbonus voor 2005 blijft gelijk aan dat voor 2003 (de totale toegekende nominale waarde zal worden verdeeld over opties en prestatieaandelen).

Evenals in 2004 zal de Raad van Commissarissen eind 2005 het totale aantal toe te kennen opties en voorwaardelijke prestatieaandelen gerelateerd aan de lange termijn vaststellen. De criteria hiervoor zijn het behalen van de drie vooraf vastgestelde financiële doelstellingen, zoals gedefinieerd in het plan voor de kortetermijnbonus 2005.

REMUNERATIE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Remuneratie
In 2004 bedroeg de remuneratie van leden en oud-leden van de Raad van Commissarissen EUR 0,5 miljoen (2003: EUR 0,5 miljoen; 2002: EUR 0,6 miljoen). De remuneratie van de voorzitter bedroeg EUR 68.100, inclusief een onkostenvergoeding van EUR 6.810. De overige leden ontvingen een remuneratie van EUR 38.600, inclusief een onkostenvergoeding van EUR 2.270.

Gelet op de extra kosten als gevolg van de bredere en veeleisender taken van het Audit Committee, heeft de Raad van Commissarissen besloten de onkostenvergoeding voor leden van het Audit Committee te verhogen van EUR 450 naar EUR 1.500 per bijgewoonde vergadering. De onkostenvergoeding voor de leden van de overige commissies bedraagt EUR 450 per bijgewoonde vergadering. Naast de onkostenvergoeding geldt voor het lidmaatschap van een commissie een beloning van EUR 1.360, in aanvulling op de beloning als lid van de Raad van Commissarissen.

Leningen en voorschotten
Het uitstaande bedrag per 31 december 2004 aan leningen en voorschotten aan de Raad van Commissarissen bedroeg EUR 1,6 miljoen tegen een gemiddelde rente van 4,7%. Dit betrof een lening aan A.G. Jacobs. Aan de andere leden van de Raad van Commissarissen zijn geen leningen en voorschotten verstrekt.

Het uitstaande bedrag per 31 december 2003 aan leningen en voorschotten aan de Raad van Commissarissen bedroeg EUR 1,8 miljoen tegen een gemiddelde rente van 4,7%. Dit betrof een lening aan A.G. Jacobs van EUR 1,6 miljoen tegen een rente van 4,7% en een lening aan P.J.A. baron de Meester van EUR 0,2 miljoen tegen een rente van 4,8%. Aan de andere leden van de Raad van Commissarissen zijn geen leningen en voorschotten versterkt.

REMUNERATIE VAN DE LEDEN EN OUD-LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Bedragen in duizenden euro's	**2004**	2003	2002
LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN			
Cor Herkströter	**68**	68	68
Eric Bourdais de Charbonnière[1]	**29**		
Luella Gross Goldberg	**44**	40	39
Paul van der Heijden	**44**	44	40
Claus Dieter Hoffmann	**46**	32	
Aad Jacobs	**49**	43	41
Wim Kok	**39**	29	
Godfried van der Lugt	**39**	39	39
Paul baron de Meester[2]	**57**	52	48
Jan Timmer	**54**	46	40
Karel Vuursteen	**39**	39	29
	508	432	344
OUD-LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN			
Mijndert Ververs		23	68
Lutgart van den Berghe		14	41
Jan Berghuis			55
Jan Kamminga			51
Johan Stekelenburg		39	39
Hans Tietmeyer		13	39
		89	293
	508	521	637

[1] Lid vanaf 28 april 2004.
[2] Inclusief een aanvullend bedrag om in overeenstemming te komen met zijn voormalige beloning als lid van de Raad van Commissarissen van BBL.

Aandelen en opties ING Groep
Op 31 december 2004 werden door vijf leden van de Raad van Commissarissen (inclusief naaste familie) in totaal 17,093 aandelen in ING Groep gehouden als langetermijn-belegging, zoals nader gespecificeerd in onderstaande tabel.

AANDELEN ING GROEP GEHOUDEN DOOR LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN[1]

	Aantal aandelen		
	2004	2003	2002
LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN			
Cor Herkströter	**1.616**	1.616	1.616
Luella Gross Goldberg	**6.701**	6.369	6.000
Paul van der Heijden	**1.716**	1.716	1.716
Paul baron de Meester	**5.550**	5.276	4.970
Karel Vuursteen	**1.510**	1.510	1.510
	17.093	16.487	15.812

[1] Inclusief aandelen ING Groep gehouden door naaste familieleden. Niet-genoemde leden van de Raad van Commissarissen (inclusief naaste familieleden) hielden geen aandelen ING Groep.

Op 31 december 2004 werden door twee leden van de Raad van Commissarissen optierechten gehouden, die in voorgaande jaren aan hen werden toegekend als lid van de Raad van Bestuur, hetgeen is gespecificeerd in onderstaande tabel.

INFORMATIE OVER OPENSTAANDE AANDELEN EN HET VERLOOP GEDURENDE HET BOEKJAAR VAN DOOR LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN GEHOUDEN OPTIERECHTEN PER 31 DECEMBER 2004

	Aantal opties				bedragen in euro's	
	Openstaand per 31 december 2003	**Uitge-oefend in 2004**	**Niet geac-cepteerd of verlopen in 2004**	**Openstaand per 31 december 2004**	Uitoefen-prijs	Uitoefendatum
Aad Jacobs	20.840		**20.840**		25,87	28 mei 2004
Godfried van der Lugt	50.000		**50.000**		25,87	28 mei 2004
	25.000			**25.000**	31,85	3 april 2005

ONDERNEMINGSRADEN EN RAAD VAN ADVIES

CENTRALE ONDERNEMINGSRAAD
per 1 januari 2005

Josine Sips, *voorzitter*
Paul de Widt, *secretaris*
Wim Evers, *plv. voorzitter*
Gerard Dekkers, *plv. secretaris*
Goof Bode, Hans van den Brink, Eric van den Broek, Petra Delhez, Foppe van Dijk, Wim Dijkhuizen, Jeffrey Dinsbach, Rik Eelkman Rooda, Ger Heijboer, Jan Hertog, Bas Hofstee, Jan Kuijper, René van der Linden, Boudewijn Muller, Anja Rozendaal, André Schat, Bert Sneller, Arie Stolk, Bernard Wempe, Paul Zoet

EUROPESE ONDERNEMINGSRAAD
per 1 januari 2005

Mathieu Blondeel, *voorzitter*, België
André Schat, *secretaris,* Nederland
Adriana Dumitrescu, *plv. voorzitter,* Roemenië
Mirjam Busse, *plv. secretaris,* Nederland
Jean-Claude Van Den Abeele, Freddy Dekerf, Olivier Vandueren, Dirk Verstrepen, België
Evetta Mircheva, Bulgarije
Thomas Meder, Sylvia Ribeiro-Silveira, Duitsland
Hervé Laurent, Patrick Thieux, Frankrijk
Sokratis Vedouras, Griekenland
Laszlo Szabo, Hongarije
Alan Maher, Ierland
Arsène Kihm, Denis Richard, Luxemburg
Hans Bakkenist, Bob Bohlander, Eric van den Broek, Wim Evers, Ger Heijboer, Bas Hofstee, Paul Zoet, Nederland
Mieczyslaw Bielawski, Beata Kaszewska, Jaroslaw Szczesny, Polen
Katya Barinova, Rusland
José Sanz Gomez, Gregorio Tejedor Mingo, Spanje
Ladislav Slanicka, Tsjechië
Mike Sharman, Verenigd Koninkrijk
Thomas Wipf, Zwitserland

RAAD VAN ADVIES
per 1 januari 2005

De Raad van Advies adviseert de Raad van Bestuur over strategische, maatschappelijke en beleidsmatige onderwerpen of ontwikkelingen die voor ING van belang zijn.

Gerlach Cerfontaine, *voorzitter,* voorzitter Raad van Bestuur Schiphol Group
Yuan Chen, president Staatsontwikkelingsbank, China
Hans Eggerstedt, voormalig lid Raad van Bestuur Unilever
Marc Eyskens, voormalig Eerste Minister van België
Frits Goldschmeding, oud-president Randstad Holding
Louise Gunning-Schepers, voorzitter Raad van Bestuur AMC
Loek Hermans, voorzitter MKB Nederland
Jim Heskett, Professor Emeritus of Business Logistics, Harvard University, VS
Rudy van der Meer, lid Raad van Bestuur AKZO Nobel
Paul Nouwen, oud-hoofddirecteur ANWB
Petra Roth, burgemeester Frankfurt am Main, Duitsland
George Verberg, President International Gas Union
Eckart Wintzen, directeur Ex'tent

GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP

GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP PER 31 DECEMBER voor winstbestemming

bedragen in miljoenen euro's	2004	2003
ACTIVA		
Materiële vaste activa 1	**1.252**	1.311
Deelnemingen 2	**3.304**	3.167
Beleggingen 3	**398.014**	335.003
Kredieten 4	**317.466**	292.556
Bankiers 5	**57.300**	61.060
Liquide middelen 6	**8.807**	11.738
Overige activa 7	**58.910**	53.473
Overlopende activa 8	**21.148**	20.463
Totaal	**866.201**	778.771
EIGEN EN VREEMD VERMOGEN		
Eigen vermogen 9	**25.866**	21.331
Preferente aandelen van groepsmaatschappijen 10	**1.283**	1.783
Belangen van derden	**2.212**	1.730
Groepsvermogen	**29.361**	24.844
Achtergestelde leningen 11	**4.109**	3.252
	33.470	28.096
Algemene voorzieningen 12	**3.002**	2.740
Verzekeringstechnische voorzieningen 13	**210.107**	198.035
Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf 14	**435.907**	377.824
Bankiers 15	**112.797**	102.115
Overige schulden 16	**62.173**	61.123
Overlopende passiva 17	**8.745**	8.838
Totaal	**866.201**	778.771

De bij de rubrieken vermelde nummers verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 78.

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP VOOR DE JAREN EINDIGEND OP 31 DECEMBER

bedragen in miljoenen euro's	**2004**	2003	2002
Premie-inkomen 18	**43.617**	41.192	46.816
Opbrengst beleggingen van de verzekeringsactiviteiten 19	**10.371**	9.523	11.716
Renteresultaat uit de bancaire activiteiten 20	**8.850**	8.166	7.702
Provisies 21	**3.782**	3.777	3.960
Overige baten 22	**1.784**	2.108	1.722
Totaal baten	**68.404**	64.766	71.916
Verzekeringstechnische lasten 23	**45.384**	43.396	49.107
Overige rentelasten 24	**1.019**	1.124	1.288
Salarissen, pensioen- en sociale lasten 25	**7.744**	7.429	7.551
Waardeveranderingen vorderingen bankbedrijf	**465**	1.125	1.435
Bijzondere waardeverminderingen beleggingen 26	**32**	163	664
Overige lasten 27	**5.751**	5.652	5.950
Totaal lasten	**60.395**	58.889	65.995
Winst voor belasting	**8.009**	5.877	5.921
Belastingen 28	**1.769**	1.490	1.089
Winst na belasting	**6.240**	4.387	4.832
Belangen van derden	**272**	344	332
Nettowinst van het verslagjaar	**5.968**	4.043	4.500
bedragen in euro's			
Nettowinst per aandeel 29			
Gewone winst per aandeel	**2,80**	2,00	2,32
Verwaterde winst per aandeel	**2,80**	2,00	2,32
Dividend per gewoon aandeel 30	**1,07**	0,97	0,97

De bij de rubrieken vermelde nummers verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 108.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN INTEGRALE NETTOWINST VAN ING GROEP

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN INTEGRALE NETTOWINST VAN ING GROEP VOOR DE JAREN EINDIGEND OP 31 DECEMBER

bedragen in miljoenen euro's	**2004**	2003	2002
Nettowinst van het verslagjaar	**5.968**	4.043	4.500
Overige componenten van integrale nettowinst:			
– ongerealiseerde herwaarderingen[1]	**1.008**	528	-3.343
– koersverschillen vreemde valuta[2]	**-966**	-1.123	-1.041
Nettowinst niet verantwoord in de geconsolideerde winst- en verliesrekening	**42**	-595	-4.384
Vrijval van gerealiseerde herwaarderingen ten gunste van de winst- en verliesrekening	**-932**	-258	-1.051
Integrale nettowinst van het verslagjaar	**5.078**	3.190	-935

[1] In 2004 bedroegen de latente belastingen over ongerealiseerde herwaarderingen EUR 20 miljoen (2003: EUR -9 miljoen; 2002: EUR -62 miljoen).
[2] In 2004 bedroegen de latente belastingen over koersverschillen vreemde valuta EUR 191 miljoen (2003: EUR -73 miljoen; 2002: EUR -32 miljoen).

De integrale nettowinst van het verslagjaar omvat alle veranderingen in het eigen vermogen gedurende het jaar, met uitzondering van het cumulatieve effect van wijzigingen in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en veranderingen als gevolg van de afboeking van goodwill, de uitbreiding van het aandelenkapitaal en de uitkeringen aan aandeelhouders.

Herwaarderingen die eerder in het eigen vermogen zijn verantwoord, vallen bij realisatie vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze herwaarderingen al zijn opgenomen als ongerealiseerde herwaarderingen in de integrale nettowinst van het huidige boekjaar en voorgaande boekjaren en tevens zijn opgenomen in de nettowinst van het verslagjaar van realisatie, worden deze gerealiseerde resultaten in mindering gebracht op de integrale nettowinst van het verslagjaar.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT VAN ING GROEP

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT VAN ING GROEP VOOR DE JAREN EINDIGEND OP 31 DECEMBER

bedragen in miljoenen euro's		2004	2003[1]	2002
Winst voor belasting		**8.009**	5.877	5.921
Aanpassingen voor:	– afschrijvingen	**499**	625	993
	– mutatie geactiveerde acquisitiekosten	**-858**	-783	-914
	– vermeerdering verzekeringstechnische voorzieningen	**13.244**	24.563	7.444
	– waardeveranderingen vorderingen bankbedrijf	**465**	1.125	1.435
	– overige	**3.357**	-2.910	-3.299
Verstrekkingen/aflossingen kredieten		**-33.453**	-9.233	-30.277
Aankopen/verkopen handelsportefeuille (incl. effecten en onroerende zaken)		**-5.641**	-6.281	2.715
Netto-investering in materiële vaste activa		**-457**	-486	-321
Betaalde belastingen		**-1.163**	-1.118	-381
Mutaties in:	– toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf	**67.414**	62.847	45.580
	– bankiers, niet terstond opeisbaar	**20.780**	-8.463	-5.895
	– overige vorderingen, vooruitbetaalde bedragen en overlopende activa	**-259**	1.657	4.534
	– overige schulden en overlopende passiva	**4.145**	-2.715	-1.513
Netto kasstroom uit operationele activiteiten 31		**76.082**	64.705	26.022
Investeringen en verstrekkingen:	– deelnemingen	**-2.688**	-658	-1.584
	– beleggingen in zakelijke waarden	**-6.323**	-6.599	-8.805
	– beleggingen in nominale waarden	**-279.265**	-326.438	-295.121
	– overige beleggingen	**-266**	-507	-262
Desinvesteringen en aflossingen:	– deelnemingen	**1.641**	911	276
	– beleggingen in zakelijke waarden	**6.936**	8.377	11.361
	– beleggingen in nominale waarden	**213.246**	273.769	260.725
	– overige beleggingen	**406**	158	41
Netto-investering voor risico van polishouders		**-7.291**	-14.571	6.813
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten 32		**-73.604**	-65.558	-26.556
Achtergestelde leningen van groepsmaatschappijen		**1.000**	1.181	3.651
Obligatieleningen, leningen o/g en depots van herverzekeraars		**807**	-221	419
Onderhandse plaatsingen van gewone aandelen		**554**	44	438
Onderhandse plaatsingen van preferente aandelen in groepsmaatschappijen		**-410**		
Uitgifte van aandelen		**483**	901	
Mutaties in aandelen ING Groep N.V.		**-34**	-5	653
Dividend in contanten		**-882**	-927	-1.977
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		**1.518**	973	3.184
Netto kasstroom		**3.996**	120	2.650
Liquiditeiten begin van het jaar		**7.338**	7.830	4.681
Koersverschillen vreemde valuta		**-43**	-612	499
Liquiditeiten eind van het jaar		**11.291**	7.338	7.830
Liquiditeiten bestaan uit de volgende componenten:				
Kortlopend overheidspapier		**12.382**	6.521	8.398
Bankiers, terstond opeisbaar		**-9.898**	-10.921	-11.989
Kasgelden en banktegoeden en daggeldleningen van het verzekeringsbedrijf		**8.807**	11.738	11.421
Liquiditeiten eind van het jaar		**11.291**	7.338	7.830

[1] Cijfers zijn aangepast ter verbetering van de presentatie van koersverschillen van vreemde valuta.

De bij de rubrieken vermelde nummers verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 132.

GRONDSLAGEN VOOR DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

ING Groep omvat ING Groep N.V., ING Verzekeringen N.V., ING Bank N.V. en hun groepsmaatschappijen. De geconsolideerde jaarrekening van ING Groep omvat de jaarrekeningen van alle maatschappijen die samen een organisatorische en economische eenheid vormen en waarin ING Groep een overheersende zeggenschap heeft. Overheersende zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien ING Groep, direct of indirect via groepsmaatschappijen, meer dan de helft van de stemrechten bezit dan wel op andere wijze een overheersende zeggenschap heeft. De jaarrekeningen van deze groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd waarbij gebruik wordt gemaakt van uniforme grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. De belangen van derden worden afzonderlijk in de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening opgenomen.

De financiële gegevens van joint ventures worden, voorzover dat van belang is voor het inzicht in het eigen vermogen en resultaat van ING Groep, naar evenredigheid van het daarin gehouden belang opgenomen. Onderlinge financiële verhoudingen tussen de verzekerings- en bancaire activiteiten worden, voorzover deze voortvloeien uit financieringsverhoudingen, geëlimineerd.

De vennootschappelijke winst- en verliesrekening is opgesteld overeenkomstig artikel 402 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Een lijst met de in artikel 379, lid 1, en artikel 414 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde gegevens is overeenkomstig artikel 379, lid 5, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gedeponeerd ten kantore van het handelsregister te Amsterdam.

VERANDERINGEN IN GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ING heeft vanaf 1 januari 2004 de US GAAP-standaard 'Statement of Position 03-1: Accounting and Reporting by Insurance Enterprises for Certain Non-Traditional Long-Duration Contracts and for Separate Accounts' aangenomen, zowel voor de Nederlandse verslaggeving als voor de verslaggeving in de Verenigde Staten. SOP 03-1 vereist de vaststelling van de uitkeringsreserves voor annuïteitencontracten, zoals gegarandeerde uitkeringen bij overlijden, en bepaalt het tijdstip van winsttoerekening van levensverzekeringscontracten met een spaarelement.

ING houdt momenteel adequate reserves aan voor gegarandeerde minimumuitkeringen bij overlijden met variabele annuïteiten, zodat het effect voor ING voornamelijk gerelateerd is aan het tijdstip van winsttoerekening van levensverzekeringscontracten met een spaarelement in de Verenigde Staten.

Deze verandering in verslaggeving heeft geresulteerd in een vermindering van het *Eigen vermogen* van EUR 91 miljoen na belasting.

WIJZIGINGEN VAN PRESENTATIE

Gegarandeerde inversteringscontracten

Om de rapportering in overeenstemming te brengen met de rapportering bij andere verzekeraars, zijn vanaf 2004 gegarandeerde investeringscontracten niet langer inbegrepen in *Premie-inkomen* en *Verzekeringstechnische lasten*. Voor deze producten wordt alleen de marge opgenomen in de winst- en verliesrekening. Premie-inkomen en de verzekeringstechnische lasten met betrekking tot deze contracten zijn niet langer opgenomen in de opbrengsten en kosten. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

WIJZIGINGEN IN DE SAMENSTELLING VAN DE GROEP

INVLOED VAN DE MEEST SIGNIFICANTE WIJZIGINGEN IN DE SAMENSTELLING VAN DE GROEP

bedragen in miljoenen euro's	**Voor aankoop/ verkoop**	**Na aankoop/ verkoop**	**Invloed 2004**	Voor aankoop/ verkoop	Na aankoop/ verkoop	Invloed 2003
Activa	**879.012**	**866.201**	**-12.811**	773.148	778.771	5.623
Vreemd vermogen	**853.276**	**840.335**	**-12.941**	751.826	757.440	5.614
Eigen vermogen	**25.736**	**25.866**	**130**	21.322	21.331	9
Nettowinst van het verslagjaar	**5.913**	**5.968**	**55**	3.923	4.043	120

De invloed van een wijziging in de samenstelling van de groep wordt gedefinieerd als een verandering in de omvang van de activa, het vreemd vermogen, het eigen vermogen of de nettowinst welke het gevolg is van de aankoop of verkoop van een groepsmaatschappij vergeleken met de situatie waarin de aankoop of verkoop niet heeft plaatsgevonden. De invloed is verwerkt in het boekjaar waarin de aankoop of verkoop heeft plaatsgevonden.

In 2004 heeft ING Groep het grootste deel van de Duitse activiteiten van ING BHF-Bank verkocht. In de transactie zijn begrepen asset management, private banking, financial markets en een deel van de bancaire activiteiten voor zakelijke klanten. De waarde van de transactie bedroeg EUR 600 miljoen.

In 2004 heeft ING Groep Allianz' schade- en ongevallenverzekeringsactiviteiten in Canada verworven. De goodwill bedroeg EUR 48 miljoen en is ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht.

In 2004 heeft ING Groep zijn aandeel in ING Canada Inc teruggebracht van 100% naar 72,9% door 34.880.000 aandelen van ING Canada Inc naar de beurs te brengen. De bruto opbrengsten hiervan bedroegen EUR 552 miljoen. In 2005 heeft het syndicaat van banken zijn optie uitgeoefend om 5.232.000 additionele aandelen te verwerven. Hiermee werd het belang van ING Groep teruggebracht naar 70%.

In 2004 heeft ING Groep een medeverzekeringsovereenkomst met Scottish Re getekend, betreffende zijn individuele levensherverzekeringsactiviteiten in de Verenigde Staten. Onder deze overeenkomst zullen alle activa gerelateerd aan deze activiteiten naar Scottish Re worden overgeheveld, terwijl de gerelateerde passiva door Scottish Re zullen worden herverzekerd. Overeenkomstig de overeenkomst heeft ING Groep een herverzekeringsprovisie ten bedrage van EUR 450 miljoen betaald.

In 2004 heeft ING Groep het Nederlandse vastgoedfonds Rodamco Asia verworven. Als gevolg hiervan is het fonds verwijderd van Euronext in Amsterdam en zal worden verwijderd van de Frankfurt Stock Exchange in 2005. De goodwill bedroeg EUR 22 miljoen en is ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht.

In 2004 heeft ING Groep haar 100% deelneming CenE Bankiers verkocht aan Van Lanschot. CenE Bankiers is gespecialiseerd in private banking in Nederland. De waarde van de transactie bedroeg EUR 250 miljoen.

In 2004 heeft ING Groep de Belgische middelgrote spaarbank Mercator Bank verworven. Het bedrag aan negatieve goodwill bedraagt EUR 26 miljoen en is toegevoegd aan het *Eigen vermogen*.

In 2004 heeft ING Groep haar Aziatische cash equity activiteiten aan Macquarie Bank verkocht. De cash equity activiteiten bevatten verkoop, handel, research en effectenactiviteiten.

In 2004 heeft ING Groep haar schadeverzekeringsbedrijf in Australië verkocht aan QBE Insurance Group. De waarde van de transactie bedroeg EUR 431 miljoen.

In 2003 heeft ING Groep een 100%-belang verworven in Entrium, de op een na grootste direct Bank in Duitsland. ING Groep heeft het belang in Entrium overgenomen van Fineco/Capitalia (Italië). De goodwill bedroeg EUR 100 miljoen en is ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht.

In 2003 heeft ING Groep haar 99%-belang in Fatum, een verzekeringsmaatschappij op de Nederlandse Antillen en Aruba, verkocht aan Guardian Holdings Limited. De omvang van de transactie bedroeg EUR 45 miljoen.

In 2003 heeft ING Groep een aanvullend belang van 30% in DiBa (Allgemeine Deutsche Direktbank) verworven van BGAG, het beleggingsbedrijf van een aantal Duitse vakbonden. ING bezit nu alle aandelen in DiBa. De goodwill bedroeg EUR 9 miljoen en is ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht.

In 2003 heeft ING Groep haar 49%-belang in Seguros Bital verkocht aan Grupo Financiero Bital S.A. De omvang van de transactie bedroeg EUR 126 miljoen. Het resultaat behaald met de verkoop bedroeg EUR 44 miljoen.

In 2003 heeft ING Groep ING Sviluppo en de bijbehorende Italiaanse levensverzekerings-, vermogensbeheer- en private-banking activiteiten verkocht aan UniCredito Italiano en Aviva. De omvang van de transactie bedroeg EUR 170 miljoen. Het resultaat behaald met de verkoop bedroeg EUR 71 miljoen.

BELANGRIJKSTE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

ING Groep is nagegaan welke waarderingsgrondslagen het belangrijkst zijn voor haar bedrijfsactiviteiten en de interpretatie van haar resultaten. Bij het toepassen van deze belangrijkste waarderingsgrondslagen dienen complexe of subjectieve keuzes en inschattingen te worden gemaakt. Het betreft de regels voor het vaststellen van de verzekeringstechnische voorzieningen en overlopende acquisitiekosten, het vaststellen van de voorziening voor dubieuze debiteuren, het bepalen van reële waardes van financiële activa en passiva en het vaststellen van bijzondere waardeverminderingen. Deze onderwerpen zijn van fundamenteel belang voor het bepalen van de vermogenspositie en de bedrijfsresultaten van ING Groep. Hierbij worden situaties beoordeeld, gebaseerd op financiële gegevens en informatie die in de tijd aan verandering onderhevig zijn. Het gebruik van andere aannames of financiële gegevens kan tot significant andere uitkomsten leiden. Voor een nadere beschouwing van deze waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar de betreffende toelichting op de geconsolideerde jaarrekening en naar de onderstaande informatie.

Verzekeringstechnische voorzieningen en overlopende acquisitiekosten
Verzekeringstechnische voorzieningen geven de verwachte toekomstige uitbetalingen weer uit hoofde van aanspraken op levens- en schadeverzekeringsuitkeringen, inclusief de kosten die verband houden met deze uitkeringen.

Om de verzekeringstechnische voorzieningen voor levensverzekeringen te bepalen worden diverse aannames gedaan, ondermeer inzake sterfte, arbeidsongeschiktheid, kosten, beleggingsrendement en afkopen. De gebruikte aannames in verband met levensverzekeringen, inclusief overlijdensrisicoverzekeringen, zijn gebaseerd op zo goed mogelijke inschattingen, rekening houdend met marges voor nadelige afwijkingen. Deze aannames worden gedaan op de ingangsdatum van de polis en blijven constant gedurende de looptijd van de polis, behalve in geval van gebleken ontoereikendheid.

Verzekeringstechnische voorzieningen voor universal life produkten, unit-linked produkten en overige beleggingsverzekeringen worden gewaardeerd tegen de fondswaarde. Bepaalde beleggingsverzekeringen bevatten een gegarandeerde minimum-uitkering bij overlijden en/of op de einddatum. Bij het berekenen van de verzekeringstechnische voorziening worden deze gegarandeerde minimumuitkeringen in overweging genomen, rekening houdend met het verschil tussen de potentiële minimumuitkering en de fondswaarde, het verwachte overlijdensrisico en afkoop.

De voorzieningen voor te betalen schaden worden op individuele basis vastgesteld, gebaseerd op gegevens die bekend zijn op het moment dat de voorzieningen worden vastgesteld. De voorzieningen worden periodiek aangepast aan de meest recente verwachting. Bovendien worden zogenaamde 'IBNR' voorzieningen aangehouden om de kosten te dekken van schades die zich wel reeds hebben voorgedaan maar die nog niet zijn gemeld.

De actiefpost overlopende acquisitiekosten bestaat uit de verwervingskosten van verzekeringscontracten die worden geactiveerd en afgeschreven. De geactiveerde kosten, die samenhangen met de productie van nieuwe verzekeringscontracten en prolongaties, bestaan voornamelijk uit provisies, polisuitgiftekosten en andere afsluitkosten. Overlopende acquisitiekosten worden afgeschreven over de looptijd van de onderliggende contracten. In de overlopende acquisitiekosten is ook begrepen de Value of Business Acquired (VOBA), welke het karakter heeft van overlopende acquisitiekosten. VOBA is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen in de portefeuille van een overgenomen onderneming, zoals die aanwezig is op de overnamedatum door ING Groep.

Voor traditionele levensverzekeringscontracten worden de overlopende acquisitiekosten afgeschreven over de premiebetalings-periode, op dezelfde wijze waarop premieverantwoording plaatsvindt.

Voor beleggingsverzekeringen worden de overlopende acquisitiekosten afgeschreven over de looptijd van de polis, gebaseerd op de verwachte toekomstige resultaten. De afschrijving en de overlopende actiefpost worden gecorrigeerd wanneer de veronderstellingen omtrent verwachte huidige en toekomstige winsten worden bijgesteld. De veronderstellingen worden aan het eind van iedere verslagperiode herzien.Ten aanzien van de overlopende acquisitiekosten inzake beleggingsverzekeringen veronderstelt ING een fondsgroei, die voor de korte en de lange termijn gelijk is. De huidige groeiveronderstelling bedraagt 8,5% bruto (7,5% netto). Een bijstelling van de resultaatverwachting – bijvoorbeeld als gevolg van een veranderd beleggings-klimaat en een mutatie in het beheerd vermogen – kan resulteren in een wijziging in de afschrijving van de overlopende acquisitiekosten om de afschrijving met betrekking tot het verleden en de toekomstige jaren te corrigeren. Dit wordt aangeduid als 'DAC unlocking'. De resultaten uit hoofde van 'DAC unlocking' worden in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de unlocking plaatsvindt.

De voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen verminderd met de overlopende acquisitiekosten en VOBA wordt jaarlijks op toereikendheid getoetst met gebruikmaking van een conservatief betrouwbaarheidsniveau. Als op basis van een zo goed mogelijke inschatting met een betrouwbaarheidsniveau van 50% is vastgesteld dat er een tekort is bij een business unit, wordt dit onmiddelijk verwerkt in de winst- en verliesrekening.

In alle gevallen geldt dat het bepalen van verzekeringstechnische voorzieningen en overlopende acquisitiekosten van nature omgeven is door onzekerheden, waarbij ondermeer veronderstellingen worden gemaakt ten aanzien van rechterlijke uitspraken, wetswijzigingen, sociale, economische en demografische ontwikkelingen, inflatie, beleggingsrendement, en ten aanzien van de levensverzekeringsactiviteiten, sterfte en arbeidsongeschiktheid.

Voorziening voor dubieuze debiteuren
De toereikendheid van de voorziening voor dubieuze debiteuren wordt bewaakt door het voortdurend analyseren van de leningenportefeuille. Ieder kwartaal wordt een aantal specifiek geïdentificeerde leningen beoordeeld, waarbij gekeken wordt naar de economische risico's die aan de lening verbonden zijn, de huidige financiële situatie van de kredietnemer, de economische omgeving waarin de kredietnemer opereert, het bedrag van de uitstaande leningen en de waarde van het onderpand. Aan alle kredietnemers wordt een risico-classificatie toegekend, gebaseerd op het aan de uitstaande leningen verbonden risicoprofiel.

Om de hoogte van de benodigde voorziening vast te stellen, worden zakelijke kredieten individueel beoordeeld. Daarbij worden de volgende zaken onderzocht:
- de financiële toestand van de klant. Hierbij wordt een realistische inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat de lening binnen een redelijke termijn wordt terugbetaald, rekening houdend met de omvang van de faciliteiten van ING Groep ten behoeve van de klant;
- de opbrengstwaarde van de verkregen zekerheden;
- de kosten samenhangend met het verkrijgen van terugbetaling en het afwikkelen van zekerheden.

Voor bepaalde homogene groepen van particuliere en zakelijke leningen met een beperkte omvang worden voorzieningen gevormd door gebruik te maken van statistische methoden.

Voorts heeft ING Groep een niet specifiek toegewezen voorziening voor dubieuze debiteuren die wordt aangehouden om bepaalde subjectieve vormen van kredietrisico te ondervangen die niet op individuele basis worden beoordeeld. Om de hoogte van de benodigde voorziening te bepalen worden inschattingen gemaakt, ondermeer van het in de portefeuille aanwezige risico, de huidige economische omstandigheden, ervaringscijfers uit het verleden, geografische concentraties en concentraties van kredietrisico. Veranderingen in deze inschattingen kunnen tot andere uitkomsten leiden.

Reële waarde van financiële activa en passiva
Voor het bepalen van de reële waarde van financiële activa en passiva wordt in het algemeen gebruik gemaakt van officiële noteringen of van prijsopgaven van makelaars. Wanneer deze prijzen niet rechtstreeks beschikbaar zijn of wanneer redelijkerwijs te verwachten valt dat het liquideren van een positie invloed heeft op de marktprijzen, dan wordt de reële waarde gebaseerd op interne waarderingsmodellen, of op een schatting van de opbrengstwaarde die gegeven de huidige marktomstandigheden gerealiseerd kan worden uitgaande van een normale verkoop van de positie op een redelijke termijn. Voor het waarderen van bepaalde financiële instrumenten zoals OTC derivaten wordt gebruik gemaakt van waarderingsmodellen waarin ondermeer rekening wordt gehouden met contract- en marktprijzen, correlaties, tijdswaarde, kredietrisico, volatiliteit van de rentecurve en vooruitbetalingen van de onderliggende posities. Het gebruik van andere waarderingsmodellen en veronderstellingen kan tot significant andere schattingen van de reële waarde leiden.

Bijzondere waardeverminderingen
Van alle activa wordt nagegaan of zich bijzondere waardeverminderingen hebben voorgedaan, wanneer gebeurtenissen zich voordoen of omstandigheden wijzigen die erop wijzen dat de boekwaarde niet meer terugverdiend wordt. Het vaststellen van een bijzondere waardevermindering en het bepalen van de realiseerbare waarde is een subjectief proces, waarbij veronderstellingen worden gedaan omtrent de financiële situatie van een tegenpartij, verwachte toekomstige kasstromen, beschikbare marktprijzen en verwachte verkoopopbrengsten. Het onderzoeken of zich bijzondere waardeverminderingen hebben voorgedaan is met name relevant bij beleggingen in aandelen en nominale waarden.

Om na te gaan of bij een negatieve herwaardering van aandelen sprake is van een bijzondere waardevermindering, worden alle aandelen waarvan de marktwaarde zich gedurende een langere tijd aanzienlijk beneden de kostprijs bevindt individueel beoordeeld. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen negatieve herwaarderingen die het gevolg zijn van algemene marktontwikkelingen en herwaarderingen die het gevolg zijn van ondernemingsspecifieke factoren. Het onderzoek of zich een bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan richt zich op ondernemingsspecifieke factoren betreffende de financiële toestand en vooruitzichten van de onderneming, rekening houdend met de intentie en mogelijkheid om de effecten aan te houden in het kader van de lange termijn beleggingsstrategie van de Groep.

Om na te gaan of zich bij beleggingen in nominale waarden een bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan, worden alle nominale waarden waarvan de marktwaarde zich gedurende een langere tijd aanzienlijk beneden de kostprijs bevindt individueel beoordeeld. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen negatieve herwaarderingen die het gevolg zijn van rentefluctuaties en andere marktontwikkelingen en herwaarderingen die het gevolg zijn van ondernemingsspecifieke factoren. Het onderzoek of zich een bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan richt zich op ondernemingsspecifieke factoren betreffende de financiële toestand en vooruitzichten van de onderneming, waarbij de kans wordt ingeschat dat rente en hoofdsom worden terugbetaald, rekening houdend met de intentie en mogelijkheid om de effecten aan te houden in het kader van de lange termijn beleggingsstrategie van de Groep.

Hoewel alle effecten individueel worden beoordeeld om na te gaan of zich geen significante bijzondere waardeverminderingen hebben voorgedaan die ten laste van de winst- en verliesrekening moeten worden gebracht, is het onderzoeken van bijzondere waardeverminderingen en het bepalen van de realiseerbare waarde van nature een proces dat omgeven is door onzekerheden, waarbij verschillende veronderstellingen moeten worden gedaan en inschattingen moeten worden gemaakt, ondermeer ten aanzien van de financiële toestand van de tegenpartij, verwachte toekomstige kasstromen, beschikbare marktprijzen en verwachte verkoopopbrengsten. Ook gebeurtenissen na balansdatum kunnen er op wijzen dat bepaalde ongerealiseerde verliezen die bestonden op de balansdatum in toekomstige perioden zullen leiden tot bijzondere waardeverminderingen, die een negatief effect op de winst- en verliesrekening in toekomstige perioden tot gevolg zullen hebben.

GRONDSLAGEN VOOR DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Verwerking
Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan de onderneming zullen toevloeien en de waarde van het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Vreemd vermogen wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een bestaande verplichting gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Indien aan de criteria voor verwerking niet meer wordt voldaan, worden activa en vreemd vermogen niet langer in de balans opgenomen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, verband houdend met een vermeerdering van een actief of vermindering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, verband houdend met een vermindering van een actief of vermeerdering van vreemd vermogen, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Waardering
Activa en vreemd vermogen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld.

Gebruik van schattingen
Bij het opstellen van een jaarrekening is het gebruik van schattingen en veronderstellingen noodzakelijk. Deze schattingen en veronderstellingen zijn van invloed op de gerapporteerde omvang van de activa en het vreemd vermogen, de omvang van de voorwaardelijke verplichtingen per balansdatum en de gerapporteerde baten en lasten van het boekjaar. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Vreemde valuta
Algemeen De euro is de rapporteringsvaluta van ING Groep. Activa en vreemd vermogen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de contante middenkoersen (Amsterdamse beurskoersen) per balansdatum. Niet-monetaire posten in vreemde valuta die op basis van de historische kostprijs worden gewaardeerd, worden omgerekend tegen de koersen op transactiedatum. Baten en lasten voortvloeiend uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. De volgende valutakoersverschillen worden, onder aftrek van de daaraan gerelateerde belastingen, ten gunste of ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht:
- valutakoersverschillen op deelnemingen, beleggingen en ter financiering hiervan aangegane verplichtingen;
- valutakoersverschillen op verzekeringstechnische voorzieningen en op beleggingen die dienen ter dekking van deze verplichtingen;
- valutakoersverschillen op leningen die dienen ter dekking van valutakoersrisico's op buitenlandse belangen en beleggingen.

Alle overige valutakoersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Valutatermijncontracten Valutatermijncontracten die verband houden met opgenomen en uitgezette gelden, worden omgerekend tegen de contante middenkoersen per balansdatum. Verschillen tussen de contante koersen op balansdatum en contractdatum worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. Bij het afsluiten van het contract worden verschillen tussen de termijnkoers en de contante koers geamortiseerd en in verhouding tot het verstreken deel van de looptijd van de betreffende contracten in de winst- en verliesrekening verantwoord.

De overige valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen de op de balansdatum geldende marktnoteringen voor de resterende looptijd. Verschillen als gevolg van herwaarderingen worden in het algemeen in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Valutakoersverschillen op valutatermijncontracten die dienen ter dekking van valutakoersrisico's op deelnemingen en beleggingen, worden in het *Eigen vermogen* verantwoord.

Bedrijfsonderdelen buiten de eurozone Activa en vreemd vermogen van bedrijfsonderdelen buiten de eurozone worden omgerekend tegen de slotkoersen per balansdatum. Baten en lasten van bedrijfsonderdelen buiten de eurozone (met uitzondering van bedrijfsonderdelen in hyperinflatielanden) worden omgerekend tegen gemiddelde koersen over het boekjaar. De jaarrekening van een bedrijfsonderdeel dat rapporteert in een valuta van een hyperinflatieland, wordt aangepast voor de invloed van inflatie alvorens omrekening in euro's plaatsvindt. Baten en lasten met betrekking tot bedrijfsonderdelen in hyperinflatielanden worden omgerekend tegen de slotkoersen per balansdatum.

Valutakoersverschillen met betrekking tot activa en vreemd vermogen van bedrijfsonderdelen buiten de eurozone worden, rekening houdend met de daaraan gerelateerde belastingen, ten gunste of ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht, met uitzondering van valutakoersverschillen met betrekking tot monetaire activa en monetair vreemd vermogen van bedrijfsonderdelen in hyperinflatielanden. Deze verschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Valutakoersverschillen die ontstaan als gevolg van verschillen tussen de contante koersen op balansdatum en de gemiddelde koersen over het boekjaar, worden in het *Eigen vermogen* verantwoord.

Geografische analyses
De geografische analyse van activa, vreemd vermogen, baten en lasten, zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, is gebaseerd op de locatie van het kantoor waar de transacties zijn geïnitieerd.

Analyse van het verzekeringsbedrijf
Wanneer bedragen in verband met het verzekeringsbedrijf worden gesplitst in 'leven' en 'schade', dan worden de verzekeringen voor ziekte en invaliditeit begrepen onder 'schade'.

Derivaten
Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde. Mutaties in de reële waarde worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. Derivaten aangehouden ter dekking van eigen posities worden echter verantwoord overeenkomstig de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die gelden voor de afgedekte post.

Hedge accounting
Transacties worden als hedge aangemerkt indien zij als zodanig worden aangewezen en er een tegengesteld verband bestaat tussen de resultaten van het dekkingsinstrument en die van de afgedekte positie. Dekkingsinstrumenten worden verantwoord overeenkomstig de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die gelden voor de afgedekte post.

Bijzondere waardeverminderingen
De boekwaarde van *Materiële vaste activa, Deelnemingen* en *Beleggingen* wordt beoordeeld om vast te stellen of er sprake is van een duurzame waardevermindering. Deze bijzondere waardeverminderingen worden op individuele basis vastgesteld en direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Bijzondere waardeverminderingen van activa die tegen de reële waarde worden opgenomen, worden echter eerst ten laste van de herwaarderingsreserve van deze activa gebracht.

Voor meer details wordt verwezen naar de paragraaf met de belangrijkste waarderingsgrondslagen.

Vorderingen
Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar nodig vindt een waardevermindering plaats voor het risico van onvolwaardigheid.

Beleggings- en handelsportefeuille
De beleggingsportefeuille bevat die activa die worden aangehouden met betrekking tot duurzame activiteiten en als zodanig zijn aangewezen. Deze beleggingen dienen ter dekking van de verplichtingen uit hoofde van verzekeringstechnische voorzieningen en om het rente-, solvabiliteits- en liquiditeitsrisico te beheersen.

Handelsposities zijn posities die worden aangehouden met de intentie deze op korte termijn weer te verkopen en/of met de intentie te profiteren van actuele of verwachte prijsveranderingen op korte termijn of om arbitragewinsten te realiseren, en posities die worden aangehouden uit hoofde van matched principal broking en market making.

Indien er, als gevolg van een gewijzigde intentie van de leiding, een overdracht plaatsvindt tussen de beleggings- en de handelsportefeuille worden de betreffende activa tegen reële waarde overgedragen. De winsten en verliezen worden verantwoord overeenkomstig de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de portefeuille waarin de activa oorspronkelijk waren opgenomen.

Leasecontracten
Activa die worden aangehouden uit hoofde van een leasecontract waarbij alle risico's en beloningen zijn overgedragen aan de lessee (finance lease) worden tegen de contante waarde opgenomen. Baten uit hoofde van een finance-leasecontract worden in de winst- en verliesrekening verantwoord gedurende de looptijd van het leasecontract naar rato van het geïnvesteerd vermogen.

Baten uit hoofde van een operating-leasecontract worden gedurende de looptijd van het leasecontract in de winst- en verliesrekening verantwoord. Betalingen uit hoofde van een operating-leasecontract worden, gespreid over de looptijd van het leasecontract, als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Herverzekering
Herverzekeringspremies, provisies, schade-uitkeringen, alsmede voorzieningen die betrekking hebben op herverzekering worden op dezelfde wijze verantwoord als de oorspronkelijke contracten waarvoor ze zijn afgesloten. Vorderingen uit hoofde van herverzekering worden in mindering gebracht op de verplichtingen uit hoofde van de oorspronkelijke verzekeringscontracten.

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

Aan- en verkoop van groepsmaatschappijen en goodwill
Acquisities van ING Groep worden verantwoord volgens de 'purchase methode', waarbij de kostprijs van de acquisities wordt toegerekend aan de reële waarde van de verkregen activa en vreemd vermogen. Goodwill, zijnde het verschil tussen de kostprijs van de acquisitie (inclusief overgenomen schulden) en het aandeel van ING Groep in de reële waarde van de verkregen activa en het verkregen vreemd vermogen op de acquisitiedatum, wordt ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht. De resultaten van de overgenomen vennootschappen worden vanaf de betreffende acquisitiedatum in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Correcties in de reële waarde van overgenomen activa en passiva op de overnamedatum die worden geconstateerd voor het einde van het eerste verslagjaar na de overname leiden tot een aanpassing van de goodwill. Correcties die op een later moment worden geconstateerd worden verwerkt als een bate of een last. Echter, het in de balans opnemen van actieve belastinglatenties na acquisitiedatum wordt ook na het einde van het eerste verslagjaar na de overname verantwoord als een aanpassing op de goodwill.

Bij verkoop van groepsmaatschappijen wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en de kostprijs verantwoord in de winst- en verliesrekening. Bij verkoop binnen vijf jaar na overname wordt de goodwill voor een evenredig deel gecorrigeerd.

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen. De verkrijgingsprijs van deze activa wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die als volgt is: informatieverwerkende apparatuur 2 tot 5 jaar en overige roerende bedrijfsmiddelen 4 tot 10 jaar. Uitgaven voor onderhoud en reparaties worden in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. Uitgaven die worden gemaakt ten behoeve van belangrijke verbeteringen worden geactiveerd en afgeschreven.

Bij vervreemding van deze activa wordt het verschil tussen de opbrengst en de boekwaarde ten gunste dan wel ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Deelnemingen
Deelnemingen met invloed van betekenis Deelnemingen waar invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. Het aandeel van ING Groep in het resultaat van deze deelnemingen met invloed van betekenis wordt in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Beleggingen in overige deelnemingen Overige deelnemingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De nettovermogenswaarde van de belegging, die bij benadering gelijk is aan de reële waarde, wordt ieder jaar bepaald. Het ontvangen dividend wordt ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Mutaties uit hoofde van herwaardering worden toegevoegd dan wel onttrokken aan het *Eigen vermogen*.

Beleggingen
Gerealiseerde winsten en verliezen op beleggingen Gerealiseerde winsten en verliezen op beleggingen worden berekend als het verschil tussen de verkoopopbrengst en de kostprijs. De kostprijs wordt systematisch bepaald (gewogen gemiddelde of specifieke identificatie) op consistente wijze per portefeuille.

Terreinen en gebouwen en aandelen en converteerbare obligaties Beleggingen in terreinen en gebouwen alsmede aandelen en converteerbare obligaties die voor eigen risico van de groep worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Mutaties in de boekwaarde van deze beleggingen als gevolg van herwaarderingen worden ten gunste dan wel ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht, waar nodig rekening houdend met belastingen. Bij vervreemding van deze beleggingen wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en de kostprijs ten gunste dan wel ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Taxaties van beleggingen in terreinen en gebouwen geschieden zodanig roulerend, dat alle terreinen en gebouwen ten minste één keer per vijf jaar worden getaxeerd. Waardeverhogende investeringen in bestaande objecten na de laatste taxatie worden tot aan de volgende taxatie voor het bedrag van de investering geactiveerd. Op terreinen en gebouwen wordt niet afgeschreven.

Terreinen en gebouwen in aanbouw worden gewaardeerd tegen de tot en met de balansdatum gemaakte directe stichtingskosten, vermeerderd met bouwrente en eigen ontwikkelings- en begeleidingskosten van de groep en voorzover nodig verminderd met de verwachte waardedaling bij oplevering.

Nominale waarden Beleggingen in nominale waarden worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde, waar nodig rekening houdend met een (bijzondere) waardevermindering voor het risico van onvolwaardigheid. Het verschil tussen de aflossingswaarde en de verkrijgingsprijs wordt gedurende de gewogen gemiddeld resterende looptijd van de desbetreffende beleggingen geamortiseerd en ten gunste dan wel ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Beleggingen in nominale waarden waarop niet jaarlijks rente wordt ontvangen en waarvan de aflossingswaarde ineens aan het einde van de looptijd wordt uitbetaald (zoals klimleningen, zero-coupon bonds en spaarbrieven) worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs verhoogd met een aan de verstreken looptijd gerelateerd deel van het verschil tussen verkrijgingsprijs en aflossingswaarde.

Beleggingen in interesttitels worden bij aankoop opgenomen tegen verkrijgingsprijs. De rentebaten nemen jaarlijks evenredig met de gedurende de looptijd afnemende boekwaarde van de interesttitel af.

Beleggingen in 'principal-only' instrumenten worden gewaardeerd tegen aankoopprijs vermeerderd met het gedeelte van het verschil tussen de aankoopprijs en de aflossingswaarde dat toegerekend kan worden aan de reeds verstreken looptijd, berekend op basis van samengestelde interest. De waardevermeerdering wordt in de winst- en verliesrekening verantwoord als rentebaten.

Rendementsverschillen De verkoopresultaten op nominale waarden, zijnde de verschillen tussen de opbrengsten bij vervreemding en de boekwaarden van de verkochte beleggingen, worden als rendementsverschillen verantwoord. Verkoopresultaten op aan de beleggingen gerelateerde derivaten worden eveneens als rendementsverschillen verantwoord. Rekening houdend met de gewogen gemiddeld resterende looptijd van de beleggingsportefeuille, worden deze rendementsverschillen als rentebaten in de winst- en verliesrekening verantwoord. Verkoopresultaten als gevolg van structurele inkrimping van beleggingen in nominale waarden die deel uitmaken van de beleggingsportefeuille, worden, inclusief de verkoopresultaten op gerelateerde derivaten, direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Belangen in beleggingspools Belangen in beleggingspools worden gewaardeerd overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende pools.

Beleggen voor risico van polishouders Bij de waardering van deze beleggingen worden in het algemeen dezelfde grondslagen gehanteerd als die voor de waardering van voor risico van de groep gehouden beleggingen. Beleggingen in nominale waarden die direct verbonden zijn met levensverzekeringsverplichtingen, worden echter gewaardeerd tegen reële waarde, in voorkomende gevallen verhoogd met de te vorderen rente.

Levensverzekeringsproducten Voorzover er bij levensverzekeringsproducten een relatie bestaat tussen de waarde van de beleggingen en de stand van de verzekeringstechnische voorzieningen, worden gerealiseerde en ongerealiseerde verschillen uit hoofde van herwaardering eerst ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De verschillen uit hoofde van herwaardering worden vervolgens ten gunste of ten laste van de Voorziening voor levensverzekering of de Voorziening voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen gebracht.

Tijdelijk verkochte en gekochte effecten Nominale waarden, aandelen en converteerbare obligaties die zijn verkocht met een overeenkomst tot wederinkoop (retrocessie-overeenkomsten) worden als activa opgenomen in de balans.

Nominale waarden, aandelen en converteerbare obligaties die zijn verkregen met een overeenkomst tot wederverkoop worden niet in de balans opgenomen.

Lenen en uitlenen van effecten Nominale waarden, aandelen en converteerbare obligaties die worden uitgeleend, worden opgenomen als activa op de balans. Nominale waarden, aandelen en converteerbare obligaties die worden geleend, worden niet in de balans opgenomen.

Beleggingsverliezen De netto bedragen die worden gedoteerd of onttrokken aan de voorziening voor beleggingsverliezen (kredietverliezen en bijzondere waardeverminderingen) worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Kredieten en Bankiers
Onder *Kredieten* en *Bankiers* zijn vorderingen op niet-banken en banken opgenomen welke worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waar nodig rekening houdend met een (bijzondere) waardevermindering voor het risico van onvolwaardigheid. Vorderingen worden afgewaardeerd als het waarschijnlijk is dat de contractueel verschuldigde hoofdsom en rente niet zullen worden ontvangen.

In het algemeen wordt het bedrag van de waardevermindering (voorziening voor dubieuze debiteuren) vastgesteld door middel van het risico van onvolwaardigheid:
- per individuele lening, onder andere rekening houdend met de per jaareinde uitstaande bedragen, de financiële positie, resultaten en kasstroominformatie van de debiteur, het betalingsgedrag en de waarde van het onderpand;
- per groep van leningen, onderverdeeld naar landen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van percentages voor specifieke landenrisico's;
- per groep van leningen, onderverdeeld naar risicograad van onvolwaardigheid (risicoclassificatie), vastgesteld op basis van een uitgebreide reeks van aspecten met betrekking tot kredietwaardigheid en rekening houdend met empirisch bepaalde risicopercentages voor iedere risicocategorie.

De nettobedragen die worden toegevoegd of onttrokken aan de voorzieningen, zijn in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Wanneer er sprake is van achterstand in de terugbetaling van de hoofdsom of de betaling van rente van meer dan 90 dagen, of indien naar het oordeel van het management de verantwoording van rente bij een achterstand van minder dan 90 dagen moet worden stopgezet, wordt er geen rente op deze vordering verantwoord. Te vorderen, maar niet ontvangen rente wordt teruggeboekt ten laste van de rentebaten van het huidige boekjaar. Rentebetalingen die gedurende de periode worden ontvangen, worden op kasbasis verantwoord onder rentebaten.

Vorderingen worden afgeboekt ten laste van de voorziening voor dubieuze debiteuren als alle noodzakelijke juridische procedures zijn afgerond en het verlies definitief is vastgesteld.

Voor meer details wordt verwezen naar de paragraaf met de belangrijkste waarderingsgrondslagen.

Overige activa
Activa die deel uitmaken van de handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen de reële waarde, in het algemeen de beurswaarde. Al dan niet gerealiseerde koersresultaten op de in de handelsportefeuille opgenomen effecten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

De in de handelsportefeuille opgenomen nominale waarden welke na door groepsmaatschappijen te zijn uitgegeven zijn teruggekocht, en de participaties worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere reële waarde. Ongerealiseerde verliezen en verkoopresultaten op participaties worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Bij derden gekochte of intern ontwikkelde computersoftware voor eigen gebruik wordt geactiveerd en lineair afgeschreven gedurende de economische levensduur. Over het algemeen is deze afschrijvingsduur niet langer dan drie jaar.

Onroerende zaken in ontwikkeling worden aangehouden ten behoeve van de verkoop aan derden en worden gewaardeerd tegen de tot en met de balansdatum gemaakte directe stichtingskosten vermeerderd met bouwrente en eigen ontwikkelings- en begeleidingskosten van de groep. Verhuurde onroerende zaken en infrastructurele werken worden gewaardeerd tegen de geschatte opbrengst bij vrije verkoop of de contractueel overeengekomen verkoopprijs. Bij vervreemding wordt het verschil tussen de opbrengst en de kostprijs van onroerende zaken in ontwikkeling, verhuurde onroerende zaken en infrastructurele werken en eventuele waardeverminderingen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Actieve belastinglatenties Actieve belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde en worden opgenomen voor fiscale verliezen, alsmede voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en vreemd vermogen volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde, waarbij uitgegaan wordt van belastingtarieven die naar verwachting zullen gelden in de periode waarin de actieve belasting latenties worden gerealiseerd.

Er worden alleen actieve belastinglatenties voor fiscale verliezen opgenomen indien verwacht wordt dat in de nabije toekomst fiscale winsten zullen worden gerealiseerd ter compensatie van deze verliezen.

Actieve belastinglatenties worden gerapporteerd na aftrek van compensabele passieve belastinglatenties.

Overlopende activa
De direct variabele acquisitiekosten die worden gemaakt voor het afsluiten van levensverzekeringen en waarvoor periodiek premie wordt ontvangen, worden geactiveerd en vervolgens over de gemiddelde periode waarin de premie wordt ontvangen afgeschreven. De tijdsevenredige toerekening geschiedt op basis van annuïteiten. De variabele acquisitiekosten die betrekking hebben op het afsluiten van schadeverzekeringen, worden geactiveerd en gelijkmatig over de looptijd van de verzekering afgeschreven.

Algemene voorzieningen
Algemeen Een algemene voorziening heeft betrekking op een bestaande verplichting die voortkomt uit gebeurtenissen uit het verleden, waarvan de afwikkeling naar verwachting resulteert in een uitstroom uit de onderneming van middelen die economische voordelen in zich bergen en waarbij het tijdstip of de omvang van de uitstroom onzeker is. Tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld, worden de algemene voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde, waarbij gebruik wordt gemaakt van een disconteringsvoet voor belasting, om de tijdswaarde van geld tot uitdrukking te brengen.

Latente belastingverplichtingen Latente belastingverplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en vreemd vermogen volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde, waarbij uitgegaan wordt van belastingtarieven die naar verwachting zullen gelden in de periode waarin belastinglatenties worden afgewikkeld.

Latente belastingverplichtingen worden gerapporteerd na aftrek van compensabele actieve belastinglatenties.

Pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen De voorzieningen voor pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen worden berekend in overeenstemming met de 'projected unit credit method of actuarial cost allocation'. Volgens deze methode wordt de contante waarde van de pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen bepaald op basis van het aantal actieve dienstjaren tot aan balansdatum, het geraamde salarisniveau op het moment van de verwachte pensioneringsdatum en de marktrente op door ondernemingen uitgegeven obligaties van hoge kwaliteit.

Om de pensioenlasten en overige personeelslasten gelijkmatig over de jaren te verdelen wordt het verwachte rendement op de beleggingen in de berekening betrokken. Verschillen tussen het verwachte en het werkelijk rendement op de beleggingen alsmede actuariële wijzigingen worden niet in de winst- en verliesrekening verantwoord, tenzij het totaal van deze cumulatieve verschillen en wijzigingen buiten een bandbreedte van 10% van de grootste van de verplichting uit hoofde van de regeling óf de reële waarde van de bijbehorende beleggingen valt. Het deel dat buiten de bandbreedte valt, wordt ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht over de resterende arbeidsjaren van de deelnemers.

De veronderstellingen met betrekking tot de salarisontwikkeling, rentedisconteringsfactoren en andere pensioenaanpassingen geven de specifieke omstandigheden in het desbetreffende land weer.

GEWOGEN GEMIDDELDEN VAN BELANGRIJKSTE ACTUARIËLE VERONDERSTELLINGEN IN % PER JAAR PER 31 DECEMBER

	2004	2003	2002
Disconteringsfactor	**4,75**	5,50	6,00
Verwachte salarisontwikkeling (excl. verhogingen uit hoofde van promoties)	**2,50**	2,50	2,75
Trendmatige ontwikkeling van medische kosten	**4,25**	4,00	3,75
Consumentenprijsinflatie	**2,00**	1,75	2,25

Het verwachte rendement op beleggingen inzake pensioenverplichtingen was gedurende 2004 6,75% (2003: 7,25%; 2002: 7,50%).

Het verwachte rendement op beleggingen inzake pensioenverplichtingen is gewogen op basis van de reële waarde van die beleggingen. Alle overige veronderstellingen zijn gewogen op basis van de verplichtingen met betrekking tot de 'defined benefit plans' (pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen).

Verzekeringstechnische voorzieningen
Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen De Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen wordt berekend op basis van een voorzichtige prospectieve actuariële methode, rekening houdend met de voor de lopende verzekeringsovereenkomsten gestelde voorwaarden.

Op de Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen worden de nog niet afgeschreven rentekortingen op premies en koopsommen in mindering gebracht. De in een jaar verleende rentekortingen worden geactiveerd en volgens het verwachte terugverdienpatroon ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

De Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen wordt jaarlijks op toereikendheid getoetst. Bij het uitvoeren van de toereikendheidstoets worden verwachte toekomstige ontwikkelingen in aanmerking genomen en wordt rekening gehouden met de nog niet afgeschreven rentekortingen en met de overlopende acquisitiekosten van levensverzekeringen.

Voor meer details wordt verwezen naar de paragraaf met de belangrijkste waarderingsgrondslagen.

GRONDSLAGEN VOOR DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

Voorziening voor niet-verdienende premies en lopende risico's De voorziening wordt berekend naar evenredigheid van de nog niet verstreken risicotermijnen. Voor verzekeringen met een stijgend risico met leeftijdsonafhankelijke premietarieven wordt bij vaststelling van de voorziening rekening gehouden met dit risico. Ter dekking van schaden in verband met lopende verzekeringsovereenkomsten die hoger kunnen zijn dan de niet-verdiende premies en de nog te ontvangen premies met betrekking tot deze overeenkomsten, worden eveneens voorzieningen gevormd.

Voorziening voor te betalen schaden De Voorziening voor te betalen schaden wordt vastgesteld hetzij post voor post, hetzij als benadering hiervan op grond van ervaringscijfers. Voorts zijn voorzieningen getroffen voor reeds voorgevallen maar nog niet bekende schaden en voor de nog te maken schadebehandelingskosten. De toereikendheid van de Voorziening voor te betalen schaden wordt jaarlijks volgens standaard actuariële technieken getoetst.

Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen De Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen zijn voor gesepareerde beleggingsdepots berekend overeenkomstig de voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen.

Voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen worden de technische voorzieningen in het algemeen gewaardeerd op de boekwaarde van de daarmee samenhangende beleggingen.

Overige schulden
Schulden die onderdeel uitmaken van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde, in het algemeen de beurskoers. Al dan niet gerealiseerde koersresultaten op deze schulden worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Voorwaardelijke verplichtingen
Voorwaardelijke verplichtingen betreffen toezeggingen of risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze resulteren in een uitstroom uit ING Groep van middelen die economische voordelen in zich bergen. De onderliggende waarde van deze toezeggingen of risico's is niet als schuld in de balans opgenomen.

Verantwoording van inkomsten
Premie-inkomen Premies uit hoofde van levensverzekeringsproducten worden als inkomsten verantwoord wanneer deze verschuldigd zijn door de polishouder. Premie-inkomen uit hoofde van schadeverzekeringen wordt naar rato verantwoord gedurende de periode van de polisdekking.

Rentebaten Rentebaten worden voor alle rentedragende instrumenten in de winst- en verliesrekening toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Rentebaten bestaan uit vervallen coupons van nominale waarden in de beleggings- en handelsportefeuille alsmede uit de amortisatie van agio/disagio en rendementsverschillen.

Provisies Commissies en provisies uit hoofde van de bancaire- en vermogensbeheeractiviteiten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de diensten zijn geleverd. Commissies en provisies met het karakter van rente worden geactiveerd en afgeschreven, rekening houdend met de effectieve rentevoet van het onderliggende instrument en worden verantwoord als rentebaten.

Belastingen
Belastingen worden berekend over het in de jaarrekening verantwoorde resultaat voor belastingen, rekening houdend met fiscale aftrekposten, bijtellingen en vrijstellingen.

GRONDSLAGEN VOOR HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT VAN ING GROEP

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de gemiddelde koersen over het verslagjaar. Voorzover in het kasstroomoverzicht posten worden opgenomen waarvan het saldo niet overeenkomt met de mutaties in de betreffende balansposten, wordt dit met name veroorzaakt door omrekenverschillen.

Bij de netto kasstroom uit operationele activiteiten wordt de winst voor belasting gecorrigeerd voor posten in de winst- en verliesrekening en mutaties in balansposten die niet daadwerkelijk leiden tot kasstromen in het boekjaar.

De netto kasstroom met betrekking tot kredieten heeft slechts betrekking op transacties die voortvloeien uit daadwerkelijke betalingen en ontvangsten. De *Waardeveranderingen vorderingen bankbedrijf* welke in mindering is gebracht op de balanspost *Kredieten* is gecorrigeerd op de winst voor belasting en is separaat opgenomen in het kasstroomoverzicht.

Investeringen en desinvesteringen in deelnemingen worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten tegen de aankoopprijs respectievelijk de verkoopprijs, voorzover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De bij de geconsolideerde deelnemingen aanwezige liquiditeiten worden op de aankoopprijs of de verkoopprijs in mindering gebracht.

Dividend in contanten wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Onder liquiditeiten worden die activa opgenomen die zonder beperkingen en zonder materieel risico op waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in liquide middelen.

Het verschil tussen de in het kasstroomoverzicht opgenomen netto kasstroom en de mutatie van de in de balans opgenomen *Liquide middelen* is het gevolg van valutakoersverschillen en is afzonderlijk opgenomen als onderdeel van de aansluiting tussen de netto kasstroom en de balansmutatie van de liquiditeiten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

ACTIVA

1 MATERIËLE VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

	2004	2003
Informatieverwerkende apparatuur	**325**	375
Overige roerende bedrijfsmiddelen	**927**	936
	1.252	1.311
Balanswaarde begin van het jaar	**1.311**	1.415
Investeringen	**423**	523
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	**-8**	-16
Desinvesteringen	**-58**	-79
Afschrijvingen	**-407**	-459
Koersverschillen vreemde valuta	**-9**	-73
Balanswaarde eind van het jaar	**1.252**	1.311
Bruto boekwaarde per 31 december	**3.280**	3.798
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	**2.028**	2.487
	1.252	1.311

2 DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN

Naam van de deelneming	Deel-nemings-percentage	Balans-waarde	Geschatte reële waarde 2004	Deel-nemings-percentage	Balans-waarde	Geschatte reële waarde 2003
Deelnemingen met invloed van betekenis:						
Vesteda	**25**	**724**	**724**	25	719	719
Property Fund Iberica	**30**	**134**	**134**	30	115	115
Lion Property Fund	**12**	**116**	**116**	27	134	134
Lion Industrial Trust	**16**	**102**	**102**			
Q-Park N.V.	**19**	**97**	**97**	21	84	84
Lionbrook Property Partnership	**26**	**79**	**79**			
ING UK Property Income Limited Partnership	**45**	**63**	**63**			
ING logistic Property C.V.	**25**	**60**	**60**	50	72	72
ING Retail Property Fund Australia	**30**	**56**	**56**	30	85	85
Postkantoren B.V.	**50**	**49**	**49**	50	47	47
De Goudse Verzekeringen N.V.	**20**	**40**	**40**	20	37	37
N.V. Levensverzekeringsmaatschappij De Hoop	**33**	**19**	**19**	33	19	19
Airport Real Estate Fonds C.V.	**18**	**17**	**17**			
Overige deelnemingen met invloed van betekenis [1]		**924**	**924**		439	439
		2.480	**2.480**		1.751	1.751
Overige deelnemingen		**723**	**723**		1.246	1.246
Totaal belang in deelnemingen		**3.203**	**3.203**		2.997	2.997
Vorderingen op deelnemingen		**101**	**101**		170	170
		3.304	**3.304**		3.167	3.167

[1] Waaronder NRG en SulAmérica vallen.

In de balanswaarde van *Deelnemingen* per 31 december 2004 is EUR 235 miljoen aan herwaarderingen begrepen (2003: EUR 268 miljoen). De verkrijgingsprijs van *Deelnemingen* bedraagt EUR 3.529 miljoen (2003: EUR 3.411 miljoen).

MUTATIES IN DEELNEMINGEN

	Deelnemingen met invloed van betekenis 2004	2003	Overige deelnemingen 2004	2003	Vorderingen op deelnemingen 2004	2003
Balanswaarde begin van het jaar	**1.751**	1.751	**1.246**	952	**170**	180
Investeringen en verstrekkingen	**245**	178	**206**	449	**21**	4
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	**80**	-22	**-133**	38	**-75**	
Herrubricering van beleggingen	**651**	-78	**-487**	188		
Herwaarderingen	**60**	149	**-29**	5		
Resultaat deelnemingen	**109**	267				
Ontvangen dividend	**-127**	-186				
Desinvesteringen en aflossingen	**-264**	-279	**-103**	-273	**-15**	-15
Bijzondere waardeverminderingen			**1**			
Koersverschillen vreemde valuta	**-25**	-29	**22**	-113		1
Balanswaarde eind van het jaar	**2.480**	1.751	**723**	1.246	**101**	170

3 BELEGGINGEN

BELEGGINGEN PER SOORT

	2004	2003
Terreinen en gebouwen, waaronder afgekochte erfpachtrechten	**9.380**	8.994
Aandelen en converteerbare obligaties	**10.456**	10.688
Nominale waarden	**300.417**	244.612
Beleggingen voor risico van polishouders	**77.662**	70.552
Overige beleggingen	**99**	157
	398.014	335.003

VERLOOP VAN BELEGGINGEN (UITGEZONDERD OVERIGE BELEGGINGEN)

	2004	Terreinen en gebouwen 2003	2004	Aandelen en converteerbare obligaties 2003	2004	Nominale waarden 2003	2004	Beleggingen voor risico van polishouders 2003
Balanswaarde begin van het jaar	**8.994**	10.951	**10.688**	12.278	**244.612**	209.878	**70.552**	64.281
Investeringen en verstrekkingen	**1.251**	1.380	**5.334**	6.088	**279.208**	326.128	**34.468**	30.886
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	**409**	-2.032	**-246**	-22	**-1.146**	740		-405
Herrubricering van Overige activa						295		
Rendementsverschillen					**-636**	-1.439		
Herwaarderingen	**135**	296	**695**	337				
Bijzondere waardeverminderingen	**-41**	-17	**-9**	-56	**-44**	-142		
Desinvesteringen en aflossingen	**-1.318**	-1.372	**-5.909**	-7.728	**-213.727**	-272.643	**-29.382**	-25.370
Koersverschillen vreemde valuta	**-52**	-217	**-97**	-209	**-7.850**	-18.205	**-4.212**	-7.754
Overige mutaties	**2**	5					**6.236**	8.914
Balanswaarde eind van het jaar	**9.380**	8.994	**10.456**	10.688	**300.417**	244.612	**77.662**	70.552

Beleggingen die geen inkomsten genereren Beleggingen uit hoofde van de verzekeringsactiviteiten met een totale boekwaarde van EUR 136 miljoen (2003: EUR 224 miljoen) genereerden per 31 december 2004 geen inkomsten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

TERREINEN EN GEBOUWEN NAAR VERZEKERINGS- EN BANCAIRE ACTIVITEITEN

	Verzekerings-activiteiten		Bancaire activiteiten		Totaal	
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Terreinen en gebouwen geheel of gedeeltelijk in eigen gebruik	**731**	865	**1.535**	1.772	**2.266**	2.637
Overige terreinen en gebouwen	**5.251**	5.159	**1.863**	1.198	**7.114**	6.357
	5.982	6.024	**3.398**	2.970	**9.380**	8.994

In de balanswaarde per 31 december 2004 is EUR 1.290 miljoen aan herwaarderingen (2003: EUR 1.487 miljoen) begrepen. De verkrijgings- of vervaardigingsprijs bedraagt EUR 8.090 miljoen (2003: EUR 7.507 miljoen).

TAXATIE VAN TERREINEN EN GEBOUWEN GEDURENDE DE LAATSTE VIJF JAAR

in procenten Taxatiejaar	
2004	**70**
2003	**13**
2002	**2**
2001	**4**
2000	**11**
	100

AANDELEN EN CONVERTEERBARE OBLIGATIES NAAR VERZEKERINGS- EN BANCAIRE ACTIVITEITEN

	Verzekerings-activiteiten		Bancaire activiteiten		Totaal	
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Ter beurze genoteerd	**8.960**	8.800	**546**	766	**9.506**	9.566
Niet ter beurze genoteerd	**950**	1.122			**950**	1.122
	9.910	9.922	**546**	766	**10.456**	10.688

HERWAARDERING VAN AANDELEN EN CONVERTEERBARE OBLIGATIES

		2004	2003
Verkrijgingsprijs		**9.416**	9.769
Herwaarderingen:	– Bruto ongerealiseerde winsten	**2.041**	2.243
	– Bruto ongerealiseerde verliezen	**1.001**	1.324
		10.456	10.688

In de balanswaarde per 31 december 2004 zijn aandelen en converteerbare obligaties begrepen die zijn uitgeleend of verkocht met overeenkomst tot wederinkoop ten bedrage van respectievelijk EUR 5 miljoen (2003: EUR 5 miljoen) en EUR 9 miljoen (2003: nihil).

Geleende aandelen en converteerbare obligaties worden niet in de balans opgenomen en bedragen per 31 december 2004 EUR 12 miljoen (2003: EUR 25 miljoen).

NOMINALE WAARDEN NAAR VERZEKERINGS- EN BANCAIRE ACTIVITEITEN

	2004	Balans-waarde 2003	2004	Geschatte reële waarde 2003
VERZEKERINGSACTIVITEITEN				
Obligaties en vastrentende waardepapieren	**99.403**	90.116	**106.610**	95.632
Leningen op schuldbekentenis	**5.187**	7.418	**5.808**	8.122
Hypothecaire leningen	**26.932**	25.802	**29.516**	26.421
Overige beleggingen in nominale waarden	**6.545**	6.239	**6.550**	6.210
	138.067	129.575	**148.484**	136.385
BANCAIRE ACTIVITEITEN				
Obligaties en opties	**154.824**	109.563	**160.438**	112.714
Overige beleggingen in nominale waarden	**8.226**	6.467	**8.226**	6.467
	163.050	116.030	**168.664**	119.181
Eliminaties	**700**	993	**696**	1.039
	300.417	244.612	**316.452**	254.527

De verkrijgingsprijs van de beleggingen in Nominale waarden bedraagt per 31 december 2004 EUR 302.380 miljoen (2003: EUR 247.330 miljoen).

Verwacht wordt dat per 31 december 2004 een bedrag van EUR 273.067 miljoen (2003: EUR 225.919 miljoen) meer dan een jaar na balansdatum wordt terugontvangen of afgewikkeld.

In de balanswaarde van Obligaties en opties in verband met de bancaire activiteiten per 31 december 2004 is voor EUR 3.652 miljoen (2003: EUR 3.159 miljoen) aan kortlopend overheidspapier begrepen.

In de balanswaarde per 31 december 2004 is voor EUR 164 miljoen (2003: EUR 139 miljoen) aan door de groep uitgegeven ter beurze genoteerde waardepapieren begrepen.

In de balanswaarde per 31 december 2004 zijn nominale waarden begrepen, die zijn uitgeleend of verkocht met overeenkomst tot wederinkoop ten bedrage van respectievelijk EUR 719 miljoen (2003: EUR 2.473 miljoen) en EUR 29.408 miljoen (2003: EUR 21.639 miljoen).

Geleende nominale waarden worden niet in de balans opgenomen en bedragen per 31 december 2004 EUR 2.868 miljoen (2003: EUR 4.139 miljoen).

BELEGGINGEN VOOR RISICO VAN POLISHOUDERS

	2004	2003
Terreinen en gebouwen	**18**	23
Aandelen en converteerbare obligaties	**74.015**	60.772
Nominale waarden	**2.673**	8.484
Overige beleggingen	**956**	1.273
	77.662	70.552

De verkrijgingsprijs van de Beleggingen voor risico van polishouders bedraagt per 31 december 2004 EUR 77.338 miljoen (2003: EUR 70.723 miljoen).

4 KREDIETEN

Kredieten zijn onderhevig aan kredietrisico, zijnde het risico op verlies doordat een debiteur of tegenpartij zijn betalingsverplichting niet nakomt. Er is sprake van een concentratie van kredietrisico wanneer een verandering in economische, industriële of geografische factoren een groot aantal tegenpartijen, wiens gezamenlijke obligo ten opzichte van het totale obligo van ING Groep materieel is, tegelijkertijd beïnvloedt. Hoewel de portefeuille van financiële instrumenten van ING Groep globaal gespreid is over diverse industrieën en typen producten, worden omvangrijke transacties afgesloten met andere financiële instellingen. Daarnaast vertegenwoordigen de (hypothecaire) leningen in Nederland een significante positie in kredieten.

KREDIETEN NAAR ZEKERHEID

	Nederland	**Inter-nationaal**	**Totaal 2004**	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2003
Leningen aan of onder garantie van de overheid	**7.295**	**17.119**	**24.414**	6.473	16.603	23.076
Leningen met hypothecaire zekerheid	**103.595**	**53.156**	**156.751**	94.125	39.604	133.729
Leningen onder garantie van kredietinstellingen	**414**	**702**	**1.116**	701	1.289	1.990
Overige particuliere leningen	**6.420**	**8.473**	**14.893**	7.009	7.813	14.822
Overige zakelijke leningen	**35.897**	**88.639**	**124.536**	36.861	86.722	123.583
	153.621	**168.089**	**321.710**	145.169	152.031	297.200
Voorziening voor dubieuze debiteuren	**-1.072**	**-3.172**	**-4.244**	-1.150	-3.494	-4.644
	152.549	**164.917**	**317.466**	144.019	148.537	292.556

KREDIETEN NAAR NIET-ACHTERGESTELDE EN ACHTERGESTELDE VORDERINGEN

	2004	2003
Niet-achtergestelde vorderingen	**317.085**	292.016
Achtergestelde vorderingen	**381**	540
	317.466	292.556

KREDIETEN NAAR BEDRIJFSTAK

	2004	2003
Private sector:		
– land- en tuinbouw, bosbouw en visserij	**2.094**	1.797
– nijverheid	**27.112**	30.503
– dienstverlenende bedrijven	**55.746**	57.012
– financiële instellingen	**68.897**	60.841
– natuurlijke personen	**144.083**	121.598
– overig	**6.600**	5.881
	304.532	277.632
Overheid	**12.934**	14.924
	317.466	292.556

In de balanswaarde per 31 december 2004 is EUR 11.506 miljoen (2003: EUR 8.310 miljoen) begrepen aan activa die worden aangehouden uit hoofde van finance-leasecontracten en EUR 2.150 miljoen (2003: EUR 3.215 miljoen) aan activa die worden aangehouden uit hoofde van operating-leasecontracten.

In de balanswaarde van *Kredieten* per 31 december 2004 zijn vorderingen opgenomen ten bedrage van EUR 3.427 miljoen (2003: EUR 3.564 miljoen), waarvan de rentebaten niet in de winst- en verliesrekening worden verantwoord omdat deze rentebaten naar alle waarschijnlijkheid niet gerealiseerd zullen worden.

Onder *Kredieten* zijn per 31 december 2004 mede opgenomen vorderingen in verband met effecten die zijn verkregen met een overeenkomst tot wederverkoop uit hoofde van bancaire activiteiten ten bedrage van EUR 44.279 miljoen (2003: EUR 35.703 miljoen).

De voorziening voor dubieuze debiteuren De voorziening voor dubieuze debiteuren heeft betrekking op *Kredieten, Bankiers* en *overige activa*.

TOEREKENING VAN DE VOORZIENING VOOR DUBIEUZE DEBITEUREN AAN DE DIVERSE LENINGCATEGORIEËN

	Nederland	**Inter-nationaal**	**Totaal 2004**	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2003
Leningen onder garantie van de overheid		**36**	**36**		30	30
Leningen met hypothecaire zekerheid	**199**	**213**	**412**	164	238	402
Leningen onder garantie van kredietinstellingen		**5**	**5**		1	1
Overige particuliere leningen	**181**	**344**	**525**	258	385	643
Overige zakelijke leningen en garanties	**692**	**2.574**	**3.266**	728	2.840	3.568
Betrekking hebbend op *Kredieten*	**1.072**	**3.172**	**4.244**	1.150	3.494	4.644
Betrekking hebbend op *Bankiers*		**18**	**18**		27	27
Betrekking hebbend op overige activa	**14**	**180**	**194**	16	148	164
	1.086	**3.370**	**4.456**	1.166	3.669	4.835

VERLOOP VAN DE VOORZIENING VOOR DUBIEUZE DEBITEUREN INBEGREPEN IN KREDIETEN, BANKIERS EN OVERIGE ACTIVA

	2004	2003
Balanswaarde begin van het jaar	**4.835**	5.136
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	**-38**	87
Afboekingen	**-956**	-1.338
Ontvangen op reeds afgeboekte kredieten	**85**	48
Toevoegingen ten laste van:		
– waardeveranderingen vorderingen	**465**	1.125
– interestbaten	**84**	123
Overige mutaties	**-19**	-346
Balanswaarde eind van het jaar	**4.456**	4.835

5 BANKIERS

BANKIERS

	Nederland	**Inter-nationaal**	**Totaal 2004**	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2003
Leningen en voorschotten aan banken	**6.909**	**25.769**	**32.678**	7.877	19.088	26.965
Liquide middelen, rekening-courant en overige tegoeden	**1.733**	**22.907**	**24.640**	1.674	32.448	34.122
	8.642	**48.676**	**57.318**	9.551	51.536	61.087
Voorziening voor dubieuze debiteuren			**-18**			-27
			57.300			61.060

Onder *Bankiers* zijn per 31 december 2004 mede opgenomen vorderingen in verband met effecten die zijn verkregen met een overeenkomst tot wederverkoop uit hoofde van bancaire activiteiten ten bedrage van EUR 22.915 miljoen (2003: EUR 14.494 miljoen).

De niet-achtergestelde vorderingen bedragen per 31 december 2004 EUR 57.034 miljoen (2003: EUR 60.514 miljoen) en de achtergestelde vorderingen EUR 266 miljoen (2003: EUR 546 miljoen).

In de balanswaarde per 31 december 2004 is EUR 158 miljoen (2003: EUR 134 miljoen) begrepen aan activa die worden aangehouden uit hoofde van finance-leasecontracten en EUR 60 miljoen (2003: EUR 158 miljoen) aan activa die worden aangehouden uit hoofde van operating-leasecontracten.

6 LIQUIDE MIDDELEN

LIQUIDE MIDDELEN

	2004	2003
Kasgelden en banktegoeden	**8.659**	11.423
Daggeldleningen van het verzekeringsbedrijf	**148**	315
	8.807	11.738

In Kasgelden en banktegoeden is per 31 december 2004 EUR 6.476 miljoen (2003: EUR 8.838 miljoen) aan kasgelden en banktegoeden bij centrale banken begrepen.

7 OVERIGE ACTIVA

OVERIGE ACTIVA

	2004	2003
Handelsportefeuille	**46.337**	38.911
Participaties	**766**	1.295
Onroerende zaken	**1.874**	1.820
Latente belastingvorderingen	**1.028**	901
Vorderingen uit directe verzekeringen op:		
– verzekeringsnemers	**2.298**	2.497
– tussenpersonen	**327**	411
Vorderingen uit herverzekering	**388**	567
Terug te vorderen vennootschapsbelasting	**232**	443
Pensioen activa en overige personeelsgerelateerde activa	**354**	179
Overige vorderingen	**5.306**	6.449
	58.910	53.473

Verwacht wordt dat per 31 december 2004 een bedrag van EUR 3.796 miljoen (2003: EUR 3.905 miljoen) meer dan een jaar na balansdatum wordt ontvangen of afgewikkeld.

Onder *Algemene voorzieningen* is een nadere detaillering van de pensioenactiva/verplichtingen en overige personeelsgerelateerde activa/verplichtingen opgenomen.

LATENTE BELASTINGVORDERINGEN NAAR OORSPRONG PER 31 DECEMBER

	2004	2003
Latente belastingvorderingen hebben betrekking op:		
– verzekeringstechnische voorzieningen	**83**	1.226
– overige voorzieningen	**157**	620
– fiscaal compensabele verliezen	**459**	725
– overige	**528**	623
	1.227	3.194
Latente belastingverplichtingen (gesaldeerd met latente belastingvorderingen) hebben betrekking op:		
– beleggingen	**71**	147
– geactiveerde acquisitiekosten	**48**	947
– algemene voorzieningen		1.036
– overige	**80**	163
	199	2.293
	1.028	901

LATENTE BELASTINGVORDERING MET BETREKKING TOT FISCAAL COMPENSABELE VERLIEZEN

	2004	2003
Totaal fiscaal compensabele verliezen	**3.470**	4.312
Fiscaal compensabele verliezen niet aangemerkt als een latente belastingvordering	**1.817**	1.868
Fiscaal compensabele verliezen aangemerkt als een latente belastingvordering	**1.653**	2.444
Gemiddeld belastingpercentage	**27,8%**	29,7%
Latente belastingvordering	**459**	725

TOTAAL FISCAAL COMPENSABELE VERLIEZEN NAAR EXPIRATIEDATUM PER 31 DECEMBER

	2004	2003
– tot en met vijf jaar	**630**	742
– vanaf vijf jaar tot en met tien jaar	**332**	360
– vanaf tien jaar tot en met twintig jaar	**938**	1.677
– onbeperkt	**1.570**	1.533
	3.470	4.312

8 OVERLOPENDE ACTIVA

OVERLOPENDE ACTIVA

	2004	2003
Overlopende rente en huren	**8.345**	7.945
Overlopende acquisitiekosten	**10.350**	9.760
Overige overlopende activa	**2.453**	2.758
	21.148	20.463

In de balanswaarde van Overige overlopende activa is per 31 december 2004 EUR 52 miljoen (2003: EUR 64 miljoen) begrepen aan door de groep voor rekening en risico van cliënten gehouden opties. Het betreft optierechten van cliënten die niet afgescheiden zijn van de activa en passiva van de groep en derhalve in de balans zijn opgenomen. De hiermee samenhangende schuld is opgenomen onder *Overige schulden*.

Verwacht wordt dat per 31 december 2004 een bedrag van EUR 11.535 miljoen (2003: EUR 9.971 miljoen) meer dan een jaar na balansdatum wordt ontvangen of afgewikkeld.

OVERLOPENDE ACQUISITIEKOSTEN NAAR GEOGRAFISCHE SPREIDING

	2004	Levens-verzekering 2003	2004	Schade-verzekering 2003	2004	Totaal 2003
Nederland	**443**	466	**60**	62	**503**	528
België	**47**	52	**18**	16	**65**	68
Overig Europa	**209**	189	**4**	3	**213**	192
Noord-Amerika	**5.923**	5.890	**246**	193	**6.169**	6.083
Latijns-Amerika	**74**	74	**99**	56	**173**	130
Azië	**3.226**	2.729	**2**	2	**3.228**	2.731
Australië				29		29
Overig	**-1**	-1			**-1**	-1
	9.921	9.399	**429**	361	**10.350**	9.760

VERLOOP VAN DE OVERLOPENDE ACQUISITIEKOSTEN

	2004	Levens-verzekering 2003	2004	Schade-verzekering 2003	2004	Totaal 2003
Balanswaarde begin van het jaar	**9.399**	10.299	**361**	337	**9.760**	10.636
Geactiveerd	**2.854**	1.997	**262**	148	**3.116**	2.145
Afschrijvingen	**-1.808**	-1.244	**-219**	-118	**-2.027**	-1.362
Wijzigingen in de samenstelling van de groep		-28	**37**	-2	**37**	-30
Koersverschillen vreemde valuta	**-527**	-1.619	**-12**	-16	**-539**	-1.635
Overdracht van portefeuilles	**3**	-6		12	**3**	6
Balanswaarde eind van het jaar	**9.921**	9.399	**429**	361	**10.350**	9.760

EIGEN EN VREEMD VERMOGEN

9 EIGEN VERMOGEN

EIGEN VERMOGEN

	2004	2003
Balanswaarde begin van het jaar	**21.331**	18.254
Ongerealiseerde herwaarderingen na belastingen	**1.008**	528
Koersverschillen vreemde valuta	**-966**	-1.123
Nettowinst niet verantwoord in de winst- en verliesrekening	**42**	-595
Gerealiseerde herwaarderingen vrijgevallen ten gunste van de winst- en verliesrekening	**-932**	-258
Afboeking goodwill	**-119**	-145
Nettowinst van het verslagjaar	**5.968**	4.043
Betaald dividend	**-2.093**	-1.995
Uitgifte van aandelen	**1.694**	1.977
	25.891	21.281
Mutatie in door groepsmaatschappijen gehouden aandelen ING Groep N.V.	**-25**	50
Balanswaarde eind van het jaar	**25.866**	21.331

10 PREFERENTE AANDELEN VAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Preferente aandelen van groepsmaatschappijen bestaat uit 'noncumulative guaranteed Trust Preferred Securities', die zijn uitgegeven door 100%-dochterdeelnemingen van ING Groep N.V. Deze effecten kennen een prioriteitsrecht bij liquidatie van een bepaald bedrag plus opgelopen interest en onbetaald dividend. Dividenden met betrekking tot deze effecten worden, na aftrek van belastingen, in de winst- en verliesrekening verantwoord onder *Belangen van derden*. Deze effecten hebben veelal geen stemrecht.

PREFERENTE AANDELEN VAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Aantal aandelen (in miljoenen)	Interestpercentage	Uitgiftejaar	Prioriteitsrecht liquidatie per aandeel (in USD)	2004	Balans-waarde 2003
1,5	8,439	2000	1.000	**1.100**	1.189
10	9,2	2000	25	**183**	198
20	7,7	1999	25		396
				1.283	1.783

Deze Trust Preferred Securities zijn uitgegeven om Tier-1 kapitaal voor ING Bank N.V. te verwerven.

11 ACHTERGESTELDE LENINGEN

Achtergestelde leningen bestaat uit eeuwigdurende achtergestelde obligatieleningen uitgegeven door ING Groep N.V. Deze obligatieleningen zijn uitgegeven om hybride kapitaal voor ING verzekeringen N.V. en Tier-1 vermogen voor ING Bank N.V. te verwerven.

ACHTERGESTELDE LENINGEN

	Hoofdsom	Interestpercentage	Uitgiftejaar	Eerst mogelijke aflossingsdatum	**2004**	Balans-waarde 2003
EUR	1.000	Variabel	2004	30 juni 2014	**1.000**	
USD	500	6,2	2003	15 januari 2009	**366**	396
EUR	750	Variabel	2003	30 juni 2013	**750**	750
USD	1.100	7,2	2002	15 december 2007	**807**	872
USD	800	7,05	2002	15 september 2007	**586**	634
EUR	600	6,5	2001	28 september 2006	**600**	600
					4.109	3.252

EUR 3.743 miljoen (2003: EUR 2.256 miljoen) van deze leningen is door ING Groep N.V. doorgeleend als achtergestelde lening aan ING Bank N.V. op dezelfde voorwaarden als de oorspronkelijke obligatielening.

EUR 366 miljoen (2003: EUR 396 miljoen) van deze leningen is door ING Groep N.V. doorgeleend als achtergestelde lening aan ING Verzekeringen N.V. op dezelfde voorwaarden als de oorspronkelijke obligatielening.

12 ALGEMENE VOORZIENINGEN

ALGEMENE VOORZIENINGEN

	2004	2003
Latente belastingverplichtingen	**2.138**	1.900
Reorganisaties en bedrijfsverplaatsingen	**253**	236
Overige	**611**	604
	3.002	2.740

Verwacht wordt dat per 31 december 2004 een bedrag van EUR 2.457 miljoen (2003: EUR 2.271 miljoen) meer dan een jaar na balansdatum wordt afgewikkeld.

VERLOOP VAN DE ALGEMENE VOORZIENINGEN

	2004	Latente belasting-verplichtigen 2003	**2004**	Reorganisaties en bedrijfs-verplaatsingen 2003	**2004**	Overige 2003
Balanswaarde begin van het jaar	**1.900**	2.439	**236**	255	**604**	795
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	**151**	-29	**-10**	35	**-60**	74
Toevoegingen	**772**	569	**152**	62	**262**	46
Vrijval	**-379**	-194	**-5**		**-20**	-32
Onttrekkingen	**-284**	-794	**-118**	-108	**-162**	-219
Koersverschillen vreemde valuta	**-22**	-91	**-2**	-8	**-13**	-60
Balanswaarde eind van het jaar	**2.138**	1.900	**253**	236	**611**	604

Latente belastingverplichtingen

VOORZIENING VOOR LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN NAAR OORSPRONG

	2004	2003
Latente belastingvorderingen (gesaldeerd met latente belastingverplichtingen) hebben betrekking op:		
– verzekeringstechnische voorzieningen	**1.531**	571
– overige voorzieningen	**12**	46
– fiscaal compensabele verliezen	**336**	117
– egalisatiereserve	**33**	718
– overige	**713**	138
	2.625	1.590
Latente belastingverplichtingen hebben betrekking op:		
– beleggingen	**1.352**	1.442
– geactiveerde acquisitiekosten	**2.623**	791
– egalisatiereserve		259
– afschrijvingen	**76**	3
– algemene voorzieningen	**318**	460
– vorderingen	**75**	55
– leningen	**56**	93
– overige	**263**	387
	4.763	3.490
	2.138	1.900

LATENTE BELASTINGVORDERING (GESALDEERD MET LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN) MET BETREKKING TOT FISCAAL COMPENSABELE VERLIEZEN

	2004	2003
Totaal fiscaal compensabele verliezen	**1.047**	638
Fiscaal compensabele verliezen niet aangemerkt als een latente belastingvordering	**64**	85
Fiscaal compensabele verliezen aangemerkt als een latente belastingvordering	**983**	553
Gemiddeld belastingpercentage	**34,2%**	21,2%
Latente belastingvordering	**336**	117

TOTAAL FISCAAL COMPENSABELE VERLIEZEN NAAR EXPIRATIEDATUM PER 31 DECEMBER

	2004	2003
– tot en met vijf jaar	**268**	416
– vanaf vijf jaar tot en met tien jaar	**44**	15
– vanaf tien jaar tot en met twintig jaar	**657**	
– onbeperkt	**78**	207
	1.047	638

Pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen

ING Groep is in de belangrijkste landen waar zij actief is, met haar medewerkers pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen ('defined benefit plans') overeengekomen. Deze regelingen hebben veelal betrekking op alle medewerkers en leiden tot vergoedingen die gebaseerd zijn op het loon en het aantal dienstjaren van medewerkers op hun pensioengerechtigde leeftijd. Op voorwaarde dat de activa toereikend zijn, kennen veel van deze regelingen een bepaalde indexeringsregeling.

Jaarlijks wordt zoveel premie aan de fondsen afgedragen als nodig is ter financiering van de bestaande verplichtingen die in overeenstemming met de lokale wettelijke vereisten zijn berekend.

Pensioenregelingen in andere landen zijn in overeenstemming met de relevante lokale regelgeving met betrekking tot beleggingen en de mate van financiering.

ING Groep verstrekt overige vergoedingen aan bepaalde niet-actieve en gepensioneerde medewerkers. Deze vergoedingen hebben voornamelijk betrekking op ziektekosten van gepensioneerde medewerkers en regelingen voor vervroegde uittreding van medewerkers en voormalige medewerkers.

Enkele groepsmaatschappijen hebben een pensioenregeling waarbij het pensioen is gebaseerd op de door deze groepsmaatschappijen gestorte bedragen ('defined contribution plans'). Deze pensioenregelingen leiden niet tot de opname van een voorziening, maar tot opname van een kortlopende schuld in het geval er een verschil bestaat tussen het tijdstip van betaling en afrekening.

SAMENVATTING PENSIOENVERPLICHTINGEN EN OVERIGE PERSONEELSVERPLICHTINGEN

	Pensioen-verplichtingen		Ziektekosten		Overige		Totaal	
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Verplichting uit hoofde van 'defined benefit plans'	**13.222**	11.710	**710**	614	**289**	335	**14.221**	12.659
Reële waarde van de beleggingen	**10.664**	9.651			**171**	217	**10.835**	9.868
	2.558	2.059	**710**	614	**118**	118	**3.386**	2.791
Niet-verantwoorde kosten verstreken dienstjaren	**-62**	-1	**18**	6	**59**		**15**	5
Niet-verantwoorde winsten/(verliezen)	**-3.580**	-2.913	**-162**	-98	**-13**	36	**-3.755**	-2.975
	-1.084	-855	**566**	522	**164**	154	**-354**	-179

VERLOOP VAN PENSIOENVERPLICHTINGEN EN OVERIGE PERSONEELSVERPLICHTINGEN

	Pensioen-verplichtingen		Ziektekosten		Overige		Totaal	
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Balanswaarde begin van het jaar	**-855**	-911	**522**	501	**154**	240	**-179**	-170
Overheveling	**13**						**13**	
Jaarlast	**525**	537	**69**	49	**9**	9	**603**	595
Werkgeversbijdrage	**-664**	-527	**-16**	-3	**2**	-94	**-678**	-624
Wijzigingen in samenstelling van de groep	**-113**						**-113**	
Effect van inkrimping of afrekeningen	**-1**	3		-1			**-1**	2
Koersverschillen vreemde valuta	**11**	43	**-9**	-24	**-1**	-1	**1**	18
Balanswaarde eind van het jaar	**-1.084**	-855	**566**	522	**164**	154	**-354**	-179

De verplichting uit hoofde van 'defined benefit plans' bestaat per 31 december 2004 voor EUR 12.660 miljoen (2003: EUR 11.226 miljoen) uit verplichtingen die geheel gedekt zijn door onderliggende beleggingen en voor EUR 1.561 miljoen (2003: EUR 1.433 miljoen) uit verplichtingen die niet gedekt zijn door onderliggende beleggingen.

De beleggingen van de pensioenregelingen met dekking bestaan voornamelijk uit obligaties en aandelen- en vastgoedfondsen, waarvan per 31 december 2004 EUR 16 miljoen (2003: EUR 60 miljoen) is belegd in effecten uitgegeven door de werkgever en gelieerde partijen, waaronder aandelen van ING Groep N.V.

Omdat het saldo van de Pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen op 31 december 2004 een actief is, is het bedrag verantwoord onder *Overige activa*.

13 VERZEKERINGSTECHNISCHE VOORZIENINGEN

VERZEKERINGSTECHNISCHE VOORZIENINGEN

	Bruto 2004	Bruto 2003	Herverzekeringsdeel 2004	Herverzekeringsdeel 2003	Eigen rekening 2004	Eigen rekening 2003
Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen	**125.805**	119.830	**4.106**	2.947	**121.699**	116.883
Voorziening voor winstdeling en kortingen	**849**	795			**849**	795
Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's	**2.862**	3.174	**353**	687	**2.509**	2.487
Voorziening voor te betalen schaden	**8.511**	7.911	**1.134**	614	**7.377**	7.297
Overige technische voorzieningen	**17**	21			**17**	21
	138.044	131.731	**5.593**	4.248	**132.451**	127.483
Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	**78.807**	71.687	**1.151**	1.135	**77.656**	70.552
	216.851	203.418	**6.744**	5.383	**210.107**	198.035

De verzekeringstechnische voorzieningen zijn overwegend langlopend van karakter.

VERZEKERINGSTECHNISCHE VOORZIENINGEN VOOR EIGEN REKENING NAAR GEOGRAFISCH GEBIED

	Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen 2004	Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen 2003	Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen 2004	Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen 2003	Voorziening voor te betalen schaden 2004	Voorziening voor te betalen schaden 2003	Overig 2004	Overig 2003	Totaal 2004	Totaal 2003
Nederland	**39.264**	37.485	**15.472**	14.883	**3.364**	3.409	**874**	911	**58.974**	56.688
België	**6.732**	5.604	**3.248**	2.945	**510**	483	**181**	163	**10.671**	9.195
Overig Europa	**4.479**	3.966	**1.708**	1.208	**26**	21	**70**	75	**6.283**	5.270
Noord-Amerika	**52.395**	53.981	**46.912**	44.020	**2.994**	2.626	**1.404**	1.194	**103.705**	101.821
Latijns-Amerika	**2.168**	2.011	**66**	59	**232**	231	**572**	550	**3.038**	2.851
Azië	**16.586**	13.586	**4.251**	1.966	**21**	21	**272**	216	**21.130**	15.789
Australië	**75**	249	**5.999**	5.471		228		163	**6.074**	6.111
Overig		1			**230**	278	**2**	31	**232**	310
	121.699	116.883	**77.656**	70.552	**7.377**	7.297	**3.375**	3.303	**210.107**	198.035

VERLOOP VAN VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADEN VOOR EIGEN REKENING

	2004	2003
Balanswaarde begin van het jaar	**7.297**	7.299
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	**215**	-13
	7.512	7.286
Toevoegingen:		
– lopend boekjaar	**3.609**	3.579
– vorige boekjaren	**-311**	-15
– rente-aanwas voorziening voor arbeidsongeschiktheid	**123**	82
	3.421	3.646
Betaalde schaden en schadebehandelingskosten:		
– lopend boekjaar	**1.685**	1.914
– vorige boekjaren	**1.711**	1.518
	3.396	3.432
Koersverschillen vreemde valuta	**-119**	-198
Overige mutaties	**-41**	-5
Balanswaarde eind van het jaar	**7.377**	7.297

14 TOEVERTROUWDE MIDDELEN EN SCHULDBEWIJZEN VAN HET BANKBEDRIJF

TOEVERTROUWDE MIDDELEN EN SCHULDBEWIJZEN VAN HET BANKBEDRIJF

	2004	2003
Spaargelden	**221.121**	168.168
Overige toevertrouwde middelen	**144.040**	137.284
Toevertrouwde middelen van het bankbedrijf	**365.161**	305.452
Schuldbewijzen	**70.746**	72.372
	435.907	377.824

TOEVERTROUWDE MIDDELEN VAN HET BANKBEDRIJF NAAR SOORT

	Nederland	**Inter-nationaal**	**Totaal 2004**	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2003
Niet rentedragend	**13.223**	**1.807**	**15.030**	13.763	2.707	16.470
Rentedragend	**105.874**	**244.257**	**350.131**	96.438	192.544	288.982
	119.097	**246.064**	**365.161**	110.201	195.251	305.452

Cliënten hebben ING Groep geen middelen toevertrouwd onder andere voorwaarden dan zoals van toepassing in de normale bedrijfsuitoefening. Per 31 december 2004 zijn onder *Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf* tevens verplichtingen opgenomen uit hoofde van tijdelijk verkochte effecten met een overeenkomst tot wederinkoop ten bedrage van EUR 20.892 miljoen (2003: EUR 13.723 miljoen).

Spaargelden
Spaargelden betreffen de saldi van spaarrekeningen, spaarboekjes, spaardeposito's en termijndeposito's van particulieren. De te betalen rente op Spaargelden, voorzover contractueel is overeengekomen dat deze op de spaarrekening wordt bijgeschreven, is eveneens onder dit hoofd opgenomen.

Overige toevertrouwde middelen

OVERIGE TOEVERTROUWDE MIDDELEN NAAR SOORT

	2004	2003
Onderhandse leningen	**1.539**	1.729
Hypothecaire lening	**68**	50
Zakelijke deposito's	**43.020**	42.832
Creditsaldi van rekeninghouders	**99.413**	92.673
	144.040	137.284

Toevertrouwde middelen van het bankbedrijf
Toevertrouwde middelen van het bankbedrijf betreffen niet-achtergestelde schulden aan niet-banken, voorzover niet belichaamd in schuldbewijzen.

Schuldbewijzen
Schuldbewijzen betreffen obligaties en andere geëmitteerde schuldbewijzen met een vaste of van de rentestand afhankelijke rente, zoals depositocertificaten en accepten uitgegeven door de groep, voorzover niet achtergesteld.

15 BANKIERS

Bankiers betreft niet-achtergestelde schulden aan banken, voorzover niet in de vorm van schuldbewijzen. Per 31 december 2004 zijn onder *Bankiers* verplichtingen opgenomen uit hoofde van tijdelijk verkochte effecten met een overeenkomst tot wederinkoop ten bedrage van EUR 41.206 miljoen (2003: EUR 20.979 miljoen).

BANKIERS NAAR SOORT

	Nederland	**Inter-nationaal**	**Totaal 2004**	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2003
Niet rentedragend	**280**	**1.964**	**2.244**	115	2.282	2.397
Rentedragend	**44.996**	**65.557**	**110.553**	29.369	70.349	99.718
	45.276	**67.521**	**112.797**	29.484	72.631	102.115

16 OVERIGE SCHULDEN

OVERIGE SCHULDEN NAAR SOORT

	2004	2003
Achtergestelde leningen van groepsmaatschappijen	**15.675**	14.511
Obligatieleningen	**9.481**	9.961
Leningen o/g	**4.540**	5.500
Leningen van kredietinstellingen	**3.438**	3.672
Depots van herverzekeraars	**549**	239
Vennootschapsbelasting	**1.072**	1.296
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	**437**	540
Handelsportefeuille	**14.822**	12.316
Te betalen aan kredietinstellingen	**2.060**	1.598
Overige deposito's	**1.689**	1.891
Overige	**8.410**	9.599
	62.173	61.123

OVERIGE SCHULDEN NAAR RESTERENDE LOOPTIJD

	Tot en met 1 jaar	**Vanaf 1 jaar tot en met 5 jaar**	**Langer dan 5 jaar 2004**	Tot en met 1 jaar	Vanaf 1 jaar tot en met 5 jaar	Langer dan 5 jaar 2003
Achtergestelde leningen van groepsmaatschappijen	**843**	**2.854**	**11.978**	673	4.217	9.621
Obligatieleningen	**2.604**	**5.011**	**1.866**	765	6.148	3.048
Leningen o/g	**3.499**	**879**	**162**	4.403	794	303
Leningen van kredietinstellingen	**3.077**	**343**	**18**	3.029	624	19
Depots van herverzekeraars	**397**	**99**	**53**	73	109	57
Vennootschapsbelasting	**827**	**238**	**7**	1.121	147	28
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	**423**	**12**	**2**	520	16	4
Handelsportefeuille	**14.822**			12.258	14	44
Te betalen aan kredietinstellingen	**2.060**			1.598		
Overige deposito's	**1.128**	**171**	**390**	1.316	186	389
Overige	**8.232**	**163**	**15**	9.559	34	6
	37.912	**9.770**	**14.491**	35.315	12.289	13.519

OVERIGE SCHULDEN NAAR ACTIVITEIT

	2004	2003
Schulden uit hoofde van directe verzekering	**1.532**	1.983
Schulden uit hoofde van herverzekering	**173**	298

De niet-achtergestelde obligatieleningen, leningen o/g en deposito's van het bankbedrijf zijn opgenomen onder *Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf* en onder *Bankiers*.

De achtergestelde leningen van groepsmaatschappijen betreffen kapitaalobligaties en onderhandse leningen die zijn achtergesteld bij alle lopende en toekomstige verplichtingen van ING Bank N.V. of Postbank N.V. De gemiddelde rentevoet van de achtergestelde leningen is 5,6% (2003: 6,1%).

De obligatieleningen zijn uitgegeven met een gemiddelde rentevoet van 5,5% (2003: 5,7%) en zijn aflosbaar in de jaren 2005 tot en met 2036. De leningen luiden in diverse valuta. Een deel van de leningen is door middel van valutaswaps omgezet in Amerikaanse dollars. Een aantal leningen is door middel van renteswaps omgezet in leningen met variabele rente. Per 31 december 2004 hebben leningen ten bedrage van EUR 8.540 miljoen (2003: EUR 8.810 miljoen) een vaste rente van gemiddeld 5,6% (2003: 5,9%). Het resterende deel van EUR 941 miljoen (2003: EUR 1.151 miljoen) heeft een variabele rente van gemiddeld 4,1% (2003: 4,0%).

De gemiddelde rentevoet van Leningen o/g met een vaste rente, met een resterende hoofdsom van EUR 1.045 miljoen (2003: EUR 1.087 miljoen), is 6,6% (2003: 6,5%). Het resterende deel van de hoofdsom van EUR 3.495 miljoen (2003: EUR 4.413 miljoen) heeft een variabele rente van gemiddeld 1,7% (2003: 1,1%). Deze leningen zijn aflosbaar in de jaren 2005 tot en met 2021.

De gemiddelde rentevoet van Leningen van kredietinstellingen met een vaste rente, met een resterende hoofdsom van EUR 2.695 miljoen (2003: EUR 2.556 miljoen) is 2,8% (2003: 2,7%). Het resterende deel van EUR 743 miljoen (2003: EUR 1.116 miljoen) heeft een variabele rente van gemiddeld 2,1% (2003: 1,2%). Voor leningen ten bedrage van EUR 4 miljoen (2003: EUR 5 miljoen) zijn per 31 december 2004 zekerheden gesteld in de vorm van hypotheken.

17 OVERLOPENDE PASSIVA

OVERLOPENDE PASSIVA

	2004	2003
Lopende rente	**6.502**	6.250
Nog te betalen kosten	**2.243**	2.462
Rendementsverschillen nominale beleggingen		126
	8.745	8.838

De rendementsverschillen per 31 december 2004 zijn opgenomen onder de *Overlopende activa* voor een bedrag van EUR 229 miljoen.

Verwacht wordt dat per 31 december 2004 EUR 1.148 miljoen (2003: EUR 616 miljoen) meer dan een jaar na balansdatum wordt afgewikkeld.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

ANALYSE VAN DE RESTERENDE LOOPTIJD VOOR EEN AANTAL ACTIVA EN PASSIVA MET VERSCHILLENDE LOOPTIJDEN

2004	Terstond opeisbaar	Tot en met 3 maanden	Vanaf 3 maanden tot en met 1 jaar	Vanaf 1 jaar tot en met 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
ACTIVA						
Kredieten	**18.669**	**73.252**	**24.761**	**56.273**	**144.511**	**317.466**
Bankiers	**5.300**	**39.067**	**6.002**	**4.389**	**2.542**	**57.300**
VREEMD VERMOGEN						
Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf:						
– Spaargelden	**191.789**	**22.002**	**2.660**	**3.846**	**824**	**221.121**
– Overige toevertrouwde middelen	**72.664**	**50.907**	**10.609**	**5.333**	**4.527**	**144.040**
– Schuldbewijzen	**3**	**27.322**	**9.377**	**22.701**	**11.343**	**70.746**
Bankiers	**15.198**	**79.379**	**14.343**	**2.945**	**932**	**112.797**

2003	Terstond opeisbaar	Tot en met 3 maanden	Vanaf 3 maanden tot en met 1 jaar	Vanaf 1 jaar tot en met 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
ACTIVA						
Kredieten	23.474	74.067	20.406	49.834	124.775	292.556
Bankiers	7.854	38.089	7.864	4.428	2.825	61.060
VREEMD VERMOGEN						
Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf:						
– Spaargelden	149.910	11.226	2.846	3.274	912	168.168
– Overige toevertrouwde middelen	68.688	44.804	12.437	4.812	6.543	137.284
– Schuldbewijzen	343	26.482	16.770	19.933	8.844	72.372
Bankiers	18.775	65.312	14.320	1.243	2.465	102.115

ACTIVA NIET TER VRIJE BESCHIKKING

Niet ter vrije beschikking staande activa bestaan voornamelijk uit rentedragende waardepapieren die tot meerdere zekerheid dienen voor bij De Nederlandsche Bank en andere banken opgenomen gelden en worden voorts aangehouden in verband met margin-accountverplichtingen en overige wettelijke vereisten. Van deze activa heeft EUR 8.632 miljoen (2003: EUR 5.658 miljoen) betrekking op zekerheidsstelling voor bepaalde onder de passiva opgenomen posten, alsmede voor de niet uit de balans blijkende voorwaardelijke verplichtingen.

ACTIVA NIET TER VRIJE BESCHIKKING

	Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen		Bankiers		Voorwaardelijke verplichtingen		Zekerheidstellingen van niet uit de balans blijkende posten		Totaal	
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Beleggingen	**2.846**	751	**50**	2.480	**1**	42	**715**	567	**3.612**	3.840
Kredieten	**2.863**	895	**403**	422	**9**	2			**3.275**	1.319
Bankiers	**42**	303	**589**	288					**631**	591
Overige activa	**340**	170	**1.448**	294	**41**	11			**1.829**	475
	6.091	2.119	**2.490**	3.484	**51**	55	**715**	567	**9.347**	6.225

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Voorwaardelijke verplichtingen

ING Groep is betrokken bij activiteiten waar risico's aan zijn verbonden die niet of niet volledig in de geconsolideerde balans tot uitdrukking komen. Om in de behoefte van haar klanten te voorzien, biedt ING Groep kredietgerelateerde financiële producten aan. Dit betreft ook de traditionele kredietgerelateerde off-balance sheet instrumenten.

VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN

	2004	2003
VERZEKERINGSACTIVITEITEN		
Verplichtingen uit hoofde van investeringen in terreinen en gebouwen	**507**	652
Verplichtingen uit hoofde van beleggingen in nominale waarden	**1.424**	1.301
Garanties	**1.082**	1.232
Overige	**546**	605
BANCAIRE ACTIVITEITEN		
Voorwaardelijke verplichtingen uit hoofde van:		
– garanties	**17.080**	17.115
– onherroepelijke accreditieven	**6.233**	5.356
– overige	**378**	355
	27.250	26.616
Onherroepelijke faciliteiten	**69.011**	66.640
	96.261	93.256

Garanties betreffen zowel kredietvervangende als niet-kredietvervangende garanties. Kredietvervangende garanties zijn door ING Groep verstrekte garanties met betrekking tot door derden aan klanten verleende kredieten. Naar verwachting zullen de meeste garanties aflopen zonder dat daarop aanspraak wordt gemaakt en zullen dientengevolge geen toekomstige kasstromen veroorzaken. De garanties zijn over het algemeen kortlopend van karakter. Op 31 december 2004 bevatten de garanties credit default swaps waarbij ING Bank kredietbescherming heeft verkocht voor een bedrag van EUR 1.981 miljoen (2003: EUR 1.968 miljoen). Behalve de garanties die begrepen zijn in de voorwaardelijke verplichtingen, heeft ING Groep ook garanties afgegeven als deelnemer in collectieve garantieregelingen die zijn opgezet op initiatief van landelijke bedrijfstakorganisaties, of die verplicht zijn voorgeschreven door de overheid in bepaalde landen. De afname van de garanties van de verzekeringsactiviteiten is het gevolg van de expiratie van garanties uit een derivatenportefeuille.

Onherroepelijke accreditieven garanderen hoofdzakelijk betalingen aan derden voor binnenlandse en buitenlandse handelstransacties in het kader van de financiering van goederenzendingen. Het kredietrisico dat ING Groep loopt is beperkt aangezien de verzonden goederen bij deze transacties als onderpand dienen en de transacties kortstondig van duur zijn.

Overige voorwaardelijke verplichtingen betreffen hoofdzakelijk geaccepteerde wissels en hebben een korte looptijd.

Onherroepelijke faciliteiten bestaan voornamelijk uit onherroepelijke kredietfaciliteiten die zijn toegezegd aan zakelijke klanten, maar waarop nog geen beroep is gedaan. Veel van deze faciliteiten zijn toegezegd voor een vastgestelde tijdsduur en tegen een variabel rentepercentage. Het kredietrisico dat ING Groep loopt bij deze transacties is beperkt. Voor het merendeel van de onherroepelijke kredietfaciliteiten waarop geen beroep is gedaan, is zekerheid gesteld in de vorm van onderpand of contra-garanties van de overheid en vrijgestelde organen onder de solvabiliteitsrichtlijnen. Onder onherroepelijke faciliteiten worden tevens de toezeggingen tot het aankopen van nog door overheden en private instellingen uit te geven effecten opgenomen.

Special Purpose Entities (SPE)

ING Groep heeft een aantal SPE's opgericht en verricht activiteiten op het gebied van SPE's, bijvoorbeeld als investeerder, beheerder of ondersteunende dienstverlener. Een aantal SPE's waarin ING Groep overheersende zeggenschap heeft, is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening.

Asset-backed commercial-paper conduits In het kader van haar normale werkzaamheden, ondersteunt ING Groep haar relaties bij het verkrijgen van financieringsmiddelen door het opzetten van transacties waarbij vorderingen van deze relaties of andere financiële activa worden verkocht aan een SPE. Om deze aankopen te financieren geeft de SPE in de markt 'asset-backed commercial paper' uit. ING Groep als administrateur, ondersteunt deze transactie door deze te structureren, door het verlenen van administratieve en operationele diensten en door het verstrekken van financieringsfaciliteiten. Omdat ING Groep zelf geen belang heeft in de SPE, geen overheersende zeggenschap en ook geen verdere bemoeienis ten aanzien van de overgedragen activa, wordt de SPE niet opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

ING Groep ondersteunt de commercial paper uitgiftes door de SPE's korte termijn liquiditeitsfaciliteiten te verschaffen. Deze faciliteiten zijn bedoeld om tijdelijke verschillen tussen vraag en aanbod in de markt voor commercial paper op te vangen. Zodra deze liquiditeitsfaciliteit door de SPE gebruikt wordt, loopt ING Groep het normale kredietrisico. In een aantal gevallen verstrekt ING Groep naast de gewone liquiditeitsfaciliteiten tevens aanvullende liquiditeitsfaciliteiten, waarbij ING Groep tot op zekere hoogte het kredietrisico dat aan de commercial paper uitgifte verbonden is, overneemt. Hieruit kunnen kredietverliezen voortvloeien. Verder garandeert ING Groep tot een beperkt bedrag, in geval van een Program Wide Credit Enhancement, aan de investeerders in het commercial paper alle overblijvende verliezen binnen de SPE. Deze verschillende faciliteiten hebben elk een eigen risicoprofiel. Zij worden slechts aan de SPE verstrekt nadat de bij ING Groep gebruikelijke beoordeling heeft plaatsgevonden ten aanzien van kredietrisico en liquiditeitsrisico. Voor het verlenen van deze diensten en het ter beschikking stellen van faciliteiten worden marktconforme commissies in rekening gebracht.

De verstrekte reguliere korte termijn liquiditeitsfaciliteiten en de aanvullende liquiditeitsfaciliteiten zijn verantwoord onder de onherroepelijke faciliteiten.

Collateralised debt obligations (CDO)-transacties Ten behoeve van CDO-transacties gebruikt ING Groep SPE's. Bij een standaard CDO-transactie wordt een SPE gebruikt om een samenstel van effecten met een rating uit te geven, welke worden gedekt door overdraagbare schuldinstrumenten. Bij deze transacties vervult ING vaak meerdere rollen:
- ING Groep arrangeert de transactie, zet de SPE op, verwerft de activa die aan de SPE worden verkocht en verkoopt de CDO aan investeerders;
- ING Groep is verantwoordelijk voor het beheer van de activa in de SPE waarbij het beheer geschiedt op basis van strikte voorwaarden zoals verwoord in de statuten van de SPE;
- ING Groep is investeerder.

ING ontvangt een marktgerelateerde vergoeding voor het opzetten en verkopen van CDO's aan investeerders.

Andere entiteiten ING Groep is ook betrokken bij SPE's die worden gebruikt in bijvoorbeeld structured finance en lease transacties.

TOEKOMSTIGE HUURVERPLICHTINGEN

TOEKOMSTIGE HUURVERPLICHTINGEN UIT HOOFDE VAN LEASECONTRACTEN PER 31 DECEMBER 2004

2005	**100**
2006	**81**
2007	**68**
2008	**58**
2009	**51**
boekjaren na 2009	**152**

JURIDISCHE PROCEDURES

Vennootschappen behorende tot ING Groep zijn betrokken bij rechtszaken en arbitrageprocedures, zowel in Nederland als in een aantal andere landen, die betrekking hebben op claims door en tegen deze vennootschappen die voortkomen uit de normale bedrijfsuitoefening alsmede uit acquisities, inclusief de activiteiten als verzekeraar, kredietverschaffer, werkgever, belegger en belastingplichtige. In een aantal van deze procedures worden grote of onbepaalde bedragen geëist. Hoewel het niet mogelijk is de uitkomst van lopende of dreigende juridische procedures te voorspellen of te bepalen, is de Raad van Bestuur van mening dat het onwaarschijnlijk is dat de uitkomst hiervan materiële nadelige gevolgen zal hebben voor de financiële positie of bedrijfsresultaten van ING Groep.

Een van de juridische procedures betreft een schadeclaim van de Mexicaanse kunstmestfabrikant Fertinal tegen ING Comercial América, een 100% dochter van ING Groep. Fertinal eist een bedrag van EUR 238 miljoen (USD 300 miljoen) van ING Comercial América, de maximale dekking onder de verzekeringpolis voor Fertinals mijnbouwactiviteiten. ING Comercial América bestrijdt deze claim in een rechtzaak in Mexico, waarvan de uitkomst nog niet duidelijk is. Fertinal deed ook aangifte wegens fraude tegen een aantal werknemers van ING Comercial América, waarvan de uitkomst eveneens onduidelijk is.

ING Comercial América heeft een aantal klachten en dagvaardingen ontvangen inzake de resultaten van bepaalde rente-gevoelige levensverzekeringsproducten. ING Comercial América verzet zich tegen deze claims en dagvaardingen. De uitkomst van deze zaken is echter nog onduidelijk.

In Nederland is ING Bank N.V., tesamen met andere grote Nederlandse banken en het betalingenverwerkende bedrijf Interpay (waarin ING Bank N.V. een minderheidsbelang heeft), onderworpen aan een onderzoek van de Nederlandse Mededingings-autoriteit (NMa). De NMa heeft in april 2004 een beslissing genomen waarin zij van mening is dat ING Bank N.V. en andere Nederlandse banken betaaldiensten op individuele basis zouden hebben moeten verkopen en heeft een boete opgelegd aan ING Bank N.V. van EUR 3,9 miljoen. Op het moment van de beslissing hadden de banken al besloten dat zij voortaan betaaldiensten op individuele basis zouden verkopen. De NMa was verder van mening dat Interpay zelf een overtreding had begaan door het hanteren van prijzen die naar de mening van de NMa niet competitief waren. Zowel Interpay als de banken (waaronder ING Bank N.V.) hebben bezwaar aangetekend tegen de beslissing van de NMa, op basis waarvan de beslissing momenteel wordt heroverwogen. Als de NMa na heroverweging besluit om haar originele beslissing te handhaven, dan is tegen die beslissing nog beroep in twee instanties mogelijk. Het is daarom onzeker of, en in welke mate, de beslissing van de NMa in stand zal blijven.

Net als vele andere bedrijven in de Verenigde Staten, fondsen voor gemene rekening, effectenbemiddelaars, aanbieders van effectenproducten en verzekeringsbedrijven, hebben verschillende van onze Amerikaanse bedrijven informele en formele verzoeken om informatie ontvangen van verschillende Amerikaanse (federale) overheidsinstanties en zelf-regulerende organisaties in verband met onderzoeken naar transacties in beleggingsfondsen, beloning, belangenconflicten en verkoopppraktijken. ING beantwoordt deze verzoeken en werkt aan het oplossen van deze kwesties met de toezichthouders. Eén Amerikaanse toezichthouder heeft disciplinaire maatregelen voorgesteld aan één Amerikaanse dochteronderneming van ING. We menen dat de kwesties die tot nu toe zijn geïdentificeerd niet duiden op een structureel probleem in de betrokken ING ondernemingen en dat de uitkomst van de onderzoeken niet materieel zullen zijn voor ING Groep.

DERIVATEN

Het gebruik van derivaten ING Groep maakt in haar normale bedrijfsuitoefening gebruik van derivaten voor zowel niet-handels- als handelsdoeleinden. Derivaten zijn financiële instrumenten en bestaan met name uit termijncontracten, futures, opties en swaps, waarvan de waarde is gebaseerd op een onderliggend actief, index of referentiekoers.

Niet-handelsactiviteiten Derivaten voor niet-handelsdoeleinden worden door ING Groep hoofdzakelijk gehouden of uitgegeven ten behoeve van risicomanagement. De doelstelling van risicomanagement wordt bereikt doordat ING Groep gebruik maakt van een combinatie van rentecontracten, waarbij met name interest-rate swaps worden afgesloten. Nettoposities in vreemde valuta zijn onderhevig aan waardeveranderingen als gevolg van wijzigingen in de wisselkoersen. Het risico van deze waardeveranderingen wordt beheerst door het afsluiten van valutaswaps, valutatermijncontracten en opties.

NOTIONAL AMOUNTS EN DE POSITIEVE EN NEGATIEVE REËLE WAARDEN VAN DERIVATEN GEBRUIKT VOOR NIET-HANDELSDOELEINDEN

		Notional amount		Positieve reële waarde op balansdatum		Negatieve reële waarde op balansdatum
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Rentecontracten	**413.574**	332.779	**7.875**	4.512	**6.397**	5.169
Valutacontracten	**56.239**	23.654	**750**	664	**1.052**	459
Aandelencontracten	**5.044**	4.499	**155**	80	**75**	21
	474.857	360.932	**8.780**	5.256	**7.524**	5.649

Het gebruik van bovenstaande instrumenten wordt periodiek door ING Groep aangepast als gevolg van wijzigingen in de marktomstandigheden en in de samenstelling van de verbonden activa en passiva.

Handelsactiviteiten ING Groep handelt in derivaten voor rekening van derden en voor eigen rekening. Derivatencontracten die uit hoofde van risicomanagement worden afgesloten ter beheersing van de risico's die voortvloeien uit handelsposities, worden onder handelsactiviteiten verantwoord.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

NOTIONAL AMOUNTS, GEMIDDELDE REËLE WAARDE EN DE REËLE WAARDE OP BALANSDATUM VAN DERIVATENCONTRACTEN UIT HOOFDE VAN HANDELSDOELEINDEN

	Notional amount		Gemiddelde positieve reële waarde		Gemiddelde negatieve reële waarde		Positieve reële waarde op balansdatum		Negatieve reële waarde op balansdatum	
	2004	2003	**2004**	2003	**2004**	2003	**2004**	2003	**2004**	2003
Rentecontracten	**967.298**	859.161	**12.971**	14.542	**12.948**	14.437	**10.078**	11.370	**11.077**	11.152
Valutacontracten	**259.584**	269.394	**5.123**	5.300	**5.497**	6.155	**7.064**	5.672	**7.495**	6.785
Aandelencontracten	**37.924**	42.156	**1.686**	2.391	**1.186**	1.525	**1.576**	1.441	**975**	1.122
	1.264.806	1.170.711	**19.780**	22.233	**19.631**	22.117	**18.718**	18.483	**19.547**	19.059

Kredietderivaten ING maakt gebruik van kredietderivaten als onderdeel van de handelsactiviteiten. Kredietderivaten zijn contracten waarbij kredietrisico inzake een bepaalde partij voor bepaalde financiële instrumenten wordt overgedragen. ING heeft kredietbescherming gegeven door middel van total return swaps en credit default swaps voor een totaal van EUR 10.060 miljoen per 31 december 2004 (2003: EUR 6.307 miljoen). ING heeft ook kredietbescherming gekocht door middel van total return swaps en credit default swaps voor een totaal van EUR 10.903 miljoen (2003: EUR 8.173 miljoen). De reële waarde van de total return swaps en credit default swaps waarmee kredietbescherming verkocht is bedraagt EUR 136 miljoen op 31 december 2004 (2003: EUR 123 miljoen). Voor de total return swaps en credit default swaps waarmee kredietbescherming gekocht is, bedraagt de reële waarde per 31 december 2004 EUR -145 miljoen (2003: EUR -88 miljoen).

Cijfermatige informatie over derivatenactiviteiten In de navolgende tabellen wordt een cijfermatige toelichting gegeven op de derivatenactiviteiten, waarbij wordt ingegaan op soorten derivaten, kredietrisico's, tegenpartijen en het gebruik van derivatentransacties.

De eerste tabel geeft inzicht in het relatieve belang van de verschillende soorten derivaten, waarbij de notional amounts ultimo 2004 en ultimo 2003 worden weergegeven. De notional amounts geven de rekeneenheden weer, die met betrekking tot derivaten de verhouding weergeven met de onderliggende waarden van de activa (bijvoorbeeld obligaties bij rentefutures). Deze notional amounts geven niet de kredietrisico's als gevolg van derivatentransacties aan.

Beursgenoteerde derivaten zijn gestandaardiseerde contracten en betreffen met name futures en bepaalde optiecontracten. Over-the-counter derivatencontracten komen tot stand na individuele onderhandeling met tegenpartijen en betreffen met name termijncontracten, opties en swaps.

Termijncontracten zijn verplichtingen om valuta of andere financiële instrumenten te kopen of te verkopen op een van te voren vastgesteld toekomstig tijdstip. Future-contracten zijn soortgelijk aan termijncontracten, waarbij echter belangrijke beurzen als intermediair optreden en dagelijkse afrekeningen in contanten en storting van zekerheden worden vereist.

Optiecontracten geven de koper, na betaling van een premie, het recht, maar niet de verplichting, om een financieel instrument of valuta te kopen of te verkopen binnen een vooraf overeengekomen termijn tegen een contractprijs, die kan worden verrekend in contanten. In geval van geschreven opties is de verkopende partij verplicht om een financieel instrument of valuta te kopen of te verkopen binnen een vooraf overeengekomen termijn tegen de contractprijs, die kan worden verrekend in contanten. Hierdoor is ING Groep onderhevig aan marktrisico, maar niet aan kredietrisico, omdat de tegenpartij al aan haar verplichtingen heeft voldaan door het betalen van een premie.

Swap-contracten zijn verplichtingen om contanten op een van te voren vastgesteld toekomstig tijdstip te verrekenen, gebaseerd op verschillen tussen specifieke financiële indices met betrekking tot de notional amount. In het algemeen vindt op contractdatum geen verrekening van contanten plaats en wordt door geen van beide partijen hoofdsommen uitgewisseld.

De positieve reële waarde op balansdatum geeft de maximale verliezen van ING Groep weer op haar derivatentransacties als al haar tegenpartijen hun verplichtingen niet meer na zouden (kunnen) komen. Deze reële waarde kan en zal dagelijks fluctueren door waardeveranderingen van de onderliggende waarden. Teneinde het kredietrisico op enig moment te schatten worden de zogenaamde ongewogen kredietequivalenten bepaald door de reële waarden in overeenstemming met internationaal aanvaarde criteria te verhogen met een opslag.

De gewogen kredietequivalenten worden bepaald door vermenigvuldiging van de ongewogen kredietequivalenten met de wegingspercentages volgens normen van internationale toezichthouders. Het kredietrisico kan onder bepaalde voorwaarden worden verminderd door bilaterale verrekeningsovereenkomsten af te sluiten. In geval een tegenpartij zijn verplichtingen niet nakomt, geeft een dergelijke overeenkomst het recht vorderingen en schulden uit hoofde van openstaande derivatencontracten met elkaar te verrekenen ('netting'). Het effect van de vermindering van het kredietrisico als gevolg van bilaterale verrekeningsovereenkomsten wordt aan het einde van de eerste tabel weergegeven.

OPENSTAANDE CONTRACTEN PER ULTIMO VERSLAGJAAR

	Notional amount	Positieve reële waarde	Ongewogen krediet-equivalent	Gewogen krediet-equivalent 2004	Notional amount	Positieve reële waarde	Ongewogen krediet-equivalent	Gewogen krediet-equivalent 2003
RENTECONTRACTEN								
Over-the-counter:								
– swaps	**1.181.207**	**17.009**	**22.040**	**5.049**	961.211	15.207	19.914	4.700
– termijncontracten	**50.606**	**21**	**24**	**6**	74.393	53	81	21
– gekochte opties	**67.544**	**920**	**1.311**	**278**	62.689	617	912	247
– geschreven opties	**38.163**	**3**			43.389	5		
Beurs:								
– gekochte opties	**2.275**				4.366			
– geschreven opties	**2.990**				2.278			
– futures	**38.087**				43.614			
VALUTACONTRACTEN								
Over-the-counter:								
– swaps	**66.808**	**2.691**	**6.072**	**1.507**	40.589	1.344	3.109	861
– termijncontracten	**211.727**	**4.710**	**7.242**	**1.761**	205.476	4.311	6.852	1.736
– gekochte opties	**16.455**	**413**	**599**	**141**	29.543	681	1.051	245
– geschreven opties	**19.174**				16.207			
Beurs:								
– gekochte opties	**123**				375			
– geschreven opties	**136**				317			
– futures	**1.400**				541			
AANDELENCONTRACTEN								
Over-the-counter:								
– swaps	**13.692**	**298**	**1.127**	**295**	7.350	267	714	213
– termijncontracten	**1**				10		1	
– gekochte opties	**8.323**	**708**	**1.406**	**394**	7.182	608	1.130	361
– geschreven opties	**2.876**				4.891			
Beurs:								
– gekochte opties	**9.477**	**725**			13.862	646		
– geschreven opties	**8.222**				12.304			
– futures	**377**				1.056			
	1.739.663	**27.498**	**39.821**	**9.431**	1.531.643	23.739	33.764	8.384
Effect van contractuele verrekening ('netting')		**-13.413**	**-16.810**	**-3.678**		-12.441	-15.277	-3.706
		14.085	**23.011**	**5.753**		11.298	18.487	4.678

Verkregen onderpanden die niet voldoen aan de voorwaarden voor contractuele verrekening, zouden het totale gewogen kredietequivalent per 31 december 2004 verder verlagen met een bedrag van EUR 573 miljoen (2003: EUR 362 miljoen).

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

OPENSTAANDE CONTRACTEN NAAR RESTERENDE LOOPTIJD, GEBASEERD OP DE NOTIONAL AMOUNTS PER 31 DECEMBER

2004	Tot 1 jaar	1 tot 2 jaar	2 tot 3 jaar	3 tot 4 jaar	4 tot 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
RENTECONTRACTEN							
Over-the-counter:							
– swaps	608.438	129.704	82.239	65.022	66.825	228.979	1.181.207
– termijncontracten	50.004	360	10	32	128	72	50.606
– gekochte opties	19.316	13.467	6.928	3.895	8.921	15.017	67.544
– geschreven opties	6.899	5.925	4.083	2.262	8.008	10.986	38.163
Beurs:							
– gekochte opties	2.275						2.275
– geschreven opties	2.990						2.990
– futures	25.624	10.068	2.309	79	7		38.087
VALUTACONTRACTEN							
Over-the-counter:							
– swaps	14.340	9.165	7.362	6.393	4.557	24.991	66.808
– termijncontracten	196.496	8.909	3.543	1.388	1.266	125	211.727
– gekochte opties	15.717	534	77	19	1	107	16.455
– geschreven opties	18.380	621	41	34	1	97	19.174
Beurs:							
– gekochte opties	123						123
– geschreven opties	136						136
– futures	1.261	80	2	57			1.400
AANDELENCONTRACTEN							
Over-the-counter:							
– swaps	13.412	28	58	97	23	74	13.692
– termijncontracten	1						1
– gekochte opties	1.974	864	772	863	273	3.577	8.323
– geschreven opties	977	410	544	457	265	223	2.876
Beurs:							
– gekochte opties	4.178	2.263	1.933	921	34	148	9.477
– geschreven opties	3.651	1.892	1.413	1.258	8		8.222
– futures	314	63					377
	986.506	184.353	111.314	82.777	90.317	284.396	1.739.663

OPENSTAANDE CONTRACTEN NAAR RESTERENDE LOOPTIJD, GEBASEERD OP DE NOTIONAL AMOUNTS PER 31 DECEMBER

2003	Tot 1 jaar	1 tot 2 jaar	2 tot 3 jaar	3 tot 4 jaar	4 tot 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
RENTECONTRACTEN							
Over-the-counter:							
– swaps	418.371	130.521	79.899	72.306	53.756	206.358	961.211
– termijncontracten	69.018	5.026	157		32	160	74.393
– gekochte opties	28.716	6.770	5.831	5.317	3.500	12.555	62.689
– geschreven opties	16.402	5.065	5.020	4.387	2.654	9.861	43.389
Beurs:							
– gekochte opties	4.330	6				30	4.366
– geschreven opties	2.152	6				120	2.278
– futures	37.256	3.864	1.347	24	321	802	43.614
VALUTACONTRACTEN							
Over-the-counter:							
– swaps	11.415	6.530	4.982	5.521	3.922	8.219	40.589
– termijncontracten	190.909	8.738	3.171	1.675	775	208	205.476
– gekochte opties	27.358	1.750	420	2	1	12	29.543
– geschreven opties	15.243	908	41	2	1	12	16.207
Beurs:							
– gekochte opties	375						375
– geschreven opties	317						317
– futures	365	98	17		61		541
AANDELENCONTRACTEN							
Over-the-counter:							
– swaps	7.090	7	27	49	152	25	7.350
– termijncontracten	10						10
– gekochte opties	3.179	1.579	934	293	669	528	7.182
– geschreven opties	2.418	1.188	617	170	338	160	4.891
Beurs:							
– gekochte opties	10.184	1.317	1.029	752	580		13.862
– geschreven opties	8.832	1.011	1.342	687	432		12.304
– futures	1.056						1.056
	854.996	174.384	104.834	91.185	67.194	239.050	1.531.643

OPENSTAANDE CONTRACTEN NAAR TEGENPARTIJ

	Notional amount	**Onge-wogen krediet-equivalent**	**Gewogen krediet-equivalent 2004**	Notional amount	Onge-wogen krediet-equivalent	Gewogen krediet-equivalent 2003
Overheid	**75.241**	**363**		90.025	283	
Banken	**1.517.336**	**34.324**	**6.864**	1.219.686	27.856	5.571
Overige	**147.086**	**5.134**	**2.567**	221.932	5.625	2.813
	1.739.663	**39.821**	**9.431**	1.531.643	33.764	8.384

DE REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA

De volgende tabel geeft inzicht in de geschatte reële waarde van de financiële activa en passiva van ING Groep. Een aantal balansposten is niet in deze tabel opgenomen, omdat zij niet voldoet aan de definitie van een financieel actief of passief. Het totaal van de hieronder weergegeven reële waarden geeft niet de onderliggende waarde van ING Groep weer en moet derhalve niet als zodanig worden geïnterpreteerd.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA

	Geschatte reële waarde	Balans-waarde 2004	Geschatte reële waarde	Balans-waarde 2003
FINANCIËLE ACTIVA				
Deelnemingen	**3.304**	**3.304**	3.167	3.167
Beleggingen				
– aandelen en converteerbare obligaties	**10.456**	**10.456**	10.688	10.688
– nominale waarden	**316.452**	**300.417**	254.527	244.612
Kredieten[1]	**308.897**	**303.810**	284.785	281.031
Bankiers[1]	**58.918**	**57.082**	60.916	60.768
Liquide middelen	**8.807**	**8.807**	11.738	11.738
Overige activa[2]				
– handelsportefeuille	**46.337**	**46.337**	38.911	38.911
– participaties	**484**	**766**	1.403	1.295
– overige vorderingen	**9.347**	**9.347**	10.825	10.825
Overlopende activa[3]	**10.798**	**10.798**	10.703	10.703
Derivaten aangehouden voor niet-handelsdoeleinden	**8.780**	**3.398**	5.256	2.405
	782.580	**754.522**	692.919	676.143
FINANCIËLE PASSIVA				
Achtergestelde leningen	**4.342**	**4.109**	4.059	3.252
Verzekeringstechnische voorzieningen gerelateerd aan beleggingsverzekeringen	**88.575**	**89.684**	84.115	86.076
Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf	**435.225**	**435.907**	380.126	377.824
Bankiers	**113.735**	**112.797**	102.330	102.115
Overige schulden	**64.483**	**62.173**	62.880	61.123
Overlopende passiva	**8.745**	**8.745**	8.838	8.838
Derivaten aangehouden voor niet-handelsdoeleinden	**7.524**	**2.904**	5.649	1.850
	722.629	**716.319**	647.997	641.078

(1) Onder Kredieten en Bankiers zijn vorderingen uit hoofde van leasecontracten niet opgenomen.
(2) Onder Overige activa zijn de onroerende zaken, terug te vorderen vennootschapsbelasting en de pensioen activa en overige personeelsgerelateerde activa niet opgenomen.
(3) Onder Overlopende activa zijn de overlopende acquisitiekosten met betrekking tot verzekeringspolissen niet opgenomen.

De geschatte reële waarden vertegenwoordigen de bedragen waarvoor de financiële instrumenten op balansdatum op een reële economische basis tussen goed geïnformeerde en bereidwillige partijen hadden kunnen worden verhandeld ('at arm's length'). De reële waarde van financiële activa en passiva is gebaseerd op marktprijzen, voorzover deze beschikbaar zijn. Omdat er veelal geen markten zijn waar actief wordt gehandeld in deze financiële instrumenten, zijn er diverse technieken ontwikkeld om de reële waarde van deze instrumenten te benaderen. Deze technieken zijn subjectief van aard en maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet, het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Veranderingen in deze veronderstellingen kunnen de geschatte reële waarden significant beïnvloeden. Dit kan tot gevolg hebben dat de weergegeven reële waarden geen goede benadering zijn van de directe opbrengstwaarde. Daarnaast is de berekening van de geschatte reële waarde gebaseerd op de marktomstandigheden op een bepaald moment en is daarom mogelijk geen goede benadering van de toekomstige reële waarden.

De volgende methoden en veronderstellingen zijn door ING Groep gebruikt om de geschatte reële waarde van de financiële instrumenten te bepalen.

Financiële activa
Deelnemingen De reële waarden van deelnemingen zijn gebaseerd op beurskoersen van de aandelen in deze deelnemingen of, indien niet genoteerd, op geschatte marktwaarden door gebruik te maken van de beurskoersen van soortgelijke effecten. De reële waarden van de vorderingen op deelnemingen worden op dezelfde wijze bepaald als onderstaand voor Nominale waarden is beschreven.

Beleggingen De reële waarden van Aandelen en converteerbare obligaties zijn gebaseerd op beurskoersen of, indien niet genoteerd, op geschatte marktwaarden door gebruik te maken van de beurskoersen van soortgelijke effecten. De reële waarden van Nominale waarden, voorzover geen hypothecaire leningen en polisbeleningen, zijn gebaseerd op de beurskoersen, voorzover deze beschikbaar zijn. De reële waarden van effecten waarin niet actief gehandeld wordt zijn geschat door gebruik te maken van waarden die zijn verkregen van private rating-bedrijven dan wel door de contante waarde te bepalen van de verwachte toekomstige geldstromen, gebruik makend van de huidige marktrente zoals deze van toepassing is gezien het rendement, de

kredietwaardigheid en de looptijd van de belegging. De reële waarden van hypothecaire leningen zijn geschat door het bepalen van de contante waarde van de verwachte toekomstige geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die op dit moment geldt voor soortgelijke leningen aan leners met eenzelfde risicoprofiel. De reële waarden van de polisbeleningen met een vaste rente zijn geschat door het bepalen van de contante waarde van de geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die geldt voor op dit moment uitgegeven polisbeleningen inzake soortgelijke polissen. Ten behoeve van de berekening worden leningen met dezelfde karakteristieken bij elkaar opgeteld. De reële waarden van polisbeleningen met een variabele rente is bij benadering gelijk aan de boekwaarde.

Kredieten De boekwaarde van leningen waarvan de waarde regelmatig wordt herzien en het kredietrisico niet in belangrijke mate is gewijzigd, wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde. De reële waarden van de overige leningen zijn geschat op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die op dit moment geldt voor leningen aan leners met eenzelfde risicoprofiel. De reële waarden van kredieten waarop geen interest wordt ontvangen, zijn geschat op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige ontvangsten op de reeds afboekte kredieten.

Bankiers De reële waarden van de vorderingen op banken zijn geschat op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die op de markt geldt voor vorderingen met dezelfde karakteristieken.

Liquide middelen De boekwaarde van de liquide middelen wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Overige activa De reële waarden van effecten opgenomen in de handelsportefeuille en participaties zijn gebaseerd op beurskoersen, voorzover deze beschikbaar zijn. De reële waarden van effecten waarin niet actief gehandeld wordt, zijn geschat door gebruik te maken van interne modellen voor het berekenen van de contante waarde op basis van de contante waarde van de geldstromen, waarbij rekening wordt gehouden met actuele veronderstellingen ten aanzien van geldstromen en de kredietwaardigheid van de tegenpartij. De boekwaarde van de Overige vorderingen wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Overlopende activa De boekwaarde van de overlopende activa wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Financiële passiva
Achtergestelde leningen De reële waarde van de Achtergestelde leningen is geschat op basis van de contante waarde van de geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die geldt voor soortgelijke instrumenten.

Verzekeringstechnische voorzieningen gerelateerd aan beleggingsverzekeringen (Onderdeel van verzekeringstechnische voorzieningen) De reële waarden van de verzekeringstechnische voorzieningen die gerelateerd zijn aan gegarandeerde beleggingen, zijn geschat door de contante waarde van de geldstromen te bepalen, gebruik makend van de interestvoet die op dit moment van toepassing is op soortgelijke contracten met een resterende looptijd die overeenkomt met die van de betreffende contracten. De reële waarde van de verzekeringstechnische voorzieningen die zijn gerelateerd aan niet-gegarandeerde beleggingen, wordt geschat op de afkoopwaarden.

Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf De boekwaarden van de direct opvraagbare deposito's en overige deposito's zonder overeengekomen looptijden worden geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde. De reële waarde van de overige deposito's met overeengekomen looptijden zijn geschat op basis van de contante waarde van de toekomstige geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die op dit moment van toepassing is op deposito's met eenzelfde resterende looptijd.

Bankiers De reële waarden van de schulden aan banken zijn geschat op basis van de contante waarde van de toekomstige geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die op dit moment van toepassing is op schulden aan banken met vergelijkbare voorwaarden.

Overige schulden De reële waarden van verhandelbare overige schulden zijn geschat op basis van beurskoersen. De boekwaarde van niet-verhandelbare overige schulden met een variabele rente wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde. De reële waarden van niet-verhandelbare overige schulden met een vaste rente zijn geschat door het bepalen van de contante waarde van de geldstromen, gebruik makend van de interestvoet die op dit moment van toepassing is op gelijksoortige instrumenten.

Overlopende passiva De boekwaarde van de overlopende passiva wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

Derivaten De reële waarden van derivaten die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden zijn gebaseerd op waarderingen van makelaars/handelaren of op interne modellen voor het berekenen van de waarde op basis van de contante waarde van de geldstromen, waarbij rekening wordt gehouden met actuele veronderstellingen ten aanzien van geldstromen en de kredietwaardigheid van de tegenpartij. De reële waarden van derivaten die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden vertegenwoordigen de geschatte bedragen die ING Groep zou ontvangen of betalen om het contract op balansdatum te ontbinden.

REËLE WAARDE VAN DE OVERIGE NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

	Geschatte reële waarde	**Contract waarde 2004**	Geschatte reële waarde	Contract waarde 2003
VERZEKERINGSACTIVITEITEN				
Verplichtingen uit hoofde van beleggingen in terreinen en gebouwen	**507**	**507**	652	652
Verplichtingen uit hoofde van beleggingen in nominale waarden	**1.424**	**1.424**	1.301	1.301
Garanties		**1.082**		1.232
Overige		**546**		605
		3.559		3.790

	Risico-gewogen bedragen	**Contract waarde 2004**	Risico-gewogen bedragen	Contract waarde 2003
BANCAIRE ACTIVITEITEN				
Garanties	**9.680**	**17.080**	8.695	17.115
Onherroepelijke accreditieven	**1.499**	**6.233**	1.017	5.356
Onherroepelijke faciliteiten	**13.074**	**69.011**	12.413	66.640
Overige	**333**	**378**	303	355
	24.586	**92.702**	22.428	89.466

Voor de overige niet uit de balans blijkende financiële instrumenten worden de volgende methoden gebruikt om de reële waarde te bepalen.

Verzekeringsactiviteiten De reële waarden van verplichtingen uit hoofde van beleggingen in terreinen en gebouwen en verplichtingen uit hoofde van beleggingen in nominale waarden worden, als gevolg van de kortlopende aard, geacht gelijk te zijn aan de contractwaarde.

Bancaire activiteiten Naar risico gewogen bedragen met betrekking tot de bancaire activiteiten zijn berekend overeenkomstig de richtlijnen van De Nederlandsche Bank, die zijn gebaseerd op de richtlijnen van de Europese Commissie met betrekking tot de solvabiliteitsratio. Als gevolg van het ontbreken van een gevestigde markt en de problemen om de waarden van dergelijke instrumenten af te zonderen van de bijhorende onzekerheden, wordt het niet zinvol geacht om een geschatte reële waarde van deze instrumenten te bepalen.

KAPITALISATIE

SPECIFICATIE KAPITALISATIE

	Groep	Verzekeringsbedrijf	Bankbedrijf 2004	Groep	Verzekeringsbedrijf	Bankbedrijf 2003
Eigen vermogen	**25.866**			21.331		
Preferente aandelen van groepsmaatschappijen	**1.283**			1.783		
Achtergestelde leningen	**4.109**			3.252		
Kapitalisatie ING Groep	**31.258**			26.366		
Kernschuld (ter financiering van dochterondernemingen)	**3.436**			4.441		
	34.694	**14.278**[1]	**20.416**[2]	30.807	12.382[1]	18.425[2]
Belang van derden		**1.722**	**508**		1.187	553
Achtergestelde leningen van ING Verzekeringen N.V.		**2.250**			2.250	
Vermogenscomponenten niet behorende tot Tier 1[3]			**-325**			-353
Aandelen ING Groep in eigen bezit en andere aanpassingen vanwege consolidatie		**22**	**540**		25	449
Kapitalisatie:						
– ING Verzekeringen N.V.		**18.272**			15.844	
– ING Bank N.V. (Tier 1 toetsingsvermogen)			**21.139**			19.074

[1] Inclusief EUR 366 miljoen (2003: EUR 396 miljoen) achtergestelde leningen aan ING Verzekeringen N.V.
[2] Inclusief EUR 5.025 miljoen (2003: EUR 2.256 miljoen) achtergestelde leningen aan ING Bank N.V. In 2004 zijn nieuwe achtergestelde leningen door ING Groep N.V. aan ING Bank N.V. verstrekt voor een bedrag van EUR 2.883 miljoen.
[3] Inclusief de herwaarderingsreserve en de voorgestelde winstbestemming.

WETTELIJKE VEREISTEN MET BETREKKING TOT SOLVABILITEIT

ING Bank

Kapitaalvereisten en het gebruik van vereist kapitaal zijn gebaseerd op richtlijnen die zijn ontwikkeld door het 'Basel Committee on Banking Supervision' (het Bazels comité) en de Richtlijnen van de Europese Unie in verband met het toezicht, die zijn overgenomen door De Nederlandsche Bank (DNB). De Tier 1 ratio dient minmaal 4% te bedragen. De kapitaalratio (aangeduid als de 'BIS ratio') dient minimaal 8% te bedragen van alle naar risico gewogen activa, inclusief off-balance sheet posten en het marktrisico verbonden aan de handelsportefeuilles.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

VEREIST KAPITAAL MET BETREKKING TOT ING BANK

	2004	2003
Eigen vermogen[1]	**13.977**	14.868
Belangen van derden	**508**	553
Kapitaal en reserves van Stichting Regio Bank	**507**	469
Achtergestelde leningen aangemerkt als Tier 1 kapitaal[2]	**5.025**	2.256
Fonds voor algemene bankrisico's	**1.446**	1.281
Dividend preferente aandelen[3]		-118
Herwaarderingsreserve[4]	**-324**	-235
Kernkapitaal - Tier 1	**21.139**	19.074
Aanvullend kapitaal Tier 2	**10.471**	9.743
Beschikbaar Tier 3 vermogen	**357**	138
Aftrekposten	**-534**	-473
Toetsingsvermogen	**31.433**	28.482
Naar risico gewogen activa	**274.138**	251.266
Tier 1 ratio	**7,71%**	7,59%
BIS ratio	**11,47%**	11,34%

(1) Op 31 december 2003 bestond het eigen vermogen voor EUR 3.002 miljoen uit instrumenten die worden aangemerkt als innovatief Tier 1 vermogen. EUR 2.402 miljoen was verkregen middels de uitgifte van Trust Preferred Securities ING Groep N.V. en EUR 600 miljoen was verkregen middels de uitgifte van een eeuwigdurende achtergestelde obligatielening door ING Groep N.V. Deze bedragen zijn in 2004 terugbetaald.
(2) Achtergestelde leningen aangemerkt als Tier 1 kapitaal zijn door ING Groep N.V. bij ING Bank N.V. geplaatst. In 2004 zijn nieuwe achtergestelde leningen door ING Groep N.V. aan ING Bank N.V. verstrekt voor een bedrag van EUR 2.883 miljoen.
(3) Gedeclareerd dividend dat nog niet is uitgekeerd wordt in mindering gebracht omdat dit geen onderdeel van het Tier 1 kapitaal is.
(4) De herwaarderingsreserve wordt in mindering gebracht omdat dit geen onderdeel van het Tier 1 kapitaal is (is begrepen in Tier 2).

ING Verzekeringen

Europese richtlijnen vereisen dat verzekeringsmaatschappijen gevestigd in een van de lidstaten van de Europese Unie een minimale solvabiliteitsmarge aanhouden. De solvabiliteitsmarge van ING Verzekeringen is bepaald in overeenstemming met deze EU richtlijn.

VERMOGENSPOSITIE ING VERZEKERINGEN

	Totaal ING Verzekeringen N.V.	Niet-verzekeringsbedrijven kernschuld & overige eliminaties	Verzekeringsmaatschappijen 2004	Totaal ING Verzekeringen N.V.	Niet-verzekeringsbedrijven kernschuld & overige eliminaties	Verzekeringsmaatschappijen 2003
Aanwezig kapitaal	**18.272**	**278**	**18.550**	15.844	2.619	18.463
Vereist kapitaal	**8.697**		**8.697**	8.779		8.779
Surpluskapitaal	**9.575**		**9.853**	7.065		9.684
Ratio aanwezig versus vereist kapitaal	**210%**		**213%**	180%		210%

ING Groep

De Nederlandsche Bank en de Pensioen- & Verzekeringskamer hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop toezicht wordt uitgeoefend op de financiële conglomeraten. Deze afspraken zijn vastgelegd in het 'Protocol'. Op basis van het 'Protocol' is ING Groep verplicht een bedrag aan minimum kapitaal, reserves en achtergestelde leningen te hebben dat minstens gelijk is aan:
- het vereist kapitaal van de bankactiviteiten; plus
- het vereist kapitaal van de verzekeringsactiviteiten.

Voor toezichtdoeleinden worden bepaalde (extern) aangetrokken achtergestelde leningen van ING Bank N.V. en ING Verzekeringen N.V. meegeteld in het totaal aanwezige kapitaal.

VERMOGEN ING GROEP VEREIST VOOR TOEZICHTDOELEINDEN

	2004	2003
Eigen vermogen	**25.866**	21.331
Preferente aandelen van groepsmaatschappijen	**1.283**	1.783
Achtergestelde leningen	**4.109**	3.252
Kapitalisatie ING Groep	**31.258**	26.366
Achtergestelde leningen ING Bank N.V. (begrepen in Tier 2)	**9.951**	8.979
Achtergestelde leningen ING Verzekeringen N.V.	**2.250**	2.250
Kapitalisatie inclusief achtergestelde leningen	**43.459**	37.595
Vereist kapitaal bancaire activiteiten	**21.931**	20.101
Vereist kapitaal verzekeringsactiviteiten	**8.697**	8.779
Surpluskapitaal	**12.831**	8.715

VERBONDEN PARTIJEN

Bij het uitoefenen van haar bedrijfsactiviteiten gaat ING Groep transacties aan met verbonden partijen. De grootte van deze transacties is beperkt, zowel per transactie beschouwd als in totaal. Partijen worden als verbonden beschouwd wanneer één partij de mogelijkheid heeft om invloed van betekenis uit te oefenen bij het nemen van financiële of operationele beslissingen door de andere partij. Transacties hebben plaatsgevonden op marktconforme voorwaarden.

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

	Joint ventures	Deel-nemingen met invloed van betekenis 2004	Joint ventures	Deel-nemingen met invloed van betekenis 2003
Vorderingen	**142**	**242**	303	167
Schulden	**214**	**27**	10	21
Garanties uitgegeven ten behoeve van	**124**	**2**	79	1

Baten ontvangen van en lasten betaald aan joint ventures bedroegen EUR 5 miljoen respectievelijk EUR 150 miljoen (2003: nihil respectievelijk nihil) en baten ontvangen van en lasten betaald aan deelnemingen met invloed van betekenis bedroegen EUR 7 miljoen respectievelijk nihil (2003: EUR 7 miljoen respectievelijk EUR 2 miljoen).

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

BATEN

18 PREMIE-INKOMEN

PREMIE-INKOMEN

	2004	2003	2002
Premie-inkomen levensverzekering	**36.975**	33.904	38.899
Premie-inkomen schadeverzekering	**6.642**	7.288	7.917
	43.617	41.192	46.816

Het premie-inkomen is opgenomen vóór aftrek van afgegeven herverzekerings- en retrocessiepremies.

Premie-inkomen bevat EUR 18.472 miljoen (2003: EUR 16.259 miljoen; 2002: EUR 21.460 miljoen) in verband met beleggingspolissen van maatschappijen in de VS, Latijns Amerika en Azië/Pacific. Deze polissen bestaan voornamelijk uit individuele en collectieve vaste en variabele lijfrenten en universal life verzekeringen.

19 OPBRENGST BELEGGINGEN VAN DE VERZEKERINGSACTIVITEITEN

OPBRENGST BELEGGINGEN VAN DE VERZEKERINGSACTIVITEITEN

	2004	2003	2002
Opbrengst uit verkoop van groepsmaatschappijen	**480**	110	518
Opbrengsten uit terreinen en gebouwen	**766**	822	872
Opbrengsten uit beleggingen in aandelen en converteerbare obligaties	**1.009**	510	1.611
Opbrengsten uit beleggingen in nominale waarden:			
– obligaties	**5.537**	5.485	6.412
– leningen op schuldbekentenis	**329**	151	127
– hypothecaire leningen	**1.664**	1.656	1.781
– polisbeleningen	**171**	183	208
– deposito's bij kredietinstellingen	**19**	31	49
– vestigingskredieten	**16**	17	17
– overig	**526**	757	180
Depots bij verzekeraars	**17**	19	14
	10.534	9.741	11.789
Eliminaties	**163**	218	73
	10.371	9.523	11.716

Vanaf 2003 worden toevoegingen aan de voorziening voor beleggingsverliezen op een aparte regel binnen de Totale kosten gerapporteerd. Voorheen werden deze toevoegingen gerapporteerd als element van de *Opbrengst beleggingen van de verzekeringsactiviteiten*. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Onder de opbrengsten uit terreinen en gebouwen is een bedrag van EUR 52 miljoen (2003: EUR 57 miljoen; 2002: EUR 50 miljoen) begrepen met betrekking tot aan bedrijfsonderdelen van ING Groep toegerekende huuropbrengsten (hetzelfde bedrag is opgenomen onder de *Overige lasten*).

Onder opbrengsten uit terreinen en gebouwen en opbrengsten uit beleggingen in aandelen en converteerbare obligaties zijn voor een bedrag van EUR 1.030 miljoen (2003: EUR 425 miljoen; 2002: EUR 1.357 miljoen) aan gerealiseerde verkoopresultaten begrepen.

OPBRENGSTEN UIT BELEGGINGEN NAAR TEGENPARTIJ

	2004	2003	2002
ING Groep	**2**	4	3
Groepsmaatschappijen	**161**	214	70
Derden	**10.371**	9.523	11.716
	10.534	9.741	11.789

Onder *Opbrengst beleggingen van de verzekeringsactiviteiten* is niet begrepen de opbrengst uit beleggingen voor risico van polishouders voor een bedrag van EUR 2.309 miljoen (2003: EUR 9.973 miljoen; 2002: EUR -10.642 miljoen).

20 RENTERESULTAAT UIT DE BANCAIRE ACTIVITEITEN

In 2004 is in de rentebaten een bedrag van EUR 7.186 miljoen (2003: EUR 5.559 miljoen; 2002: EUR 5.075 miljoen) begrepen aan opbrengsten uit hoofde van rentedragende waardepapieren. In de rentelasten is een bedrag van EUR 3.368 miljoen (2003: EUR 3.187 miljoen; 2002: EUR 3.964 miljoen) begrepen aan lasten uit hoofde van rentedragende waardepapieren.

Juridische vorderingen uit hoofde van rente ter hoogte van een bedrag van EUR 84 miljoen (2003: EUR 123 miljoen; 2002: EUR 105 miljoen) zijn niet in de winst- en verliesrekening verantwoord omdat deze baten waarschijnlijk niet gerealiseerd worden.

RENTEBATEN EN -LASTEN

	2004	2003	2002
Rentebaten op leningen/deposito's	**16.019**	16.015	16.097
Uitgestelde rentebaten	**-84**	-123	-105
Netto rentebaten op leningen/deposito's	**15.935**	15.892	15.992
Afsluitprovisie en administratiekosten	**96**	96	102
Rentebaten uit beleggingen in effecten	**6.303**	4.818	3.994
Rentebaten handelsportefeuille	**883**	741	1.081
Overige rentebaten	**2.363**	2.255	2.919
Totaal rentebaten	**25.580**	23.802	24.088
Rentelasten op deposito's bij banken	**1.351**	1.437	2.071
Rentelasten op toevertrouwde middelen	**9.613**	8.260	6.273
Rentelasten op schuldbewijzen	**2.707**	2.587	4.105
Rentelasten op achtergestelde leningen	**921**	857	779
Overige rentelasten	**2.180**	2.546	3.214
Totaal rentelasten	**16.772**	15.687	16.442
Netto renteresultaat	**8.808**	8.115	7.646
Eliminaties	**-42**	-51	-56
	8.850	8.166	7.702

RENTEMARGE ALS PERCENTAGE VAN DE OMVANG VAN DE NEDERLANDSE EN INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

	2004	2003	2002
Nederland	**1,86**	2,00	1,87
Internationaal	**0,98**	1,00	1,01
Totaal	**1,48**	1,58	1,62

In 2004 heeft de toename van het gemiddeld balanstotaal geresulteerd in een groei van het renteresultaat met EUR 1.200 miljoen (2003: EUR 689 miljoen). De verkrapping van de rentemarge met 10 basispunten heeft geresulteerd in een afname van het renteresultaat met EUR 507 miljoen (in 2003 heeft een verkrapping van de rentemarge met 4 basispunten geresulteerd in een afname van het renteresultaat met EUR 220 miljoen).

21 PROVISIES

PROVISIES

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Betalingsverkeer				**575**	587	592	**575**	587	592
Effectenbedrijf				**665**	665	731	**665**	665	731
Assurantiebedrijf	**118**	114	159	**136**	115	117	**254**	229	276
Beheersvergoeding	**470**	551	628	**766**	594	688	**1.236**	1.145	1.316
Makelaarscourtage en advieskosten				**139**	146	197	**139**	146	197
Overige	**613**	648	558	**300**	357	290	**913**	1.005	848
	1.201	1.313	1.345	**2.581**	2.464	2.615	**3.782**	3.777	3.960

Het bankbedrijf heeft in 2004 EUR 3.336 miljoen aan provisies ontvangen (2003: EUR 3.085 miljoen; 2002: EUR 3.231 miljoen) en EUR 755 miljoen betaald (2003: EUR 621 miljoen; 2002: EUR 616 miljoen).

22 OVERIGE BATEN

OVERIGE BATEN

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Opbrengsten uit deelnemingen en participaties	**216**	255	156	**47**	154	201	**263**	409	357
Resultaat uit financiële transacties	**236**	213	112	**596**	562	454	**832**	775	566
Overige baten	**184**	539	514	**505**	385	285	**689**	924	799
	636	1.007	782	**1.148**	1.101	940	**1.784**	2.108	1.722

OPBRENGSTEN UIT DEELNEMINGEN EN PARTICIPATIES

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Aandelen				**160**	14	182	**160**	14	182
Deelnemingen met invloed van betekenis	**159**	154	137	**-113**	57	-11	**46**	211	126
Overige deelnemingen	**20**	18	20		14	30	**20**	32	50
Participaties	**37**	83	-1		69		**37**	152	-1
	216	255	156	**47**	154	201	**263**	409	357

RESULTAAT UIT FINANCIËLE TRANSACTIES

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Resultaat uit handelsportefeuille effecten	**1**	30	-6	**365**	226	201	**366**	256	195
Resultaat uit handelsportefeuille valuta				**566**	46	242	**566**	46	242
Overige	**235**	183	118	**-335**	290	11	**-100**	473	129
	236	213	112	**596**	562	454	**832**	775	566

Overige baten
Onder Overige baten zijn baten opgenomen die niet kunnen worden toegewezen aan een van de bovenstaande posten waaronder huurinkomsten, resultaten uit hoofde van verkopen van onroerend goed en inkomsten inzake lease-overeenkomsten welke niet als rente worden gerubriceerd.

LASTEN

23 VERZEKERINGSTECHNISCHE LASTEN

VERZEKERINGSTECHNISCHE LASTEN

	2004	2003	2002
LEVENSVERZEKERINGSLASTEN			
Herverzekering en retrocessiepremies	**1.619**	1.102	1.093
Uitkeringen voor eigen rekening	**24.847**	23.283	28.327
Wijzigingen in overige technische voorzieningen voor eigen rekening	**11.097**	10.871	10.450
Acquisitiekosten inzake verzekeringsactiviteiten	**1.324**	1.248	1.523
Overige verzekeringstechnische lasten	**713**	87	255
Winstdeling en kortingen	**684**	755	559
SCHADEVERZEKERINGSLASTEN			
Herverzekering en retrocessiepremies	**756**	930	1.275
Schaden voor eigen rekening	**3.294**	3.738	3.765
Wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies	**73**	230	345
Wijziging in de voorziening voor te betalen schaden	**58**	207	625
Acquisitiekosten inzake verzekeringsactiviteiten	**951**	997	1.043
Overige verzekeringstechnische lasten	**-32**	-52	-153
	45.384	43.396	49.107

WINSTDELING EN KORTINGEN

	2004	2003	2002
Uitkeringen uit hoofde van rente of technisch resultaat	**313**	328	60
Winsttoekenning in de vorm van bijschrijvingen	**371**	427	499
	684	755	559

Als gevolg van de overdracht van de levensverzekeringsactiviteiten aan Scottish Re in 2004 door middel van een mede-verzekeringsovereenkomst, heeft ING een verlies verantwoord voor een bedrag van EUR 160 miljoen in de *Verzekerings-technische lasten*. Dit verlies geeft de vermindering weer van de hieraan gerelateerde overlopende acquisitiekosten. Daarnaast zal een bedrag van EUR 240 miljoen worden afgeschreven over de looptijd van de onderliggende contracten, te beginnen in 2005 met een last van EUR 25 miljoen en geleidelijk afnemend naar mate de contracten aflopen.

In de *Verzekeringstechnische lasten* is in 2004 EUR 4.258 miljoen begrepen aan betaalde en verschuldigde provisies (2003: EUR 3.714 miljoen; 2002: EUR 3.974 miljoen) met betrekking tot verzekeringsactiviteiten. De afschrijvingskosten van de overlopende acquisitiekosten bedroegen in 2004 EUR 2.027 miljoen (2003: EUR 1.362 miljoen; 2002: EUR 1.548 miljoen).

Onder de *Verzekeringstechnische lasten* zijn niet begrepen de verzekeringstechnische lasten in verband met de opbrengst uit beleggingen voor risico van polishouders voor een bedrag van EUR 2.309 miljoen (2003: EUR 9.973 miljoen; 2002: EUR -10.642 miljoen).

24 OVERIGE RENTELASTEN

Overige rentelasten bestaat voornamelijk uit rente met betrekking tot verzekeringsactiviteiten. In deze post is ook begrepen de rente op de eeuwigdurende achtergestelde leningen uitgegeven door ING Groep N.V. in september 2001, juli 2002, december 2002, juli 2003, oktober 2003 en juni 2004.

Overige rentelasten bevat eliminaties ten bedrage van EUR 121 miljoen (2003: EUR 167 miljoen; 2002: EUR 17 miljoen).

25 SALARISSEN, PENSIOEN- EN SOCIALE LASTEN

SALARISSEN, PENSIOEN- EN SOCIALE LASTEN

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Salarissen	**1.878**	1.904	2.032	**3.283**	3.132	3.228	**5.161**	5.036	5.260
Pensioen- en VUT-lasten en ziektekosten	**237**	245	201	**454**	449	298	**691**	694	499
Sociale lasten	**191**	202	232	**426**	421	453	**617**	623	685
Overige personeelslasten	**457**	384	299	**818**	692	808	**1.275**	1.076	1.107
	2.763	2.735	2.764	**4.981**	4.694	4.787	**7.744**	7.429	7.551

PENSIOEN- EN VUT-LASTEN EN ZIEKTENKOSTEN

	Pensioen			Ziektekosten			Overige			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Kosten m.b.t. huidige dienstjaren	**433**	405	467	**31**	23	21	**6**	6	9	**470**	434	497
Kosten m.b.t. verstreken dienstjaren	**-1**	-7	12		-6				-1	**-1**	-13	11
Rentelasten	**633**	628	599	**35**	32	31	**15**	16	32	**683**	676	662
Verwachte opbrengsten op beleggingen	**-685**	-645	-647				**-12**	-13	-14	**-697**	-658	-661
Afschrijving van niet verantwoorde kosten verstreken dienstjaren	**-1**	3		**-3**						**-4**	3	
Afschrijving van niet verantwoorde (winsten)/verliezen	**146**	153	23	**6**		-2				**152**	153	21
Effect van inkrimping of afrekeningen	**-1**	3	-9		-1	-2			-128	**-1**	2	-139
Defined benefit post-employment plans	**524**	540	445	**69**	48	48	**9**	9	-102	**602**	597	391
Defined contribution plans										**89**	97	108
										691	694	499

De bijdragen aan de ‘defined contribution plans’ zijn in het algemeen gebaseerd op een percentage van het salaris.

De werkelijke opbrengsten van de beleggingen bedragen EUR 835 miljoen (2003: EUR 849 miljoen; 2002: EUR -718 miljoen).

Remuneratie topkader
De informatie aangaande de optieregeling en de beloning van het hoger management, leden van de Raad van Bestuur en leden van de Raad van Commissarissen is opgenomen in de remuneratieparagraaf in het jaarverslag (bladzijde 50 tot en met 60). Deze informatie maakt onderdeel uit van de gecontroleerde jaarrekening.

Optieregeling
ING Groep heeft optierechten op aandelen ING en voorwaardelijke rechten op certificaten van aandelen toegekend aan een aantal leidinggevende functionarissen (leden van de Raad van Bestuur, algemeen directeuren en overige door de Raad van Bestuur aangewezen functionarissen), aan alle medewerkers van ING Groep in Nederland en aan een aanzienlijk aantal medewerkers in het buitenland. Het doel van de optie- en aandelenregeling is, naast het bevorderen van een duurzame groei van ING Groep, het aantrekken, behouden en motiveren van leidinggevende functionarissen en medewerkers.

ING Groep koopt direct of indirect eigen aandelen in op het moment dat de opties worden toegekend om aan haar verplichtingen die uit de bestaande optieregeling voortvloeien te voldoen en om het positierisico met betrekking tot de betreffende opties af te dekken (een zogenaamde delta hedged). Per 31 december 2004 werden 29.427.538 (2003: 28.068.191; 2002: 28.437.105) eigen aandelen gehouden in verband met de optieregeling tegenover 81.010.410 uitstaande opties. Hiermee zijn de toegekende optierechten afgedekt (delta hedged), rekening houdend met de volgende factoren: uitoefenprijs, beurskoers, de zero-coupon rentevoet, dividendrendement, verwachte volatiliteit en gedrag van medewerkers. Op vooraf vastgestelde tijdstippen wordt bekeken of het afdekken nog voldoende effectief is.

Verplichtingen uit hoofde van aandelenregelingen worden niet afgedekt. De verplichtingen uit hoofde van deze regelingen zullen worden voldaan door middel van uitgifte van aandelen.

Optierechten hebben een looptijd van vijf of tien jaar. Optierechten die niet binnen deze periode worden uitgeoefend, komen te vervallen. Toegekende optierechten zullen geldig blijven (tot uitoefendatum), zelfs na beëindiging van de optieregeling. Aan de optierechten zijn bepaalde voorwaarden verbonden, waaronder een dienstverband gedurende een bepaalde aaneengesloten periode. De uitoefenprijzen van de opties zijn gelijk aan de beurskoers van het aandeel ING Groep op de dag dat de opties worden toegekend.

Aan het recht op certificaten van aandelen zijn bepaalde voorwaarden verbonden. Als de deelnemer vanaf de datum van ontvangst van het recht drie jaar onafgebroken in dienst blijft van ING, wordt het recht onvoorwaardelijk. In 2004 zijn 68.750 rechten op certificaten van aandelen verstrekt aan de leden van de Raad van Bestuur en 3.647.146 rechten op certificaten van aandelen verstrekt aan leidinggevende functionarissen en overig personeel.

De Raad van Bestuur van ING Groep zal ieder jaar vaststellen of, en in welke mate, de optie- en aandelenregeling zal worden voortgezet.

AANTAL OPENSTAANDE EN UITOEFENBARE OPTIES ONDERSCHEIDEN NAAR JAAR VAN UITGIFTE EN UITOEFENPRIJS

Boekjaar	Oorspronkelijk aantal opties	**Aantal openstaande opties per 1 januari 2004**	**Aantal openstaande opties per 31 december 2004**	Uitoefenprijs in euro's
1999	4.962.540	**2.876.032**	**2.548.490**	25,25
	48.000	**38.594**	**38.000**	25,50
	576.626	**246.650**	**82.844**	25,67
	8.733.946	**7.324.196**	**354.700**	25,87
	1.412.200	**1.290.700**	**1.133.700**	26,10
	201.500	**28.900**		26,62
	1.408.438	**780.592**	**606.952**	26,92
2000	1.528.300	**1.446.300**	**1.428.300**	28,30
	17.853.130	**7.282.326**	**6.785.174**	28,68
	210.800	**64.204**	**62.236**	30,16
	1.872.376	**1.431.118**	**1.362.118**	35,26
	579.550	**109.000**	**197.010**	37,55
	865.580	**678.500**	**655.720**	37,74
2001	4.000			28,50
	341.603	**324.720**	**255.058**	28,60
	621.312	**570.722**	**380.022**	33,26
	900	**900**	**900**	33,33
	19.827.702	**17.356.296**	**12.913.976**	35,26
	1.555.720	**1.491.080**	**1.472.760**	35,80
	561.844	**479.584**	**398.744**	36,95
2002	69.800	**67.300**	**55.003**	19,25
	125.479	**116.407**	**109.337**	23,12
	187.240	**170.490**	**151.158**	28,55
	88.750	**88.750**	**85.600**	28,60
	19.534.311	**18.404.173**	**17.476.619**	29,39
	1.057.650	**1.025.750**	**1.009.850**	29,50
2003	1.167.350	**1.152.050**	**1.142.500**	12,55
	17.706.793	**17.294.720**	**16.289.651**	12,65
	901.213	**855.783**	**796.974**	14,24
	480	**480**	**480**	14,54
	90.291	**90.291**	**87.825**	18,32
	103.025	**100.525**	**93.859**	18,38
	500	**500**	**500**	18,63
2004	448.100		**448.100**	17,69
	12.130.371		**11.907.756**	18,71
	660.994		**658.694**	18,75
	850		**850**	18,76
	18.950		**18.950**	18,79
	117.458.214	**83.187.633**	**81.010.410**	

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

MUTATIES IN DE OPTIERECHTEN

	Aantal openstaande opties			Gewogen gemiddelde uitoefenprijs		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002
RAAD VAN BESTUUR						
Stand begin van het jaar	**1.037.000**	1.350.800	1.474.800	**27,05**	30,26	27,54
Verstrekt	**206.250**	210.000	210.000	**17,69**	12,64	29,40
Uitgeoefend			334.000			17,72
Vervallen	**240.000**	303.800		**25,95**	31,30	
Overgeboekt van/naar Medewerkers[1]	**22.990**	- 220.000				
Stand eind van het jaar	**1.026.240**	1.037.000	1.350.800	**25,25**	27,05	30,26
MEDEWERKERS						
Stand begin van het jaar	**82.150.633**	84.620.784	69.571.115	**26,43**	30,53	30,45
Verstrekt	**13.362.160**	19.773.502	20.826.405	**18,27**	12,79	29,32
Uitgeoefend	**918.566**	95.935	3.028.910	**16,76**	12,69	20,44
Vervallen	**14.587.067**	22.367.718	2.747.826	**28,65**	29,93	30,51
Overgeboekt van/naar Raad van Bestuur[1]	**-22.990**	220.000				
Stand eind van het jaar	**79.984.170**	82.150.633	84.620.784	**24,87**	26,43	30,53

[1] De openstaande optierechten van voormalige leden van de Raad van Bestuur worden opgenomen in het mutatie-overzicht van de medewerkers.

De gewogen gemiddelde reële waarde van de in 2004 verstrekte optierechten bedraagt EUR 3,45 (2003: EUR 3,64; 2002: EUR 6,78).

UITSTAANDE EN UITOEFENBARE OPTIERECHTEN PER 31 DECEMBER 2004

Uitoefenprijs in euro's	**Aantal uitstaande opties per 31 december 2004**	**Gewogen gemiddelde resterende uitoefenperiode**	**Gewogen gemiddelde uitoefenprijs**	**Uitoefenbare opties per 31 december 2004**	**Gewogen gemiddelde uitoefenprijs**
0,00 - 15,00	**18.229.605**	**8,13**	**12,71**	**1.464.887**	**12,89**
15,00 - 20,00	**13.271.537**	**9,12**	**18,67**	**60.445**	**18,58**
20,00 - 25,00	**109.337**	**7,65**	**23,12**	**44.158**	**23,12**
25,00 - 30,00	**31.956.445**	**5,88**	**28,63**	**16.427.402**	**27,92**
30,00 - 35,00	**443.158**	**3,49**	**32,82**	**429.258**	**32,81**
35,00 - 40,00	**17.000.328**	**4,27**	**35,47**	**12.625.198**	**35,46**

UITSTAANDE OPTIES ONDERSCHEIDEN NAAR 'IN THE MONEY' EN 'OUT OF THE MONEY'

	2004	2003	2002
'In the money'	**31.501.142**	19.493.849	
'Out of the money'	**49.509.268**	63.693.784	85.971.584

De toegekende opties brengen voor ING Groep geen kosten met zich mee, anders dan administratieve kosten met betrekking tot de optieregeling en de financieringskosten van de inkoop van eigen aandelen. Door verschillen in het tijdstip van het toekennen van de optierechten en de inkoop van eigen aandelen om deze optiepositie af te dekken, kunnen resultaten ontstaan indien aandelen worden ingekocht tegen een andere prijs dan de uitoefenprijs van de opties. Deze resultaten worden in het *Eigen vermogen* verantwoord. ING Groep is echter niet voornemens dergelijke posities te creëren en indien posities ontstaan, worden deze zo spoedig mogelijk afgedekt. Indien optierechten vervallen wordt het resultaat op (de verkoop van) de aandelen die waren gekocht om de optierechten af te dekken ten gunste dan wel ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht.

PRO FORMA RESULTATEN INDIEN DE OPTIERECHTEN TEN LASTE VAN DE WINST- EN VERLIESREKENING ZOUDEN ZIJN GEBRACHT[1]

	Zoals gerappor-teerd	**Pro forma 2004**	Zoals gerappor-teerd	Pro forma 2003	Zoals gerappor-teerd	Pro forma 2002
Nettowinst (in miljoenen euro's)	**5.968**	**5.923**	4.043	3.974	4.500	4.386
Gewone winst per aandeel (in euro's)	**2,80**	**2,79**	2,00	1,97	2,32	2,27
Verwaterde winst per aandeel (in euro's)	**2,80**	**2,79**	2,00	1,97	2,32	2,27

[1] De bedragen in de pro forma kolommen geven de cijfers weer indien de reële waarde van de optierechten op het moment van toekenning ten laste van de winst- en verliesrekening zou zijn gebracht.

De reële waarden zijn berekend met behulp van een model waarmee de prijzen van opties berekend kunnen worden. In dit model wordt de risicovrije interestvoet in de berekening meegenomen, evenals de verwachte looptijd van de toegekende opties, de verwachte volatiliteit van de certificaten van ING Groep aandelen en de verwachte dividenden.

26 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN BELEGGINGEN

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN BELEGGINGEN

	2004	2003	2002
Vastrentende waarden	**32**	163	663
Deelnemingen			1
	32	163	664

Vanaf 2003 worden de *Bijzondere waardeverminderingen* beleggingen van de verzekeringsactiviteiten op een afzonderlijke regel binnen de Totale lasten getoond. Voorheen werden deze bijzondere waardeverminderingen verantwoord als onderdeel van de *Opbrengst beleggingen van de verzekeringsactiviteiten* en *Overige lasten*. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

27 OVERIGE LASTEN

OVERIGE LASTEN

			Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Afschrijving op materiële vaste activa	**100**	119	141	**308**	340	361	**408**	459	502
Automatiseringskosten	**211**	214	217	**663**	699	584	**874**	913	801
Kantoor- en huisvestingskosten	**633**	671	727	**647**	675	727	**1.280**	1.346	1.454
Reis- en verblijfskosten	**91**	96	115	**116**	110	130	**207**	206	245
Reclame en public relations	**128**	152	167	**557**	418	324	**685**	570	491
Kosten externe adviseurs	**435**	345	369	**273**	233	289	**708**	578	658
Overige	**476**	565	703	**1.113**	1.015	1.096	**1.589**	1.580	1.799
	2.074	2.162	2.439	**3.677**	3.490	3.511	**5.751**	5.652	5.950

Vanaf 2003 worden alle kantoorgerelateerde kosten (inclusief huisvestingskosten) op één regel verantwoord. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

28 BELASTINGEN

BELASTINGEN NAAR SOORT

	Nederland	**Inter-nationaal**	**Totaal 2004**	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2003	Nederland	Inter-nationaal	Totaal 2002
Acute belastingen	**568**	**808**	**1.376**	280	836	1.116	436	262	698
Latente belastingen	**236**	**157**	**393**	304	70	374	50	341	391
	804	**965**	**1.769**	584	906	1.490	486	603	1.089

AANSLUITING TUSSEN HET WETTELIJKE EN HET EFFECTIEVE BELASTINGPERCENTAGE VAN ING GROEP

	2004	2003	2002
Resultaat voor belastingen	**8.009**	5.877	5.921
Wettelijk belastingpercentage	**34,5%**	34,5%	34,5%
Wettelijk belastingbedrag	**2.763**	2.028	2.043
Effect van deelnemingsvrijstelling	**-507**	-305	-905
Afwijking veroorzaakt door andere belastingpercentages in het buitenland	**-120**	-51	-99
Overige	**-367**	-182	50
Effectief belastingbedrag	**1.769**	1.490	1.089
Effectief belastingpercentage	**22,1%**	25,4%	18,4%

29 NETTOWINST PER AANDEEL

De gewone nettowinst per aandeel wordt berekend op basis van het gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen. Bij de berekening van het gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen worden de volgende overwegingen in aanmerking genomen:

- het totaal aantal uitgegeven gewone aandelen wordt verminderd met de eigen aandelen die door groepsmaatschappijen worden aangehouden;
- de berekening is gebaseerd op gemiddelden per dag;
- het interim- en stockdividend wordt bij de berekening van het gewogen gemiddeld aantal aandelen in aanmerking genomen vanaf de dag dat het dividend betaalbaar wordt gesteld;
- warrants worden in aanmerking genomen vanaf de dag waarop deze worden uitgeoefend.

De verwaterde nettowinst per aandeel wordt berekend alsof de aan het eind van het boekjaar uitstaande opties en warrants aan het begin van het boekjaar zijn uitgeoefend. Tevens wordt verondersteld dat de na uitoefening van de opties en warrants ontvangen contanten door ING Groep worden gebruikt om eigen aandelen tegen de gemiddelde beurskoers gedurende het boekjaar in te kopen. De toename van het aantal aandelen als gevolg van de uitoefening van warrants en opties wordt opgeteld bij het gemiddeld aantal aandelen dat wordt gebruikt bij de berekening van de verwaterde nettowinst per aandeel.

NETTOWINST PER AANDEEL

	Nettowinst (in miljoenen euro's)			Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen tijdens het boekjaar (in miljoenen euro's)			Nettowinst per aandeel (in euro's)		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nettowinst	**5.968**	4.043	4.500						
Dividend op preferente aandelen	**-14**	-21	-21						
Gewone winst	**5.954**	4.022	4.479	**2.125,3**	2.014,4	1.928,0	**2,80**	2,00	2,32

De gewone winst is gelijk aan de verwaterde winst omdat er geen verwateringseffecten zijn.

30 DIVIDEND PER GEWOON AANDEEL

DIVIDEND PER GEWOON AANDEEL

	Per gewoon aandeel (in euro's)	Totaal bedrag aan dividend (in miljoenen euro's)
2004[1]	**1,07**	**2.359**
2003	0,97	2.024
2002	0,97	1.930

[1] De Raad van Bestuur heeft, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, een dividendvoorstel voor het jaar 2004 gedaan van EUR 1,07 per aandeel, dat zal worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Na het besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met betrekking tot de uitkering wordt het slotdividend betaalbaar gesteld op 4 mei 2005.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

BELEGGINGSRESULTAAT BELEGGINGEN IN ZAKELIJKE WAARDEN

	Opbrengst uit beleggingen	Gerealiseerde en ongerealiseerde herwaarderingen en koersverschillen vreemde valuta	Exploitatie- en beheerkosten[1]	Vóór belastingen	Na belastingen	Beleggingsresultaat in %[2]
AANDELEN EN CONVERTEERBARE OBLIGATIES						
2004	**442**	**598**		**1.040**	**822**	**8,1**
2003	507	73	-3	577	480	4,4
2002	646	-4.404	-12	-3.770	-2.341	-12,9
2001	707	-3.351	-14	-2.658	-2.241	-9,9
2000	717	480	-27	1.170	960	3,8
1999	698	2.973	-1	3.670	3.194	12,9
1998	500	3.918	-2	4.416	4.305	23,4
1997	436	4.405	-1	4.840	4.467	35,6
Gemiddeld	**582**	**586**	**-8**	**1.160**	**1.206**	**6,7**
TERREINEN EN GEBOUWEN						
2004	**678**	**42**	**-174**	**546**	**360**	**3,8**
2003	736	142	-230	648	435	4,3
2002	820	-19	-181	620	401	3,3
2001	770	453	-146	1.077	718	7,2
2000	782	1.007	-160	1.629	1.075	12,2
1999	623	314	-107	830	545	7,7
1998	579	98	-141	536	355	6,1
1997	520	114	-128	506	335	6,4
Gemiddeld	**688**	**269**	**-158**	**799**	**528**	**6,2**
TOTAL						
2004	**1.120**	**640**	**-174**	**1.586**	**1.182**	**6,0**
2003	1.243	215	-233	1.225	915	4,3
2002	1.466	-4.423	-193	-3.150	-1.940	-6,4
2001	1.477	-2.898	-160	-1.581	-1.523	-4,7
2000	1.499	1.487	-187	2.799	2.035	6,0
1999	1.321	3.287	-108	4.500	3.739	11,7
1998	1.079	4.016	-143	4.952	4.660	19,2
1997	956	4.519	-129	5.346	4.802	27,0
Gemiddeld	**1.270**	**855**	**-166**	**1.959**	**1.734**	**6,6**

[1] Bedrijfslasten met betrekking tot beleggingen in terreinen en gebouwen worden in de winst- en verliesrekening gesaldeerd met de opbrengsten uit de desbetreffende beleggingen.

[2] Beleggingsresultaat na belastingen in % van het gemiddeld belegd vermogen.

In het beleggingsresultaat uit hoofde van beleggingen in aandelen en converteerbare obligaties en terreinen en gebouwen (exclusief de beleggingen voor risico van polishouders) zijn alle aan deze categorie beleggingen toe te rekenen baten en lasten, uitgezonderd de financieringslasten, opgenomen. In de jaarrekening worden deze baten en lasten voor een deel in de winst- en verliesrekening verantwoord (dividend, interest, huurinkomsten, gerealiseerde herwaarderingen en koersverschillen vreemde valuta, exploitatie- en beheerkosten) en voor een deel als een rechtstreekse mutatie in het *Eigen vermogen* verwerkt (niet gerealiseerde herwaarderingen en koersverschillen vreemde valuta). Bij de toerekening van de belastingen is uitgegaan van het standaardtarief en is rekening gehouden met fiscale vrijstellingen.

Gesegmenteerde rapportage
Bij het beoordelen van de resultaten van haar segmenten hanteert ING Groep de prestatiemaatstaven 'Operationele winst voor belasting' en 'Operationele (netto)winst'. Onder operationele (netto)winst wordt verstaan de (netto)winst exclusief de volgende elementen:
- verkoopresultaten behaald op aandelen;
- het effect van de negatieve herwaarderingsreserve aandelen; en
- gerealiseerde winsten bij verkoop van beleggingen in aandelen ter financiering van overnames.

De zaken waarvan geabstraheerd wordt zijn van groot belang voor het beoordelen van het geconsolideerde resultaat van de Groep. Om de nettowinst van het kernbedrijf en de winstgevendheid van bedrijfsonderdelen te beoordelen is het operationele winstbegrip echter een betere prestatiemaatstaf. Ontwikkelingen in de winstgevendheid kunnen beter worden beoordeeld zonder de volatiele invloed van verkoopresultaten behaald op aandelen en het effect van de negatieve herwaarderingsreserve aandelen. Laatstgenoemde resultaten zijn namelijk sterk afhankelijk van marktontwikkelingen en kunnen per periode sterk verschillen. Het moment waarop verkopen leidend tot verkoopwinsten of -verliezen plaatsvinden, kan in belangrijke mate door de onderneming zelf bepaald worden. Van resultaten behaald bij verkoop van beleggingen in aandelen ter financiering van overnames wordt geabstraheerd omdat, afhankelijk van kansen die zich voordoen op de financiële markten, ook hier het moment van realisatie door de onderneming zelf bepaald kan worden. Deze resultaten zijn niet maatgevend voor de toekomstige winstgevendheid. De begrippen 'Operationele nettowinst voor belasting' en 'Operationele nettowinst' zijn geen vervanging voor de begrippen 'Nettowinst voor belasting' en 'Nettowinst'. De definitie van 'Operationele nettowinst voor belasting' en 'Operationele nettowinst' kan afwijken van de definitie die andere ondernemingen hanteren en kan per periode verschillen.

RECONCILIATIE VAN NETTOWINST NAAR OPERATIONELE NETTOWINST

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nettowinst	**3.564**	2.498	3.605	**2.404**	1.545	895	**5.968**	4.043	4.500
Belastingen	**912**	891	756	**857**	599	333	**1.769**	1.490	1.089
Belangen van derden	**119**	117	92	**153**	227	240	**272**	344	332
Winst voor belasting	**4.595**	3.506	4.453	**3.414**	2.371	1.468	**8.009**	5.877	5.921
Gerealiseerde verkoopresultaten	**590**	20	1.003				**590**	20	1.003
Winst op desinvesteringen ter financiering van acquisities			280						280
Operationele winst voor belasting	**4.005**	3.486	3.170	**3.414**	2.371	1.468	**7.419**	5.857	4.638
Belastingen	**901**	861	540	**857**	599	333	**1.758**	1.460	873
Belangen van derden	**119**	117	92	**153**	227	240	**272**	344	332
Operationele nettowinst	**2.985**	2.508	2.538	**2.404**	1.545	895	**5.389**	4.053	3.433

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

OPERATIONELE WINST NAAR VERZEKERINGS- EN BANCAIRE ACTIVITEITEN

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Premie-inkomen	**43.617**	41.192	46.816				**43.617**	41.192	46.816
Opbrengst beleggingen van de verzekeringsactiviteiten	**9.944**	9.721	10.506				**9.781**	9.503	10.433
Renteresultaat uit de bancaire activiteiten				**8.808**	8.115	7.646	**8.850**	8.166	7.702
Provisies	**1.201**	1.313	1.345	**2.581**	2.464	2.615	**3.782**	3.777	3.960
Overige baten	**636**	1.007	782	**1.148**	1.101	940	**1.784**	2.108	1.722
Totaal baten	**55.398**	53.233	59.449	**12.537**	11.680	11.201	**67.814**	64.746	70.633
Verzekeringstechnische lasten	**45.384**	43.396	49.107				**45.384**	43.396	49.107
Overige rentelasten	**1.140**	1.291	1.305				**1.019**	1.124	1.288
Salarissen, pensioen- en sociale lasten	**2.763**	2.735	2.764	**4.981**	4.694	4.787	**7.744**	7.429	7.551
Waardeveranderingen vorderingen bankbedrijf				**465**	1.125	1.435	**465**	1.125	1.435
Bijzondere waardeverminderingen beleggingen	**32**	163	664				**32**	163	664
Overige lasten	**2.074**	2.162	2.439	**3.677**	3.490	3.511	**5.751**	5.652	5.950
Totaal lasten	**51.393**	49.747	56.279	**9.123**	9.309	9.733	**60.395**	58.889	65.995
Operationele winst voor belastingen	**4.005**	3.486	3.170	**3.414**	2.371	1.468	**7.419**	5.857	4.638
Belastingen	**901**	861	540	**857**	599	333	**1.758**	1.460	873
Operationele winst na belastingen	**3.104**	2.625	2.630	**2.557**	1.772	1.135	**5.661**	4.397	3.765
Belangen van derden	**119**	117	92	**153**	227	240	**272**	344	332
Operationele nettowinst van het verslagjaar	**2.985**	2.508	2.538	**2.404**	1.545	895	**5.389**	4.053	3.433

(1) In de kolom Totaal zijn eliminaties verwerkt met betrekking tot *Opbrengst beleggingen van de verzekeringsactiviteiten* voor een bedrag van EUR 163 miljoen (2003: EUR 218 miljoen; 2002: EUR 73 miljoen), *Renteresultaat uit de bancaire activiteiten* voor een bedrag van EUR -42 miljoen (2003: EUR -51 miljoen; 2002: EUR -56 miljoen) en *Overige rentelasten* voor een bedrag van EUR 121 miljoen (2003: EUR 167 miljoen; 2002: EUR 17 miljoen).

GESEGMENTEERDE OPERATIONELE NETTOWINST VAN DE VERZEKERINGSACTIVITEITEN

		2004	2003	2002
OPERATIONEEL RESULTAAT UIT LEVENSVERZEKERING				
Premies eigen rekening:	– brutopremies	**36.975**	33.904	38.899
	– uitgaande herverzekeringspremies	**1.619**	1.102	1.093
		35.356	32.802	37.806
Toegerekende baten en lasten		**8.217**	8.285	8.289
Overige technische baten eigen rekening		**33**	94	223
Uitkeringen eigen rekening:	– bruto	**25.776**	24.294	29.322
	– aandeel herverzekeraars	**929**	1.011	995
		24.847	23.283	28.327
Wijziging overige technische voorzieningen eigen rekening:				
Voorziening voor levensverzekering:	– bruto	**12.608**	10.520	10.701
	– aandeel herverzekeraars	**1.511**	-351	251
		11.097	10.871	10.450
Winstdeling en kortingen		**684**	755	559
Acquisitiekosten en overige verzekeringstechnische lasten		**2.037**	1.327	1.762
Bedrijfskosten		**2.536**	2.459	2.601
Overige technische lasten eigen rekening		**9**	8	16
		2.396	2.478	2.603
OPERATIONEEL RESULTAAT UIT SCHADEVERZEKERING				
Geboekte premies eigen rekening:	– brutopremies	**6.642**	7.288	7.917
	– uitgaande herverzekeringspremies	**756**	930	1.275
		5.886	6.358	6.642
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's:				
	– bruto	**-100**	-209	-420
	– aandeel herverzekeraars	**-27**	21	-75
		-73	-230	-345
Verdiende premies eigen rekening		**5.813**	6.128	6.297
Toegerekende baten en lasten		**1.232**	920	732
Overige technische baten eigen rekening		**27**	9	62
Schaden eigen rekening:	– bruto	**3.620**	4.196	4.376
	– aandeel herverzekeraars	**326**	458	611
		3.294	3.738	3.765
Wijziging voorziening voor te betalen schaden:	– bruto	**16**	76	665
	– aandeel herverzekeraars	**-42**	-131	40
		58	207	625
		3.352	3.945	4.390
Acquisitiekosten en overige verzekeringstechnische lasten		**919**	945	890
Bedrijfskosten		**883**	849	911
Overige technische lasten eigen rekening		**309**	310	333
		1.609	1.008	567
TOTAAL OPERATIONEEL RESULTAAT UIT VERZEKERINGSACTIVITEITEN				
Operationeel resultaat uit levensverzekering		**2.396**	2.478	2.603
Operationeel resultaat uit schadeverzekering		**1.609**	1.008	567
Technisch operationeel resultaat		**4.005**	3.486	3.170
Opbrengst uit beleggingen		**9.944**	9.721	10.506
Beleggingslasten		**2.239**	2.557	2.629
Bijzondere waardeverminderingen beleggingen		**32**	163	664
Andere baten		**1.777**	2.218	1.842
Andere lasten		**1**	14	34
Toegerekende baten en lasten overgebracht naar verzekeringstechnisch resultaat		**-9.449**	-9.205	-9.021
Operationele winst voor belastingen		**4.005**	3.486	3.170
Belastingen		**901**	861	540
Operationele winst na belastingen		**3.104**	2.625	2.630
Belangen van derden		**119**	117	92
Operationele nettowinst van het verslagjaar		**2.985**	2.508	2.538

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

Toegerekende baten en lasten De baten en lasten die niet direct worden verantwoord in het operationeel resultaat uit verzekeringsactiviteiten worden toegerekend aan het Resultaat uit levensverzekering en Resultaat uit schadeverzekering op basis van standen van de verzekeringstechnische voorzieningen leven en de verzekeringstechnische voorzieningen schade van de verzekeringsmaatschappijen.

GEOGRAFISCHE ANALYSE VAN SCHADERATIO, KOSTENRATIO EN GECOMBINEERDE RATIO VAN SCHADEVERZEKERINGEN

	Schaderatio			Kostenratio			Gecombineerde ratio		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nederland	**60,6**	69,8	77,5	**36,8**	31,0	28,9	**97,4**	100,8	106,4
België	**71,1**	70,6	76,7	**36,7**	35,1	34,7	**107,8**	105,7	111,4
Overig Europa	**46,1**	40,9	49,8	**35,8**	37,0	41,6	**81,9**	77,9	91,4
Noord-Amerika	**61,0**	73,9	77,7	**27,6**	24,7	25,6	**88,6**	98,6	103,3
Latijns-Amerika	**71,8**	68,1	68,8	**27,6**	26,9	25,6	**99,4**	95,0	94,4
Azië	**56,6**	55,1	66,6	**40,9**	43,5	51,5	**97,5**	98,6	118,1
Australië	**46,3**	49,9	66,9	**28,0**	28,5	29,5	**74,3**	78,4	96,4
Overige	**62,8**	42,4	94,4	**16,4**	51,6	7,8	**79,2**	94,0	102,2
Totaal	**63,0**	69,4	75,0	**30,6**	28,2	27,1	**93,6**	97,6	102,1

De schaderatio betreft de schaden, inclusief de schadebehandelingskosten, uitgedrukt als percentage van de netto verdiende premie. De kostenratio betreft de kosten uitgedrukt als percentage van de netto geboekte premie. De schaderatio en de kostenratio vormen tezamen de gecombineerde ratio. Een gecombineerde ratio van meer dan 100% betekent niet noodzakelijkerwijs dat er sprake is van een verlies op schadeverzekeringen, omdat aan het resultaat ook opbrengsten uit beleggingen worden toegerekend.

Analyse premie-inkomen verzekeringsactiviteiten

Herverzekering ING Groep treedt op als herverzekeraar en herverzekert haar eigen verplichtingen bij derden met als doel de risico's te spreiden en grote risico's te beperken. Herverzekeringspremies worden verantwoord in de *Verzekeringstechnische lasten*.

EFFECT VAN HERVERZEKERING OP GEBOEKTE PREMIES

	Schade	**Leven**	**Totaal 2004**	Schade	Leven	Totaal 2003	Schade	Leven	Totaal 2002
Geboekte bruto premies	**6.592**	**35.532**	**42.124**	7.226	32.587	39.813	7.869	37.608	45.477
Geboekte bruto ontvangen herverzekeringspremies	**50**	**1.443**	**1.493**	62	1.317	1.379	48	1.291	1.339
Totaal geboekte bruto premies	**6.642**	**36.975**	**43.617**	7.288	33.904	41.192	7.917	38.899	46.816
Afgegeven herverzekeringspremies	**756**	**1.619**	**2.375**	930	1.102	2.032	1.275	1.093	2.368
	5.886	**35.356**	**41.242**	6.358	32.802	39.160	6.642	37.806	44.448

De herverzekeringsdekking van het catastroferisico in het schadeverzekeringsbedrijf dekt het effect van catastrofes die zich gemiddeld eens in de 250 jaar of minder vaak voordoen.

Voorzover herverzekeraars niet aan hun verplichtingen uit hoofde van deze contracten kunnen voldoen, blijft ING Groep aansprakelijk ten opzichte van polishouders voor het herverzekerde deel. Er worden dan ook voorzieningen gevormd voor vorderingen uit hoofde van herverzekeringen waarvan de ontvangst niet waarschijnlijk wordt geacht. Om het risico op aanzienlijke verliezen uit hoofde van insolvabele herverzekeraars te minimaliseren, evalueert ING Groep de financiële positie van haar herverzekeraars en bewaakt de concentratie van risico's uit hoofde van gemeenschappelijke geografische gebieden, activiteiten of economische kenmerken van de herverzekeraar.

Per 31 december 2004 bedroegen de vorderingen op herverzekeraars EUR 388 miljoen (2003: EUR 567 miljoen; 2002: EUR 797 miljoen) waarvan EUR 7 miljoen (2003: EUR 12 miljoen; 2002: EUR 20 miljoen) als oninbaar was voorzien.

PREMIE-INKOMEN LEVENSVERZEKERINGSBEDRIJF

	Bruto	**Herverzeke-ringsdeel**	**Voor eigen rekening 2004**	Bruto	Herverzeke-ringsdeel	Voor eigen rekening 2003	Bruto	Herverzeke-ringsdeel	Voor eigen rekening 2002
Verzekeringen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt	**19.119**	**783**	**18.336**	19.018	663	18.355	20.447	931	19.516
Verzekeringen waarbij de polishouder het beleggingsrisico draagt	**16.413**	**53**	**16.360**	13.569	70	13.499	17.161	78	17.083
Totaal direct bedrijf	**35.532**	**836**	**34.696**	32.587	733	31.854	37.608	1.009	36.599
Indirect bedrijf	**2.090**	**1.430**	**660**	1.320	372	948	1.299	92	1.207
	37.622	**2.266**	**35.356**	33.907	1.105	32.802	38.907	1.101	37.806
Eliminaties	**647**	**647**		3	3		8	8	
	36.975	**1.619**	**35.356**	33.904	1.102	32.802	38.899	1.093	37.806

GEBOEKTE PREMIES DIRECT BEDRIJF LEVENSVERZEKERING

	Polissen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt			**Polissen waarbij de polishouder het beleggingsrisico draagt**		
2004	**Bruto**	**Herverzeke-ringsdeel**	**Voor eigen rekening**	**Bruto**	**Herverzeke-ringsdeel**	**Voor eigen rekening**
PERIODIEKE PREMIES						
Individueel:						
– zonder winstdeling	**6.605**	**632**	**5.973**	**3.566**	**1**	**3.565**
– met winstdeling	**4.213**	**74**	**4.139**			
Totaal	**10.818**	**706**	**10.112**	**3.566**	**1**	**3.565**
Collectief:						
– zonder winstdeling	**2.223**	**58**	**2.165**	**6.653**	**37**	**6.616**
– met winstdeling	**802**	**14**	**788**			
Totaal	**3.025**	**72**	**2.953**	**6.653**	**37**	**6.616**
Totaal periodieke premies	**13.843**	**778**	**13.065**	**10.219**	**38**	**10.181**
PREMIES INEENS						
Individueel:						
– zonder winstdeling	**1.476**	**1**	**1.475**	**4.011**	**1**	**4.010**
– met winstdeling	**2.716**		**2.716**			
Totaal	**4.192**	**1**	**4.191**	**4.011**	**1**	**4.010**
Collectief:						
– zonder winstdeling	**677**		**677**	**2.183**	**14**	**2.169**
– met winstdeling	**407**	**4**	**403**			
Totaal	**1.084**	**4**	**1.080**	**2.183**	**14**	**2.169**
Totaal premies ineens	**5.276**	**5**	**5.271**	**6.194**	**15**	**6.179**
Totaal premies levensverzekeringsbedrijf	**19.119**	**783**	**18.336**	**16.413**	**53**	**16.360**

In het totaal premies ineens is in 2004 EUR 457 miljoen begrepen aan winstdeling.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

GEBOEKTE PREMIES DIRECT BEDRIJF LEVENSVERZEKERING

	Polissen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt			Polissen waarbij de polishouder het beleggingsrisico draagt		
2003	Bruto	Herverzekeringsdeel	Voor eigen rekening	Bruto	Herverzekeringsdeel	Voor eigen rekening
PERIODIEKE PREMIES						
Individueel:						
– zonder winstdeling	10.202	548	9.654	2.432	5	2.427
– met winstdeling	2.179	33	2.146			
Totaal	12.381	581	11.800	2.432	5	2.427
Collectief:						
– zonder winstdeling	1.692	67	1.625	5.969	36	5.933
– met winstdeling	741	10	731			
Totaal	2.433	77	2.356	5.969	36	5.933
Totaal periodieke premies	14.814	658	14.156	8.401	41	8.360
PREMIES INEENS						
Individueel:						
– zonder winstdeling	856	1	855	4.529		4.529
– met winstdeling	2.802		2.802			
Totaal	3.658	1	3.657	4.529		4.529
Collectief:						
– zonder winstdeling	121		121	639	29	610
– met winstdeling	425	4	421			
Totaal	546	4	542	639	29	610
Totaal premies ineens	4.204	5	4.199	5.168	29	5.139
Totaal premies levensverzekeringsbedrijf	19.018	663	18.355	13.569	70	13.499

In het totaal premies ineens is in 2003 EUR 600 miljoen begrepen aan winstdeling.

GEBOEKTE PREMIES DIRECT BEDRIJF LEVENSVERZEKERING

2002	Polissen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt			Polissen waarbij de polishouder het beleggingsrisico draagt		
	Bruto	Herverzekeringsdeel	Voor eigen rekening	Bruto	Herverzekeringsdeel	Voor eigen rekening
PERIODIEKE PREMIES						
Individueel:						
– zonder winstdeling	9.698	858	8.840	2.496	6	2.490
– met winstdeling	4.556	115	4.441			
Totaal	14.254	973	13.281	2.496	6	2.490
Collectief:						
– zonder winstdeling	1.403	75	1.328	7.646	40	7.606
– met winstdeling	802	17	785			
Totaal	2.205	92	2.113	7.646	40	7.606
Totaal periodieke premies	16.459	1.065	15.394	10.142	46	10.096
PREMIES INEENS						
Individueel:						
– zonder winstdeling	1.553		1.553	6.280		6.280
– met winstdeling	1.958	2	1.956			
Totaal	3.511	2	3.509	6.280		6.280
Collectief:						
– zonder winstdeling	261	-140	401	739	32	707
– met winstdeling	216	4	212			
Totaal	477	-136	613	739	32	707
Totaal premies ineens	3.988	-134	4.122	7.019	32	6.987
Totaal premies levensverzekeringsbedrijf	20.447	931	19.516	17.161	78	17.083

In het totaal premies ineens is in 2002 EUR 566 miljoen begrepen aan winstdeling.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

PREMIE-INKOMEN UIT SCHADEVERZEKERINGSBEDRIJF NAAR SCHADEBRANCHE

2004	Geboekte bruto-premies	Verdiende bruto-premies[2]	Bruto schadelast	Bedrijfs-kosten	Acquisitie-kosten en overige verzekerings-technische lasten[3]	Saldo herverzeke-ringsbaten/ lasten	Operationeel resultaat
Ziekte	1.097	1.078	785	127	169	-50	77
Ongevallen[1]	872	857	507	125	111	5	271
Wettelijke aansprakelijkheid motor	840	839	556	106	94	-10	94
Motor overig	1.335	1.343	663	161	204	-5	362
Zee-, transport- en luchtvaartverzekering	141	142	55	18	22	-38	9
Brand en andere schade aan zaken	1.489	1.494	681	228	306	-136	156
Algemene aansprakelijkheid	438	431	228	69	89	-46	20
Krediet en borgtocht	57	55	3	10	10	-14	20
Rechtsbijstand	35	35	25	13	6		-8
Diverse geldelijke verliezen	288	217	109	22	28	-49	509
Indirect bedrijf	50	51	24	4	-49	-5	99
	6.642	6.542	3.636	883	990	-348	1.609

PREMIE-INKOMEN UIT SCHADEVERZEKERINGSBEDRIJF NAAR SCHADEBRANCHE

2003	Geboekte bruto-premies	Verdiende bruto-premies[2]	Bruto schadelast	Bedrijfs-kosten	Acquisitie-kosten en overige verzekerings-technische lasten[3]	Saldo herverzeke-ringsbaten/ lasten	Operationeel resultaat
Ziekte	1.404	1.321	1.110	136	140	22	77
Ongevallen[1]	840	858	539	110	96	2	245
Wettelijke aansprakelijkheid motor	840	802	613	98	109	-21	14
Motor overig	1.479	1.412	827	159	221	-17	173
Zee-, transport- en luchtvaartverzekering	180	164	68	18	31	-26	23
Brand en andere schade aan zaken	1.648	1.600	744	206	313	-220	120
Algemene aansprakelijkheid	491	468	234	68	84	-53	63
Krediet en borgtocht	52	45	3	10	8	-6	18
Rechtsbijstand	33	33	24	10	5		-6
Diverse geldelijke verliezen	259	316	102	33	33	-148	15
Indirect bedrijf	62	60	8	1	84	31	266
	7.288	7.079	4.272	849	1.124	-436	1.008

PREMIE-INKOMEN UIT SCHADEVERZEKERINGSBEDRIJF NAAR SCHADEBRANCHE

2002	Geboekte bruto-premies	Verdiende bruto-premies[2]	Bruto schadelast	Bedrijfs-kosten	Acquisitie-kosten en overige verzekerings-technische lasten[3]	Saldo herverzeke-ringsbaten/ lasten	Operationeel resultaat
Ziekte	1.596	1.571	1.301	149	164	-6	125
Ongevallen[1]	869	874	659	101	98	2	155
Wettelijke aansprakelijkheid motor	816	781	629	113	64	-9	28
Motor overig	1.682	1.580	1.035	166	203	-19	133
Zee-, transport- en luchtvaartverzekering	198	192	86	24	30	-36	15
Brand en andere schade aan zaken	1.718	1.581	829	215	289	-165	78
Algemene aansprakelijkheid	490	438	307	68	73	4	15
Krediet en borgtocht	49	44	3	12	6	-4	20
Rechtsbijstand	28	28	25	8	5		-8
Diverse geldelijke verliezen	423	342	144	51	56	-106	-5
Indirect bedrijf	48	66	23	4	158	122	11
	7.917	7.497	5.041	911	1.146	-217	567

(1) Inclusief arbeidsongeschiktheid.
(2) Exclusief herverzekering.
(3) Inclusief overige technische baten.

Analyse naar divisies De operationele segmenten van ING Groep hebben betrekking op de indeling van de interne bedrijfsvoering naar divisies. De divisiestructuur werd in 2004 ingevoerd. In de nieuwe structuur is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen verzekeringsactiviteiten en bancaire activiteiten. Aan de verzekeringskant zijn de divisies Insurance Europe, Insurance Americas and Insurance Asia/Pacific, aan de bankkant Wholesale Banking, Retail Banking en ING Direct. Onder Overige zijn hoofdzakelijk activiteiten opgenomen die niet direct toe te rekenen zijn aan de divisies.

Een operationeel segment wordt gedefinieerd als een onderdeel van een onderneming waarover afzonderlijk financiële informatie beschikbaar is, welke regelmatig door het hoogste beslissingsbevoegde orgaan wordt geëvalueerd ten behoeve van de allocatie van middelen en de beoordeling van de prestaties. Het hoogste beslissingsbevoegde orgaan van ING Groep is de Raad van Bestuur.

Elke divisie wordt aangestuurd door een voorzitter die tevens lid is van de Raad van Bestuur. Met de invoering van de nieuwe structuur zijn de Executive Committees en de Management Committees komen te vervallen. De Raad van Bestuur bepaalt de prestatiedoelstellingen en autoriseert en bewaakt de budgetten die zijn voorbereid door de divisies. Het management van de divisies bepaalt, in overeenstemming met de strategie en prestatiedoelstellingen zoals geformuleerd door de Raad van Bestuur, het strategische, commerciële en financiële beleid van de divisies.

Voor een operationeel segment worden dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd als beschreven in Grondslagen voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening van ING Groep (zie bladzijde 66). Als verrekenprijzen voor transacties tussen segmenten worden de prijzen gehanteerd die zouden ontstaan onder marktomstandigheden ('at arm's length'). De geografische verdeling van de baten is gebaseerd op de locatie waar de verkoop is geïnitieerd. De overheadkosten van het hoofdkantoor worden aan de operationele segmenten en geografische gebieden toegerekend op basis van de tijdsbesteding van het personeel op het hoofdkantoor, op basis van het relatieve aantal personeelsleden, of op basis van de baten en/of de activa van het operationele segment. De vergelijkende cijfers zijn aangepast in overeenstemming met de nieuwe structuur.

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

OPERATIONELE SEGMENTEN VAN ING GROEP

2004	Insurance Europe	Insurance Americas	Insurance Asia/Pacific	Wholesale Banking	Retail Banking	ING Direct	Overige	Totaal segmenten	Eliminaties	Totaal Groep
Totaal operationele baten:										
Baten – extern	16.179	28.108	10.467	7.020	4.430	1.174	436	67.814		67.814
Baten – segmenten onderling	30	4	20	-1.259	605	531	569	500	-500	
	16.209	28.112	10.487	5.761	5.035	1.705	1.005	68.314	-500	67.814
Operationeel resultaat segmenten voor belastingen[1]	1.733	1.669	751	1.932	1.170	432	-268	7.419		7.419
Activa segmenten	98.228	125.555	31.578	344.549	136.985	170.001	25.726	932.622	-66.421	866.201
Vreemd vermogen segmenten	88.467	120.259	28.953	329.417	133.354	167.117	15.226	882.793	-45.953	836.840
Gemiddeld aantal personeelsleden[2]	15.891	25.326	8.230	23.965	34.326	5.278	23	113.039		113.039

OPERATIONELE SEGMENTEN VAN ING GROEP

2003	Insurance Europe	Insurance Americas	Insurance Asia/Pacific	Wholesale Banking	Retail Banking	ING Direct	Overige	Totaal segmenten	Eliminaties	Totaal Groep
Totaal operationele baten:										
Baten – extern	16.480	27.361	8.414	7.098	4.059	645	689	64.746		64.746
Baten – segmenten onderling	57	228	10	-1.273	714	400	638	774	-774	
	16.537	27.589	8.424	5.825	4.773	1.045	1.327	65.520	-774	64.746
Operationeel resultaat segmenten voor belastingen[1]	1.791	1.309	411	1.272	1.058	151	-135	5.857		5.857
Activa segmenten	90.186	124.290	25.398	324.371	126.356	114.119	29.625	834.345	-55.574	778.771
Vreemd vermogen segmenten	81.076	119.396	23.336	313.799	122.743	111.459	17.235	789.044	-35.117	753.927
Gemiddeld aantal personeelsleden[2]	16.569	26.165	8.275	25.010	35.201	3.971	27	115.218		115.218

OPERATIONELE SEGMENTEN VAN ING GROEP

2002	Insurance Europe	Insurance Americas	Insurance Asia/Pacific	Wholesale Banking	Retail Banking	ING Direct	Overige	Totaal segmenten	Eliminaties	Totaal Groep
Totaal operationele baten:										
Baten – extern	15.577	35.037	8.770	5.545	4.754	485	465	70.633		70.633
Baten – segmenten onderling	132	313	8	220	60	133	-27	839	-839	
	15.709	35.350	8.778	5.765	4.814	618	438	71.472	-839	70.633
Operationeel resultaat segmenten voor belastingen[1]	1.296	1.430	574	596	1.023	-48	-233	4.638		4.638
Activa segmenten	90.713	131.497	22.514	310.331	123.575	63.099	14.509	756.238	-39.868	716.370
Vreemd vermogen segmenten	85.210	127.119	20.675	301.618	119.827	61.799	-1.556	714.692	-20.681	694.011
Gemiddeld aantal personeelsleden[2]	16.534	27.308	7.592	26.253	32.857	2.512		113.056		113.056

[1] De getoonde bedragen bij Operationeel resultaat segmenten voor belastingen (Totaal Groep) worden herleid naar de geconsolideerde jaarrekening op bladzijde 119.
[2] Het gemiddeld aantal personeelsleden van joint-ventures wordt naar evenredigheid van het gehouden belang opgenomen.

RENTEBATEN (EXTERN) EN RENTELASTEN (EXTERN) PER DIVISIE

	Insurance Europe	Insurance Americas	Insurance Asia/Pacific	Wholesale Banking	Retail Banking	ING Direct	Overige	Totaal Groep
2004								
Rentebaten	**3.313**	**4.171**	**642**	**11.560**	**7.832**	**6.141**	**167**	**33.826**
Rentelasten	**126**	**320**	**5**	**6.955**	**4.491**	**5.077**	**905**	**17.879**
	3.187	**3.851**	**637**	**4.605**	**3.341**	**1.064**	**-738**	**15.947**
2003								
Rentebaten	3.214	4.282	570	12.003	7.449	4.273	310	32.101
Rentelasten	129	276	10	7.241	4.568	3.689	1.065	16.978
	3.085	4.006	560	4.762	2.881	584	-755	15.123
2002								
Rentebaten	2.822	5.561	565	12.958	7.995	2.626	349	32.876
Rentelasten	613	508	8	7.966	5.902	2.208	542	17.747
	2.209	5.053	557	4.992	2.093	418	-193	15.129

ADDITIONELE INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP (vervolg)

Geografische analyse naar verzekerings- en bancaire activiteiten

OPERATIONELE BATEN NAAR GEOGRAFISCH GEBIED

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Eliminaties			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nederland	**11.520**	11.745	10.965	**5.372**	5.270	4.982	**13**	7	14	**16.879**	17.008	15.933
België	**2.875**	2.947	2.640	**2.255**	2.012	2.044				**5.130**	4.959	4.684
Overig Europa	**1.814**	1.844	2.031	**3.265**	2.997	2.773				**5.079**	4.841	4.804
Noord-Amerika	**25.439**	24.681	31.479	**1.039**	731	536			1	**26.478**	25.412	32.014
Latijns-Amerika	**2.671**	2.908	3.940	**115**	162	315				**2.786**	3.070	4.255
Azië	**8.673**	6.532	6.623	**311**	376	436				**8.984**	6.908	7.059
Australië	**1.814**	1.892	2.168	**180**	132	107				**1.994**	2.024	2.275
Overig	**1.091**	1.695	437			8				**1.091**	1.695	445
	55.897	54.244	60.283	**12.537**	11.680	11.201	**13**	7	15	**68.421**	65.917	71.469
Baten tussen geografische gebieden[1]	**-499**	-1.011	-834				**108**	160	2	**-607**	-1.171	-836
	55.398	53.233	59.449	**12.537**	11.680	11.201	**121**	167	17	**67.814**	64.746	70.633

[1] Betreft voornamelijk herverzekeringspremies tussen groepsmaatschappijen in verschillende geografische gebieden.

OPERATIONELE BATEN VAN DE VERZEKERINGSACTIVITEITEN NAAR GEOGRAFISCH GEBIED

	Geboekte premies leven			Geboekte premies schade			Opbrengst beleggingen[1]			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nederland	**5.823**	5.582	4.927	**1.693**	1.847	1.859	**4.004**	4.316	4.179	**11.520**	11.745	10.965
België	**2.115**	2.257	2.053	**324**	311	282	**436**	379	305	**2.875**	2.947	2.640
Overig Europa	**1.366**	1.360	1.580	**48**	44	38	**400**	440	413	**1.814**	1.844	2.031
Noord-Amerika	**17.922**	17.037	22.162	**2.741**	2.944	3.069	**4.776**	4.700	6.248	**25.439**	24.681	31.479
Latijns-Amerika	**506**	466	747	**1.591**	1.872	2.546	**574**	570	647	**2.671**	2.908	3.940
Azië	**8.009**	5.905	5.969	**37**	45	66	**627**	582	588	**8.673**	6.532	6.623
Australië	**1.223**	1.288	1.467	**200**	356	296	**391**	248	405	**1.814**	1.892	2.168
Overig	**14**	12	3	**142**	337	385	**935**	1.346	49	**1.091**	1.695	437
	36.978	33.907	38.908	**6.776**	7.756	8.541	**12.143**	12.581	12.834	**55.897**	54.244	60.283
Baten tussen geografische gebieden[2]	**-3**	-3	-9	**-134**	-468	-624	**-362**	-540	-201	**-499**	-1.011	-834
	36.975	33.904	38.899	**6.642**	7.288	7.917	**11.781**	12.041	12.633	**55.398**	53.233	59.449

[1] Inclusief provisies en overige baten.
[2] Betreft voornamelijk herverzekeringspremies tussen groepsmaatschappijen in verschillende geografische gebieden.

OPERATIONEEL RESULTAAT VOOR BELASTINGEN NAAR GEOGRAFISCH GEBIED

	Verzekerings-activiteiten			Bancaire activiteiten			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nederland	**1.423**	1.451	1.067	**1.727**	1.588	1.510	**3.150**	3.039	2.577
België	**128**	109	74	**713**	478	613	**841**	587	687
Overig Europa	**182**	231	155	**351**	-15	-311	**533**	216	-156
Noord-Amerika	**1.438**	1.008	1.123	**483**	110	-509	**1.921**	1.118	614
Latijns-Amerika	**231**	302	307	**41**	118	74	**272**	420	381
Azië	**314**	235	245		38	38	**314**	273	283
Australië	**437**	176	329	**99**	60	55	**536**	236	384
Overig	**-148**	-26	-130		-6	-2	**-148**	-32	-132
	4.005	3.486	3.170	**3.414**	2.371	1.468	**7.419**	5.857	4.638

OPERATIONEEL RESULTAAT VOOR BELASTINGEN VAN DE VERZEKERINGSACTIVITEITEN NAAR GEOGRAFISCH GEBIED

	Leven			Schade			Totaal		
	2004	2003	2002	**2004**	2003	2002	**2004**	2003	2002
Nederland	**1.139**	1.192	914	**284**	259	153	**1.423**	1.451	1.067
België	**111**	86	72	**17**	23	2	**128**	109	74
Overig Europa	**171**	221	149	**11**	10	6	**182**	231	155
Noord-Amerika	**652**	781	945	**786**	227	178	**1.438**	1.008	1.123
Latijns-Amerika	**108**	137	127	**123**	165	180	**231**	302	307
Azië	**311**	236	251	**3**	-1	-6	**314**	235	245
Australië	**162**	101	290	**275**	75	39	**437**	176	329
Overig	**-258**	-276	-145	**110**	250	15	**-148**	-26	-130
	2.396	2.478	2.603	**1.609**	1.008	567	**4.005**	3.486	3.170

OPERATIONELE NETTOWINST VAN HET VERSLAGJAAR NAAR GEOGRAFISCH GEBIED

	2004	2003	2002
Nederland	**1.964**	2.210	2.027
België	**654**	459	485
Overig Europa	**343**	14	-146
Noord-Amerika	**1.497**	717	349
Latijns-Amerika	**220**	309	242
Azië	**178**	157	166
Australië	**447**	166	375
Overig	**86**	21	-65
	5.389	4.053	3.433

TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT VAN ING GROEP

bedragen in miljarden euro's, tenzij anders vermeld

31 NETTO KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN

De netto kasstroom uit hoofde van *Kredieten* wordt slechts opgenomen voorzover daar betalingen dan wel ontvangsten tegenover staan. De op de post *Kredieten* in de balans in mindering gebrachte *Waardeveranderingen vorderingen bankbedrijf* wordt daartoe gecorrigeerd op het resultaat voor belastingen en wordt separaat in het kasstroomoverzicht opgenomen.

32 NETTO KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

MEEST BELANGRIJKE VERWORVEN BEDRIJVEN

	Rodamco Asia	Allianz Canada	DiBa
ALGEMEEN			
Jaar van verwerving	**2004**	**2004**	2002
Belangrijkste branche	**Vastgoed**	**Schadeverzekeraar**	Direct banking
AANKOOPPRIJS			
Aankoopprijs	**0,4**	**0,2**	0,6
Overgenomen schulden		**0,1**	
ACTIVA			
Beleggingen	**0,8**	**0,6**	7,7
Diverse overige activa		**0,2**	0,1
VREEMD VERMOGEN			
Verzekeringstechnische voorzieningen		**0,6**	
Toevertrouwde middelen en schuldbewijzen van het bankbedrijf	**0,4**		6,4
Diverse overige passiva		**0,1**	1,2

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VAN ING GROEP PER 31 DECEMBER voor winstbestemming

bedragen in miljoenen euro's

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VAN ING GROEP PER 31 DECEMBER

	2004	2003
ACTIVA		
Deelnemingen 1	**29.859**	28.651
Overige activa 2	**7.340**	4.284
Totaal	**37.199**	32.935
EIGEN EN VREEMD VERMOGEN		
Eigen vermogen 3		
Aandelenkapitaal	**634**	612
Agio	**8.525**	8.064
Herwaarderingsreserve	**2.114**	2.223
Reserve deelnemingen	**613**	585
Reserve valutakoersverschillen	**694**	607
Overige reserves	**7.318**	5.197
Nettowinst van het verslagjaar	**5.968**	4.043
	25.866	21.331
Achtergestelde leningen 4	**5.392**	5.035
Risicodragend vermogen	**31.258**	26.366
Overige schulden 5	**5.941**	6.569
Totaal	**37.199**	32.935

De bij de rubrieken vermelde nummers verwijzen naar de toelichting, beginnend op bladzijde 136.

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP VOOR DE JAREN EINDIGEND OP 31 DECEMBER bedragen in miljoenen euro's

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP VOOR DE JAREN EINDIGEND OP 31 DECEMBER

	2004	2003	2002
Resultaat groepsmaatschappijen na belastingen	**5.978**	4.064	4.521
Overige resultaten na belastingen	**-10**	-21	-21
Nettowinst van het verslagjaar	**5.968**	4.043	4.500

GRONDSLAGEN VOOR DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING VAN ING GROEP

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, zoals beschreven bij de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, zijn eveneens van toepassing op de waardering van rechtstreekse deelnemingen. Vorderingen op en schulden aan groepsmaatschappijen voortvloeiend uit het normale interbancaire verkeer zijn opgenomen onder respectievelijk *Overige activa* en *Overige schulden*.

Wijzigingen in de balanswaarde als gevolg van mutaties in de herwaarderingsreserve van de deelnemingen worden in de Herwaarderingsreserve verantwoord, welke is begrepen in het *Eigen Vermogen*. Wijzigingen in de balanswaarde uit hoofde van overeenkomstig de grondslagen van ING Groep verantwoorde resultaten van de *Deelnemingen* worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. Andere wijzigingen in de balanswaarde van de *Deelnemingen*, voorzover niet het gevolg van wijzigingen van het aandelenkapitaal, worden verantwoord onder de Overige reserves, welke is begrepen in het *Eigen vermogen*.

Er wordt een wettelijke reserve aangehouden ter hoogte van het aandeel in de resultaten uit de *Deelnemingen* sinds de eerste waardering tegen nettovermogenswaarde, verminderd met de uitkeringen waarop aanspraak kan worden gemaakt. Uitkeringen waarvan zonder beperking ontvangst in Nederland kan worden bewerkstelligd, worden eveneens in mindering gebracht op de Reserve deelnemingen, welke is begrepen in het *Eigen vermogen*.

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VAN ING GROEP

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

ACTIVA

1 DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN

Naam van de deelneming	**Deel-nemings-percentage**	**Balans waarde 2004**	Deel-nemings-percentage	Balans waarde 2003
ING Bank N.V.	**100**	**15.396**	100	16.169
ING Verzekeringen N.V.	**100**	**13.911**	100	11.985
Overige		**552**		497
		29.859		28.651

VERLOOP VAN DEELNEMINGEN

	2004	2003
Balanswaarde begin van het jaar	**28.651**	26.596
Aflossingen aan groepsmaatschappijen	**-2.303**	-40
(Des)investeringen in groepsmaatschappijen	**152**	527
Afboeking goodwill	**-119**	-145
Herwaarderingen	**-966**	-1.192
Resultaat van groepsmaatschappijen	**5.978**	4.064
Dividend	**-1.446**	-1.102
	29.947	28.708
Mutaties in door groepsmaatschappijen gehouden aandelen ING Groep N.V.	**-88**	-57
Balanswaarde eind van het jaar	**29.859**	28.651

2 OVERIGE ACTIVA

OVERIGE ACTIVA

	2004	2003
Vorderingen op groepsmaatschappijen	**7.202**	4.150
Overige vorderingen, vooruitbetalingen en overlopende activa	**138**	134
	7.340	4.284

EIGEN EN VREEMD VERMOGEN

3 EIGEN VERMOGEN

AANDELENKAPITAAL

	Gewone aandelen (nominaal EUR 0,24)		Preferente aandelen (nominaal EUR 1,20)		Cumulatief preferente aandelen (nominaal EUR 1,20)	
	Aantal X 1.000	Bedrag	Aantal X 1.000	Bedrag	Aantal X 1.000	Bedrag
2004						
Nominaal aandelenkapitaal	**3.000.000**	**720**	**300.000**	**360**	**900.000**	**1.080**
Aandelenkapitaal in portefeuille	**795.280**	**190**	**212.920**	**256**	**900.000**	**1.080**
Geplaatst aandelenkapitaal	**2.204.720**	**530**	**87.080**	**104**	**0**	**0**
2003						
Nominaal aandelenkapitaal	3.000.000	720	300.000	360	900.000	1.080
Aandelenkapitaal in portefeuille	884.099	212	212.920	256	900.000	1.080
Geplaatst aandelenkapitaal	2.115.901	508	87.080	104	0	0
2002						
Nominaal aandelenkapitaal	3.000.000	720	300.000	360	900.000	1.080
Aandelenkapitaal in portefeuille	1.007.323	241	212.920	256	900.000	1.080
Geplaatst aandelenkapitaal	1.992.677	479	87.080	104	0	0

VERLOOP VAN HET GEPLAATSTE AANDELENKAPITAAL

	Gewone aandelen		Preferente aandelen	
	Aantal X 1.000	Bedrag	Aantal X 1.000	Bedrag
Geplaatst aandelenkapitaal per 1 januari 2002	1.992.672	479	87.080	104
Uit omwisseling warrants B ING Groep N.V.	5			
Geplaatst aandelenkapitaal per 31 december 2002	1.992.677	479	87.080	104
Uit omwisseling warrants B ING Groep N.V.	407			
Uit slotdividend 2002	38.387	9		
Uit interimdividend 2003	28.087	7		
Uitoefening stockdividend optierechten	56.343	13		
Geplaatst aandelenkapitaal per 31 december 2003	2.115.901	508	87.080	104
Uit slotdividend 2003	**31.731**	**8**		
Uit interimdividend 2004	**31.699**	**8**		
Uitoefening stockdividend optierechten	**25.389**	**6**		
Geplaatst aandelenkapitaal per 31 december 2004	**2.204.720**	**530**	**87.080**	**104**

Aandelen Alle aandelen staan op naam. Aandeelbewijzen worden niet uitgegeven. Aandelen kunnen worden overgedragen door middel van een akte van overdracht na goedkeuring door de Raad van Bestuur van ING Groep.

Gewone aandelen De nominale waarde van de gewone aandelen is momenteel EUR 0,24.

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

Preferente aandelen De nominale waarde van de preferente aandelen is EUR 1,20. Preferente aandelen zijn onderverdeeld in twee categorieën: preferente aandelen 'A' en preferente aandelen 'B'. Het maatschappelijk kapitaal van ING Groep bedraagt 100 miljoen preferente aandelen 'A', waarvan er per 31 december 2004 87 miljoen zijn uitgegeven, en 200 miljoen preferente aandelen 'B', die nog niet zijn uitgegeven.

Preferente aandelen mogen alleen tegen tenminste de nominale waarde worden uitgegeven.

Preferente aandelen gaan voor gewone aandelen voor wat betreft de rechten op dividend en verdeling bij liquidatie van ING Groep, maar zijn achtergesteld ten opzichte van de cumulatief preferente aandelen. Houders van preferente aandelen 'A' en 'B' hebben gelijke rechten. Als de winst of het bedrag dat beschikbaar is voor uitkering aan de houders van preferente aandelen niet toereikend is voor een volledige uitkering, dan ontvangen deze houders een uitkering evenredig aan het bedrag dat zij zouden hebben ontvangen bij een volledige uitkering. De preferente aandelen 'A' en 'B' zijn niet cumulatief en de houders daarvan zullen in volgende jaren niet gecompenseerd worden voor een tekort in een vorig jaar.

Volgens de statuten van ING Groep kunnen preferente aandelen worden ingetrokken.

Preferente aandelen ‘A’ Het dividend op preferente aandelen 'A' is gelijk aan een percentage, berekend over het bedrag (inclusief agio) waarvoor de preferente aandelen 'A' oorspronkelijk waren uitgegeven.

Dit percentage wordt berekend aan de hand van het rekenkundig gemiddelde van het gemiddelde effectieve rendement van de vijf langstlopende Nederlandse staatsleningen, zoals berekend door een door de Raad van Bestuur aangewezen ‘Calculating Agent’ voor de laatste twintig handelsdagen voorafgaand aan de dag waarop de eerste preferente aandelen 'A' zijn uitgegeven, of als dat het geval zou zijn, voorafgaand aan de dag waarop het dividendpercentage is aangepast. Het aldus vastgestelde percentage kan met maximaal een half procentpunt worden verhoogd of verlaagd, afhankelijk van de marktomstandigheden op dat moment, al naar gelang de Raad van Bestuur met goedkeuring van de Raad van Commissarissen beslist.

Het dividend op preferente aandelen 'A' bedroeg tot 1 januari 2004 EUR 0,2405 per jaar. Op 1 januari 2004 is het dividend opnieuw aangepast en bedraagt nu EUR 0,1582 per jaar tot 1 januari 2014. Daarna zal het dividendpercentage opnieuw worden aangepast (en daarna iedere tien jaar) aan het gemiddelde effectieve rendement van de vijf langstlopende Nederlandse staatsleningen op dat moment.

Preferente aandelen 'A' mogen alleen worden ingetrokken als per preferent aandeel 'A' het bedrag (inclusief agio) waarvoor de preferente aandelen 'A' oorspronkelijk waren uitgegeven verminderd met de nominale waarde van de aandelen kan worden uitgekeerd. Bij liquidatie van ING Groep zal, indien mogelijk, het bedrag (inclusief agio) waarvoor de preferente aandelen 'A' oorspronkelijk waren uitgegeven op ieder preferent aandeel 'A' worden uitgekeerd.

Certificaten van gewone aandelen en van preferente aandelen Meer dan 99% van de gewone aandelen en preferente aandelen is in bezit van de Stichting ING Aandelen. In ruil voor deze aandelen heeft de Stichting certificaten aan toonder uitgegeven van gewone aandelen respectievelijk preferente aandelen. De certificaten zijn genoteerd aan verschillende Europese aandelenbeurzen. Certificaten kunnen zonder beperking worden omgewisseld in (niet-genoteerde) aandelen van de betreffende categorie.

De certificaathouder heeft het recht op de dividendbetalingen en uitkeringen die corresponderen met de dividenden en uitkeringen die zijn ontvangen door de Stichting voor een aandeel uit de betreffende categorie.

Daarnaast is de certificaathouder gerechtigd om de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ING Groep bij te wonen en daar het woord te voeren, zowel in persoon als bij volmacht. Een certificaathouder die de Algemene Vergadering van Aandeelhouders bijwoont is gerechtigd om namens de Stichting stemrecht uit te oefenen, naar eigen inzicht, voor het aantal aandelen dat correspondeert met het aantal gehouden certificaten van de betreffende categorie.

Een certificaathouder die de Algemene Vergadering van Aandeelhouders niet bijwoont, in persoon of bij volmacht, heeft het recht om een bindende stemaanwijzing te geven aan de Stichting voor het aantal aandelen dat correspondeert met het aantal gehouden certificaten van de betreffende categorie.

Concentratie van houders van certicaten van aandelen ABN AMRO, AEGON en Fortis hebben per 31 december 2004 tussen de 5% en 10% van de certificaten (van gewone aandelen en van preferente aandelen) van ING Groep in bezit.

Certificaten van gewone aandelen gehouden door ING Groep Op grond van artikel 98 lid 5, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, hielden ING Groep of haar dochtermaatschappijen per 31 december 2004 29 miljoen certificaten van gewone aandelen ING Groep N.V. met een nominale waarde van EUR 0,24. Deze zijn ingekocht om het risico in verband met de aan de leden van de Raad van Bestuur en de overige werknemers toegekende optierechten af te dekken. In 2004 heeft ING 1.587.627 certificaten van aandelen verkocht en 2.948.601 certificaten van aandelen gekocht in verband met deze optieregelingen voor respectievelijk EUR 15,59 en EUR 19,70. Het netto effect van deze transacties is verwerkt in de Overige reserves. De herplaatsingen hebben betrekking op aandelen die worden uitgegeven bij uitoefening van opties uit optieregelingen.

VERLOOP VAN DOOR ING GROEP N.V. EN HAAR DOCHTERMAATSCHAPPIJEN GEHOUDEN CERTIFICATEN VAN GEWONE AANDELEN TER DEKKING VAN DE AAN DE RAAD VAN BESTUUR EN OVERIGE MEDEWERKERS TOEGEKENDE OPTIERECHTEN IN 2004

	Aantal X 1.000	Bedrag
Stand begin van het jaar	28.068	845
Aankopen	2.948	58
Verkopen	-658	-11
Herplaatsingen	-930	-13
Verschillen tussen kostprijs en opbrengst bij herplaatsing		-9
Certificaten van gewone aandelen per 31 december 2004	29.428	870

Cumulatief preferente aandelen De nominale waarde van de cumulatief preferente aandelen is EUR 1,20.

De cumulatief preferente aandelen gaan voor de preferente aandelen betreffende de rechten op dividend en verdeling bij liquidatie van ING Groep.

Het dividend op cumulatief preferente aandelen zal gelijk zijn aan het percentage berekend over het verplicht gestorte of nog te storten bedrag. Dit percentage is gelijk aan het gemiddelde van de Euro OverNight Index Average (EONIA), berekend door de Europese Centrale Bank. Dit percentage wordt gedurende het boekjaar waarover de uitkering geschiedt gewogen naar het aantal dagen waarvoor deze van toepassing was, verhoogd met twee en een halve procentpunt.

Voorzover de uit te keren winst niet toereikend is om het hierboven genoemde dividend volledig uit te keren, zal het tekort indien mogelijk worden onttrokken aan de reserves. Voorzover het uit te keren dividend niet aan de reserves kan worden onttrokken, zullen de winsten van de volgende jaren eerst worden gebruikt om het tekort te compenseren voordat er een uitkering voor aandelen uit een andere categorie mag plaatsvinden.

Volgens de statuten van ING Groep kunnen cumulatief preferente aandelen worden ingetrokken. Bij het intrekken van de cumulatief preferente aandelen en bij liquidatie van ING Groep zal het op de cumulatief preferente aandelen gestorte bedrag worden terugbetaald samen met het tekort aan dividend van voorgaande jaren, voorzover dit tekort niet reeds is gecompenseerd.

Warrants B In 1998 heeft ING Groep de uitgifte van maximaal 17.317.132 warrants B goedgekeurd, waarvan 17.220.200 warrants zijn uitgegeven. Op 31 december 2004 stonden 17.190.610 warrants B uit (2003: 17.190.815). Houders van warrants B hebben het recht om certificaten van gewone aandelen ING Groep te verkrijgen tegen een van tevoren vastgestelde prijs: 1 warrant B geeft recht op 2 certificaten van aandelen. Houders van warrants B mogen hun recht naar eigen inzicht uitoefenen maar niet later dan 5 januari 2008. Op 31 december 2004 werden geen warrants B (2003: nihil) gehouden door groepsmaatschappijen van ING Groep.

De huidige uitoefenprijs van warrants B is EUR 49,92 voor 2 certificaten van aandelen. De uitoefenprijs van warrants B zal door ING Groep worden aangepast als een of meer van onderstaande omstandigheden zich voordoet:

1. Uitgifte van gewone aandelen door ING Groep, met het recht van voorkeur voor bestaande aandeelhouders, beneden de gemiddelde prijs over de 20 handelsdagen voorafgaande aan de desbetreffende aankondiging van de middenprijs tussen de hoogste en de laagste koers van de certificaten van nominaal EUR 0,24 zoals vermeld in de Officiële Prijscourant van Euronext Amsterdam N.V.;

2. Uitgifte van gewone aandelen door ING Groep aan bestaande aandeelhouders ten laste van enige reserve tegen een prijs beneden de gemiddelde prijs over de 20 handelsdagen voorafgaande aan de desbetreffende aankondiging van de middenprijs tussen de hoogste en de laagste koers van de certificaten van nominaal EUR 0,24 zoals vermeld in de Officiële Prijscourant van Euronext Amsterdam N.V.;

3. Uitgifte van aandelen door ING Groep aan bestaande aandeelhouders bij wijze van dividendbetaling tegen een prijs beneden de gemiddelde prijs over de 20 handelsdagen voorafgaande aan de desbetreffende aankondiging van de middenprijs tussen de hoogste en de laagste koers van de certificaten van nominaal EUR 0,24 zoals vermeld in de Officiële Prijscourant van Euronext Amsterdam N.V.;

4. ING Groep verleent aan houders van gewone aandelen het recht tot inschrijving op andere effecten dan gewone aandelen;

5. Het verlenen door enige maatschappij aan houders van gewone aandelen van een recht tot inschrijving op effecten welke geconverteerd of omgeruild kunnen worden in respectievelijk tegen gewone aandelen ING Groep, indien de (initiële) prijs waartegen zodanige gewone aandelen ING Groep alsdan verkregen kunnen worden lager is dan de op dat moment geldende uitoefenprijs;

6. Het doen van een uitkering in contanten door ING Groep uit de agioreserve aan de houders van gewone aandelen.

In geval van splitsing of samenvoeging van de uitstaande aandelen van ING Groep, zal een warranthouder gerechtigd blijven tot eenzelfde nominaal bedrag aan aandelen als waartoe de warranthouder was gerechtigd voor de splitsing respectievelijk samenvoeging van de aandelen.

In geval van herstructurering van het aandelenkapitaal van ING Groep of in geval van samengaan van ING Groep met enige andere maatschappij of in geval van overdracht van de activa van ING Groep (of een substantieel deel ervan) aan enige andere maatschappij zal er geen wijziging in de uitoefenprijs van warrants B plaatsvinden. In dat geval zal een warranthouder gerechtigd zijn om het soort en aantal effecten te verkrijgen waartoe de houder van een gewoon aandeel gerechtigd zou zijn als de warrants B vlak voor deze gebeurtenis zouden zijn omgeruild tegen gewone aandelen.

RESERVES

	Totaal	Agio	Herwaarde-rings-reserve	Reserve deel-nemingen	Reserve valutakoers-verschillen	Overige reserves
Stand per 31 december 2001	16.354	7.188	6.287	466	-155	2.568
Ongerealiseerde herwaarderingen na belastingen	-5.833		-4.304	35		-1.564
Koersverschillen vreemde valuta	398				398	
Nettowinst niet verantwoord in de winst- en verliesrekening	-5.435		-4.304	35	398	-1.564
Afboeking goodwill	-1.176					-1.176
Winstbestemming vorig boekjaar	4.577					4.577
Slotdividend 2001 en interim-dividend 2002[1]	-1.969					-1.969
Uitoefening van warrants en optierechten	-2	-2				
Mutatie in door groepsmaatschappijen gehouden aandelen ING Groep N.V.	822					822
Stand per 31 december 2002	13.171	7.186	1.983	501	243	3.258
Ongerealiseerde herwaarderingen na belastingen	-1.215		240	84		-1.539
Koersverschillen vreemde valuta	364				364	
Nettowinst niet verantwoord in de winst- en verliesrekening	-851		240	84	364	-1.539
Afboeking goodwill	-145					-145
Winstbestemming vorig boekjaar	4.500					4.500
Slotdividend 2002 en interim-dividend 2003[2]	-1.995	-1.068				-927
Onderhandse plaatsingen	1.946	1.946				
Mutatie in door groepsmaatschappijen gehouden aandelen ING Groep N.V.	50					50
Stand per 31 december 2003	16.676	8.064	2.223	585	607	5.197
Ongerealiseerde herwaarderingen na belastingen	**-977**		**-109**	**28**		**-896**
Koersverschillen vreemde valuta	**87**				**87**	
Nettowinst niet verantwoord in de winst- en verliesrekening	**-890**		**-109**	**28**	**87**	**-896**
Afboeking goodwill	**-119**					**-119**
Winstbestemming vorig boekjaar	**4.043**					**4.043**
Slotdividend 2003 en interim-dividend 2004[3]	**-2.109**	**-1.227**				**-882**
Onderhandse plaatsingen	**1.688**	**1.688**				
Mutatie in door groepsmaatschappijen gehouden aandelen ING Groep N.V.	**-25**					**-25**
Stand per 31 december 2004	**19.264**	**8.525**	**2.114**	**613**	**694**	**7.318**

[1] Slotdividend 2001 van EUR 0,50 per aandeel en interim-dividend 2002 van EUR 0,48 per aandeel.
[2] Slotdividend 2002 van EUR 0,49 per aandeel en interim-dividend 2003 van EUR 0,48 per aandeel.
[3] Slotdividend 2003 van EUR 0,49 per aandeel en interim-dividend 2004 van EUR 0,49 per aandeel.

Het kapitaal en de reserves van Stichting Regio Bank, zoals opgenomen in Overige reserves, hadden per 31 december 2004 een omvang van EUR 507 miljoen (2003: EUR 469 miljoen) en zijn niet vrij uitkeerbaar.

Onder de herwaarderingsreserve en de reserve deelnemingen zijn de wettelijke reserves begrepen.

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VAN ING GROEP (vervolg)

Dividendbeperkingen ING Groep en haar Nederlandse groepsmaatschappijen zijn gebonden aan wettelijke beperkingen ten aanzien van het dividend dat aan de aandeelhouders mag worden uitgekeerd. In het Burgerlijk Wetboek is de beperking opgenomen dat dividend alleen mag worden uitgekeerd voorzover het eigen vermogen van de onderneming groter is dan de som van (i) het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het aandelenkapitaal en (ii) de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden. Aanvullend zijn enkele groepsmaatschappijen gebonden aan beperkingen ten aanzien van de omvang van de uitkeringen die in de vorm van dividend in contanten of op een andere wijze aan de moedermaatschappij mogen plaatsvinden.
Voorts bestaan in bepaalde landen, in aanvulling op de beperkingen met betrekking tot minimum kapitaal en solvabiliteitsvereisten van regelgevende instanties in het land waarin de groepsmaatschappijen actief zijn, andere beperkingen.

De Raad van Bestuur van ING Groep is van mening dat deze beperkingen niet van invloed zullen zijn op de mogelijkheid van ING Groep om in de toekomst dividend aan de aandeelhouders uit te keren.

4 ACHTERGESTELDE LENINGEN

Achtergestelde leningen bestaat uit eeuwigdurende achtergestelde obligatieleningen uitgegeven door ING Groep N.V. Deze obligatieleningen zijn uitgegeven om hybride kapitaal voor ING Verzekeringen N.V. en Tier 1 vermogen voor ING Bank N.V. te verwerven.

ACHTERGESTELDE LENINGEN

	Hoofdsom	Interest-percentage	Uitgifte-jaar	Eerst mogelijke aflossingsdatum	2004	Balans-waarde 2003
EUR	1.000	Variabel	2004	30 juni 2014	**1.000**	
USD	500	6,2	2003	15 januari 2009	**366**	396
EUR	750	Variabel	2003	30 juni 2013	**750**	750
USD	1.100	7,2	2002	15 december 2007	**807**	872
USD	800	7,05	2002	15 september 2007	**586**	634
EUR	600	6,5	2001	28 september 2006	**600**	600
					4.109	3.252

EUR 3.743 miljoen (2003: EUR 2,256 miljoen) van deze leningen is door ING Groep N.V. doorgeleend als achtergestelde lening aan ING Bank N.V. op dezelfde voorwaarden als de oorspronkelijke obligatielening.

EUR 366 miljoen (2003: EUR 396 miljoen) van deze leningen is door ING Groep N.V. doorgeleend als achtergestelde lening aan ING Verzekeringen N.V. op dezelfde voorwaarden als de oorspronkelijke obligatielening.

Het aantal door groepsmaatschappijen gehouden obligaties bedraagt per 31 december 2004 7.800 met een balanswaarde van EUR 1 miljoen (2003: 211.086 met een balanswaarde van EUR 21 miljoen).

Ongedekte achtergestelde leningen, die door groepsmaatschappijen zijn verstrekt aan ING Groep N.V. die op de vervaldatum kunnen worden verlengd tegen de dan geldende marktrente zijn opgenomen onder *Achtergestelde leningen*.

DOOR GROEPSMAATSCHAPPIJEN AAN ING GROEP N.V. VERSTREKTE ONGEDEKTE ACHTERGESTELDE LENINGEN

Interestpercentage	Uitgifte-jaar	Vervaldag	2004	Balans-waarde 2003
8,439	2000	31 december 2030[1]	**1.100**	1.189
9,2	2000	30 juni 2030	**183**	198
7,7	1999	29 juni 2029		396
			1.283	1.783

[1] Het interestpercentage is vast tot en met 31 december 2010, daarna wordt het interestpercentage opnieuw vastgesteld gerelateerd aan drie-maands LIBOR plus een vast opslagpercentage.

5 OVERIGE SCHULDEN

OVERIGE SCHULDEN

	2004	2003
Obligatieleningen	**5.178**	5.704
Schulden aan groepsmaatschappijen	**606**	655
Overige schulden en overlopende passiva	**157**	210
	5.941	6.569

OBLIGATIELENINGEN

Interestpercentage	Uitgifte-jaar	Vervaldag	2004	Balans-waarde 2003
5	2001	3 mei 2006	**1.000**	1.000
6,125	2000	4 januari 2011	**1.000**	1.000
6	2000	1 augustus 2007	**750**	750
5,5	2000	11 mei 2005	**1.428**	1.500
5,5	1999	14 september 2009	**1.000**	1.000
7,125	1994	28 juni 2004		454
			5.178	5.704

Het aantal door groepsmaatschappijen gehouden obligaties bedraagt per 31 december 2004 6.377 met een balanswaarde van EUR 6 miljoen (2003: 67.925 met een balanswaarde van EUR 68 miljoen).

SCHULDEN AAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN NAAR RESTERENDE LOOPTIJD

	2004	2003
– tot en met een jaar	**600**	556
– vanaf een jaar tot en met vijf jaar		7
– langer dan vijf jaar	**6**	92
	606	655

Amsterdam, 7 maart 2005

DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

drs. C.A.J. Herkströter RA, *voorzitter*
E. Bourdais de Charbonnière
mw. L. Gross Goldberg
prof. mr. P.F. van der Heijden
dr. C.D. Hoffmann
drs. A.G. Jacobs
W. Kok
G.J.A. van der Lugt
prof. dr. ir. P.J.A. baron de Meester
J.D.Timmer
ir. K. Vuursteen

DE RAAD VAN BESTUUR

M.J. Tilmant, *voorzitter*
drs. ing. C. Maas, *vice-voorzitter en chief financial officer*
E.F. Boyer de la Giroday
F.S. Hubbell
mr. E.P. Leenaars
dr. A.H.G. Rinnooy Kan
drs. H.K. Verkoren

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht
Wij hebben de jaarrekening 2004 van ING Groep N.V. te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden
Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel
Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Amsterdam, 7 maart 2005

Ernst & Young Accountants

namens deze

R.J.W. Lelieveld RA **drs. J.J. Nooitgedagt RA**

VOORSTEL VOOR WINSTBESTEMMING / BEPALINGEN INZAKE UITGIFTE VAN AANDELEN

VOORSTEL VOOR WINSTBESTEMMING

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 38 van de statuten van ING Groep N.V. Daarin wordt, voorzover hier van belang, bepaald dat het gedeelte van de winst dat resteert nadat de Raad van Bestuur met goedkeuring van de Raad van Commissarissen heeft bepaald welk gedeelte van de winst wordt gereserveerd, ter beschikking staat van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Voorgesteld wordt het dividend vast te stellen op EUR 1,07 per gewoon aandeel van EUR 0,24.

Op 10 september 2004 werd een interim-dividend van EUR 0,49 per gewoon aandeel van EUR 0,24 betaalbaar gesteld. Naar keuze van de aandeelhouders is dit interim-dividend geheel in gewone aandelen ten laste van het agio op aandelen of in contanten uitgekeerd. Als slotdividend resteert derhalve EUR 0,58. Het slotdividend zal geheel in contanten worden uitgekeerd en wordt op 4 mei 2005 betaalbaar gesteld.

WINSTBESTEMMING WANNEER HET VOORSTEL DOOR DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS WORDT AANVAARD

bedragen in miljoenen euro's

Nettowinst	**5.968**
Krachtens artikel 38, lid 4 van de statuten toekomend aan de houders van preferente aandelen	**14**
Toevoeging aan reserves, krachtens artikel 38, lid 5 van de statuten	**3.557**
Niet-uitkeerbare winst van Stichting Regio Bank	**38**
Krachtens artikel 38, lid 6 van de statuten ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders	**2.359**
Dividend van EUR 1,07 per gewoon aandeel van nominaal EUR 0,24	

BEPALINGEN INZAKE UITGIFTE VAN AANDELEN

Overeenkomstig artikel 13 van de statuten is de Raad van Bestuur aangewezen als bevoegd orgaan om, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, te besluiten tot uitgifte van aandelen, tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen en tot het beperken of uitsluiten van voorkeursrechten van de houders van aandelen.
De bevoegdheid geldt voor een periode eindigend op 27 oktober 2005 (behoudens verlenging door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders):

1. i) voor een totaal van 210.000.000 gewone aandelen;
   plus
   ii) voor een totaal van 210.000.000 gewone aandelen, echter uitsluitend indien de aandelen worden uitgegeven in verband met de overname van een onderneming of vennootschap;
2. voor 200.000.000 preferente aandelen B.

OVERGANG OP IFRS

De Europese Unie heeft vanaf 2005 alle beursgenoteerde ondernemingen in haar lidstaten verplicht om International Financial Reporting Standards ('IFRS') toe te passen voor hun geconsolideerde jaarrekening. Als gevolg hiervan zal ING Groep vanaf 1 januari 2005 kwartaal- en jaarcijfers publiceren opgesteld volgens IFRS.

IFRS verschilt op een aantal aspecten aanzienlijk van de waarderingsgrondslagen die ING Groep heeft toegepast in de jaarrekening over 2004. Daarom kan het eigen vermogen en de nettowinst onder IFRS aanzienlijk anders zijn dan onder de huidige waarderingsgrondslagen toegepast door ING Groep. Het eenmalige effect van de overgang op IFRS zal op de overgangsdatum in het eigen vermogen worden gerapporteerd.

De vergelijkende cijfers 2004 onder IFRS zullen worden gepubliceerd bij de financiële informatie over 2005. In overeenstemming met de overgangsbepalingen van IFRS zal ING de vergelijkende cijfers 2004 niet aanpassen voor IAS 32 en 39 (Financiële instrumenten) en IFRS 4 (Verzekeringscontracten).

Op 11 maart 2005 heeft ING Groep de meest materiële effecten van de overgang op IFRS gepresenteerd. De presentatie, die beschikbaar is op de website van ING, bevat voorlopige, niet door de accountant gecontroleerde informatie inzake:
- het effect op het eigen vermogen van de overgang op IFRS;
- het effect op de nettowinst;
- uitleg van de verschillen tussen IFRS en de huidige door ING Groep toegepaste waarderingsgrondslagen.

EIGEN VERMOGEN EN NETTOWINST OP BASIS VAN WAARDERINGSGRONDSLAGEN IN DE VERENIGDE STATEN (US GAAP)

bedragen in miljoenen euro's, behalve bedragen per aandeel

Het volgende overzicht geeft de aansluiting weer tussen het eigen vermogen en de nettowinst op basis van ING Groep-grondslagen en op basis van US GAAP.

AANSLUITING TUSSEN EIGEN VERMOGEN EN NETTOWINST OP BASIS VAN ING GROEP- GRONDSLAGEN EN OP BASIS VAN US GAAP

	Eigen vermogen		Nettowinst		
	2004	2003	**2004**	2003	2002
Bedragen volgens ING Groep-grondslagen	**25.866**	21.331	**5.968**	4.043	4.500
Purchase accounting en goodwill en overige immateriële activa	**4.191**	4.315	**-164**	-125	-29
Waardering Terreinen en gebouwen	**-2.589**	-3.017	**-91**	53	-58
Waardering Nominale waarden	**13.075**	9.579	**533**	-6	195
Gerealiseerde winst/verlies bij verkoop van Nominale waarden	**-1.419**	-936	**-327**	590	483
Waardering van aandelen			**148**	335	-1.085
Derivaten	**-101**	-530	**425**	-87	-472
Overlopende acquisitiekosten	**-341**	-418	**-79**	-154	25
Pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen	**-922**	-910	**43**	42	19
Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen	**-448**	-650	**280**	5	-51
Catastrofe- en overige technische voorziening	**17**	21	**2**	-96	-172
Waardering en resultaatbepaling van aandelenbelangen	**-138**	115	**5**	25	8
Reorganisatievoorziening	**60**		**60**		
Subtotaal	**11.385**	7.569	**835**	582	-1.137
Belastingen over de aanpassingen	**2.503**	1.207	**141**	129	-99
Minderheidsbelang in de aanpassingen (na belastingen)	**346**	314	**26**	16	14
Aanpassingen na belasting	**9.228**	6.676	**720**	469	-1.024
Bedragen volgens US GAAP grondslagen (exclusief het effect van wijzigingen in grondslagen)	**35.094**	28.007	**6.688**	4.512	3.476
Cumulatief effect van wijzigingen in grondslagen			**-91**		-13.103
Bedragen volgens US GAAP grondslagen	**35.094**	28.007	**6.597**	4.512	-9.627
Verwaterd per aandeel (in euro's) volgens US GAAP	**16,00**	13,27	**3,10**	2,23	-5,00

Deze informatie is opgenomen in het Annual Report on Form 20-F, dat in verband met de beursnotering aan de New York Stock Exchange bij de Amerikaanse Securities and Exchange Commission wordt gedeponeerd.

TOELICHTING OP VERSCHILLEN TUSSEN GRONDSLAGEN VAN ING GROEP EN US GAAP

De belangrijkste verschillen tussen de door ING Groep toegepaste grondslagen en US GAAP zijn als volgt:

Purchase accounting en goodwill en overige immateriële activa
Betaalde goodwill bij acquisities wordt volgens ING Groep-grondslagen tesamen met de bijbehorende immateriële activa rechtstreeks ten laste van het *Eigen vermogen* gebracht.

Onder US GAAP wordt goodwill geactiveerd en minimaal eens per jaar beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen. Deze beoordeling vindt ook plaats indien zich gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden voordoen die wijzen op een bijzondere waardevermindering. In overeenstemming met de voorgeschreven overgangsregeling heeft ING Groep het vereiste onderzoek naar bijzondere waardeverminderingen verricht aan de hand van de boekwaarde van de goodwill per 1 januari 2002. De bijzondere waardevermindering is verwerkt in de winst- en verliesrekening als het cumulatief effect van wijzigingen in de grondslagen en heeft geen effect op de kasstromen van ING Groep.

Andere immateriële activa die worden verwerkt onder US GAAP worden nog steeds afgeschreven over de geschatte economische levensduur.

Waardering terreinen en gebouwen
Volgens ING Groep-grondslagen worden terreinen en gebouwen gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij niet gerealiseerde herwaarderingen rechtstreeks in het *Eigen vermogen* worden verantwoord. Deze activa worden niet afgeschreven. Bijzondere waardeverminderingen worden eerst ten laste van de voor deze activa gevormde herwaarderingsreserve gebracht. Enige resterende bijzondere waarde verminderingen worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Onder US GAAP worden terreinen en gebouwen in eigen gebruik en niet in eigen gebruik (beschouwd als *Beleggingen*) gewaardeerd tegen de kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen, aangepast voor bijzondere waardeverminderingen. Afschrijving vindt plaats over de economische levensduur van de betreffende activa.

Waardering van nominale waarden
Beleggingen in nominale waarden worden volgens ING Groep-grondslagen gewaardeerd tegen de aflossingswaarde. Het verschil tussen de aflossingswaarde en de verkrijgingsprijs wordt gedurende de resterende looptijd van de desbetreffende belegging geamortiseerd ten gunste dan wel ten laste van de winst- en verliesrekening.

Volgens US GAAP zijn de grondslagen afhankelijk van de classificatie van de betreffende effecten.

Effecten die als onderdeel van de handelsportefeuille worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Effecten die tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen de aflossingswaarde. Het verschil tussen de aflossingswaarde en de verkrijgingsprijs wordt gedurende de resterende looptijd van de desbetreffende beleggingen geamortiseerd ten gunste dan wel ten laste van de winst- en verliesrekening.

Effecten die beschikbaar zijn voor verkoop, worden tegen de reële waarde gewaardeerd. Ongerealiseerde waarde-veranderingen worden in het *Eigen Vermogen* verantwoord. Gerealiseerde verkoopresultaten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

De ongerealiseerde waardestijgingen van deze activa worden onder US GAAP in het *Eigen Vermogen* verantwoord. Wanneer deze waardestijgingen worden gerealiseerd, kan een gedeelte ervan worden doorgegeven aan de polishouders. Dit is afhankelijk van het beleid van de betreffende maatschappij. Per 31 december 2004 bedraagt de geschatte omvang van dit bedrag circa EUR 2,2 miljard.

Gerealiseerde winst/verlies bij verkoop op beleggingen in nominale waarden
Het verkoopresultaat op beleggingen in nominale waarden, zijnde het verschil tussen de opbrengst bij vervreemding en de boekwaarde, wordt volgens ING Groep-grondslagen als rendementsverschil verantwoord. Rekening houdend met de gemiddeld resterende gewogen looptijd van de beleggingsportefeuille, worden deze rendementsverschillen in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Volgens US GAAP wordt het verkoopresultaat direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Waardering van aandelen
Volgens ING Groep-grondslagen worden ongerealiseerde waardeverminderingen op aandelenbeleggingen opgenomen in de herwaarderingsreserve, tenzij zich een bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Om na te gaan of zich een bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan worden verschillende aannames en veronderstellingen gedaan, ondermeer ten aanzien van de omvang en duur van de ongerealiseerde waardevermindering, algemene marktomstandigheden, maar voornamelijk op de financiële gezondheid van de betreffende onderneming op de lange termijn. ING heeft de intentie en de mogelijkheid om een lange termijn beleggingsstrategie te volgen.

US GAAP vereist dat ongerealiseerde herwaarderingen die 'niet tijdelijk' zijn ten laste van de winst- en verliesrekening worden gebracht. Het bepalen van 'niet tijdelijk' is voornamelijk gebaseerd op de mate waarin de marktwaarde voor wat betreft omvang en duur beneden de kostprijs ligt.

Derivaten
Volgens ING Groep-grondslagen worden derivaten die gebruikt worden om renterisico te beheersen, meestal interest-swap contracten, verantwoord als off-balance transacties. De bijbehorende rentebaten en -lasten worden verantwoord in overeenstemming met de afgedekte post, meestal op accrual basis. Transacties worden als hedge aangemerkt indien zij als zodanig worden aangewezen en er een tegengesteld verband bestaat tussen de resultaten van het dekkingsinstrument en die van de afgedekte positie.

US GAAP vereist dat derivaten op reële waarde worden gewaardeerd, waarbij mutaties in de reële waarde in de winst- en verliesrekening worden verantwoord, tenzij wordt voldaan aan specifieke criteria voor hedge accounting.

SFAS 133, 'Accounting for Derivative Instruments and Hedging Activities' inclusief aanpassingen uit SFAS 138, vereist dat alle derivaten, inclusief bepaalde derivaten die zijn opgenomen in andere contracten, op de balans tegen reële waarde worden verantwoord als activa of als passiva. Mutaties in de reële waarde van een derivaat worden in het algemeen verantwoord in de winst- en verliesrekening van de periode waarin de mutatie ontstaat. Indien echter aan bepaalde voorwaarden is voldaan, kan een derivaat specifiek worden aangewezen als dekkingsinstrument ten opzichte van een risico van mutatie in reële waarde, kasstromen of bepaalde buitenlandse valutaposities.

Ten behoeve van de aansluiting van het eigen vermogen en de nettowinst op basis van ING Groep-grondslagen en op US GAAP grondslagen, zijn voor de transacties die voldoen aan de hedge-criteria van SFAS 133 de mutaties in de reële waarde van de afgedekte posten gesaldeerd met de winsten en verliezen op de derivaten.

Overlopende acquisitiekosten
Volgens ING Groep-grondslagen worden acquisitiekosten die worden gemaakt voor het afsluiten van levensverzekeringen waarvoor periodiek premie wordt ontvangen, geactiveerd en afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening.

Volgens US GAAP geldt eenzelfde grondslag, maar wordt een afschrijvingsmethode toegepast die iets afwijkt.

Onder US GAAP wordt de herwaarderingsreserve uit hoofde van de herwaardering van nominale waarden gecorrigeerd voor de invloed van deze herwaardering op de overlopende acquisitiekosten.

Pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen
Pensioenverplichtingen en pensioenkosten De pensioenaanspraken van de medewerkers zijn voor het overgrote deel ondergebracht in afzonderlijke pensioenfondsen. Volgens ING Groep-grondslagen, zoals van toepassing vanaf 1 januari 1998, die worden toegepast met terugwerkende kracht tot 1 januari 1997, zijn de pensioenkosten gebaseerd op een specifiek actuarieel bepaalde waarderingsmethode van beleggingen en daarmee verband houdende geprognosticeerde (pensioen)- verplichtingen, waarbij rekening wordt gehouden met verwachte salarisstijgingen. Beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

De pensioenkosten volgens US GAAP zijn gebaseerd op dezelfde waarderingsgrondslagen voor schulden en activa. Verschillen in kosten en schulden (of vorderingen) treden op door de afwijkende overgangsdatum ten opzichte van US GAAP.

Voorts wordt onder US GAAP direct een verplichting opgenomen in het geval dat de opgebouwde uitkeringsrechten ('accumulated benefit obligation') de reële waarde van de beleggingen overtreffen. Deze verplichting wordt gevormd ten laste van het eigen vermogen. Bij het bepalen van de opgebouwde uitkeringsrechten wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij het bepalen van geprognosticeerde pensioenverplichting ('projected benefit obligation') is dit wel het geval. Volgens ING Groep grondslagen worden verschillen tussen opgebouwde uitkeringsrechten en de reële waarde van de beleggingen tot uitdrukking gebracht volgens de normale regels voor geprognosticeerde pensioenverplichtingen. Dit leidt er niet toe dat direct een verplichting wordt opgenomen.

TOELICHTING OP VERSCHILLEN TUSSEN GRONDSLAGEN VAN ING GROEP EN US GAAP (vervolg)

Overige pensioenverplichtingen. Volgens ING Groep-grondslagen worden de kosten en schulden uit hoofde van overige personeelsverplichtingen berekend op basis van een soortgelijke methode als de pensioenverplichtingen en pensioenkosten.

De overige personeelsverplichtingen volgens US GAAP zijn gebaseerd op dezelfde waarderingsgrondslagen voor activa en schulden. Verschillen in kosten en schulden (of activa) treden op door de afwijkende overgangsdatum ten opzichte van US GAAP.

Voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen
De voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen wordt zowel volgens ING Groep-grondslagen als volgens US GAAP berekend op basis van een voorzichtige prospectieve actuariële methode, rekening houdend met de voor de lopende verzekeringsovereenkomsten gestelde voorwaarden. Het verschil tussen de ING Groep-grondslagen en US GAAP heeft primair betrekking op de verwerking van de eerste kosten en de veronderstellingen die bij de berekening van de voorzieningen worden gehanteerd ten aanzien van het te behalen rendement op de aan deze verplichtingen gerelateerde beleggingen.

Onder US GAAP wordt de herwaarderingsreserve uit hoofde van de herwaardering van nominale waarden gecorrigeerd voor de invloed van deze herwaardering op de overlopende acquisitiekosten.

Catastrofe en overige technische voorzieningen
Volgens ING Groep-grondslagen is een voorziening gevormd voor het niet herverzekerde deel van schade als gevolg van catastrofes in de toekomst en voor andere bijzondere risico's.

Volgens US GAAP is de vorming van een dergelijke voorziening niet toegestaan. Een schade mag slechts in aanmerking worden genomen in de periode waarin de gebeurtenis zich heeft voorgedaan. Bedragen die onder ING Groep-grondslagen ten laste van de catastrofevoorziening worden gebracht, worden onder US GAAP ten laste van het resultaat verantwoord.

Waardering en resultaatbepaling van aandelenbelangen
Dit heeft betrekking op participaties en bepaalde aandelenbelangen. Participaties worden aangehouden met de intentie deze te verkopen en worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere marktwaarde of nettovermogenswaarde. Ontvangen dividend op aandelen alsmede gerealiseerde resultaten bij verkoop worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. Volgens US GAAP worden dergelijke aandelenbelangen gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij ongerealiseerde waardeveranderingen direct ten gunste danwel ten laste van het *Eigen vermogen* worden verantwoord, of tegen nettovermogenswaarde indien invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

De criteria voor de verantwoording van winsten en verliezen bij verkoop van bepaalde aandelenbelangen zijn onder US GAAP stringenter. Als gevolg hiervan wordt het resultaat bij verkoop niet altijd in dezelfde verslagperiode verantwoord.

Reorganisatievoorziening
Volgens ING Groep-grondslagen worden bepaalde reorganisatiekosten die te maken hebben met ontslagvergoedingen verwerkt bij het bekendmaken van een reorganisatieplan.

Onder US GAAP wordt een verplichting die betrekking heeft op een ontslagvergoeding geboekt wanneer deze ontstaat. Ontslagkosten van werknemers worden in het algemeen geacht te zijn ontstaan wanneer het bedrijf een verplichting tegenover de werknemers heeft, tenzij de betreffende werknemers nog arbeid moeten verrichten in welk geval kosten worden gespreid over de periode waarover de werknemers arbeid verrichten.

RAROC PERFORMANCE

ING Bank past het RAROC-concept toe. RAROC is de afkorting voor Risk-Adjusted Return on Capital (naar risico gewogen rendement op kapitaal). Deze methodiek meet de performance van de verschillende activiteiten op een consistente wijze en koppelt dit aan aandeelhouderswaardecreatie. De winst van de verschillende bancaire activiteiten wordt gecorrigeerd voor de aanwezige economische risico's. RAROC ondersteunt de besluitvorming door de consequente afweging tussen de verwachte opbrengsten en de aanwezige risico's, met het doel het aanwezige kapitaal zo efficiënt mogelijk aan te wenden. Vergelijkbare, naar risico gewogen, performance instrumenten worden gebruikt ter ondersteuning van de prijsstelling op transactieniveau en in het kredietfiatteringsproces.

RAROC wordt berekend door het naar risico gewogen rendement te delen door het economisch kapitaal. Het naar risico gewogen rendement is gebaseerd op dezelfde waarderingsgrondslagen als in de jaarrekening, met twee belangrijke uitzonderingen. De actuele risico kosten voor kredietrisico worden vervangen door de te verwachten verliezen op basis van de statistisch berekende gemiddelde kredietverliezen over de gehele economische cyclus. Daarnaast wordt de winst- en verliesrekening gecorrigeerd voor het verschil tussen het aanwezige boekkapitaal en het economische kapitaal.

Het economisch kapitaal is gedefinieerd als het kapitaal dat nodig is om economische risico's uit hoofde van de ontplooide activiteiten op te kunnen vangen tot het door de instelling gewenste niveau. Het economische kapitaal is gebaseerd op specifieke berekeningen voor krediet-, transfer-, markt-, operationele en bedrijfsrisico's en houdt rekening met de diversificatievoordelen binnen de bank. ING Bank past een eenzijdig betrouwbaarheidsinterval toe van 99,95% dat in overeenstemming is met de nagestreefde krediet rating (AA/Aa2 long term) en een tijdspanne van 1 jaar.

RAROC VOOR DE BANCAIRE ACTIVITEITEN

	Raroc (voor belastingen)		Economisch kapitaal (in miljarden euro's)	
	2004	2003	**2004**	2003
Nederland	**25,5%**	28,2%	**3,0**	2,9
België	**22,2%**	16,1%	**2,5**	2,7
Duitsland	**-20,7%**	-3,8%	**1,1**	1,3
Overig wereldwijd	**8,8%**	5,0%	**2,0**	2,5
Overig Wholesale	**-43,6%**	-45,5%	**0,2**	0,3
Subtotaal Wholesale Banking	**13,6%**	12,6%	**8,8**	9,7
Asset Management	**39,5%**	44,0%	**0,8**	0,4
Totaal Wholesale Banking	**16,0%**	13,9%	**9,6**	10,1
Nederland	**68,0%**	62,2%	**1,6**	1,5
België	**17,8%**	18,3%	**0,4**	0,5
Polen	**20,5%**	19,5%	**0,1**	0,1
Overig Retail	**-3,1%**	5,4%	**0,6**	0,4
Totaal Retail Banking	**43,1%**	43,4%	**2,7**	2,5
Totaal ING Direct	**19,9%**	12,5%	**2,4**	1,7
Corporate Line	**-134,1%**	-103,0%	**0,2**	0,2
Totaal bancaire activiteiten	**19,7%**	17,0%	**14,9**	14,5

Noot: 2003 cijfers herzien voor toegevoegde activiteiten.

In 2004 zijn de RAROC en het economisch kapitaal berekend voor alle bancaire activiteiten. De totale RAROC voor belastingen van de bancaire activiteiten komt overeen met een RAROC na belastingen van 14,8% en kan worden vergeleken met 12,7% over 2003. De Raad van Bestuur hanteert als doelstelling een RAROC van 12% na belastingen. De RAROC na belastingen van Wholesale Banking verbeterde tot 12,2%, in vergelijking tot 10,3% vorig jaar en presteerde net boven de doelstelling. De RAROC na belastingen van Retail Banking was 29,1% en heeft bijna hetzelfde hoge niveau bereikt als 2003 (29,3%). ING Direct verbeterde verder tot een RAROC na belastingen van 11,3% vergeleken met 6,1% vorig jaar.

Naast RAROC hanteert ING intern de 'economische winstgroei' (economic profit growth) als key performance indicator. Hiermee kan worden aangegeven waar waarde wordt gecreëerd of vernietigd, zodat betere strategische keuzes kunnen worden gemaakt. De economische winst wordt bepaald door de gewogen gemiddelde kapitaalkosten van de RAROC af te trekken en dit te vermenigvuldigen met het economisch kapitaal.

ING Groep is in een continu proces om de modellen waarop de RAROC-berekeningen zijn gebaseerd verder te ontwikkelen en te verfijnen.

EMBEDDED VALUE

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

Embedded value geeft inzicht in het creëren van economische waarde door de verkoop en het beheer van langetermijn-contracten, zoals levensverzekeringen, annuïteiten en pensioenen. De componenten waaruit de embedded value is opgebouwd zijn de huidige waarde van toekomstige kasstromen uit de lopende portefeuille, het vereist kapitaal minus de kosten voor het aanhouden van het vereist kapitaal, en het vrije vermogen. De waarde van de nieuwe productie is de embedded value vermeerderd met de verkopen gedurende het jaar, en biedt derhalve inzicht in de te verwachte winstgevendheid van de omzet in 2004. De onderliggende aannames (kosten, rente, sterfte, afkopen, enz.) geven een zo goed mogelijke schatting van in de toekomst te verwachten realisaties. Toekomstige winsten worden contant gemaakt tegen een rentevoet die overeenkomt met de kapitaalkosten.

In mei 2004 werden de Europese Embedded Value (EEV) Principles geïntroduceerd door het CFO Forum, een commissie bestaande uit Chief Financial Officers van de grote Europese verzekeringsbedrijven. Deze richtlijnen en de bijbehorende toelichting bieden een kader voor de berekening van een rapportage over aanvullende informatie op het gebied van embedded value. De door ING gepubliceerde resultaten ultimo 2004 zijn gebaseerd op deze EEV-richtlijnen.

Ultimo 2004 bedroeg de totale embedded value van de levensverzekeringsbedrijven van ING EUR 22.451 miljoen, vergeleken met EUR 21.724 miljoen ultimo 2003. Dit is na EUR 1.049 miljoen aan dividenden aan de Groep. Wanneer deze dividenden buiten beschouwing worden gelaten stijgt de embedded value met EUR 1.776 miljoen. De cijfers voor zowel 2003 als 2004 zijn voor aftrek van het pensioentekort. In 2004 was dit tekort EUR 252 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit EUR 736 miljoen pensioentekort van de Groep dat is gealloceerd bij de levensverzekeringsactiviteiten minus EUR 484 miljoen die reeds is opgenomen in de voor de berekening van de embedded value gebruikte kostenaannames.

Het embedded-valueresultaat is verder gunstig beïnvloed door een stijging in de waarde van nieuwe productie, gunstige varianties en de positieve invloed van gewijzigde aannames. Valuta-effecten, een wijziging in het kapitaalmodel, en financiële opties en garanties hadden een negatieve invloed, evenals een dividendbetaling van EUR 1.049 miljoen uit de levenbedrijven.

WAARDE NIEUWE PRODUCTIE

	Periodieke premie	**Koop-sommen**	**IRV[1]**	**Waarde**	**VNB/PV[2] premie 2004**	Periodieke premie	Koop-sommen	IRV[1]	Waarde 2003
Nederland	**178**	**1.709**	**10,5%**	**58**	**1,9%**	161	1.220	8,0%	11
België/Luxemburg	**51**	**1.583**	**22,8%**	**42**	**2,2%**	29	1.752	29,4%	55
Overig Europa	**202**	**216**	**12,6%**	**38**	**1,0%**	151	143	11,9%	28
Verenigde Staten	**1.194**	**13.726**	**10,3%**	**138**	**0,9%**	1.583	14.545	9,2%	100
Latijns-Amerika	**215**	**191**	**14,7%**	**35**	**1,0%**	49	77	4,8%	-6
Azië/Pacific	**1.086**	**2.996**	**13,6%**	**321**	**4,8%**	985	1.588	14,7%	252
ING Groep	**2.926**	**20.421**	**12,1%**	**632**	**1,8%**	2.958	19.325	10,9%	440

(1) IRV = interne rentevoet aangepast voor verwachte fluctuaties in valutakoersen ten opzichte van de euro.
(2) VNB/PV premie = waarde van de nieuwe levenproductie gedeeld door de contante waarde van de premies uit hoofde van nieuwe levenproductie.

De waarde van de nieuwe levenproductie in 2004 bedroeg EUR 632 miljoen, vergeleken met EUR 440 miljoen over 2003. Deze stijging met 44% is voornamelijk toe te schrijven aan hogere investeringen in nieuwe productie, hogere prijsstelling en lagere acquisitiekosten. In 2004 investeerde ING EUR 1.607 miljoen in nieuwe levensverzekeringscontracten. Het verwachte totale rendement op deze investering is 12,1%, vergeleken met 10,9% voor 2003. Het verwachte interne rendement in opkomende markten is 13,5%.

In de waarde van de nieuwe productie zijn alle acquisitiekosten opgenomen. Dit betreft ook die acquisitiekosten die het niveau van kosten, waarmee rekening wordt gehouden bij de prijsstelling van producten, overschrijden. Dergelijke overschrijdingen kunnen ontstaan wanneer nieuwe activiteiten onvoldoende schaalgrootte hebben, verschillende bedrijfsonderdelen worden samengevoegd of indien in een jaar de verkopen lager zijn dan verwacht. In 2004 bedroegen deze overschrijdingen EUR 73 miljoen na belastingen, vergeleken met EUR 78 miljoen in 2003.

EMBEDDED VALUE VAN DE LEVENBEDRIJVEN

	2004	2003
Vrije deel van het eigen vermogen	**599**	2.500
Contante waarde lopende portefeuille	**21.852**	19.224
Embedded value	**22.451**	21.724

EMBEDDED VALUE PER DIVISIE - LEVENBEDRIJF

	2004	2003
Nederland	**9.223**	9.003
België/Luxemburg	**871**	756
Overig Europa	**2.163**	1.744
Insurance Europe	**12.257**	11.503
Verenigde Staten	**7.271**	7.932
Latijns-Amerika	**847**	372
Insurance Americas	**8.118**	8.304
Insurance Asia/Pacific	**2.076**	1.917
ING Groep	**22.451**	21.724

Er zijn een aantal uitzonderlijke posten opgenomen in het embedded value-resultaat. Het kapitaalmodel is gewijzigd teneinde een beter beeld te geven van de economische risico's per bedrijfsonderdeel. In overeenstemming met de EEV-richtlijnen zijn de kosten in verband met financiële opties en garanties expliciet weergegeven. In Nederland zijn de aannames herzien vanwege het hogere kostenniveau. Daarnaast zijn de aannames ten aanzien van afkopen verhoogd door het recente schadeverloop. Het afstoten van individuele herverzekeringsactiviteiten in de Verenigde Staten en valutaschommelingen hadden ook een negatief effect op het resultaat. De toevoeging van de pensioenactiviteiten aan de berekening van het embedded value-resultaat voor Latijns-Amerika resulteerde in een stijging van de embedded value.

VERANDERINGEN IN DE EMBEDDED VALUE VAN HET LEVENBEDRIJF

Gerapporteerde embedded value 2003	**21.724**
Beleggingsrendement vrije deel eigen vermogen	**96**
Waarde nieuwe productie	**632**
Vereist rendement	**1.560**
Financiële varianties	**431**
Operationele varianties	**145**
Wijziging disconteringsvoet	**102**
Wijziging in aannames	**314**
Valuta-invloeden	**-529**
Wijzigingen in het kapitaalmodel	**-744**
Toevoeging aan financiële opties en garanties	**-616**
Overig	**385**
(Dividenden) en kapitaalsuitbreidingen	**-1.049**
Embedded value ultimo 2004	**22.451**

EMBEDDED VALUE
(vervolg)

De belangrijkste oorzaken van de veranderingen in 2004 zijn:
- Het beleggingsrendement op het vrij vermogen van EUR 96 miljoen;
- Door nieuwe productie in 2004 nam de embedded value met EUR 632 miljoen toe;
- Het vereiste rendement van EUR 1.560 miljoen is de resultante van de disconteringsvoet op de beginwaarde van de lopende portefeuille en op de waarde van de nieuwe productie;
- De financiële varianties stegen in 2004 naar EUR 431 miljoen. Gunstige investeringsontwikkelingen in het gehele bedrijf alsmede het gunstige rendement op fondsen voor rekening van de polishouder in de Verenigde Staten waren de krachten achter deze stijging;
- Door operationele varianties steeg de embedded value in 2004 met EUR 145 miljoen, voornamelijk door gunstige sterfte- en invaliditeitscijfers in Azië/Pacific;
- Als gevolg van wijzigingen in de aannames steeg de waarde met EUR 314 miljoen, een resultante van verscheidene compenserende items. Een stijging van de verwachte langetermijnrente in Taiwan, een daling van de vennootschapsbelasting in Nederland en veranderde aannames op het gebied van afkoop, sterfte en invaliditeit in Azië/Pacific werden deels tenietgedaan door een stijging van de kosten in de prognoses van Nationale-Nederlanden;
- Valuta-invloeden hadden een negatief effect van EUR 529 miljoen, vooral door de daling van de US-dollar ten opzichte van de euro;
- Door wijzigingen in het kapitaalmodel van ING daalde de embedded value met EUR 744 miljoen, wat invloed had op alle divisies. Met uitzondering van Latijns-Amerika en Asia/Pacific steeg bij alle divisies de embedded value. Asia/Pacific rapporteerde een aanzienlijke stijging van het kapitaal;
- De kosten in verband met financiële opties en garanties werden in 2004 in het embedded-value resultaat opgenomen, waardoor deze met EUR 616 miljoen daalde. Dit had vooral gevolgen voor de resultaten van Nederland en de VS;
- De embedded value daalde met EUR 1.049 miljoen door ING Groep uitbetaalde dividenden uit het levenbedrijf;
- De post Overige resulteerde in een bijdrage van EUR 385 miljoen.

WAARDE NIEUWE PRODUCTIE OPKOMENDE MARKTEN[1]

	Periodieke premie	**Koop-sommen**	**IRV[2]**	**Waarde 2004**	Periodieke premie	Koop-sommen	IRV[2]	Waarde 2003
Centraal-Europa	**138**	**81**	**14,2%**	**33**	107	53	13,9%	24
Noord- en Zuid-Amerika	**215**	**191**	**14,7%**	**35**	49	77	4,8%	-6
Azië/Pacific	**717**	**374**	**13,2%**	**201**	682	142	16,9%	204
ING Groep	**1.070**	**646**	**13,5%**	**269**	838	272	15,3%	222

[1] De landen die tot de opkomende markten worden gerekend zijn:
– Centraal-Europa: Bulgarije, Tsjechië, Hongarije, Polen, Roemenië en Slowakije;
– Noord- en Zuid-Amerika: Argentinië, Chili, Mexico en Peru;
– Azië/Pacific: China, Hongkong, India, Korea, Maleisië, Taiwan en Thailand.

[2] IRV = interne rentevoet aangepast voor verwachte fluctuaties in valutakoersen ten opzichte van de euro.

De waarde van nieuwe productie in opkomende markten ten bedrage van EUR 269 miljoen steeg met 21% vergeleken met 2003 door toevoeging van de pensioenfondsen in Latijns-Amerika.

Onafhankelijk oordeel
Watson Wyatt, een internationale actuariële adviesorganisatie, heeft de door ING toegepaste methodologie en aannames bij het berekenen van de embedded value van de levensverzekeringsbedrijven per 31 december 2004 beoordeeld, alsmede de waarde van de nieuwe productie in 2004. Alle belangrijke bedrijfsonderdelen in Noord- en Zuid-Amerika, Azië/Pacific en Europa zijn in deze beoordeling meegenomen.

Watson Wyatt is tot de conclusie gekomen dat de toegepaste methodologie correct is en dat de aannames over het geheel genomen redelijk zijn. Daarnaast concludeerde Watson Wyatt dat de methodologie en aannames gebruikt voor de berekening van de embedded value per 31 december 2004 in overeenstemming zijn met de European Embedded Value Principles and Guidance.

Watson Wyatt heeft ook een beperkte controle uitgevoerd ten aanzien van de resultaten van de berekeningen en daarin geen materiële zaken aangetroffen. Watson Wyatt heeft echter geen uitvoerige controle uitgevoerd van de toegepaste modellen en in gebruik zijnde procedures.

CREDIT RATINGS

Credit ratings, zoals toegekend door ratingbureaus, zijn indicatoren voor de waarschijnlijkheid van tijdige en volledige terugbetaling van rente en hoofdsom van vastrentende waarden.

BELANGRIJKSTE CREDIT RATINGS VOOR ING[1]

	Standard & Poor's	Moody's
ING GROEP	A+	Aa3
ING VERZEKERINGEN		
– kortlopend	A-1	P-1
– langlopend	A+	Aa3
ING BANK		
– kortlopend	A1+	P-1
– langlopend	AA-	Aa2
– financiële kracht		B+

[1] De Standard & Poor's ratings hebben een 'positive outlook'; de Moody's ratings hebben een 'stable outlook'.

RISICOBEHEER

bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld en alle gevoeligheidsanalyses die op boekwaarden zijn gebaseerd zijn op basis van ING GAAP berekend

INLEIDING

Groepsrisicobeheer In 2004 heeft de Raad van Bestuur de risicobeheerfunctie op ING Groep-niveau gestroomlijnd. De reden hiertoe was dat het duidelijk moet zijn waar de verantwoordelijkheid voor besluitvorming inzake risicobeheer is gelegd. Dit heeft geleid tot een meer directe betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur bij het besluitvormingsproces. Daarnaast is het aantal risico-comités op Groepsniveau aanzienlijk teruggebracht.

De Raad van Bestuur bepaalt de risicotolerantie van ING Groep, en streeft daarbij naar een goede balans tussen risico, rendement en kapitaal, en stelt het risicobeleid en de risicolimieten vast. De Chief Financial Officer (CFO) draagt primair de volledige verantwoordelijkheid voor het Groepsrisicobeheer. Er wordt gewerkt aan de introductie van een duale tekeningsbevoegdheidmatrix, waardoor leden van de Raad van Bestuur en de Corporate Risk Managers directe verantwoordelijkheid nemen voor specifieke zaken, zoals het goedkeuren van transacties, binnen de door de Raad van Bestuur gedelegeerde bevoegdheden.

Groepsrisicobeheer functioneert onafhankelijk van de divisies en is onderverdeeld in drie afdelingen:
- Corporate Credit Risk Management (CCRM) is verantwoordelijk voor het kredietrisicobeheer van ING Bank en ING Verzekeringen;
- Corporate Market Risk Management (CMRM) is verantwoordelijk voor het marktrisicobeheer van ING Bank alsmede voor het operationeel risicobeheer van ING Bank en ING Verzekeringen;
- Corporate Insurance Risk Management (CIRM) is verantwoordelijk voor het verzekerings- en marktrisicobeheer van ING Verzekeringen.

De hoofden van deze afdelingen (Corporate Risk Managers) rapporteren aan de CFO en dragen directe verantwoordelijkheid voor besluitvorming over (het verkleinen van) risico's en risicobeheersing. De Corporate Risk Managers brengen advies uit aan de CFO en zijn verantwoordelijk voor de harmonisering en standaardisering van het risicobeheer. Zij zijn tevens verantwoordelijk voor risicodefinities, beleid, procedures, modellen en methodologie, risicobepaling, bewaking en geconsolideerde rapportage.

De regionale en lokale risk managers binnen de divisies hebben een functionele rapportagelijn naar de Corporate Risk Managers; zij waarborgen een dagelijkse risicoanalyse, adequate meting en controle, registratie van risico's en het ontwikkelen van beleidsmaatregelen binnen het totale raamwerk van risicobeheer.

Risico-Comités op groeps niveau De hieronder genoemde risico-comités functioneren binnen de grenzen van het risicobeleid en de door de Raad van Bestuur gedelegeerde bevoegdheden. De risico-comités hebben een adviesrol richting de CFO en waarborgen een nauwe aansluiting tussen de divisies en risicobeheer op groepsniveau door vertegenwoordiging van de hoofden van divisies alsmede Corporate Risk Managers in elk comité.

Centraal Krediet Comité ING Bank (CKC)
Het CKC is het hoogste orgaan binnen ING Bank voor het fiatteren van kredieten en adviseert op het gebied van landenlimieten, landenratings, kredietlimieten en 'counterparty'-limieten. Het CKC komt tweemaal per week bijeen.

ING Bank Provisioning Committee (IPC)
Het IPC adviseert over het niveau van de specifieke debiteuren- en landenvoorzieningen van ING Bank op basis van een formele analyse van de kredietportefeuille die ieder kwartaal plaatsvindt. Het IPC komt ieder kwartaal bijeen.

Asset & Liability Committee ING Bank (ALCO Bank)
Het ALCO Bank adviseert over het totale risicoprofiel van alle niet-handelsgerelateerde marktrisico's van Wholesale Banking, Retail Banking en ING Direct. Het ALCO Bank bepaalt het beleid ten aanzien van de financiering, liquiditeit, rentemismatch en solvabiliteit van ING Bank. Het ALCO Bank komt maandelijks bijeen.

Asset & Liability Committee ING Insurance (ALCO Insurance)
Het ALCO Insurance adviseert over alle risico's binnen de verzekeringsactiviteiten van ING, waaronder volatiliteit (dat gevolgen heeft voor de baten en waardering), financiële risico's (vereist kapitaal en marktrisico) en verzekeringsrisico's. Het ALCO Insurance komt zes keer per jaar bijeen.

De volgende comités op ING Groep-niveau zijn in 2004 ontbonden om het risicobeheer op Groepsniveau te stroomlijnen: het Risk Policy Committee, het Asset & Liability Committee ING Group, het RAROC Directors Committee, het Market Risk Committee ING Bank en het Operational Risk Committee ING Group.

Berekening groepsrisico Dit wordt per risicocategorie in twee aparte secties voor ING Bank en ING Verzekeringen beschreven. Voor ING Bank gelden de volgende risicocategorieën: kredietrisico, marktrisico en operationeel risico. Voor ING Verzekeringen zijn de relevante risico's: actuarieel en verzekeringstechnisch risico, kredietrisico, marktrisico en operationeel risico.

In onderstaande secties zijn de risicocategorieën onderverdeeld naar risicosoort en voor elke risicosoort is de methode waarop risico binnen ING wordt gemeten beschreven, inclusief een kwantificering van de risico's.

Beide secties bevatten tevens een beschrijving van de methodes om kapitaal te bepalen.

ING BANK

KREDIETRISICO

ALGEMEEN

Het kredietbeleid van ING Bank is gericht op het aanhouden van een internationaal gediversifieerde kredietportefeuille, waarbij grote risico-concentraties worden vermeden. Het accent ligt op het beheren van de activiteiten binnen de divisies door middel van 'topdown' concentratielimieten voor landen, individuele leningnemers en groepen van leningnemers. De doelstelling is de bancaire relatiebeheeractiviteiten uit te breiden, waarbij strikte interne risico-/rendementsrichtlijnen zullen worden gehandhaafd.

Vooruitlopend op de geplande invoering van nieuwe, wereldwijde kapitaaleisen, die zijn opgesteld door het Bazels comité, is binnen ING onder leiding van CCRM een bankbreed Bazel-project gestart. Het doel van dit project is ervoor te zorgen dat ING deze nieuwe richtlijnen naleeft vanaf het moment van invoering op 31 december 2006. Een belangrijk aspect van het project is de voortdurende ontwikkeling, implementatie en backtesting van interne, objectieve risico-ratingmodellen en modellen die worden gebruikt ter bepaling van het percentage van de lening, dat oninbaar wordt in het geval van betalingsproblemen. Deze modellen worden gebruikt bij het kredietfiatteringsproces, risicorapportages en het bewaken van de kwaliteit van de kredietportefeuille. Tegelijkertijd werkt ING aan het verfijnen van de inrichting en procedures van haar kredietrisicobeheer om te voldoen aan de 'best practices' in de bedrijfstak alsmede aan wettelijke vereisten.

BEREKENINGEN

Kredietrisico is het risico van een verlies door het in gebreke blijven van een debiteur of tegenpartij. Kredietrisico's ontstaan bij de lening-, pre-settlement- en beleggingsactiviteiten alsmede bij de handelsactiviteiten van ING Bank. Kredietrisicobeheer wordt ondersteund door speciaal daarvoor ingerichte kredietrisico informatiesystemen en interne ratingmethoden voor debiteuren en tegenpartijen.

Kredietanalyse is risico-/resultaatgericht, waarbij het niveau van de kredietanalyse een functie is van de omvang van het bedrag, de aard, de structuur (zoals ontvangen zakelijke zekerheid) van de faciliteit en de risico's die worden aangegaan. Intern worden voortdurend verfijningen aangebracht op de op RAROC gebaseerde instrumenten om te zorgen voor een evenwichtige verhouding tussen risico en rendement binnen de portefeuille- en de concentratieparameters. De kredietanalisten van ING maken gebruik van openbare informatie in combinatie met interne analyses die gebaseerd zijn op informatie die de klant verstrekt, vergelijkingen met andere financiële instellingen, vergelijkingen binnen de bedrijfstak en andere kwantitatieve instrumenten.

De krediet-exposure van ING Bank heeft voornamelijk betrekking op de traditionele kredietverlening aan bedrijven en particulieren. Leningen aan particulieren betreffen hoofdzakelijk hypotheken met onroerend goed als zekerheid. Kredieten aan bedrijven zijn veelal gedekt, maar kunnen ook ongedekt worden verstrekt op basis van een interne analyse van de kredietwaardigheid van de kredietnemer. De pre-settlement krediet-exposure vloeit ook voort uit handelsactiviteiten, bijvoorbeeld in derivaten, 'repo'-transacties en het in- en uitlenen van effecten. ING maakt gebruik van verschillende markttarieven en berekeningstechnieken om de omvang van krediet-risico op pre-settlement-activiteiten te bepalen.
Op basis van deze technieken maakt ING een schatting van het mogelijke toekomstige risico op individuele transacties en handelsportefeuilles. Er worden regelmatig raamovereenkomsten en zekerheidsstellingen afgesloten om deze krediet-risico's te beperken.

Risicoklassen zijn bepaald op basis van de kwaliteit van de exposures op basis van kredietwaardigheid, variërend van beleggingsklasse tot probleemklasse uitgedrukt in Moody's en S&P equivalenten.

RISICOKLASSEN: ING BANK IN % VAN DE TOTAAL UITSTAANDE BEDRAGEN[1]

	2004	2003
AAA (1)	**11,8%**	9,1%
AA (2-4)	**21,9%**	23,2%
A (4-7)	**10,9%**	14,1%
BBB (8-10)	**22,5%**	10,6%
BB (11-13)	**29,1%**	39,4%
B (14-17)	**2,3%**	1,9%
Watch / Probleemklasse (18-22)	**1,5%**	1,7%
Totaal	**100,0%**	100,0%

[1] Gebaseerd op de particuliere en zakelijke kredietverlening, financial markets en beleggingen.

De groei van uitstaande bedragen in risicoklasse AAA (1) is grotendeels toe te rekenen aan het voorzichtige investeringsbeleid en groei van activa bij ING Direct. Er is ook een belangrijke verschuiving van risicoklasse BB (11-13) naar BBB (8-10) die is veroorzaakt door de introductie van verbeterde rating modellen en een vollediger dekking van de portefeuille met deze modellen, waarbij conservatieve default risicoklassen zijn verwijderd.

RISICO-CONCENTRATIE: PORTEFEUILLE ING BANK PER ECONOMISCHE SECTOR

in percentages	2004	2003
Bouw, Infrastructuur en Onroerend goed	**4,3%**	5,1%
Financiële instellingen	**39,6%**	39,4%
Privépersonen	**28,9%**	23,8%
Overheid en Semi-overheid	**8,6%**	8,4%
Dienstensector	**2,1%**	2,5%
Overig	**16,5%**	20,8%
Totaal	**100,0%**	100,0%

De kredietportefeuille wordt doorlopend geëvalueerd. Ieder kwartaal vindt een formele analyse plaats om de voorzieningen voor mogelijke dubieuze debiteuren vast te stellen volgens een ‘bottom-up’ benadering. Conclusies worden besproken in het IPC, dat adviseert aan de Raad van Bestuur over het niveau van de specifieke debiteurenvoorzieningen. ING Bank beschouwt leningen als zijnde in gebreke indien het, op basis van actuele informatie en gebeurtenissen, waarschijnlijk is dat de contractueel verschuldigde hoofdsom en rentebedragen niet conform de contractbepalingen zullen worden ontvangen.

In 2004 ING doteerde EUR 465 miljoen aan de debiteurenvoorzieningen, vergeleken met EUR 1.125 miljoen in 2003. De dotatie is gelijk aan 18 basispunten van de gemiddelde kredietrisico gewogen activa in 2004, vergeleken met 46 basispunten in 2003. De significante reductie in de dotatie aan de voorzieningen was het gevolg van een verbetering van de kwaliteit van de kredietportefeuille in Nederland, België en Polen, de voornaamste markten van ING. In Duitsland bleven nieuwe kredietproblemen uit en de bestaande probleemleningen portefeuille van Duitsland vertoonde een belangrijke verbetering. ING is van mening dat de debiteurenvoorzieningen per 31 december 2004 toereikend zijn om de verliezen van ING Bank uit hoofde van kredietverlening op te vangen.

TOEVOEGINGEN AAN DE VOORZIENING VOOR DUBIEUZE DEBITEUREN VAN ING BANK (OP BASIS VAN LAND VAN DE KREDIETNEMER)

	2004	2003
Nederland	**197**	352
België	**56**	114
Overig West-Europa	**126**	410
Centraal- en Oost-Europa	**70**	94
Noord-Amerika	**55**	194
Latijns-Amerika	**-23**	-18
Azië	**-15**	-31
Overig	**-1**	10
	465	1.125

Landenrisico is het risico dat ING loopt dat specifiek is toe te schrijven aan gebeurtenissen in een bepaald land (of groep landen). Bij het landenrisico wordt onderscheid gemaakt tussen krediet-activiteiten (zakelijk en 'counterparty') en handels- en beleggingsactiviteiten. Alle transacties en handelsposities die ING genereert dragen een landenrisico. Het landenrisico is verder onderverdeeld in economisch risico en transferrisico. Economisch risico is het concentratierisico dat in verband staat met een bepaalde gebeurtenis in het risicoland dat van invloed kan zijn op transacties en andere risico's in dat land, ongeacht de valuta. Transferrisico is het risico dat wordt gelopen door het onvermogen van ING of haar tegenpartijen om te voldoen aan hun respectievelijke verplichtingen in vreemde valuta ten gevolge van een specifieke gebeurtenis in het betreffende land.

In landen waar ING actief is, wordt het relevante landenrisicoprofiel regelmatig geëvalueerd op basis waarvan een landenrating wordt toegekend. Gebaseerd op deze rating en de risicotolerantie van ING worden risicolimieten per land bepaald. Aan de hand van deze risicolimieten per land worden risico's dagelijks gemeten en gerapporteerd. Ook voor transferrisico worden per land risicolimieten toegekend, doorgaans alleen in opkomende markten. Het bedrag voor transferrisico van opkomende markten als percentage van de totale particuliere en zakelijke activiteiten is gedaald van 4,6% in 2003 naar 4,0% in 2004. Het risico wordt nauwlettend bewaakt met het oog op het economisch landenrisico, hoewel hiervoor geen formele limieten zijn vastgesteld. De onderstaande tabel laat de grootste economische risico's per land zien per ultimo 2004 vergeleken met 2003. De aanzienlijke groei in Duitsland, de Verenigde Staten, Spanje en Italië is grotendeels veroorzaakt door de groei van de beleggingsactiviteiten die door ING Direct zijn gegenereerd.

GROOTSTE ECONOMISCHE RISICO'S: KREDIETPORTEFEUILLE ING BANK PER LAND[1]

bedragen in miljarden euro's	**2004**	2003
Nederland	**178,4**	183,5
Duitsland	**60,5**	49,9
Verenigde Staten	**58,2**	50,4
België	**43,3**	41,1
Groot-Brittannië	**41,3**	47,1
Spanje	**33,9**	19,2
Frankrijk	**25,2**	24,6
Italië	**16,5**	11,8
Australië	**15,6**	11,0
Canada	**11,5**	12,3

[1] Heeft uitsluitend betrekking op risico's > EUR 10 miljard, inclusief intercompany-risico's met ING Verzekeringen.

De methodiek voor het berekenen van risicokapitaal is nauw verbonden met de risicodefinities om te bepalen waar het landenrisico optreedt. Voor landen in de opkomende markten met een laag tot gemiddeld risico, die nog niet in gebreke zijn gebleven, is een voorziening voor transferrisico niet vereist. In plaats van voorzieningen wordt additioneel kapitaal gealloceerd voor transacties waarbij landenrisico wordt gelopen. Het bedrag is hierbij een functie van het risico van het land alsmede van het risico van de transactie zelf. Voor landen met een hoog risico die op het punt staan in gebreke te blijven of recent in gebreke zijn gebleven, blijft een adequate voorziening een vereiste. Het beleid van ING met betrekking tot kapitaalallocatie en het treffen van voorzieningen voor landenrisico's is in overeenstemming met de richtlijnen voor landenrisico's van De Nederlandsche Bank.

GROOTSTE GRENSOVERSCHRIJDENDE KREDIETOBLIGO ING BANK IN OPKOMENDE MARKTEN BOVEN EUR 500 MILJOEN[1]

	Bruto transferrisico	
	2004	2003
LAND		
Zuid-Korea	**1.263**	1.529
Polen	**1.142**	1.465
China	**1.106**	1.091
Rusland	**894**	609
Hong Kong	**876**	680
Roemenië	**857**	356
Hongarije	**516**	674

[1] Niet inbegrepen zijn leningen in lokale valuta.

Settlement-risico ontstaat wanneer waarden worden uitgewisseld (fondsen, instrumenten of goederen en grondstoffen) voor dezelfde of verschillende valutadata en de ontvangst niet wordt geverifieerd of verwacht voordat ING haar eigen deel van de transactie heeft voldaan of geleverd. Het risico is dat ING levert, maar geen leverantie ontvangt van de tegenpartij. Settlement-risico kan gewoonlijk worden beperkt en verkleind door transacties met een 'delivery-versus-payment' (DVP) regeling, zoals gebruikelijk is bij de meeste clearingbanken, of middels een settlement-netting overeenkomst.

Voor die transacties waarbij een DVP-regeling niet mogelijk is, stelt ING settlement-limieten vast via het kredietfiatteringsproces. Het settlement-risico wordt dan bewaakt en beheerd door de kredietrisicobeheerafdelingen. Het risico wordt verder beperkt via operationele procedures waarbij transactiebevestigingen met alle transactiedetails aan de tegenpartijen vereist zijn. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van internationaal aanvaarde documentatie, zoals 'Master Agreements' van de 'International Swaps and Derivates Association' (ISDA) voor derivatentransacties. Bovendien neemt ING regelmatig deel aan projecten met andere banken om nieuwe clearingsystemen en -mechanismen te verbeteren en te ontwikkelen om het niveau van het settlementrisico nog verder te verlagen.

MARKTRISICO

ALGEMEEN

Marktrisico vloeit voort uit zowel de handels- als de niet-handelsportefeuilles van de drie divisies van ING Bank:

- ING Wholesale Banking: Handelsrisico's binnen ING Wholesale Banking vloeien voornamelijk voort uit market-making, het faciliteren van cliëntentransacties en het handelen voor eigen rekening in vastrentende waarden, aandelen, vreemde valuta's en de hieraan gerelateerde derivaten. ING bezit geen significante goederentermijnportefeuilles. Handelsposities worden dagelijks tegen markwaarde gewaardeerd. Het beleid van ING is erop gericht een internationaal gediversifieerde en voornamelijk klantgerelateerde handelsportefeuille aan te houden, waarbij grote risicoconcentraties worden vermeden. Marktrisico's voortvloeiende uit de niet-handelsportefeuille worden overgeheveld naar de portefeuille van asset & liability management (ALM); het betreft hier structurele rente-mismatchposities die voortvloeien uit commerciële banking activiteiten;
- ING Retail Banking: ING onderkent het niet-handelsboek gerelateerde marktrisico, dat voortvloeit uit bancaire producten waarvan de toekomstige kasstroom afhangt van het gedrag van de klant, zoals rekeningen courant, spaarrekeningen en hypotheken;
- ING Direct: Binnen ING Direct worden geen handelsposities aangehouden; de marktrisico's vormen een combinatie van ALM en marktrisico's uit hoofde van retailproducten.

BEREKENING

Handelsrisico ING Wholesale Banking past de Value-at-Risk (VaR) methodiek toe als de belangrijkste risicomaatstaf. VaR voor marktrisico geeft, met een eenzijdig betrouwbaarheidsinterval van 99%, de maximale ééndagsverliezen die kunnen optreden ten gevolge van veranderingen in risicofactoren (zoals rentetarieven, vreemde valutakoersen, aandelenkoersen) als de posities onveranderd blijven binnen een tijdsinterval van een dag. Het effect van de historische marktbewegingen op de huidige portefeuille wordt geschat op basis van de waargenomen marktbewegingen in de voorgaande 250 werkdagen. VaR fungeert ook als basis voor de berekening van het wettelijk vereiste kapitaal en als basis voor de berekening van het economisch kapitaal dat ING dient aan te houden om mogelijke verliezen uit hoofde van handelsactiviteiten op te kunnen vangen.

Marktrisico voor de rente- en aandelenmarkten is gesplitst in twee componenten: algemeen marktrisico en specifiek marktrisico. Het algemeen marktrisico geeft een schatting van de VaR die voortvloeit uit algemene waardefluctuaties in de markt (bijvoorbeeld euribor-fluctuaties). Het specifieke marktrisico geeft een schatting van de VaR die voortvloeit uit waardefluctuaties in de markt die betrekking hebben op de emittent van waardepapieren.

Het marktrisico van alle belangrijke optieportefeuilles binnen ING wordt gemeten door middel van de Monte Carlo simulatiemethode.

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de ééndags VaR voor de handelsportefeuille van ING Wholesale Banking gedurende 2003 en 2004.

GECONSOLIDEERDE VaR HANDELSPORTEFEUILLE ING WHOLESALE BANKING 2003 - 2004

in miljoenen euroís

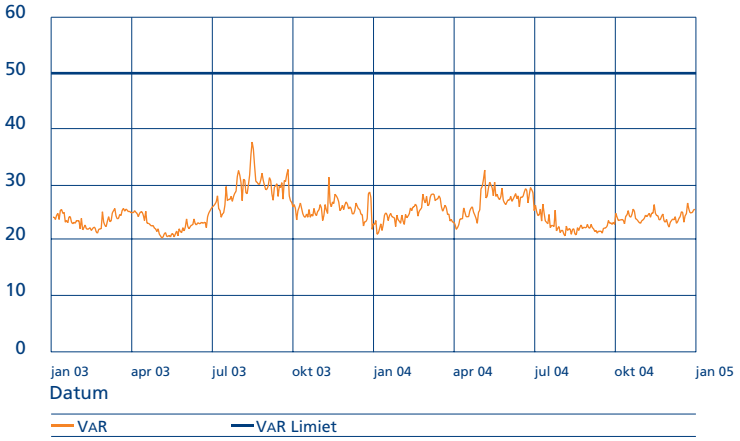

Begin 2003 en eind 2004 was het handelsrisicoprofiel relatief stabiel. De handelsposities van ING Wholesale Banking in rente- en aandelenmarkten was in de eerste helft van 2004 bovengemiddeld.

Het gemiddelde risico was in 2004 enigszins lager dan in 2003 (gemiddelde VaR 2004: EUR 24,7 miljoen en gemiddelde VaR 2003: EUR 25,3 miljoen). De VaR bleef ruim binnen de handelslimiet voor ING Wholesale Banking. In onderstaande tabel staan meer gegevens over de VaR van de handelsportefeuille van ING Wholesale Banking voor 2004 en 2003.

VaR HANDELSPORTEFEUILLE: ING WHOLESALE BANKING, PER PORTEFEUILLE

	Laag	**Hoog**	**Gemiddeld**	**Ultimo 2004**	Laag	Hoog	Gemiddeld	Ultimo 2003
Vreemde valuta	**2,4**	**10,6**	**4,4**	**3,4**	2,9	7,2	4,5	4,8
Aandelen	**4,6**	**12,1**	**7,6**	**9,2**	5,6	15,6	8,9	11,2
Rente	**9,2**	**23,0**	**13,8**	**11,7**	8,1	21,6	12,3	11,1
High yield / Opkomende markten	**5,0**	**9,9**	**6,7**	**7,5**	5,3	10,4	7,9	6,4
Diversificatie[1]			**-7,8**	**-6,3**			-8,3	-10,6
Totaal VaR			**24,7**	**25,5**			25,3	22,9

[1] Diversificatie is niet berekend voor de kolommen 'laag' en 'hoog', omdat de waarnemingen voor zowel de individuele markten als de totale VaR op verschillende data kunnen zijn gedaan.

Alhoewel met VaR-modellen de potentieel toekomstige resultaten worden ingeschat, zijn de schattingen gebaseerd op historische marktgegevens. ING bewaakt voortdurend de aannemelijkheid en effectiviteit van het toegepaste VaR-model. De toegepaste techniek staat algemeen bekend als 'backtesting'. Hierbij wordt het feitelijke resultaat van een dag vergeleken met de dagelijkse VaR. Wanneer het feitelijke verlies de VaR overstijgt, is er sprake van een 'backtest occurrence'. Gebaseerd op het eenzijdig betrouwbaarheidsinterval (99%) van ING Bank zal een 'backtest occurrence' gemiddeld gesproken slechts één keer in de 100 handelsdagen voorkomen. In 2004 is het niet voorgekomen dat een eendaags handelverlies de eendaags geconsolideerde VaR van ING Wholesale Banking heeft overschreden.

W&V VERDELING DAGRESULTATEN HANDELSPORTEFEUILLES ING WHOLESALE BANKING 2003 – 2004

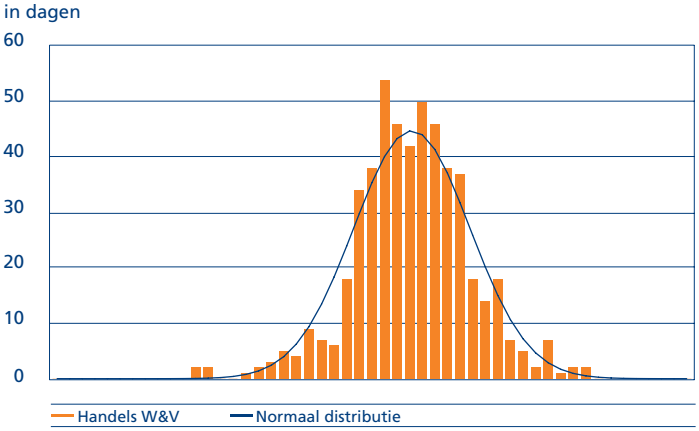

Bovenstaande grafiek geeft de verdeling weer van de dagelijkse totale winst en verlies cijfers van de handelsportefeuilles van ING Wholesale Banking over 2003 en 2004. Voor referentiedoeleinden is een normaalverdelingslijn toegevoegd.

Aangezien VaR in het algemeen geen schatting geeft van de potentiële verliezen die kunnen voortvloeiend uit extreme fluctuaties in de markt, past ING vergaand gestructureerde 'stress testing' toe voor het bewaken van het marktrisico onder extreme markt omstandigheden. Stress-scenario's zijn gebaseerd op historische en hypothetische extreme gebeurtenissen. Het resultaat van deze stress testing is een Event Risk getal. Dit is een schatting van de winst en verlies als gevolg van een mogelijke extreme gebeurtenis en het wereldwijde effect daarvan op ING Wholesale Banking. Het beleid met betrekking tot Event Risk (en de technische implementatie daarvan) is ING-specifiek, aangezien er voor Event Risk geen door andere banken en toezichthouders algemeen aanvaarde berekeningsmethode bestaat (zoals voor het VaR-model). Het Event Risk-model bestaat voornamelijk uit stress-parameters per land en per markt (vastrentende waarden, aandelen, vreemde valuta en gerelateerde derivaten). De parameters geven de historische maximale marktbewegingen aan binnen het tijdsbestek van één maand. De scenario's en stress-parameters worden achteraf vergeleken met extreme marktbewegingen die zich daadwerkelijk in die markten hebben voorgedaan.

Niet-handelsrisico - Renterisico De niet-handelsportefeuille bestaat voornamelijk uit de bancaire (commerciële) portefeuille en de ALM-portefeuille. Binnen ING Bank is het commerciële onderdelen niet toegestaan structurele mismatchposities in hun portefeuilles aan te houden. Een gevolg van dit beleid is dat alle structurele renterisico's worden gerepliceerd in de ALM-portefeuilles van de betreffende Treasury-afdeling. Het beheer van structurele rente-mismatchposities is in handen van Treasury. De commerciële bedrijfsonderdelen zijn verantwoordelijk voor de overige renterisico's die voortvloeien uit bancaire producten waarvan de toekomstige kasstroom afhangt van het gedrag van de klant, zoals spaarrekeningen en hypotheken.

ING kent verschillende methodes om zowel de contractuele als gedragsaspecten met betrekking tot betaaltegoeden, spaarrekeningen en hypotheken te repliceren. Er vindt een regelmatige backtesting plaats van deze modellen en aannames. De uitkomsten hiervan worden ter goedkeuring voorgelegd aan het betreffende Asset & Liability Committee. Om de investeringsregels van de rekening-courant- en spaarrekeningen te bepalen, wordt gebruik gemaakt van een simulatie op basis van historische klantrente, uitstaand volume en marktrente. De investeringsregels worden getest op hun bruikbaarheid door middel van volatiliteit/correlatieanalyses. De regels worden ook regelmatig geactualiseerd. Op basis van in het verleden geobserveerd vervroegd aflossingsgedrag wordt de hoogte van de vervroegde aflossingen op hypotheken gemodelleerd.

ING Bank gebruikt verschillende methodes om het renterisico te beheersen. De belangrijkste zijn Value-at-Risk (VaR) en Earnings at Risk (EaR). EaR meet het verlies op de netto renteopbrengsten als gevolg van veranderende marktrente over de periode van een jaar. De EaR-berekeningen verschillen per portefeuille. Voor de ALM-portefeuille wordt het potentiële verlies op de netto-renteopbrengsten gemeten als gevolg van de structurele mismatch van de rentepositie. Voor de commerciële activiteiten berekent de EaR het basis risico tussen de marktrentes en de cliëntrentes op de spaar- en betaaltegoeden. In onderstaande tabel zijn de totale EaR cijfers van ING Bank weergegeven. Deze getallen geven de verandering weer op het verwachte jaarlijkse resultaat. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de 2003 EaR cijfers herberekend op dezelfde grondslag als die van 2004. Voor de berekening van het basisrisico zijn alle materiële portefeuilles met spaar- en betaaltegoeden meegenomen, dit verschilt ten opzichte van de calculaties weergegeven in het jaarverslag van 2003. Verder zijn de cijfers berekend op basis van een onmiddelijke parallelle rentestijging van 2% (2003: 1%), in lijn met de Basel II-vereisten. De daling in het EaR cijfer van ING Wholesale Banking wordt veroorzaakt door veranderingen in het gap profiel. De stijging van de EaR cijfers van ING Retail Banking en ING Direct worden voornamelijk veroorzaakt door stijgende volumes en veranderende marktrentes.

EARNINGS-AT-RISK PER DIVISIE

	2004	2003
ING Wholesale Banking	**-292**	-449
ING Retail Banking	**-155**	-123
ING Direct	**-367**	-226
Totaal ING Bank	**-814**	-798

In de onderstaande tabel staat de geconsolideerde rentepositie van ING Bank per 31 december 2004 weergegeven in een gap-profiel. Dit geeft een beknopt overzicht van het netto saldo van herziene en vervallende nominale bedragen van zowel de activa- als passivaportefeuilles per jaarultimo. Dit netto gap-profiel is gelijk aan het door de toezichthouder voorgeschreven overzicht met betrekking tot rente posities.

NETTO GAP-PROFIEL ING BANK NIET-HANDELSPORTEFEUILLE (31 DECEMBER 2004)

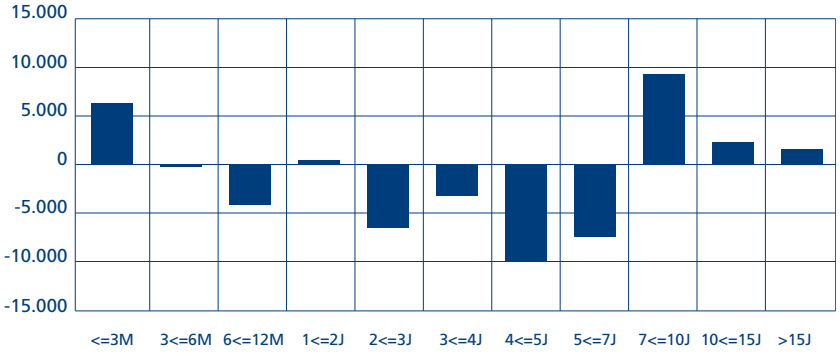

GAP-PROFIEL VAN DE BELANGRIJKSTE VALUTA BINNEN ING BANK NIET-HANDELSPORTEFEUILLE (31 DECEMBER 2004)

	On-balance				Off-balance				
	Euro	US dollar	Overige	Totaal	Euro	US dollar	Overige	Totaal	Totaal generaal
Tot 3 maanden	34.543	-1.879	9.548	42.212	-25.097	-2.921	-7.826	-35.844	6.368
3 tot 6 maanden	-6.454	-1.475	-3.558	-11.487	6.096	1.449	3.704	11.249	-238
6 tot 12 maanden	-2.259	-2.148	-10.748	-15.155	6.772	-157	4.384	10.999	-4.156
1 tot 2 jaar	2.132	753	-3.211	-326	-3.091	-113	3.980	776	450
2 tot 3 jaar	-1.446	290	-3.109	-4.265	-3.078	-631	1.392	-2.317	-6.582
3 tot 4 jaar	-994	992	-2.226	-2.228	-1.316	-519	801	-1.034	-3.262
4 tot 5 jaar	-12.077	-518	-1.942	-14.537	2.385	-117	2.262	4.530	-10.007
5 tot 7 jaar	-9.929	-193	-207	-10.329	1.687	857	364	2.908	-7.421
7 tot 10 jaar	5.459	-408	-2.113	2.938	4.429	-66	2.002	6.365	9.303
10 tot 15 jaar	2.903	-51	302	3.154	-898	47	19	-832	2.322
Meer dan 15 jaar	-496	-1.111	14	-1.593	1.281	1.919		3.200	1.607
Totaal rentegevoelige posities	11.382	-5.748	-17.250	-11.616	-10.830	-252	11.082	0	-11.616
Totaal niet-rentegevoelige posities	10.673	2.037	-1.094	11.616					11.616
Totaal	22.055	-3.711	-18.344	0	-10.830	-252	11.082	0	0

Niet-handelsrisico - Valutarisico ING loopt vreemde valutarisico op haar financiële positie en kasstromen. Valutarisico's in de niet-handelsportefeuille worden door middel van interne transacties grotendeels overgedragen aan Financial Markets Treasury, dat het dagelijkse beheer voert van alle vreemde valuta-posities.

Het belangrijkste vreemde valutarisico in de niet-handelsboeken heeft betrekking op het translatierisico op buitenlandse beleggingen en het in Amerikaanse dollars genoteerde Tier 1 kapitaal. Voor de belangrijkste valuta van ING, de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Poolse zloty, wordt het translatierisico beheerd door ALCO Bank. Hierbij wordt eveneens rekening gehouden met het translatie-effect op de Tier 1 ratio. Het dagelijks beheer van alle overige valuta wordt gevoerd door Financial Markets Treasury Amsterdam.

EENDAGSRISICO ING BANK VOOR DE BELANGRIJKSTE VALUTA IN DE NIET-HANDELSBOEKEN

Valuta	Geïnvesteerd kapitaal	Tier 1	Totale risico	Hedges	Netto positie 2004
Amerikaanse dollar	3.730	-2.675	1.055	-1.131	-76
Britse pond	-1.250		-1.250	1.299	49
Poolse zloty	642		642	-399	243
Zuidkoreaanse won	477		477	-438	39
Overige valuta	431		431	-191	240
Totaal	4.030	-2.675	1.355	-860	495
					2003
Amerikaanse dollar	2.165	-3.289	-1.124	69	-1.055
Britse pond	-1.067		-1.067	1.059	-8
Poolse zloty	472		472	-233	239
Zuidkoreaanse won	449		449	-398	51
Overige valuta	825		825	-695	130
Totaal	2,844	-3,289	-445	-198	-643

Per 31 december 2004 bedroeg het in Amerikaanse dollars genoteerde Tier 1 kapitaal van ING EUR 2.675 miljoen, waarvan het valutarisico voor EUR 76 miljoen niet was afgedekt.

Het in buitenlandse beleggingen geïnvesteerd kapitaal in Amerikaanse dollars is in de loop van 2004 aanzienlijk toegenomen, hetgeen vooral is toe te schrijven aan de kapitaalinjectie in ING New York van USD 2,4 miljard in juni 2004.

Alhoewel de resultaten op netto-beleggingshedges in Nederland fiscaal belast zijn, heeft ING er niet voor gekozen deze hedges om belastingredenen aan te passen.

Om de valutarisico's te kwantificeren, wordt dezelfde Value-at-Risk (VaR) methode gebruikt als bij de tradingactiviteiten. De sterke daling van de VaR gedurende 2004 is met name veroorzaakt door een daling van de USD netto positie. Dit is het gevolg van een toename van de in Amerikaanse dollars genoteerde risico gewogen activa, die geleid heeft tot het aanpassen van de hedge, rekening houdend met het translatie-effect op de Tier 1 ratio.

GECONSOLIDEERDE NIET-HANDELSPORTEFEUILLE FX VaR ING BANK

	Laag	**Hoog**	**Gemiddeld**	**Ultimo 2004**	Laag	Hoog	Gemiddeld	Ultimo 2003
FX VaR	**3,5**	**15,8**	**8,6**	**3,5**	7,0	14,9	10,2	14,9

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de ontwikkeling van de FX VaR in 2003 en 2004.

GECONSOLIDEERDE FX VaR NIET-HANDELSPORTEFEUILLE ING BANK 2003-2004

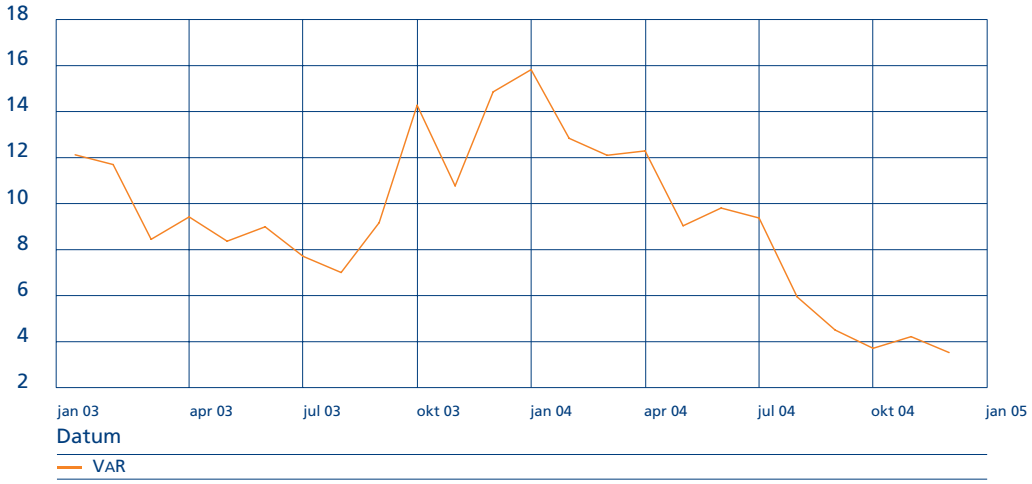

Liquiditeitsrisico Liquiditeitsrisico is het risico dat ING Bank of een van haar dochterondernemingen, tegen redelijke kosten en op het gewenste moment, niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Binnen ING Bank is het ALCO Bank verantwoordelijk voor de strategie met betrekking tot liquiditeitsrisico. Het ALCO Bank heeft het dagelijkse liquiditeitsbeheer gedelegeerd aan Treasury Amsterdam, dat verantwoordelijk is voor het beheer van de totale liquiditeitsrisicopositie van ING Bank, terwijl regionale en lokale treasuryafdelingen verantwoordelijk zijn voor het beheer van de liquiditeit in hun eigen regio's.

De belangrijkste doelstelling van ING's liquiditeitsstrategie is het handhaven van voldoende liquiditeit om activiteiten goed te laten verlopen. De liquiditeitsstrategie van ING Bank kent vier belangrijke componenten.

De eerste betreft de dagelijkse funding. Het beleid van ING is erop gericht te zorgen voor een goede spreiding van de dagelijkse fundingeisen. De Treasury-afdeling bewaakt alle vervallende kasstromen, tezamen met verwachte veranderingen in de fundingseisen voor de kernactiviteiten. Dit behelst eveneens het aanvullen van bestaande fondsen op de vervaldatum, verwachte opnames uit particuliere rekeningen-courant, spaartegoeden en additionele leningen.

De tweede component betreft het aanhouden van een adequate mix van financieringsbronnen. ING streeft naar een goed gediversifieerde fundingmix als het gaat om financiële producten, tegenpartijen, geografische markten en valuta. Liquiditeitsbronnen zijn binnen de gehele ING Bank ruim aanwezig. ING Bank heeft een brede basis van particuliere funding, die voornamelijk bestaat uit rekeningen-courant, spaartegoeden en particuliere deposito's. Ondanks het feit dat deze rekeningen op korte termijn of per direct opvraagbaar zijn, worden deze rekeningen gezien de brede klantenbasis als een stabiele bron van funding beschouwd. Hoewel de particuliere funding vanuit geografische gezichtspunt bekeken breed gespreid is, vindt de meeste funding plaats in de eurozone.

De derde component in de liquiditeitsstrategie van ING is het handhaven van een brede portefeuille met goed verhandelbare activa die kunnen worden ingezet om verstoringen in het kasstroomprofiel op te vangen. ING heeft relatief grote portefeuilles met onbezwaarde, verhandelbare activa, die voor liquiditeit kunnen zorgen door middel van repo-overeenkomsten of door verkoop. Het merendeel van de verhandelbare activa van ING bevindt zich in de eurozone.

De vierde component in ING's liquiditeitsstrategie is het handhaven van adequate en actuele financieringsplannen voor onvoorziene gebeurtenissen verspreid over de gehele organisatie. Financieringsplannen voor onvoorziene gebeurtenissen worden opgesteld om tijdelijke en langdurige verstoringen in liquiditeit op te vangen die worden veroorzaakt door algemene marktomstandigheden of door specifieke omstandigheden binnen ING. Op basis van deze plannen zijn alle taken en verantwoordelijkheden duidelijk gedefinieerd en is alle benodigde managementinformatie beschikbaar. Het belangrijkste doel van ING's financieringsplannen voor onvoorziene gebeurtenissen is om het topmanagement in staat te stellen om op een effectieve en efficiënte manier te reageren op een eventuele liquiditeitscrisis.

Het accent van het meten van het liquiditeitsrisico ligt op de week- en maandperiode. Posities worden uitgesplitst naar type product en tegenpartij. Alle posities met een bekende vervaldatum worden opgenomen in de vervalkalender op basis van de contractuele vervaldatum. Posities met een onbekende vervaldatum en verhandelbare activa worden opgenomen als posten met een directe liquiditeitswaarde. Standby-faciliteiten, niet-getrokken onherroepelijke kredietfaciliteiten, garanties en andere latente verplichtingen zijn ook opgenomen. De posities in de week- en maandperiode worden onder verschillende scenario's gewogen. De totaal beschikbare liquiditeit is gecorrigeerd voor het aanwezige liquiditeitssurplus op lokaties waar kapitaal overdracht gelimiteerd is en in niet-omwisselbare valuta. Deze posities bevinden zich voornamelijk buiten de eurozone. Binnen ING Bank is een raamwerk geïmplementeerd dat limieten stelt voor wekelijkse en maandelijkse liquiditeitsrisicoposities.

OPERATIONEEL RISICO

ALGEMEEN

Het doel van de operationele risicobeheerafdelingen op Groeps- en lokaal niveau is het ondersteunen van de directies van de divisies die verantwoordelijk zijn voor het beheren van de operationele risico's. Dit gebeurt door het vergroten van het bewustzijn en inzicht in operationele risico's, de transparantie van operationele risico's en verliezen te verbeteren, het verbeteren van vroegtijdige waarschuwingen, het benoemen van een eigenaar van het risico en het toewijzen van verantwoordelijkheden. Dit draagt bij aan een stabieler bedrijfsproces en lagere operationele risicokosten. Met een goede operationele risicobeheerfunctie bereidt ING zich voor op de invoering van de Basel II-richtlijnen die met ingang van 31 december 2006 van toepassing zullen zijn. ING wil de Advanced Measurement Approach invoeren, de meest geavanceerde optie binnen Basel II op het gebied van het kapitaalbeslag.

BEREKENING

ING definieert operationele risico's als het risico van directe of indirecte verliezen als gevolg van inadequate of tekortschietende interne processen, mensen en systemen, of door externe gebeurtenissen. Dit behelst ook het risico van reputatieschade. Hierbij worden de volgende gebeurtenissen onderscheiden (gebaseerd op niveau 1 en 2 type gebeurtenissen van het Bazels comité):

– Procesfouten
– Falende controle
– Ongeautoriseerde activiteiten
– Interne criminaliteit/fraude
– Externe criminaliteit/fraude
– Falende informatiebeveiliging
– Werkgelegenheid aangelegenheden & veiligheid werkplek
– Cliënten, producten, zakelijke malversaties
– Bedrijfsonderbreking
– Systeemfalen

Elk van deze risico's kent een daaraan gerelateerde functie (bijvoorbeeld Compliance, IT, Juridische Zaken, Informatiebeveiliging, Financiële Zaken, Human Resources, Operations) die verantwoordelijk is voor de managementprocessen en het toezicht op dat risico. Voorts kent operationeel risico vaak overlappingen met de andere risicocategorieën, zoals marktrisico, kredietrisico en verzekeringsrisico.

De berekening van het operationele risico als onderdeel van het economisch-kapitaalmodel valt uiteen in twee onderdelen. Het eerste deel is een probabilistisch model waarmee een generiek kapitaal per bedrijfsonderdeel wordt berekend op basis van een incidentschade-database en de relatieve omvang en inherente risico's van de bedrijfsonderdelen. Het tweede deel betreft de scorecard aanpassing, waarmee het specifieke niveau van de implementatie van het operationele risicobeheer per bedrijfsonderdeel wordt weergegeven.

Om het operationele risico te beoordelen, te bewaken en te beheersen heeft ING een geavanceerd activiteitenkader ontwikkeld. Dit omvat:
- Risk awareness programmes en Risk & control self assessments;
- Opvolging openstaande audit findings en Incidentrapportage en analyse;
- Key-risk Indicators rapportage en locale Operational risk committees;
- Nieuwe-producten reviews.

De ontwikkeling van het Operationeel Risicobeheerproces wordt jaarlijks gemeten aan de hand van een set van vijf scorecards, waarmee het ORM-raamwerk wordt beoordeeld. Het Basel II-voortgangsrapport is eveneens gebaseerd op deze scorecards. In maart 2004 werden de scorecardpanels 2003 geëvalueerd op basis van een nadere onderbouwing. De uitkomst van de evaluatie van de scorecards per bedrijfsonderdeel heeft geresulteerd in een daling van het economisch kapitaal voor operationele risico's in 2004.

ECONOMISCH KAPITAAL VOOR OPERATIONEEL RISICO IN 2004

	Netto kapitaal voor scorecard aanpassing	Scorecard toevoeging (+) / reductie (-)	Netto kapitaal na scorecard aanpassing
Wholesale Banking	1.319,0	-11,8%	1.163,8
Retail Banking	482,8	-6,1%	453,4
ING Direct	242,8	-31,4%	166,5
Corporate Items	10,1	0%	10,1
ING Bank Totaal	2.054,7	-12,7%	1.793,8

Netto kapitaal voor scorecard reductie | Netto kapitaal na scorecard reductie

Netto economisch kapitaal, diversificatie effecten (tussen bedrijfsonderdelen en tussen risicotypes) meegenomen. Toegepast eenzijdig betrouwbaarheidsinterval: 99,95%.

Om ING te beschermen tegen de financiële consequenties van onzekere operationele gebeurtenissen heeft ING verzekeringen met wereldwijde dekking afgesloten bij derden voor (computer)criminaliteit, beroepsaansprakelijkheid, bestuurdersaansprakelijkheid, aansprakelijkheid uit employment practices alsmede fiduciaire aansprakelijkheid. Het deel van deze risico's dat ING zelf houdt is van een vergelijkbare omvang als het risico dat ING loopt op catastroferisico's uit haar schadeverzekeringsactiviteiten.

ECONOMISCH KAPITAAL

ALGEMEEN

ING beoordeelt de interne kapitaaleisen op basis van eigen, op risico gebaseerde, methodes. ING is in een continu proces om de interne kapitaalmodellen verder te ontwikkelen en te verfijnen. Voor ING Bank wordt het economisch kapitaalmodel gebruikt.

BEREKENING

Het economisch kapitaal is gedefinieerd als het kapitaal dat nodig is om economische risico's uit hoofde van de ontplooide activiteiten op te kunnen vangen tot het door de instelling gewenste niveau. ING Bank past een eenzijdig betrouwbaarheidsinterval toe van 99,95% dat in overeenstemming is met de nagestreefde krediet rating (AA/Aa2 long term) en een tijdspanne van 1 jaar.

Het economische kapitaal dient aanwezig te zijn als buffer voor het opvangen van alle toekomstige, onverwachte verliezen en wordt berekend voor krediet-, transfer-, markt-, operationeel en bedrijfsrisico. In 2004 is het economisch kapitaal berekend voor alle bancaire activiteiten.

UITSPLITSING ECONOMISCH KAPITAAL ING BANK NAAR RISICOCATEGORIE

bedragen in miljarden euro's	**2004**	2003
Kredietrisico (inclusief Transferrisico)	**7,3**	7,6
Marktrisico	**4,0**	3,3
Operationeel risico	**1,8**	1,8
Bedrijfsrisico	**1,8**	1,8
Totaal	**14,9**	14,5

In de resultaten per risicocategorie zijn alle diversificatie-effecten inbegrepen, inclusief de risicovermindering tussen de risicocategorieën. Diversificatie-effecten door het combineren van bancaire en verzekeringsactiviteiten zijn buiten beschouwing gelaten.

Bedrijfsrisico, dat in de tabel als aparte categorie is opgenomen, wordt gebruikt om onverwachte verliezen te dekken die kunnen voortvloeien uit wijzigingen in volumes, marges en kosten. Bedrijfsrisico kan worden beschouwd als een gevolg van managementstrategie (strategisch risico) en interne efficiency (kostenefficiencyrisico).

Alle risico's, met uitzondering van het bedrijfsrisico, zijn onderworpen aan een onafhankelijke controle met een functionele rapportagelijn naar de Corporate Risk Managers. Alhoewel in het plannings- en budgetproces met het bedrijfsrisico rekening wordt gehouden, is het bedrijfsrisico niet onderworpen aan een onafhankelijk controleproces, maar is dit de verantwoordelijkheid van de betreffende bedrijfsonderdelen.

Elke Corporate Risk Management-afdeling is verantwoordelijk voor de consistentie en juistheid van de respectievelijke methode, inclusief de berekening van het economisch kapitaal (en het verwachte verlies) en de diversificatie binnen het risicotype. In 2005 zal een centrale database voor kredietrisico worden geïntroduceerd, zodat gegevens voor de interne kapitaalberekeningen en gegevens die worden gebruikt voor Basel II en de debiteurenvoorzieningen onder IFRS met elkaar worden afgestemd.

ING VERZEKERINGEN

ACTUARIEEL EN VERZEKERINGSTECHNISCH RISICO

ALGEMEEN

ING is actief op het gebied van levens- en schadeverzekeringsproducten. De levensverzekeringsproducten omvatten een ruim assortiment traditionele levensverzekeringen, beleggingsverzekeringen, lijfrentes, universal life, collectieve- en pensioenverzekeringen alsmede GIC's (guaranteed investment contracts). Onder de schadeproducten vallen alle schadeverzekeringen, zoals brand-, auto-, ongevallen- en zorgverzekeringen alsmede aansprakelijkheids- en arbeidsongeschiktheidsverzekering.

De risico's die voortvloeien uit deze verzekeringsproducten hebben betrekking op de toereikendheid van de hoogte van de verzekeringspremies en de voorzieningen met betrekking tot verzekeringsverplichtingen en vermogenspositie. Het gaat hier voornamelijk om markt-, krediet-, actuariële en verzekeringstechnische risico's. ING beoordeelt regelmatig de toereikendheid van het voorzieningenniveau van de verzekeringsactiviteiten. ING bewaakt de toereikendheid van de verzekeringstechnische voorzieningen op een conservatief betrouwbaarheidsniveau. ING is van mening dat haar verzekeringstechnische voorzieningen toereikend zijn.

Actuariële en verzekeringstechnische risico's worden beheerst door productontwikkelingseisen, risicobeperkingen en het beperken van concentratierisico's. Verzekeringstechnische risico's worden gedekt tijdens de beoordeling van aanvragen voor verzekeringsdekkingen. Het maximale verzekeringstechnische risico worden beperkt door uitsluiting, dekkingslimieten en herverzekering.

BEREKENING

ING Groep heeft actuariële en verzekeringstechnische risicolimieten vastgesteld voor bepaalde specifieke terreinen van haar verzekeringsactiviteiten. Voor onze belangrijkste schadebedrijven (Nederland, België, Canada en Mexico) is de risicotolerantie vastgesteld op 2,5% van het resultaat ING Groep na belastingen. Voor 2004 was dit gelijk aan EUR 160 miljoen voor belastingen, gelijk aan 2003. Voor deze schadeproducten worden mogelijke verliezen vastgesteld op basis van gebeurtenissen met een terugkeerperiode van 250 jaar. Voor brandverzekeringen wordt daarbij gebruik gemaakt van in de bedrijfstak toegepaste of geaccepteerde modellen. Voor de kleinere schadebedrijven van ING was voor 2004 de risicotolerantie per gebeurtenis per bedrijfsonderdeel vastgesteld op EUR 3,8 miljoen voor belastingen.

De risicotolerantie voor de levensverzekeringsbedrijven voor gebeurtenissen waarbij meerdere levens betrokken zijn, is onbegrensd. Een portefeuille van levensverzekeringsrisico's is van nature gediversifieerd omdat elk leven een apart risico vormt. Collectieve contracten kunnen echter resulteren in een grote risicoconcentratie. Acceptatieprocedures voor nieuwe collectieve contracten zijn herzien, in het bijzonder voor het beoordelen van concentratierisico's in steden en/of gebouwen. Op basis van deze beoordeling is ING tot de conclusie gekomen dat mogelijke verliezen ten gevolge van een gebeurtenis onder normale omstandigheden niet hoger zullen zijn dan 12% van de inkomsten van de Groep na belastingen. Dit komt overeen met een norm van EUR 750 miljoen voor belastingen. Het maximum eigen behoud van ING Groep per verzekerd leven is bepaald op EUR 22 miljoen.

In het geval de portefeuille verzekeringsproducten risico's bevat die groter zijn dan zoals hierboven gedefinieerd, zijn adequate procedures ontwikkeld, waaronder herverzekeringsdekking bij derden. Met name voor de schadeverzekeringsportefeuilles koopt ING bescherming waardoor het risico door natuurlijke rampen aanzienlijk wordt verkleind. ING is van mening dat de door haar gelopen kredietrisico's voortvloeiende uit herverzekeringscontracten minimaal zijn.

Met betrekking tot extreme verliezen als gevolg van menselijk handelen, waaronder terrorisme, stelt ING zich op het standpunt dat het niet mogelijk is een bedrijfsmodel te maken waarbij met deze extreem hoge verliezen rekening wordt gehouden. Voor onze schadebedrijven geldt dat deze verliezen niet zijn gedekt, tenzij wettelijk vereist. In sommige landen worden de risico's van terrorisme voor de individuele verzekeraars verkleind door middel van pooling binnen de bedrijfstak. In die gevallen participeert ING in de pool.

KREDIETRISICO

ALGEMEEN

Het kredietrisico dat ING Verzekeringen loopt vloeit voort uit de koop van vastrentende activa ter ondersteuning van verzekeringsaansprakelijkheid en kapitaal. Net als bij andere risicotypes moet er een juiste balans worden gevonden tussen risico en rendement.

ALCO Insurance bepaalt de limieten voor de verdeling van de beleggingsportefeuille van de verzekeringsactiviteiten, inclusief het kredietrisico. Deze limieten worden gesteld per rating-niveau en gemiddelde kredietkwaliteit. Emissielimieten worden vastgesteld op basis van de rating van de debiteur en het maximale economisch kapitaal waarmee risico wordt gelopen. Deze limieten worden beheerd in de regio waar de moedermaatschappij is gevestigd. Daarnaast heeft elk verzekeringsbedrijf een of meer beleggingsmandaten waarbij de kredietrisicotoleratie wordt gespecificeerd naar emittent, soort en kwaliteit.

BEREKENING

Voor de beleggingsportefeuilles die de verzekeringsverplichtingen afdekken, is het beleid van ING gericht op het aanhouden van een gediversifieerde, vastrentende beleggingsportefeuille, verdeeld over bedrijven en bedrijfstakken. Tevens wordt er een spreiding aangehouden over de verschillende beleggingsinstrumenten.

VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE NAAR INSTRUMENT

in percentages	**2004**	2003
Publieke en private sector	**36,9%**	39,6%
ABS, MBS structured	**14,4%**	16,3%
Overheid	**25,3%**	21,1%
Bedrijfshypotheken	**5,6%**	6,4%
Woonhuishypotheken	**12,5%**	13,4%
Kas-en Geldmarktleningen	**1,9%**	1,2%
Polisbeleningen	**1,9%**	0,6%
Preferente aandelen	**1,5%**	1,4%

Het kredietrisico van ING Verzekeringen heeft voornamelijk betrekking op beleggingen in schuldtitels, onderhandse leningen en traditionele kredietverlening aan particulieren. Leningen aan particulieren betreffen hoofdzakelijk hypotheken met woonhuizen als onderpand. Kredietrisico vloeit ook voort uit derivativen, 'repo'-transacties, het in- en uitlenen van effecten en herverzekeringscontracten voor het afdekken van de portefeuille.

De portefeuille kent een goede geografische spreiding, wat zowel de geografische spreiding van de verzekeringsactiviteiten van ING weerspiegelt als de internationale beleggingen van een aantal verzekeringsbedrijven.

De gemiddelde ratingklassen van de vastrentende beleggingsportefeuille per 31 december 2004 en 31 december 2003 wordt in onderstaande tabel weergegeven.

VASTRENTENDE BELEGGINGSPORTEFEUILLE NAAR RATINGKLASSE

in percentages	**2004**	2003
AAA	**36,7%**	36,5%
AA	**17,0%**	16,8%
A	**25,4%**	24,6%
BBB	**17,8%**	18,7%
BB	**2,4%**	2,5%
Overig	**0,7%**	0,9%

De gemiddelde ratingklasse is gebaseerd op EUR 110 miljard (2003: EUR 98,4 miljard) vastrentende beleggingsportefeuille exclusief woonhypotheken, bedrijfshypotheken, polisbeleningen en andere vastrentende beleggingen.

Debiteurenvoorziening Voor kredietrisico's wordt een voorziening voor dubieuze debiteuren aangehouden die voldoende wordt geacht om de verliezen uit hoofde van de bestaande beleggingsportefeuille van het verzekeringsbedrijf op te vangen. De voorzieningen worden op kwartaalbasis geëvalueerd. Eind 2004 bedroeg deze voorziening EUR 170 miljoen vergeleken met EUR 178,5 miljoen eind 2003.

MARKTRISICO

ALGEMEEN

De risico's op de verzekeringsmarkt ontstaan wanneer de verandering van de waarde van activa en passiva niet gelijk loopt bij verandering van de financiële markten. Deze risico's worden bewaakt door 'asset & liability management' (ALM) beleid en bijbehorende procedures, met een ALCO Insurance structuur op zowel het niveau van bedrijfsonderdelen als op Groepsniveau. Op Groepsniveau is CIRM verantwoordelijk voor het implementeren en bewaken van de ALM-procedures alsmede voor de wereldwijde consistentie van deze technieken. In 2004 heeft CIRM Market Value at Risk geïntroduceerd als algemene ALM-risicometing met de bedoeling om begin 2005 voor elk bedrijf limieten vast te stellen.

BEREKENING

Het risico van verlies door ongunstige prijswijzigingen in de financiële markten wordt gekwantificeerd in uitgebreide ALM-analyses. Deze ALM-analyses worden gebruikt om de toereikendheid van de activa die de reserves dekken te bepalen, de optimale beleggingsmix te vinden die het profiel van de verplichtingen complementeert, de juiste risicokapitaalniveaus vast te stellen en het effect van marktbewegingen op de W&V te kwantificeren. Het marktrisico van ING Verzekeringen heeft voornamelijk betrekking op het renterisico en aandelenrisico, hoewel hieronder ook vastgoedrisico en valutarisico valt. In de volgende paragrafen wordt een analyse gegeven van de gevoeligheid in de nettowinst en aandeelhouderswaarde door marktveranderingen. Tevens wordt de invloed van veranderingen in rentestanden en aandelenmarkten op de embedded value van het levenbedrijf behandeld in de paragraaf 'sensitivity analysis' van het ING Group Embedded Value 2004 rapport.

ALM-risico – Renterisico De verzekeringsactiviteiten zijn onderhevig aan rentebewegingen met betrekking tot gegarandeerde rentetarieven. Echter, als de rente daalt, moet blijven worden voldaan aan de verwachtingen van polishouders. Portefeuilles van activa die deze verplichtingen dekken worden dienovereenkomstig beheerd. De huidige productportefeuille bestaat tevens uit producten met renterisico's die geheel of gedeeltelijk voor rekening van de polishouder komen, waardoor het risico van ING als gevolg van rentebewegingen wordt verkleind. Wijzigingen in de rente kunnen van invloed zijn op de huidige en toekomstige resultaten van de verzekeringsactiviteiten, alsmede op het aantal te verkopen nieuwe contracten, onnatuurlijk verval of opnames.

Met behulp van scenarioanalyses meet ING Verzekeringen de potentiële veranderingen in de verwachte resultaten van de verzekeringsactiviteiten gedurende de komende 12 maanden als gevolg van een onmiddellijke stijging c.q. daling van 1% van het renteniveau. De veranderingen in de baten kunnen betrekking hebben op beleggingsrendementen, uitbetaalde rente aan polishouders, marktwaarde wijzigingen, afschrijving van geactiveerde acquisitiekosten, verkoopvolume, of enig ander netto inkomstenbestanddeel dat onderhevig is aan rentewijzigingen. Het effect van rentewijzigingen verschilt per divisie en per product. Daarnaast heeft ING een schatting gemaakt van de invloed op het eigen vermogen van ING Verzekeringen N.V. per 31 december van een dergelijke onmiddellijke verandering in de rentestand.

RENTEGEVOELIGHEID EN EFFECT OP NETTOWINST

	Effect op nettowinst ING Verzekeringen				Effect op eigen vermogen ING Verzekeringen			
		2004		2003		**2004**		2003
Renteverhoging met 1%	**3%**	**72**	4%	95	**0%**	**5**	0%	6
Renteverlaging met 1%	**-3%**	**-78**	-4%	-92	**0%**	**-6**	0%	-6

De gevoeligheid vertegenwoordigt een eenmalige stijging/daling van het renteniveau gebaseerd op een parallelle rentecurveverschuiving vanaf 31 december. De nettowinstgevoeligheid weerspiegelt het gerelateerde effect op de netto-opbrengsten voor het volgende jaar.

Het belangrijkste renterisico binnen de verzekeringsactiviteiten van ING wordt gelopen in Taiwan, waar ING een aanzienlijk risico loopt als gevolg van een aanhoudend laag renteklimaat. Dit is toe te schrijven aan de langlopende rentegaranties van 6 – 8% in levensverzekeringscontracten die tot 2001 door dit bedrijfsonderdeel werden verkocht. Sinds 2002 heeft ING haar levensverzekeringsproducten in Taiwan aangepast, de reserves met EUR 50-100 miljoen per jaar versterkt en de interne kapitaal allocatie verhoogd.

ALM-risico – Aandelenrisico De verzekeringsactiviteiten zijn op twee manieren onderhevig aan veranderingen in de aandelenmarkten: 1) die bedrijfsonderdelen die voor eigen rekening en risico aandelen aanhouden; en 2) die producten waarbij de opbrengst van het verzekeringsbedrijf afhankelijk is van de waarde van de aandelenfondsen, omdat die van invloed is op het niveau van de kosten voor beleggings- en variabele verzekeringen.

Met behulp van scenarioanalyse meet ING Verzekeringen de potentiële veranderingen in de verwachte resultaten van de verzekeringactiviteiten gedurende de komende 12 maanden als gevolg van een onmiddellijke stijging c.q. daling van 10% op de aandelenmarkt. De veranderingen in de baten kunnen betrekking hebben op provisies, niet-gerealiseerde of gerealiseerde verkoopwinsten en -verliezen, afschrijving van geactiveerde acquisitiekosten, verkoopvolume, of enig ander netto

inkomstenbestanddeel dat onderhevig is aan een substantiële verandering op de aandelenmarkten. Het effect van veranderingen op de aandelenmarkten verschilt per divisie en per product. Als gevolg van een wijziging in de waarderingsgrondslagen met betrekking tot polissen waar polishouders de risico's dragen en die voornamelijk in de Verenigde Staten voor komen, is het resultaat over 2004 minder gevoelig geworden voor schommelingen op de aandelenmarkt. Daarnaast heeft ING een schatting gemaakt van de invloed op het eigen vermogen van ING Verzekeringen N.V. per 31 december van een dergelijke verandering op de aandelenmarkten.

GEVOELIGHEID AANDELEN

		Effect op nettowinst ING Verzekeringen				Effect op eigen vermogen ING Verzekeringen		
		2004		2003		**2004**		2003
Stijging aandelenmarkt met 10%	**1%**	**29**	3%	77	**5%**	**863**	5%	925
Daling aandelenmarkt met 10%	**-1%**	**-23**	-3%	-80	**-5%**	**-857**	-5%	-930

De gevoeligheid vertegenwoordigt een eenmalige stijging/daling op aandelenmarkten vanaf 31 december.
De nettowinstgevoeligheid weerspiegelt het gerelateerde effect op de netto-opbrengsten voor het volgende jaar.

ALM-risico – Valutarisico Het omgaan met valutarisico's uit hoofde van de beleggingen die verzekeringsverplichtingen afdekken, is geregeld in het ALM-proces. Een immaterieel deel van de beleggingsportefeuille die verzekeringsverplichtingen afdekken is belegd in activa met een andere valuta-eenheid dan de passiva. Lokaal vereiste kapitaalniveaus worden belegd in lokale valuta om te voldoen aan de eisen van toezichthoudende instanties en dienen tevens ter ondersteuning van de lokale verzekerings-activiteiten, ongeacht valutafluctuaties. Deze kapitaalniveaus kunnen van invloed zijn op de geconsolideerde balans indien deze vertaald of uitgedrukt wordt in euro's. Afhankelijk van afdekkingskosten en het kapitaalrisico wordt het kapitaal boven het lokaal vereiste kapitaal afgedekt. De gevoeligheid van de nettowinst en het eigen vermogen zijn geschat en worden weergegeven in onderstaande tabel.

GEVOELIGHEID VREEMDE VALUTA

		Effect op nettowinst ING Verzekeringen				Effect op eigen vermogen ING Verzekeringen		
		2004		2003		**2004**		2003
10% stijging van euro t.o.v. andere valuta	**-5%**	**-132**	-6%	-114	**-6%**	**-1.041**	-5%	-986
10% daling van euro t.o.v. andere valuta	**7%**	**162**	7%	140	**7%**	**1.271**	7%	1.204

De gevoeligheid vertegenwoordigt een eenmalige stijging/daling van de euro vanaf 31 december.
De nettowinstgevoeligheid weerspiegelt het gerelateerde effect op de netto-opbrengsten voor het volgende jaar.

ALM-risico – Vastgoedrisico Een aantal beleggingsportefeuilles van ING Verzekeringen kent een vastgoedrisico, met name in Nederland. ING Verzekeringen loopt het risico van dalende vastgoedprijzen voorzover dit niet kan worden gedeeld met de contracthouders van de deelnemende verzekeringsplannen. Met behulp van scenarioanalyse meet ING Verzekeringen de potentiële veranderingen in de verwachte resultaten van de verzekeringactiviteiten gedurende de komende 12 maanden als gevolg van een onmiddellijke stijging c.q. daling van 10% op de vastgoedmarkt. Daarnaast heeft ING een schatting gemaakt van de invloed op het eigen vermogen van ING Verzekeringen N.V. per 31 december van een dergelijke verandering op de vastgoedmarkten.

GEVOELIGHEID VASTGOED

		Effect op nettowinst ING Verzekeringen				Effect op eigen vermogen ING Verzekeringen		
		2004		2003		**2004**		2003
Stijging vastgoedmarkt met 10%	**0%**	**0**	0%	0	**3%**	**595**	3%	623
Daling vastgoedmarkt met 10%	**0%**	**-1**	0%	-2	**-3%**	**-595**	-3%	-621

De gevoeligheid vertegenwoordigt een eenmalige stijging/daling op vastgoedmarkten vanaf 31 december.
De nettowinstgevoeligheid weerspiegelt het gerelateerde effect op de netto-opbrengsten voor het volgende jaar.

Liquiditeitsrisico Liquiditeitsproblemen ontstaan als de verzekeringsonderdelen niet voldoende contanten of liquide activa hebben om aan hun contante verplichtingen te voldoen. Aan de behoefte aan kapitaal kan doorgaans worden voldaan via de dagelijkse activiteiten, premie-ontvangsten, de verkoop van activa of door externe financiering. Een onverwachte behoefte aan liquiditeit kan worden veroorzaakt door een neerwaartse kredietbeoordeling, negatieve publiciteit, een verslechtering van de economie, melding van problemen bij bedrijven in dezelfde of soortgelijke bedrijfstakken aanzienlijke onverwachte polisclaims, of een andere onverwachte behoefte aan contanten bij polishouders.

Het liquiditeitsrisico wordt kleiner als het tijdpad om liquide middelen te genereren langer wordt. Door een langer tijdpad kunnen meer activa liquide worden en wordt de kans vergroot een koper te vinden voor een aantal illiquide of minder liquide activa, of externe financiering te regelen. Verwachte liquiditeitsbehoeften binnen ING Verzekeringen worden beheerd door een combinatie van richtlijnen voor treasury, beleggingen en asset & liability management, die voortdurend worden bewaakt. Onverwachte liquiditeitsbehoeften worden beheerd door een combinatie van productontwerp, diversificatielimieten ten aanzien van passiva, beleggingsstrategie, systematische bewaking en uitgebreide voorzieningen voor onverwachte gebeurtenissen. In 2003 heeft Corporate Insurance Risk Management formele richtlijnen opgesteld, waarbij alle verzekerings-onderdelen hun liquiditeitsrisicopositie regulier moeten beoordelen en bewaken en daarover verslag uitbrengen. De richtlijnen schrijven een analyse van de passiva voor die het liquiditeitsrisico vergroten, alsmede een beoordeling van de beleggings-portefeuille om voldoende liquiditeit te waarborgen, en een analyse van de verwachte asset & liability kasstromen met betrekking tot de mogelijkheden van het bedrijf om aan onverwachte verzoeken aan liquide middelen te voldoen.

OPERATIONEEL RISICO

ALGEMEEN

Voor informatie over ING's operationeel risicobeheer verwijzen we graag naar de betreffende paragraaf onder ING Bank.

Alhoewel dit vanuit het oogpunt van toezicht niet vereist is, heeft ING intern besloten dat ING Verzekeringen zich ook zal houden aan de nieuwe Basel II-richtlijnen ten aanzien van operationeel risicobeheer.

BEREKENING

De bedrijfsonderdelen van ING Verzekeringen maken goede voortgang met de invoering van het Operationeel Risico Managementsysteem in alle regio's. De ontwikkeling van het ORM-proces wordt jaarlijks gemeten aan de hand van een set van 5 scorecards, waarmee het ORM-raamwerk worden beoordeeld. In maart 2004 werden de scorecardpanels 2003 geëvalueerd op basis van nadere onderbouwing. Deze scorecards hebben, als pilotproject, geresulteerd in een daling van het kapitaal voor ING Verzekeringen. In 2005 zal ING Verzekeringen overstappen op de berekening van het economisch kapitaal voor operationele risico's per kwartaal.

KAPITAAL

ALGEMEEN

ING beoordeelt haar interne kapitaaleisen door middel van eigen, op risico gebaseerde, methodes. Het kapitaalmodel is ontwikkeld om de omvang van het kapitaal te meten dat ING denkt nodig te hebben om, als verzekeringsbedrijf, een AA-rating te realiseren.

In 2004 heeft ING haar interne model, waarmee kapitaal aan de bedrijfsonderdelen wordt toegewezen, verder verfijnd. Deze kapitaalformule is gebaseerd op asset & liability-factoren met een additionele ijking aan de uitkomsten van het interne economisch kapitaal model. Deze kapitaalformule berekent het economisch kapitaal niet, maar wordt beschouwd als een conservatieve schatting van het economisch kapitaal voor de verzekeringsonderdelen van ING in totaal. ING verwacht deze economische kapitaalmodellen te kunnen blijven verfijnen en deze mogelijk in de toekomst te gaan gebruiken.

BEREKENING

ING beschouwt het nieuwe interne kapitaalmodel als een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de huidige EU kapitaaleisen, aangezien meer risicofactoren in beschouwing worden genomen. De resultaten van het interne kapitaalmodel geven aan dat ING Verzekeringen meer activa bezit dan vereist.

AANDEELHOUDERSINFORMATIE

Reserverings- en dividendbeleid

Het reserverings- en dividendbeleid van ING Groep wordt bepaald door enerzijds de behoefte aan interne financiering en anderzijds de dividendverwachtingen van kapitaalverschaffers. Met betrekking tot de interne financieringsbehoefte spelen onder andere de wettelijke solvabiliteitseisen en kapitaalratio's een rol. Het voldoen aan deze eisen is voor ING Groep een bestaansvoorwaarde. Even belangrijk voor ING Groep zijn de credit ratings, die rechtstreeks van invloed zijn op de financieringskosten en dus op de winstgevendheid van ING Groep. De kapitaalverschaffers verwachten van hun kant een dividend dat recht doet aan de behaalde financiële resultaten en dat bovendien een zekere mate van voorspelbaarheid heeft.

Jaarlijks na publicatie van de financiële resultaten over de eerste zes maanden van dat jaar, wordt – als voorschot op het uiteindelijke dividend – een interimdividend beschikbaar gesteld van in beginsel de helft van het totale dividend over het voorgaande jaar.

Van keuze- naar contant dividend

In april 2003 stemde de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in met de invoering van een keuzedividend in de vorm van contanten of nieuw uit te geven (certificaten van) aandelen. Dit keuzedividend werd met ingang van het slotdividend over 2002 geïntroduceerd. ING heeft het contante deel van het slotdividend over 2003 geheel gefinancierd door de certificaten van aandelen te verkopen die ter beurze zouden zijn geplaatst wanneer voor dividend in aandelen was gekozen in plaats van dividend in contanten. Deze aanpassing van het beleid stelde ING in staat haar kapitalisatie verder te verbeteren. In augustus 2004 werd dit financieringsbeleid wederom aangepast omdat ING de verbetering van de verhouding tussen schuld en kapitaal voldoende achtte om terug te keren naar het eerder gevoerde beleid, waarbij het contante deel niet langer gefinancierd wordt door het plaatsen van nieuwe aandelen in de markt. Hierdoor wordt de verwatering van het aandelenkapitaal aanzienlijk verminderd. Beleggers en analisten reageerden hier zeer positief op.
Om verwatering van de winst per aandeel nog verder te verminderen besloot ING begin 2005 om met ingang van het slotdividend 2004 (dat betaalbaar wordt gesteld in mei 2005) het dividendbeleid te wijzigen en over te gaan tot een dividend volledig in contanten. Na de invoering van de International Financial Reporting Standards (IFRS), die naar verwachting fluctuaties in de nettowinst teweeg zullen brengen, is ING voornemens dividend uit te keren dat gebaseerd is op de onderliggende langetermijn-ontwikkeling van de winst.

Ratingbureaus

In 2004 had ING veelvuldig contact met de ratingbureaus. Er deden zich in 2004 geen wijzigingen in de ratings voor, maar in december 2004 veranderde Standard & Poor's de 'outlook' van de ratings voor ING Groep N.V. (A+), ING Verzekeringen N.V. (A+) en ING Bank N.V. (AA-) van 'stable' naar 'positive'.

Moody's Investors Service heeft noch de ratings, noch de 'outlook' van de ratings veranderd (ING Groep N.V. en ING Verzekeringen N.V. AA3 en ING Bank N.V. AA2). Deze ratings hebben een 'stable outlook'. Op bladzijde 155 staat een overzicht van de verschillende ratings.

Corporate governance

De invoering van een nieuwe corporate-governance-structuur in 2003 had een duidelijk effect op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in april 2004. Veel aandeelhouders en houders van certificaten van aandelen brachten hun stem uit d.m.v. steminstructies (proxy voting). Proxy voting steeg van 8% in 2003 naar 21% in 2004. Proxy voting werd in 2003 in Nederland geïntroduceerd en in 2004 uitgebreid naar de Verenigde Staten, een land waar zich een aanzienlijk deel van ING's aandelenkapitaal bevindt.

Noteringen

Certificaten van gewone aandelen ING Groep zijn genoteerd aan de effectenbeurzen van Amsterdam, Brussel, Frankfurt, Parijs, de Zwitserse beurs en de New York Stock Exchange. Certificaten van preferente aandelen zijn genoteerd aan de Euronext Amsterdam. Warrants B zijn genoteerd aan effectenbeurzen Euronext Amsterdam en Brussel. Kortlopende en langlopende opties op certificaten van gewone aandelen van ING Groep worden verhandeld aan de Euronext Amsterdam (derivatenmarkten) en de Chicago Board Options Exchange.

Certificaathouders met minimaal 5%-belang

Op grond van de Wet melding zeggenschap waren ultimo 2004 drie certificaathouders bekend met een (potentieel) belang in ING Groep tussen 5 en 10%. Het betreft ABN AMRO, Aegon en Fortis.

DIVIDENDHISTORIE

in euro's	**2004**	2003	2002	2001	2000
Interimdividend	**0,49**	0,48	0,48	0,47	0,41
Slotdividend	**0,58**[1]	0,49	0,49	0,50	0,72[2]
Totaal	**1,07**[1]	0,97	0,97	0,97	1,13

[1] voorstel
[2] inclusief een uitzonderlijk dividend van EUR 0,19.

KOERSEN CERTIFICATEN VAN GEWONE AANDELEN

Euronext Amsterdam, in euro's	**2004**	2003	2002	2001	2000
Hoogste beurskoers	**22,28**	19,06	31,20	43,97	42,76
Laagste beurskoers	**16,73**	8,70	13,29	22,80	24,26
Koers ultimo	**22,26**	18,49	16,14	28,64	42,54
Koers/winstverhouding*	**8,8**	9,3	9,1	15,7	24,2

* Gebaseerd op de beurskoers ultimo december en de operationele nettowinst per gewoon aandeel over het boekjaar.

AANTAL UITSTAANDE AANDELEN EN WARRANTS

in miljoenen	**Ultimo 2004**	Ultimo 2003
(Certificaten van) gewone aandelen van nominaal EUR 0,24	2.204,7	2.115,9
(Certificaten van) preferente aandelen van nominaal EUR 1,20	87,1	87,1
Warrants B	17,2	17,2
(Certificaten van) gewone aandelen in eigen bezit	29,5	28,1

MAATSCHAPPELIJK EN GEPLAATST KAPITAAL

in miljoenen euro's	**Ultimo 2004**	Ultimo 2003
Gewone aandelen		
– maatschappelijk	**720**	720
– geplaatst	**530**	508
Preferente aandelen		
– maatschappelijk	**360**	360
– geplaatst	**104**	104
Cumulatief preferente aandelen		
– maatschappelijk	**1.080**	1.080
– geplaatst	**–**	–

AANDEELHOUDERSINFORMATIE
(vervolg)

GEOGRAFISCHE SPREIDING ING-AANDEEL
in percentages (%)

Verenigd Koninkrijk	27%
Verenigde Staten en Canada	23%
Nederland	17%
België	9%
Luxemburg	7%
Zwitserland	6%
Frankrijk	5%
Duitsland	3%
Overig	3%

KOERSVERLOOP CERTIFICATEN VAN AANDELEN ING GROEP
Index 1 Januari 2003 = 100

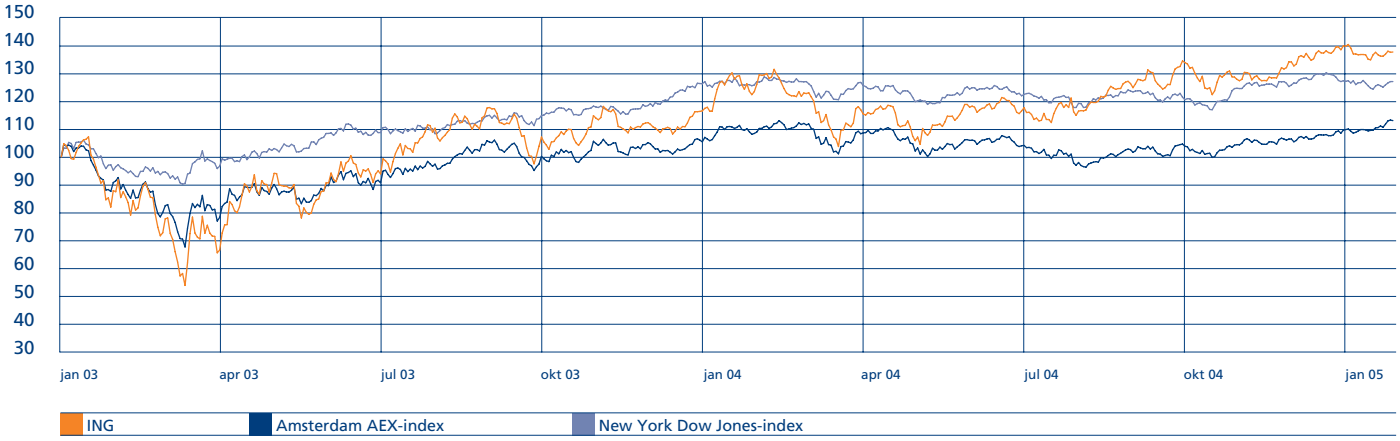

BELANGRIJKE DATA IN 2005 EN 2006*

Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
dinsdag 26 april 2005, 10.30 uur
Circustheater, Den Haag

Notering ING-aandeel ex-slotdividend 2004
donderdag 28 april 2005

Betaalbaarstelling slotdividend 2004
woensdag 4 mei 2005

Publicatie cijfers eerste drie maanden 2005
donderdag 12 mei 2005

Publicatie cijfers eerste zes maanden 2005
donderdag 11 augustus 2005

Notering ING-aandeel ex-interimdividend 2005
vrijdag 12 augustus 2005

Publicatie cijfers eerste negen maanden 2005
donderdag 10 november 2005

Publicatie jaarcijfers 2005
donderdag 16 februari 2006

Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
dinsdag 25 april 2006

Notering ING-aandeel ex-slotdividend 2005
donderdag 27 april 2006

* Alle data onder voorbehoud

Investor relations
Naast financiële persberichten geeft ING het Aandeelhoudersnieuws en het Aandeelhoudersbulletin uit. Via de website van ING, www.ing.com, kunt u zich abonneren op beide publicaties. Om op de hoogte te blijven van de persberichten en ander ING-nieuws kunt u zich opgeven voor de email-service op www.ing.com.

Voor meer informatie:
ING Groep N.V.
Afdeling Investor Relations (IH 07.432)
Postbus 810
1000 AV Amsterdam
Tel. 020 5415571
Fax 020 5418551
www.ing.com

FINANCIËLE BEGRIPPENLIJST

ACHTERGESTELDE LENING
Een verplichting waarvan de uitstaande hoofdsom in geval van een faillissement, onder toepassing van de noodregelingen zoals opgenomen in de faillissementswet of liquidatie van de debiteur niet kan worden verrekend en niet zal worden terugbetaald voordat alle andere uitstaande schulden zijn voldaan.

AFLOSSINGSWAARDE
Het bedrag dat met betrekking tot beleggingen in nominale waarden op vervaldatum moet worden terugbetaald.

AFKOOP
De beëindiging van een levensverzekerings- of pensioenovereenkomst op verzoek van de polishouder, waarbij de polishouder, indien van toepassing, de afkoopwaarde van de overeenkomst ontvangt.

AGIORESERVE
Het gestorte kapitaal dat in aanvulling op de nominale waarde op de uitgegeven aandelen is gestort.

ALGEMENE VOORZIENINGEN
Een algemene voorziening heeft betrekking op een in de balans opgenomen bestaande verplichting die voortkomt uit gebeurtenissen uit het verleden, waarvan de afwikkeling naar verwachting resulteert in een uitstroom uit de onderneming van middelen die economische voordelen in zich bergen, waarbij het tijdstip of omvang van de uitstroom onzeker is. De verplichting die in de toekomst wordt afgewikkeld dient op betrouwbare wijze te kunnen worden geschat. De afwikkeling van de verplichting kan wettelijk worden afgedwongen of de onderneming heeft bij derden de verwachting gewekt dat het aan de uit de gebeurtenis voortvloeiende verplichting zal voldoen.

BELANGEN VAN DERDEN
Het deel van de nettowinst en het netto vermogen van een dochtermaatschappij dat betrekking heeft op een belang dat niet direct dan wel indirect in handen van de moedermaatschappij is.

BELEGGINGEN INZAKE PENSIOENVERPLICHTINGEN
Beleggingen inzake pensioenverplichtingen betreffen fondsbeleggingen die bestaan uit de netto activa gerelateerd aan pensioenverplichtingen gehouden door een fonds of entiteit of die gehouden worden in relatie tot kwalificerende verzekeringspolissen.
Bij fondsbeleggingen gehouden door een fonds of entiteit geldt dat:
- het fonds of de entiteit formeel juridisch afgescheiden moet zijn van de rechtspersoon en alleen bestaat om aanspraken van (voormalig) personeel en hun nabestaanden uit te keren of te financieren;
- de fondsbeleggingen alleen beschikbaar zijn voor de nakoming van de aanspraken van (voormalig) personeel en hun nabestaanden, geen verhaalsobject zijn voor de schuldeisers van de rechtspersoon (zelfs niet bij faillissement) en niet kunnen terugvloeien naar de rechtspersoon, tenzij er sprake is van een overschot of wanneer de fondsbeleggingen terugvloeien naar de rechtspersoon ter compensatie van reeds uitgekeerde aanspraken.

Een kwalificerende verzekeringspolis is een verzekeringspolis die is uitgegeven door een verzekeringsmaatschappij, niet zijnde een aan de groep verbonden partij, waarvan de opbrengst:
- alleen gebruikt kan worden ter financiering van de employee benefits onder een defined contribution plan; en
- niet beschikbaar is voor de schuldeisers van de rechtspersoon (zelfs niet bij faillissement) en niet aan de rechtspersoon kan worden uitgekeerd, tenzij de opbrengst een overschot vertegenwoordigt dat niet noodzakelijk is om aan de verplichtingen onder de polis te voldoen of de opbrengst een compensatie is voor reeds uitgekeerde aanspraken.

BELEGGINGSPORTEFEUILLE
De beleggingsportefeuille bevat die activa die worden aangehouden met betrekking tot duurzame activiteiten en als zodanig zijn aangewezen. Deze beleggingen dienen ter dekking van de verplichtingen uit hoofde van verzekeringstechnische voorzieningen en om het rente-, solvabiliteits- en liquiditeitsrisico te beheersen.

BIS
De Bank for International Settlements (BIS) is een internationale organisatie die internationale monetaire en financiële samenwerking aanmoedigt en dienst doet als een bank voor centrale banken. BIS heeft een minimum bepaald voor de solvabiliteitsratio, die de verhouding weergeeft tussen kapitaal en risico gewogen activa. Deze ratio moet minimaal 8% zijn.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN
Van een bijzondere waardevermindering is sprake indien de opbrengstwaarde duurzaam lager is dan de boekwaarde van het actief. In dit geval is een afwaardering van het actief noodzakelijk.

CERTIFICATEN
Certificaten van gewone en preferente aandelen, uitgegeven door het Administratiekantoor, in ruil voor gewone aandelen en preferente aandelen van ING Groep.

CONCENTRATIES
Er is sprake van een concentratie van kredietrisico wanneer een verandering in economische, industriële en geografische factoren een groot aantal tegenpartijen, wiens gezamenlijke obligo ten opzichte van het totale obligo van ING Groep materieel is, tegelijkertijd beïnvloedt.

CONVERTEERBARE OBLIGATIES
Converteerbare obligaties zijn obligaties die in combinatie met een optierecht worden uitgegeven door ondernemingen. De houder heeft het recht om op een bepaald moment in de toekomst tegen een bepaalde koers een converteerbare obligatie om te wisselen voor aandelen in de uitgevende onderneming. De converteerbare obligatie is vaak opeisbaar. Dit betekent dat deze op een bepaald moment in de toekomst tegen een bepaalde prijs kan worden teruggekocht door de uitgevende onderneming. Zodra de obligaties worden opgeëist heeft de houder de mogelijkheid om de obligaties te converteren voor het moment van terugkoop.

DEELNEMING
Er is sprake van een deelneming in een rechtspersoon indien een vennootschap of een of meer van zijn dochtermaatschappijen alleen of samen voor eigen rekening aan die rechtspersoon kapitaal verschaffen of doen verschaffen teneinde met die rechtspersoon duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid. Het bestaan van een deelneming wordt vermoed indien meer dan 20% van het geplaatste kapitaal wordt verschaft.

DEELNEMING MET INVLOED VAN BETEKENIS
Een deelneming met invloed van betekenis is een deelneming waarin de aandeelhouder invloed van betekenis heeft op het financiële en operationele beleid en welke noch een dochtermaatschappij noch een joint venture van de deelnemende rechtspersoon is.

DEFINED BENEFIT PLAN
Een 'defined benefit plan' betreft een pensioenregeling, anders dan een 'defined contribution plan'.

DEFINED CONTRIBUTION PLAN
Een 'defined contribution plan' betreft een pensioenregeling waarbij de onderneming een vaste bijdrage betaalt aan een aparte entiteit (een fonds). De onderneming heeft geen wettelijke of feitelijke verplichtingen om aanvullende bijdragen te betalen als het fonds niet voldoende middelen heeft om aan alle huidige en toekomstige employee benefits te voldoen.

DEPOSITOCERTIFICATEN
Verhandelbare schuldenbewijzen aan toonder met een korte looptijd uitgegeven door banken.

DERIVATEN
Derivaten zijn financiële instrumenten en bestaan met name uit termijncontracten, futures, opties en swaps, waarvan de waarde is gebaseerd op een onderliggende waarde, index of referentiekoers.

DOCHTERMAATSCHAPPIJ
Een maatschappij:
- waarin de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen; of
- waarvan de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen lid of aandeelhouder zijn en, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kunnen benoemen of ontslaan.

ELIMINATIE
Eliminatie is een proces waarbij de transacties tussen groepsmaatschappijen onderling met elkaar worden afgestemd en gesaldeerd, waardoor zowel activa, passiva, baten als lasten niet te hoog worden voorgesteld.

EMPLOYEE BENEFITS
Iedere vorm van beloning die door een onderneming in ruil voor bewezen diensten van (voormalige) werknemers wordt gegeven.

FINANCE LEASE
Een leasecontract waarbij feitelijk alle risico's en beloningen die samenhangen met het eigendom van een activum aan de lessee zijn overgedragen. Het is hierbij mogelijk dat het eigendom uiteindelijk wordt overgedragen.

FINANCIEEL ACTIEF
Elk actief dat bestaat uit:
- een overeengekomen recht om liquide middelen of een ander financieel actief van een andere onderneming te ontvangen;
- een contractueel overeengekomen recht om financiële instrumenten met een andere onderneming te ruilen onder voorwaarden die potentieel voordelig zijn; of
- een eigen vermogensinstrument van een andere onderneming.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN
Financiële instrumenten zijn overeenkomsten die leiden tot een financieel actief bij een onderneming en een financiële verplichting of een eigenvermogensinstrument bij een andere onderneming.

FINANCIËLE VERPLICHTING
Elke contractueel overeengekomen verplichting om:
- liquide middelen of een ander financieel actief aan een andere onderneming over te dragen; of
- financiële instrumenten te ruilen met een andere onderneming onder voorwaarden die potentieel nadelig zijn.

FUTURES
Futures zijn verplichtingen om valuta of andere financiële instrumenten te kopen of te verkopen op een van te voren vastgesteld toekomstig tijdstip. Beursen treden op als intermediairs en vereisen dagelijkse afrekeningen in contanten en storting van zekerheden.

FINANCIËLE BEGRIPPENLIJST
(vervolg)

GEBOEKTE BRUTO PREMIES
Het totaal van geboekte premies (al dan niet verdiend) in een bepaalde periode voor verzekerings- en herverzekeringscontracten (met inbegrip van deposito's voor beleggingscontracten met een beperkt of geen levensverzekeringskarakter) met inbegrip van de afgegeven herverzekeringspremies.

GEBOEKTE NETTO PREMIES
De geboekte bruto premies verminderd met de afgegeven herverzekeringspremies in een bepaalde periode.

GECOMBINEERDE RATIO
De som van de schaderatio en de kostenratio van een schade- of herverzekeringsmaatschappij. Een gecombineerde ratio beneden 100% betekent in het algemeen dat de afgesloten verzekeringen winstgevend zijn. Een gecombineerde ratio van meer dan 100% betekent niet noodzakelijkerwijs dat er sprake is van een verlies met betrekking tot schade-verzekeringen, omdat aan het resultaat ook opbrengsten uit beleggingen worden toegerekend.

GEWOGEN KREDIETEQUIVALENT
De gewogen kredietequivalenten worden bepaald door vermenigvuldiging van de ongewogen kredietequivalenten met de wegingspercentages volgens normen van toezichthoudende autoriteiten. Het kredietrisico kan onder bepaalde voorwaarden worden verminderd door bilaterale verrekeningsovereenkomsten af te sluiten.

GEWOON AANDEEL
Een eigen vermogen instrument dat achtergesteld is ten opzichte van alle andere eigen vermogen instrumenten. Gewone aandelen delen pas in de nettowinst van het verslagjaar na alle andere soorten aandelen, zoals preferente aandelen.

GEWONE NETTOWINST PER AANDEEL
De gewone nettowinst per aandeel wordt berekend op basis van het gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen. Bij de berekening van het gewogen gemiddelde van het aantal uitstaande gewone aandelen worden de volgende overwegingen in aanmerking genomen:
- het totaal aantal uitstaande gewone aandelen wordt verminderd met de eigen aandelen die door groepsmaatschappijen worden gehouden;
- de berekening is gebaseerd op gemiddelden per dag;
- warrants worden in aanmerking genomen vanaf de dag waarop deze worden uitgeoefend.

GOODWILL
Goodwill wordt gedefinieerd als het verschil tussen de kostprijs van de acquisitie en de nettovermogenswaarde van de deelneming. De nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de reële waarde van de activa en passiva van de deelneming op het moment van overname.

GROEPSMAATSCHAPPIJ
Rechtspersonen, dat wil zeggen naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen, die samen een organisatorische en economische eenheid vormen en waarin ING Groep een overheersende zeggenschap heeft.

HANDELSPORTEFEUILLE
In de handelsportefeuille worden financiële instrumenten opgenomen die worden aangehouden om op korte termijn transactieresultaten te behalen, om transacties voor rekening van cliënten te vergemakkelijken of om andere posities in de handelsportefeuille af te dekken.

HEDGE ACCOUNTING
Een transactie voldoet aan de vereisten voor een hedge indien zij als zodanig wordt aangewezen en er een tegengesteld verband bestaat tussen de resultaten van het dekkings-instrument en die van de afgedekte posities. Dekkingsinstrumenten worden verantwoord overeenkomstig de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die gelden voor de afgedekte post.

HERVERZEKERING
De praktijk, waarbij de ene partij, de herverzekeraar, er in toestemt om in ruil voor een premie een andere partij, de verzekeraar of cederende onderneming, schadeloos te stellen voor een gedeelte of de gehele verplichting met betrekking tot een of meerdere verzekeringscontracten uitgegeven door de verzekeraar. De verzekeraar wordt ook de oorspronkelijke of primaire verzekeraar genoemd, de 'direct writing company' of de cederende onderneming.

IN THE MONEY
Een call optie is 'in the money' indien de uitoefenprijs lager is dan de prijs van de onderliggende waarde; een put optie is 'in the money' indien de uitoefenprijs hoger is dan de prijs van de onderliggende waarde.

JOINT VENTURE
Een contractuele overeenkomst waarbij twee of meer partijen een economische activiteit ondernemen en waarbij er sprake is van gedeelde zeggenschap.

KOSTENRATIO
Verzekeringstechnische kosten uitgedrukt als percentage van de netto geboekte premie.

KREDIETINSTELLINGEN
Kredietinstellingen zijn alle instellingen die onderhevig zijn aan bancair toezicht door centrale banken. Onder toezicht vallen ook hypotheekbanken, kapitaalmarktinstellingen, multilaterale ontwikkelingsbanken en het Internationaal Monetair Fonds (IMF).

LANDENRISICO
Het risico dat een buitenlandse overheid om financiële redenen (transferrisico) dan wel andere redenen (politiek risico) niet aan haar verplichtingen voldoet of de betalingsopdrachten van debiteuren blokkeert.

LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN
De in de toekomst te betalen belastingsbedragen in verband met tijdelijke waarderingsverschillen tussen de boekwaarde van activa en vreemd vermogen volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde, waarbij belastingtarieven worden gehanteerd die naar verwachting van toepassing zijn in de periode waarin de activa en het vreemde vermogen worden gerealiseerd of afgewikkeld.

LATENTE BELASTINGVORDERINGEN
De in de toekomst te verrekenen belasting in verband met:
– verrekenbare tijdelijke verschillen;
– beschikbare voorwaartse verliescompensatie; en
– beschikbare fiscale verrekeningsmogelijkheden.

MONETAIRE ACTIVA EN PASSIVA
Monetaire activa en passiva zijn activa en passiva die, uit hoofde van een contract of op een andere wijze, een vast aantal valutaeenheden representeren. Voorbeelden zijn liquide middelen, en kort- en langlopende rekeningen en schuldpapier te ontvangen of te betalen in liquiditeiten.

NETTOVERMOGENSWAARDE
De nettovermogenswaarde is een vorm van de vermogens-mutatiemethode. De initiële nettovermogenswaarde van het kapitaalbelang wordt bepaald op basis van de reële waarde van de verkregen activa en passiva. Na de initiële waardering van de activa en passiva tegen de reële waarde, worden de activa en passiva van het kapitaalbelang op basis van de grondslagen van de moedermaatschappij gewaardeerd. In de winst- en verliesrekening van de moedermaatschappij wordt het aandeel in het resultaat van de deelneming opgenomen.

NOTIONAL AMOUNTS
De notional amounts geven de rekeneenheden weer die met betrekking tot derivaten de verhouding weergeven met de onderliggende waarden van de activa. Deze notional amounts geven echter niet de kredietrisico's als gevolg van derivatentransacties aan.

ONDERHANDSE LENING
Onderhandse leningen zijn leningen aan overheden, andere publieke organen, openbare nutsbedrijven, ondernemingen, overige instellingen of individuen met een leningsovereenkomst als enig eigendomsrecht.

ONDERHANDSE PLAATSING
Een emissie, waarbij de nieuw uitgegeven aandelen of obligaties in bezit komen van een gelimiteerd aantal inschrijvers die de nieuwe effecten willen kopen.

ONHERROEPELIJKE ACCREDITIEVEN
Een onherroepelijk accreditief betreft een verplichting om ten behoeve van cliënten onder bepaalde voorwaarden betalingen te verrichten bij ontvangst van een bepaald document of een wissel. Een onherroepelijk accreditief kan niet door de bank worden opgezegd of aangepast gedurende de looptijd van de overeenkomst tenzij alle betrokkenen hiermee instemmen.

ONHERROEPELIJKE FACILITEITEN
Onherroepelijke faciliteiten bestaan voornamelijk uit faciliteiten die zijn toegezegd aan zakelijke klanten, maar waarop nog geen beroep is gedaan en toezeggingen tot het aankopen van nog door overheden en private instellingen uit te geven effecten.

ONGEWOGEN KREDIETEQUIVALENT
Het ongewogen kredietequivalent is gelijk aan het maximale verlies dat ING Groep zou kunnen lijden op haar derivaten transacties indien al haar tegenpartijen niet aan hun verplichtingen voldoen.

OPERATING LEASE
Een leasecontract welke niet voldoet aan de definitie van een finance lease.

OPERATIONELE SEGMENTEN
Een operationeel segment wordt gedefinieerd als een onderdeel van een onderneming waarover afzonderlijk financiële informatie beschikbaar is, welke regelmatig door het hoogste beslissingsbevoegde orgaan wordt geëvalueerd ten behoeve van de allocatie van middelen en de beoordeling van de prestaties.

OPTIECONTRACTEN
Optiecontracten geven de koper, na betaling van een premie, het recht, maar niet de verplichting, om een financieel instrument of valuta te kopen of te verkopen binnen een vooraf overeengekomen termijn tegen een contractprijs, die kan worden verrekend in contanten. Bij geschreven opties is ING Groep onderhevig aan marktrisico, maar niet aan kredietrisico, omdat de tegenpartij al aan haar verplichtingen heeft voldaan door het betalen van een premie.

OPTIEREGELING
Optierechten toegekend aan een aantal leidinggevende functionarissen, aan alle medewerkers van ING Groep in Nederland en een aanzienlijk aantal medewerkers in het buitenland ten einde aandelen ING Groep te kopen.

OUT OF THE MONEY
Een call optie is 'out of the money' indien de uitoefenprijs hoger is dan de prijs van de onderliggende waarde. Een put optie is 'out of the money' indien de uitoefenprijs lager is dan de prijs van de onderliggende waarde.

OVEREENKOMST TOT TIJDELIJKE KOOP (REVERSE REPO)
Overeenkomsten tot tijdelijke koop bevatten de verplichting effecten die zijn gekocht weer te verkopen.

OVEREENKOMST TOT TIJDELIJKE VERKOOP (REPO)
Overeenkomsten tot tijdelijke verkoop bevatten de verplichting effecten die zijn verkocht weer terug te kopen.

OVERHEERSENDE ZEGGENSCHAP
Overheersende zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien ING Groep, direct of indirect via groepsmaatschappijen, meer dan de helft van de stemrechten bezit dan wel op andere wijze overheersende zeggenschap heeft.

FINANCIËLE BEGRIPPENLIJST
(vervolg)

OVER-THE-COUNTER INSTRUMENT
Niet-gestandaardiseerd financieel instrument die niet op een beurs wordt verhandeld, maar rechtstreeks tussen marktpartijen.

PARTICIPATIE
Een belang in het aandelenkapitaal van een onderneming welke wordt aangehouden met de intentie tijdelijk in de onderneming deel te nemen. Het belang staat niet ten dienste van de werkzaamheid van de deelnemende onderneming en maakt geen deel uit van de beleggingsportefeuille. De deelnemende onderneming en de participatie zijn niet organisatorisch met elkaar verbonden.

POST-EMPLOYMENT BENEFIT PLANS (VERGOEDINGEN NA UITDIENSTTREDING)
Formele of informele overeenkomsten waarbij een onderneming aan één of meerdere werknemers na uitdiensttreding vergoedingen versterkt. Vergoedingen na uitdiensttreding betreffen 'employee benefits', met uitzondering van ontslaguitkeringen, die verschuldigd zijn na beëindiging van het dienstverband.

PREFERENTE AANDELEN
Een preferent aandeel is soortgelijk aan een gewoon aandeel, maar heeft bepaalde voorkeursrechten. Deze rechten hebben veelal betrekking op een gegarandeerd vast (cumulatief) dividend of een gegarandeerd rendement op de investering van de aandeelhouder.

PROJECTED UNIT CREDIT METHOD
Een actuariële waarderingsmethode, waarbij ieder dienstjaar recht geeft op een afzonderlijke aanspraak en iedere aanspraak in aanmerking wordt genomen bij het bepalen van de uiteindelijke verplichting.

PROPORTIONELE CONSOLIDATIE
Een accounting- en rapporteringsmethode, waarbij de activa en passiva alsmede de baten en lasten van de gezamenlijk bestuurde entiteit per post in de jaarrekening van de deelnemende onderneming of als afzonderlijke post naar evenredigheid van het kapitaalbelang wordt opgenomen.

REËLE WAARDE
Het bedrag waarvoor een actief of passief op balansdatum op een reële economische basis tussen goed geïnformeerde en bereidwillige partijen kan worden verhandeld ('at arm's length').

RENTE-ARBITRAGE
Voordeel behalen uit verschillende rentes op afzonderlijke financiële markten.

RENTEDRAGENDE INSTRUMENTEN
Een rentedragend instrument is een financieel actief of passief waarvoor een tijdsafhankelijke vergoeding wordt betaald, in verhouding tot een bepaalde nominale waarde.

RENTEKORTING
Winstdeling bij levensverzekeringen. Een aan de polishouder verleende korting, die gebaseerd is op de contante waarde van het verschil tussen de rekenrente gebruikt voor het berekenen van de premie en het verwachte rendement op beleggingen. De winstdeling wordt verstrekt in de vorm van een lagere premie, welke gerelateerd is aan het rendement op overheidspapier.

SALDERING VAN FINANCIËLE ACTIVA EN FINANCIËLE PASSIVA
Saldering is toegestaan indien er sprake is van een wettelijk recht tot saldering, contractueel of op een andere wijze vastgelegd, waarbij het totaal of een gedeelte van het bedrag dat dient te worden betaald aan een crediteur wordt vereffend of op een andere wijze geëlimineerd met een bedrag te vorderen op dezelfde crediteur. Een financieel actief en financiële verplichting worden gesaldeerd en tegen het nettobedrag in de balans opgenomen als ING:
- de intentie heeft het financieel actief en de financiële verplichting gesaldeerd of tegelijkertijd af te rekenen; en
- over een deugdelijk juridisch instrument beschikt om saldering van de opgenomen bedragen af te dwingen; en
- het financieel actief en de financiële verplichting van gelijke aard zijn.

SCHADE
Een verzoek om uitkering op een polis naar aanleiding van een verzekerde gebeurtenis, zoals overlijden of invaliditeit van de verzekerde, de afloop van een levensverzekering, ziektekosten, vernietiging of beschadiging van eigendommen en daaraan gerelateerde ongevallen of overlijden, gebreken aan, pandrechten of aanspraken op de eigendomstitel van onroerend goed of een borgverlies.

SCHADERATIO
De schaderatio betreft de schaden, inclusief de schadebehandelingskosten, uitgedrukt als percentage van de netto verdiende premie.

SCHATKISTPAPIER
In het algemeen korte termijn schuldbewijzen uitgegeven door een centrale overheid. Certificaten van Nederlands schatkistpapier worden beschouwd als Nederlands schatkistpapier.

SWAPCONTRACTEN
Swapcontracten zijn verplichtingen om contanten op een van te voren vastgesteld toekomstig tijdstip te verrekenen, gebaseerd op verschillen tussen specifieke financiële indices met betrekking tot de nominale hoofdsommen. In het algemeen vindt op contractdatum geen verrekening van contanten plaats en worden door geen van beide partijen hoofdsommen uitgewisseld.

TERMIJNCONTRACTEN
Termijncontracten zijn verplichtingen om valuta of andere financiële instrumenten te kopen of verkopen op een van te voren vastgesteld toekomstig tijdstip.

TIER 1 KAPITAAL
Het Tier 1 kapitaal wordt ook wel aangeduid als kernkapitaal van ING Bank. Het bevat het volgestorte aandelenkapitaal, alle reserves uitgezonderd de herwaarderingsreserve, het fonds voor algemene bankrisico's, ingehouden winsten en het belang van derden.

TIER 1 RATIO
De Tier 1 ratio geeft het Tier 1 kapitaal van ING Bank weer als percentage van zijn totale risico gewogen activa. De Nederlandsche Bank heeft bepaald dat dit minimaal 4% moet zijn.

VERDIENDE PREMIES
Het gedeelte van de geboekte netto-premies in de huidige en voorgaande perioden, welke betrekking heeft op het verstreken deel van de looptijd van de polis, berekend door de mutaties in de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's in mindering te brengen op de nettopremies.

VERDISCONTEERDE WISSELS
Wissels die onder aftrek van interest zijn verkocht en de eigenaar het recht geven om op een bepaalde datum een bepaald geldbedrag te ontvangen.

VERMOGENSMUTATIEMETHODE
Een waarderingsmethode waarbij een deelneming wordt opgenomen tegen nettovermogenswaarde op basis van de waarderingsgrondslagen van ING Groep.

VERWATERDE NETTOWINST PER AANDEEL
De verwaterde nettowinst per aandeel wordt berekend alsof de aan het eind van het boekjaar uitstaande opties en warrants aan het begin van het boekjaar zijn uitgeoefend. Tevens wordt verondersteld dat de na uitoefening van de opties en warrants ontvangen contanten door ING Groep worden gebruikt om eigen aandelen tegen de gemiddelde beurskoers gedurende het boekjaar in te kopen. De toename van het aantal aandelen als gevolg van de uitoefening van warrants en opties wordt opgeteld bij het gemiddeld aantal aandelen dat wordt gebruikt bij de berekening van de verwaterde nettowinst per aandeel.

VERWERKING
Het proces van opname in de balans en winst- en verliesrekening van een post die aan de definitie van een element en aan de volgende criteria voldoet:
- het is waarschijnlijk dat enig aan die post verbonden toekomstig economisch voordeel aan de onderneming zal toevloeien of gepaard zal gaan met een uitstroom; en
- de post heeft een kostprijs of waarde waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN
Voorwaardelijke verplichtingen betreffen toezeggingen of risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze resulteren in een uitstroom uit ING Groep van middelen die economische voordelen in zich bergen. De onderliggende waarde van dit vreemde vermogen is niet als schuld in de balans opgenomen. Voor deze producten geeft de onderliggende waarde het maximale potentiële kredietrisico van ING Groep aan, indien wordt verondersteld dat al haar tegenpartijen hun contractuele verplichtingen niet meer na zouden komen en alle bestaande zekerheden geen waarde zouden hebben.

VOORZIENING VOOR DUBIEUZE DEBITEUREN
Voorziening die in mindering wordt gebracht op Kredieten en Bankiers en gevormd is om verliezen uit hoofde van het niet nakomen van de betalingsverplichting door de debiteur te verwerken.

WARRANT
Een financieel instrument dat de houder ervan het recht geeft gewone aandelen te kopen.

2.4 ALGEMENE INFORMATIE

ING-publicaties
- Jaaroverzicht, in het Nederlands en Engels;
- Jaarverslag, in het Nederlands en Engels;
- Maatschappelijk Verslag, in het Nederlands en Engels;
- Annual Report on Form 20-F (volgens SEC-richtlijnen), in het Engels;
- ING's implementatie van de Nederlandse Corporate Governance Code, in het Nederlands en Engels.

Deze publicaties zijn beschikbaar op internet: www.ing.com.
De publicaties kunnen worden aangevraagd op internet:
www.ing.com/group Bestel ING-publicaties,
per fax: 0411 652125 of
per post: postbus 258, 5280 AG Boxtel.

ING Groep N.V.
Amstelveenseweg 500, 1081 KL Amsterdam
Postbus 810, 1000 AV Amsterdam
Telefoon: 020 5415411
Fax: 020 5415444
Internet: www.ing.com
Handelsregister Amsterdam, nr. 33231073

REDACTIE EN PRODUCTIE
ING Groep N.V.,
Corporate Communications,
Amsterdam

ONTWERP EN PRODUCTIE
Addison Corporate Marketing Limited,
London

DRUKWERK
PlantijnCasparie Capelle a/d IJssel

BINDWERK
Binderij Hexspoor bv, Boxtel

JURIDISCHE KENNISGEVING
In dit jaarverslag zijn verwachtingen omtrent toekomstige gebeurtenissen opgenomen. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de huidige inzichten en veronderstellingen van het management met betrekking tot bekende en onbekende risico's en onzekerheden. De feitelijke resultaten, prestaties of andere omstandigheden kunnen in meer dan geringe mate afwijken van de uitgesproken verwachtingen als gevolg van wijzigingen in onder meer (i) de algemene economische omstandigheden, met name in voor ING belangrijke markten, (ii) de omstandigheden op de financiële markten en/of in opkomende economieën, (iii) de frequentie en ernst van verzekerde schadegevallen, (iv) de sterfte-, invaliditeits- en ziektecijfers en ontwikkelingen hierin, (v) het verval in portefeuilles, (vi) het rentepeil, (vii) valutakoersen, (viii) concurrentieverhoudingen, (ix) wet- en regelgeving en (x) het beleid van overheden en/of regelgevende toezichthouders. ING acht zich niet verplicht de in dit document opgenomen toekomstverwachtingen op enig moment te actualiseren.

www.ing.com

ING

220186